

T E R C Ü M E

AISKHYLOS	Persler
TIBULLUS	Seçmeler
MEN-TZU	Seçmeler
LA BRUYÈRE	Karakterler
BAUDELAIRE	Şiirler
CHARLES DULLIN	Melodram Okulunda
PHILIPPE SÉNART	Camus ve Tam Orta
HENRY MOORE	Üç Deneme

★

WILLIAM BUTLER YEATS	Cathleen Ni Houlihan (Oyun)
----------------------------	--------------------------------

★

AHMET MUHİP DRANAS	3 Şiir
CAHİT SITKI TARANCI	8 Şiir
BEHÇET NECATİGİL	4 Şiir

★

1963 YILINDA YABANCI DİLLERDEN
TÜRKÇEYE YAPILMIŞ OLAN ÇEVİRİLER

T E R C Ü M E

Millî Eğitim Bakanlığı Tercüme Kurulunca üç ayda bir çıkarılır.

YAZI KURULU : *Salâh BİRSEL, Nebil OTMAN, Tahsin SARAÇ,
İrfan ŞAHİNBAŞ, Bedrettin TUNCEL*

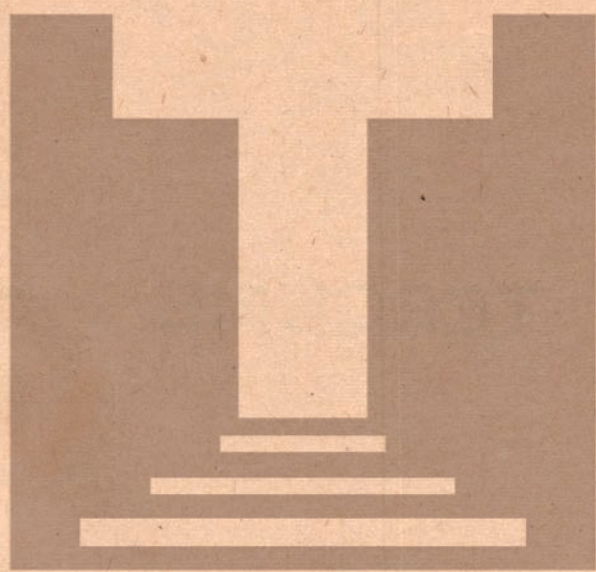
Dergiye gönderilen yazılardan basılmayanlar geri verilmez.
Çeviri ve yazılar şu adrese gönderilmelidir : *TERCÜME DERGİSİ, Tercüme
Kurulu, Millî Eğitim Bakanlığı, Yayın Müdürlüğü, ANKARA.*

Dizildiği ve basıldığı yer : Ankara Üniversitesi Basımevi - 1966

TERCÜME

TÜSTAV

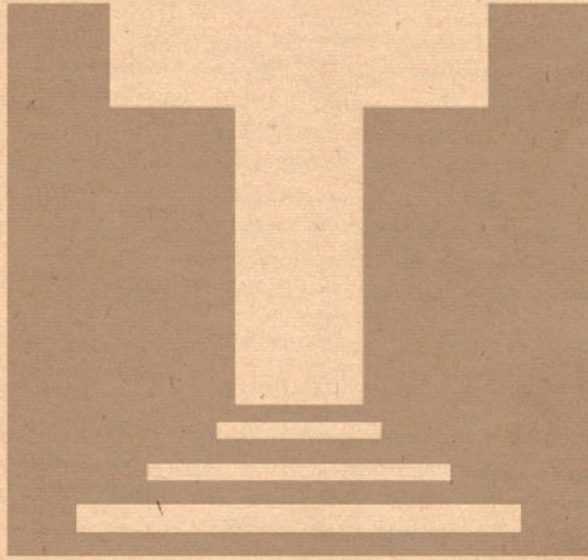

TÜSTAV

TERCÜME

Cilt : XVII

TÜSTAV

81-84

1965

ANKARA ÜNİVERSİTESİ BASIMEVİ . 1966

T E R C Ü M E

Cilt XVII Sayı : 81

Ocak - Mart 1965

T E R C Ü M E Y A Z I L A R

1-Herodotos (Biyografi); Der. : Prof. Dr. Suat SİNANOĞLU.....	1-2
2-1. Kitap. 75 - 86; Heredotos Çev. : Prof. Dr. Suat SİNANOĞLU	2-6
3-Horatius (Biyografi); (İ. Ö. 65 - İ. Ö. 8); Der. : Güngör ÖNER	7
4-"Epistulae, 1, 10" Horatius Çev. : Güngör ÖNER	7-9
5-Gazzâli (Biyografi); Der. : Meliha ANBARCIOĞLU	10-11
6-Sema ve Vecd; Gazzâli Çev. : Meliha ANBARCIOĞLU	11-24
7-Günlük; André Gide Çev. : Suut Kemal YETKİN	25-28
8-Paul Valéry (Biyografi); Der. : Bedrettin TUNCEL	30-31
9-Yaygın Eleştirme Özeti; Paul Valéry, Bedrettin TUNCEL	33, 35, 37, 39, 41, 43, 45, 47, 49, 51, 53, 55, 57.
10-Ralph Waldo Emerson (Biyografi); Der. : Kâmuran Şerif SARU	58
11-İngiliz âdetleri; Ralph Waldo Emerson, Çev. : Kâmuran Şerif SARU	58-59
12-İyi insanların yaptığı zarar; Bertrand Russell, Çev. : Hâmit DERELİ	60-67
13-İnsana Alkış (Şiir); Hölderlin, Çev. : S. BATU	69
14-Ey Şair (Şiir); Hölderlin, Çev. : S. BATU	69
15-Sokrates'le Alkibiades (Şiir); Hölderlin, Çev. : S. BATU	69
16-Bağışla Beni (Şiir); Hölderlin, Çev. : S. BATU	71
17-Düşman (Şiir); Clemens Brentano, Çev. : S. BATU	71
18-Serenad (Şiir); Clemens Brentano, Çev. : S. BATU	71
19-Ganymed (Şiir); Goethe, Çev. : S. BATU	73
20-Tanrılar, Mezarlar, Bilginler; C. W. Ceram, Çev. : Cemil Ziya ŞANBEY	74 - 81
21-Terrible Beauté (Şiir); Cahit Sıtkı Tarancı, Çev. : Tahsin SARAÇ	83
22-De La Solitude (Şiir); Cahit Sıtkı Tarancı, Çev. : Tahsin SARAÇ	83
23-Après la mort (Şiir); Cahit Sıtkı Tarancı, Çev. : Tahsin SARAÇ	85
24-Impossible Amitié (Şiir); Cahit Sıtkı Tarancı, Çev. : Tahsin SARAÇ	85
25-Moulin (Şiir); Cahit Sıtkı Tarancı, Çev. : Tahsin SARAÇ	85
26-İstanbul dans la nuit de la conquête (Şiir); Fazal Hüsnü Dağlarca, Çev. : Tahsin SARAÇ	87, 89
27-Pendu (Şiir); Fazal Hüsnü Dağlarca, Çev. : Tahsin SARAÇ	91
28-Introduction à la légende (Şiir); Fazal Hüsnü Dağlarca, Çev. : Tahsin SARAÇ ..	93,95

29-Apollinaire (Şiir); Salâh Bîrsel, Çev. : Tahsin SARAÇ	97
30-Madame la lune (Şiir); Salâh Bîrsel, Çev. : Tahsin SARAÇ	99
31-La Cigale (Şiir); Salâh Bîrsel, Çev. : Tahsin SARAÇ	99
32-Le monde au féminin (Şiir); Salâh Bîrsel, Çev. : Tahsin SARAÇ	101
33-Leçon de géographie (Şiir); Salâh Bîrsel, Çev. : Tahsin SARAÇ	101, 103
34-Thomas Stearns Eliot (İnceleme); Der. : Ahmet E. UYSAL	104, 105

T E L İ F Y A Z I L A R

1-Résumé de la critique connue; Paul Valéry	32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 52, 54, 56
2-Les Cahiers de Paul Valéry; Paul Valéry	29
3-Menschenbeifall (Şiir); Hölderlin	68
4-“Ihr dichter” (Şiir); Hölderlin	68
5-Sokrates und Alcibiades (Şiir); Hölderlin	68
6-Abbitte (Şiir); Hölderlin	70
7-Der feind (Şiir); Clemens Brentano	70
8-Abendstaendchen (Şiir); Clemens Brentano	70
9-Ganymed (Şiir); Goethe	72
10-Korkunç Güzel (Şiir); Cahit Sıtkı Tarancı	82
11-Yalnızlığa Dair (Şiir); Cahit Sıtkı Tarancı	82
12-Ölümden Sonra (Şiir); Cahit Sıtkı Tarancı	84
13-İmkânsız Dostluk (Şiir); Cahit Sıtkı Tarancı	84
14-Değirmen (Şiir); Cahit Sıtkı Tarancı	84
15-Fetih Gecesinde İstanbul (Şiir); Fazıl Hüsnü Dağlarca	86, 88
16-Asılmış (Şiir); Fazıl Hüsnü Dağlarca	90
17-Destan önü (Şiir); Fazıl Hüsnü Dağlarca	92, 94
18-Apollinaire (Şiir); Salâh Bîrsel	96
19-Kamer Hanım (Şiir); Salâh Bîrsel	98
20-Cırcır Böceği (Şiir); Salâh Bîrsel	98
21-Ev-Kadın-Moda (Şiir); Salâh Bîrsel	100
22-Coğrafya Dersi (Şiir); Salâh Bîrsel	100, 102
23-Thomas Stearns Eliot (İncelemeler); Ahmet E. Uysal	105 - 132
24-Bir Çuval İncir (Çeviriler arasında); Tercüme Dergisi	133
25-Hizmetçiler (Çeviriler arasında); Tercüme Dergisi	133 - 134
26-Düniün Dünyası (Çeviriler arasında); Tercüme Dergisi	134 - 135
27-Böyle Buyurdu Zerdüşt (Çeviriler arasında); Tercüme Dergisi	135 - 136
28-Consuelo (Çeviriler arasında); Tercüme Dergisi	136 - 137
29-Bizim Tiyatro (Çeviriler arasında); Tercüme Dergisi	137 - 138
30-Ölümün Zaferi (Çeviriler arasında); Tercüme Dergisi	138 - 139

T E R C Ü M E

Cilt XVII Sayı : 82

Nisan - Haziran 1965

T E R C Ü M E Y A Z I L A R

1-Cicero (Biyografi) ; Der. : Ayşe SARIGÖLLÜ	1
2-Luccius'a Mektup; Cicero. Çev. : Ayşe SARIGÖLLÜ	3, 5, 7, 9
3-Kanunların Ruhu Üzerine; Montesquieu, Çev. : Fehmi BALDAŞ	11, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25.
4-Eğitim Üzerine Söyleşi; Alain. Çev. : Fehmi BALDAŞ	26 - 29
5-Charles Lamb (Biyografi) ; Der. : İrfan ŞAHİNBAŞ	31
6-Emekli; Charles Lamb. Çev. : İrfan ŞAHİNBAŞ	31, 33, 35, 37, 39, 41, 43.
7-Bernard Shaw (Biyografi) ; Der. : Sevgi SANLI	44 - 54
8-Ermiş Jeanne'in Önsözü; Bernard Shaw. Çev. : Sevgi SANLI	44 - 54
9-Günter Eich (Biyografi) ; Der. : Behçet NECATİGİL	55
10-Serince Günlerin Başlangıcı (Şiir) ; Günter Eich, Çev. : Behçet NECATİGİL ...	57
11-Among my Souvenirs (Şiir) ; Günter Eich, Çev. : Behçet NECATİGİL	57
12-Parça (Şiir) ; Günter Eich, Çev. : Behçet NECATİGİL	59
13-Mavi Tulumlu Adam (Şiir) ; Günter Eich, Çev. : Behçet NECATİGİL	59
14-Güneş Işığında (Şiir) ; Günter Eich, Çev. : Behçet NECATİGİL	61
15-Bakın Parmak Uçlarına (Şiir) ; Günter Eich, Çev. : Behçet NECATİGİL	63
16-Bir Yazın Sonu (Şiir) ; Günter Eich, Çev. : Behçet NECATİGİL	63
17-Mirjam (Şiir) ; Günter Eich, Çev. : Behçet NECATİGİL	65
18-Gerçeğin Kökleri (Şiir) ; Günter Eich, Çev. : Behçet NECATİGİL	65
19-Bırakılmış Yayla (Şiir) ; Günter Eich, Çev. : Behçet NECATİGİL	65
20-İşin Aslı (Şiir) ; Günter Eich, Çev. : Behçet NECATİGİL	67
21-Küçük Onartım (Şiir) ; Günter Eich, Çev. : Behçet NECATİGİL	67
22-Kafka'da Kişilerin Karakteristiği olarak işlevsellik; Martin Walser, Çev. : Kâmu- rân ŞİPAL	68 - 91
23-Üç Hikâye: 1-Akbaba; 2-Bir Arada; 3-Geri Çevrilme. Franz Kafka, Çev. : Kâ- muran ŞİPAL	92 - 98
24-René de Obaldia (Biyografi) ; Der. : Salâh BİRSEL	99
25-Edouard ile Agrippine (bir perdelik oyun) ; René de Obaldia, Çev. : Salâh BİR- SEL	99 - 107
26-Souvenir (Şiir) ; Ahmet Hamdi Tanpınar, Çev. : Tahsin SARAÇ	109
27-Bateau, Qui sommeilles au quai (Şiir) ; Ahmet Hamdi Tanpınar, Çev. : Tahsin SARAÇ	109

28-Ni en plein coeur du temps (Şiir); Ahmet Hamdi Tanpınar, Çev. : Tahsin SARAÇ	111
29-C'est moi qui m'en soucie (Şiir); Ahmet Hamdi Tanpınar, Çev. : Tahsin SARAÇ ..	111
30-Toi, aux Regards D'Aigles (Şiir); Ahmet Hamdi Tanpınar, Çev. : Tahsin SARAÇ ..	111
31-Le monde qui change (Şiir); Munis Faik Ozansoy, Çev. : Tahsin SARAÇ	113
32-Lassitude (Şiir); Munis Faik Ozansoy, Çev. : Tahsin SARAÇ	113
33-Il est resté en l'air (Şiir); Munis Faik Ozansoy, Çev. : Tahsin SARAÇ	115
34-Les Routes (Şiir); Munis Faik Ozansoy Çev. : Tahsin SARAÇ	115
35-Mahmoud le Blagueur (Şiir); Orhan Veli Kamk, Çev. : Tahsin SARAÇ	117
36-Hoy Lu-Lu (Şiir); Orhan Veli Kamk, Çev. : Tahsin SARAÇ	117
37-Séparation (Şiir); Orhan Veli Kamk, Çev. : Tahsin SARAÇ	117
38-Qu'en dira t-on (Şiir); Orhan Veli Kamk, Çev. : Tahsin SARAÇ	119
39-Au Faubourg de la Ville (Şiir); Orhan Veli Kamk, Çev. : Tahsin SARAÇ	119
40-? (Şiir); Orhan Veli Kamk, Çev. : Tahsin SARAÇ	119
41-A L'Oeil (Şiir); Orhan Veli Kamk, Çev. : Tahsin SARAÇ	121
42-Poésie à Queue (Şiir); Orhan Veli Kamk, Çev. : Tahsin SARAÇ	121
43-Ombre (Şiir); Behçet Necatigil, Çev. : Tahsin SARAÇ	123
44-Feuille Lourde (Şiir); Behçet Necatigil, Çev. : Tahsin SARAÇ	125
45-Sale Question (Şiir); Behçet Necatigil, Çev. : Tahsin SARAÇ	125
46-Frais, Bleu (Şiir); Behçet Necatigil, Çev. : Tahsin SARAÇ	127
47-Un Certain Homme (Şiir); Cahit Külebi, Çev. : Tahsin SARAÇ	129
48-Herbes Fanées (Şiir); Cahit Külebi, Çev. : Tahsin SARAÇ	129
49-La Mort de la Souris (Şiir); Cahit Külebi, Çev. : Tahsin SARAÇ	131
50-Dans les Sentiers de Sivas (Şiir); Cahit Külebi, Çev. : Tahsin SARAÇ	133
51-Histoire (Şiir); Cahit Külebi, Çev. : Tahsin SARAÇ	135

T E L İ F Y A Z I L A R

1-Ad Luceium. M. Cicero S. D. Luceio. Q. F. Cicero	2, 4, 6, 8,
2-De L'Esprit des Lois; Montesquieu	10, 12, 14,
	16, 18, 20,
	22, 24,
3-The Superannuated man; Charles Lamb	30, 32, 34,
	36, 38, 40,
	42,
4-Der anfang kühlerer (Şiir); Günter Eich	56
5-Among my souvenirs (Şiir); Günter Eich	56
6-Fragment (Şiir); Günter Eich	58
7-Der mann in der blauen jacke (Şiir); Günter Eich	58
8-Im sonnenlicht (Şiir); Günter Eich	60
9-Betrachtet die fingerspitzen (Şiir); Günter Eich	62
10-Ende eines sommers (Şiir); Günter Eich	62
11-Mirjam (Şiir); Günter Eich	64
12-Die herkunft der wahrheit (Şiir); Günter Eich	64
13-Verlassene alm (Şiir); Günter Eich	64

14-Einsicht (Şiir); Günter Eich	66
15-Kleine reparatur (Şiir); Günter Eich	66
16-Hatırlama (Şiir); Ahmet Hamdi Tanpınar	108
17-Rıhtımda Uyuyan Gemi (Şiir); Ahmet Hamdi Tanpınar	108
18-Ne İçindeyim Zamanın (Şiir); Ahmet Hamdi Tanpınar	110
19-Benedir Korkusu (Şiir); Ahmet Hamdi Tanpınar	110
20-Ey Kartal Bakışlı (Şiir); Ahmet Hamdi Tanpınar	110
21-Değişen Dünya (Şiir); Munis Faik Ozansoy	112
22-Bezginlik (Şiir); Munis Faik Ozansoy	112
23-Havada Kaldı (Şiir); Munis Faik Ozansoy	114
24-Yollar (Şiir); Munis Faik Ozansoy	114
25-Dalgacı Mahmut (Şiir); Orhan Veli Kanık	116
26-Hoy Lu-Lu (Şiir); Orhan Veli Kanık	116
27-Ayrılış (Şiir); Orhan Veli Kanık	116
28-Söz (Şiir); Orhan Veli Kanık	118
29-Şehir Haricinde (Şiir); Orhan Veli Kanık	118
30-? (Şiir); Orhan Veli Kanık	118
31-Bedava (Şiir); Orhan Veli Kanık	120
32-Kuyruklu Şiir (Şiir); Orhan Veli Kanık	120
33-Gölge (Şiir); Behçet Necatigil	122
34-Ağır Yaprak (Şiir); Behçet Necatigil	124
35-Kirli Soru (Şiir); Behçet Necatigil	124
36-Serin, Mavi (Şiir); Behçet Necatigil	126
37-Adamın Biri (Şiir); Cahit Külebi	128
38-Çürüyen Otlar (Şiir); Cahit Külebi	128
39-Farenin Ölümü (Şiir); Cahit Külebi	130
40-Sivas Yollarında (Şiir); Cahit Külebi	132
41-Hikâye (Şiir); Cahit Külebi, Çev.: Tahsin SARAÇ	134
42-F. Scott Fitzgerald'ın Muhteşem Gatsby'si ve Yitik Kuşak (İncelemeler) Neela Aytür	136 - 146
43-Konfüçyüs'ün Konuşmaları (Çeviriler arasında); Tercüme Dergisi	147
44-Kanunların Ruhu Üzerine (Çeviriler arasında); Tercüme Dergisi	147 - 148
45-Mastro don Gesualdo (Çeviriler arasında); Tercüme Dergisi	148 - 150
46-Jean Barois (Çeviriler arasında); Tercüme Dergisi	150 - 151
47-Seçilmiş Hikâyeler (Çeviriler arasında); Tercüme Dergisi	151 - 152
48-Mevlanâ Celâleddin (Çeviriler arasında); Tercüme Dergisi	152
49-Günlük'ten Seçmeler (Çeviriler arasında); Tercüme Dergisi	152 - 153

T E R C Ü M E

Cilt XVII Sayı : 83

Temmuz - Eylül 1965

T E R C Ü M E Y A Z I L A R

1- <i>Martialis</i> (Biyografi); Der. : Türkân TUNGA	1
2- <i>Epigramlar</i> ; <i>Martialis</i> . Çev. : Türkân TUNGA	3, 5, 7
3- <i>Uzlet Üzerine</i> ; Gazzâli . Çev. : Meliha ANBARCIOĞLU	8 - 24
4- <i>Baudelaire ve Mösyo Faguet</i> ; André Gide . Çev. : Suut Kemal YETKİN	25 - 31
5- <i>Semper Eadem</i> (Şiir); Baudelaire . Çev. : Suut Kemal YETKİN	33
6- <i>Reversibilit�e</i> (Şiir); Baudelaire . Çev. : Suut Kemal YETKİN	33, 35
7- <i>Samuel Johnson</i> (Biyografi); Der. : Ünal AYT�R	37
8- <i>Deneme Samuel Johnson</i> . Çev. : Ünal AYT�R	37, 39, 41, 43, 45.
9- <i>Washington Irving</i> (Biyografi); Der. : K�muran Şerif SARU	46
10- <i>Edebiyatın Değişkenliği</i> ; Washington Irving . Çev. : K�mran Şerif SARU	46 - 54
11- <i>Rainer Maria Rilke</i> (Biyografi); Der. : Vural �LK�	55
12- <i>Sancaktar Christoph Rilke'nin Aşk ve �l�m Destanı</i> ; Rainer Maria Rilke Çev. : Vural �LK�	55 - 62
13- <i>Sonbahar Sonlarında Bir Akşam Vakti (Bir radyo oyunu)</i> ; Friedrich Dürrenmatt Çev. : Behçet NECATİGİL	63 - 74
14- <i>Elsa Morante</i> (Biyografi); Der. : Şadan KARADENİZ	75
15- <i>Gözlüklü Adam</i> ; Elsa Morante . Çev. : Şadan KARADENİZ	75 - 82
16- <i>�blivion</i> (Şiir); Ahmet Muhip Dranas . Çev. : Talât Sait HALMAN	85, 87
17- <i>Foam</i> (Şiir); Ahmet Muhip Dranas . Çev. : Talât Sait HALMAN	89
18- <i>Listening to Istanbul</i> (Şiir); Orhan Veli Kamk . Çev. : Tal�t Sait HALMAN	91, 93
19- <i>Toward freedom</i> (Şiir); Orhan Veli Kamk . Çev. : Tal�t Sait HALMAN	95
20- <i>Holiday</i> (Şiir); Orhan Veli Kamk . Çev. : Tal�t Sait HALMAN	95
21- <i>Epitaph I</i> (Şiir); Orhan Veli Kamk . Çev. : Tal�t Sait HALMAN	97
22- <i>Epitaph II</i> (Şiir); Orhan Veli Kamk . Çev. : Tal�t Sait HALMAN	97
23- <i>Epitaph III</i> (Şiir); Orhan Veli Kamk . Çev. : Tal�t Sait HALMAN	97
24- <i>Poem with a tail</i> (Şiir); Orhan Veli Kamk . Çev. : Tal�t Sait HALMAN	99
25- <i>Mahmut the Loafer</i> (Şiir); Orhan Veli Kamk . Çev. : Tal�t Sait HALMAN	99
26- <i>Usdışt� Tiyatro</i> ; Martin Esslin . Çev. : Sevda ŞENER	104 - 119

T E L İ F Y A Z I L A R

1- <i>Epigrammata</i> ; <i>Martialis</i>	2, 4, 6
2- <i>Semper Eadem</i> (Şiir); Baudelaire	32
3- <i>Reversibilit�e</i> (Şiir); Baudelaire	32, 34

4-Essay, Samuel Johnson	36, 38, 40,
5-Olvido (Şiir); Ahmet Muhip Dranas	42, 44
6-Köpük (Şiir); Ahmet Muhip Dranas	84, 86
7-İstanbul'u Dinliyorum (Şiir); Orhan Veli Kanık	88
8-Hürriyete Doğru (Şiir); Orhan Veli Kanık	90, 92
9-Bayram (Şiir); Orhan Veli Kanık	94
10-Kitabe-i Seng-i Mezar I (Şiir); Orhan Veli Kanık	94
11-Kitabe-i Seng-i Mezar II (Şiir); Orhan Veli Kanık	96
12-Kitabe-i Seng-i Mezar III (Şiir); Orhan Veli Kanık	96
13-Kuyruklu Şiir (Şiir); Orhan Veli Kanık	96
14-Dalgacı Mahmut (Şiir); Orhan Veli Kanık	98
15-Mevlânâ'dan Tercümeleler; M. Nuri Gençosman	98
16-Napoleon'dan Ölmez Sayfalar (Çeviriler arasında); Tercüme Dergisi	100 - 103
17-Lelia (Çeviriler arasında); Tercüme Dergisi	120
18-Söyleşiler; (Çeviriler arasında); Tercüme Dergisi	120 - 122
19-Suç ve Ceza (Çeviriler arasında); Tercüme Dergisi	122
20-Budala (Çeviriler arasında); Tercüme Dergisi	122 - 124
	124 - 126

TÜSTAV

T E R C Ü M E

Cilt XVII Sayı : 84

Ekim - Aralık 1965

T E R C Ü M E Y A Z I L A R

1- <i>Albert Schweitzer (Biyografi)</i> ; Der. : Hüseyin ŞAHİN	1-2
2- <i>Hayata Saygı; Albert Schweitzer</i> . Çev. : Hüseyin ŞAHİN	2-5
3- <i>Mektup, I, VII O. Horatius Flaccus</i> . Çev. : Güngör ÖNER	7, 9, 11, 13
4- <i>Hortlak (Şiir); Charles Baudelaire</i> . Çev. : Suut Kemal YETKİN	15
5- <i>İsveç Söylevi; Albert Camus</i> . Çev. : Tahsin SARAÇ	17, 19, 21, 23, 25, 27, 29, 31, 33, 35, 37, 39, 41, 43, 45, 47, 49, 51, 53.
6- <i>"Deneme" Üzerinde bir deneme; Michael Hamburger</i> . Çev. : Gürsel ATAÇ	55, 57, 59,
7- <i>Almanya; Ricarda Huch</i> . Çev. : Gürsel AYTAÇ	61, 63
8- <i>Halayık Mezarları (Şiir); Rainer Maria Rilke</i> . Çev. : Turan OFLAZOĞLU	65, 67
9- <i>Orfeus. Euridike. Hermes (Şiir); Rainer Maria Rilke</i> . Çev. : Turan OFLAZOĞLU	69, 71, 73
10- <i>Alkestis (Şiir); Rainer Maria Rilke</i> . Çev. : Turan OFLAZOĞLU	75, 77, 79
11- <i>Venus'ün Doğuşu (Şiir); Rainer Maria Rilke</i> . Çev. : Turan OFLAZOĞLU	81-83
12- <i>Oyun-Yazarlığı Üzerine Bazı Düşünceler; Thornton Wilder</i> . Çev. : Sami FERLİEL	84-92
13- <i>Dönüş Yolculuğu (Bir radyo oyunu); Dylan Thomas</i> . Çev. : Ülkü TAMER	93-99
14- <i>Rain-Rimmed horizons (Şiir); Ahmet Kutsi Tecer</i> . Çev. : Talât Sait HALMAN	101
15- <i>All too clear (Şiir); Ahmet Kutsi Tecer</i> . Çev. : Talât Sait HALMAN	101
16- <i>Who knows (Şiir); Ziya Osman Saba</i> . Çev. : Talât Sait HALMAN	103
17- <i>Acceptance (Şiir); Ziya Osman Saba</i> . Çev. : Talât Sait HALMAN	103
18- <i>In the dark of the Dawn (Şiir); Ziya Osman Saba</i> . Çev. : Talât Sait HALMAN	105
19- <i>In Hock (Şiir); Ziya Osman Saba</i> . Çev. : Talât Sait HALMAN	105
20- <i>A l'aube (Şiir); Ahmet Haşim</i> . Çev. : Tahsin SARAÇ	107
21- <i>Les Marches (Şiir); Ahmet Haşim</i> . Çev. : Tahsin SARAÇ	107
22- <i>Automme (Şiir); Ahmet Haşim</i> . Çev. : Tahsin SARAÇ	109
23- <i>Désir à la fin d'un Jour (Şiir); Ahmet Haşim</i> . Çev. : Tahsin SARAÇ	109
24- <i>La mort des Sages (Şiir); Yahya Kemal Beyathı</i> . Çev. : Tahsin SARAÇ	111
25- <i>Razieurs (Şiir); Yahya Kemal Beyathı</i> . Çev. : Tahsin SARAÇ	111
26- <i>La Haute mer (Şiir); Yahya Kemal Beyathı</i> . Çev. : Tahsin SARAÇ	113
27- <i>Bateau Silencieux (Şiir); Yahya Kemal Beyathı</i> . Çev. : Tahsin SARAÇ	115
28- <i>Max Frisch'le Konuşma (Konuşmalar); Konuşmayı yapan; Horst Bienek</i> . Çev. : Kâmuran ŞİPAL	116 - 128

T E L İ F Y A Z I L A R

1- <i>Epistulae, I, VII.</i> ; Q. Horatius Flaccus	6, 8, 10, 12
2- <i>Le Revenant (Şiir)</i> ; Charles Baudelaire	14
3- <i>Discours de Suède</i> ; Albert Camus	16, 18, 20,
	22, 24, 26,
	28, 30, 32,
	34, 36, 38,
	40, 42, 44,
	46, 48, 50,
	52.
4- <i>Essay über den Essay</i> ; Michael Hamburger	54, 56, 58,
5- <i>Deutschland</i> ; Ricarda Huch	60, 62
6- <i>Hetären-Gräber (Şiir)</i> ; Rainer Maria Rilke	64, 66
7- <i>Orpheus. Eurydike. Hermes (Şiir)</i> ; Rainer Maria Rilke	68, 70, 72
8- <i>Alkestis (Şiir)</i> ; Rainer Maria Rilke	74, 76, 78
9- <i>Geburt der Venus (Şiir)</i> ; Rainer Maria Rilke	80, 82
10- <i>Yağmur Çitli Ufuk (Şiir)</i> ; Ahmet Kutsi Tecer	100
11- <i>Besbelli (Şiir)</i> ; Ahmet Kutsi Tecer	100
12- <i>Kimbilir (Şiir)</i> ; Ziya Osman Saba	102
13- <i>Kabul (Şiir)</i> ; Ziya Osman Saba	102
14- <i>Sabah Karanlığında (Şiir)</i> ; Ziya Osman Saba	104
15- <i>Emanet (Şiir)</i> ; Ziya Osman Saba	104
16- <i>Şafakta (Şiir)</i> ; Ahmet Haşim	106
17- <i>Merdiven (Şiir)</i> ; Ahmet Haşim	106
18- <i>Sonbahar (Şiir)</i> ; Ahmet Haşim	108
19- <i>Bir Günün Sonunda Arzu (Şiir)</i> ; Ahmet Haşim	108
20- <i>Rindlerin Ölümü (Şiir)</i> ; Yahya Kemal Beyathı	110
21- <i>Akıncı (Şiir)</i> ; Yahya Kemal Beyathı	110
22- <i>Açık Deniz (Şiir)</i> ; Yahya Kemal Beyathı	112
23- <i>Sessiz Gemi (Şiir)</i> ; Yahya Kemal Beyathı	114
24- <i>Çıplakları Giydirmek (Çeviriler arasında)</i> ; Tercüme Dergisi	129 - 131
25- <i>Chaillot'daki Deli (Çeviriler arasında)</i> ; Tercüme Dergisi	130 - 131

TUSTAV

YAZAR ADINA GÖRE İNDEKS

AHMET HAŞİM

	Sayı	Sayfa
1- <i>A l'aube</i> (Şiir); Çev. : Tahsin SARAC	84	107
2- <i>Automme</i> (Şiir); Çev. : Tahsin SARAC	84	109
3- <i>Bir Günün Sonunda Arzu</i> (Şiir)	84	108
4- <i>Désir à la fin d'un jour</i> (Şiir); Çev. : Tahsin SARAC	84	109
5- <i>Les Marches</i> (Şiir); Çev. : Tahsin SARAC	84	107
6- <i>Merdiven</i> (Şiir)	84	106
6- <i>Sonbahar</i> (Şiir)	84	108
8- <i>Şafakta</i> (Şiir)	84	106

ALAIN

9- <i>Eğitim Üzerine Söyleşi</i> ; Çev. : Fehmi BALDAŞ	82	26 - 29
--	----	---------

AYTÜR, NECLÂ

10- <i>F. Scott Fitzgerald'ın Muhteşem Gatsby'si ve Yitik Kuşak</i> ;	82	136 - 146
---	----	-----------

BAUDELAİRE, CHARLES

11- <i>Hortlak</i> (Şiir); Çev. : Suut Kemal YETKİN	84	15
12- <i>Le Revenant</i> (Şiir)	84	14
13- <i>Reversibilité</i> (Şiir)	83	32, 34
14- <i>Reversibilité</i> (Şiir); Çev. : Suut Kemal YETKİN	83	33, 35
15- <i>Semper Eadem</i> (Şiir)	83	32
16- <i>Semper Eadem</i> (Şiir); Çev. : Suut Kemal YETKİN	83	33

BEYATLI, YAHYA KEMAL

17- <i>Açık Deniz</i> (Şiir)	84	112
18- <i>Akıncı</i> (Şiir)	84	110
19- <i>Bateau Silencieux</i> (Şiir); Çev. : Tahsin SARAC	84	115
20- <i>La Haute Mer</i> (Şiir); Çev. : Tahsin SARAC	84	113
21- <i>La Mort des Sages</i> (Şiir); Çev. : Tahsin SARAC	84	111
22- <i>Razieurs</i> (Şiir); Çev. : Tahsin SARAC	84	111
23- <i>Rindlerin Ölümü</i> (Şiir)	84	110
24- <i>Sessiz Gemi</i> (Şiir)	84	114

BIENEK, HORST

25- <i>Max Frisch'le Konuşma (Konuşmalar)</i> , Çev. : Kâmuran ŞİPAL	84	116 - 128
--	----	-----------

BİRSEL, SALÂH

26- <i>Apollinaire</i> (Şiir)	81	96
27- <i>Apollinaire</i> (Şiir); Çev. : Tahsin SARAC	81	97
28- <i>Cırcır Böceği</i> (Şiir)	81	98
29- <i>La Cigale</i> (Şiir); Çev. : Tahsin SARAC	81	99
30- <i>Coğrafya Dersi</i> (Şiir)	81	100, 102

31- <i>Ev-Kadın-Moda (Şiir)</i>	81	100
32- <i>Kamer Hanım (Şiir)</i>	81	98
33- <i>Leçon de Géographie (Şiir); Çev. : Tahsin SARAÇ</i>	81	101, 103
34- <i>Madame la Lune (Şiir); Çev. : Tahsin SARAÇ</i>	81	99
35- <i>Le Monde au Féminin (Şiir); Çev. : Tahsin SARAÇ</i>	81	101

BRENTANO, CLEMENS

36- <i>Abendstaendchen (Şiir)</i>	81	70
37- <i>Der Feind (Şiir)</i>	81	70
38- <i>Düşman (Şiir); Çev. : S. BATU</i>	81	71
39- <i>Serenad (Şiir); Çev. : S. BATU</i>	81	71

CAMUS, ALBERT

40- <i>Discours de Suède;</i>	84	16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 52.
41- <i>İsvaç Söylevi; Çev. : Tahsin SARAÇ</i>	84	17, 19, 21, 23, 25, 27, 29, 31, 33, 35, 37, 39, 41, 43, 45, 47, 49, 51, 53.

CERAM, C. W.

42- <i>Tanrılar, Mezarlar, Bilginler; Çev. : Cemil Ziya ŞANBEY</i>	81	74 - 81
--	----	---------

CICERO

43- <i>Ad Luceium;</i>	82	2, 4, 6, 8
44- <i>Luceius'a Mektup; Çev. : Ayşe SARIGÖLLÜ</i>	82	3, 5, 7, 9

DAĞLARCA, FAZIL HÜSNÜ

45- <i>Asılmış (Şiir);</i>	81	90
46- <i>Destan Önü (Şiir);</i>	81	92, 94
47- <i>Fetih Gecesinde İstanbul (Şiir);</i>	81	86, 88
48- <i>Introduction à la légende (Şiir); Çev. : Tahsin SARAÇ</i>	81	93, 95
49- <i>İstanbul dans la Nuit de la Conquête (Şiir); Çev. : Tahsin SARAÇ</i>	81	87, 89
50- <i>Pendu (Şiir); Çev. : Tahsin SARAÇ</i>	81	91

DRANAS, AHMET MUHİP

51- <i>Foam (Şiir); Çev. : Talât Sait HALMAN</i>	83	89
52- <i>Köpük (Şiir);</i>	83	88
53- <i>Oblivion (Şiir); Çev. : Talât Sait HALMAN</i>	83	85, 87
54- <i>Olvido (Şiir);</i>	83	84, 86

DÜRRENMATT, FRIEDRICH

- 55-Sonbahar Sonlarında bir Akşam Vakti. (Bir radyo oyunu); Çev. : Behçet
NECATİGİL 83 63 - 74

EICH, GÜNTER

- 56-Among my souvenirs (Şiir) 82 56
57-Among my souvenirs (Şiir); Çev. : Behçet NECATİGİL 82 57
58-Der Anfang Kühlerer Tage (Şiir) 82 56
59-Bakin Parmak Uçlarına (Şiir); Çev. : Behçet NECATİGİL 82 63
60-Betrachtet die fingerspitzen (Şiir); 82 62
61-Bırakılmış Yayla (Şiir); Çev. : Behçet NECATİGİL 82 65
62-Bir Yazın Sonu (Şiir); Çev. : Behçet NECATİGİL 82 63
63-Einsicht (Şiir) 82 66
64-Ende eines sommers (Şiir) 82 62
65-Fragment (Şiir) 82 58
66-Gerçeğin Kökleri (Şiir); Çev. : Behçet NECATİGİL 82 65
67-Güneş Işığında (Şiir); Çev. : Behçet NECATİGİL 82 61
68-Die Herkunft der Wahrheit (Şiir); 82 64
69-Im Sonnenlicht (Şiir) 82 60
70-Işın Ashı (Şiir); Çev. : Behçet NECATİGİL 82 67
71-Kleine Reparatur (Şiir) 82 66
72-Küçük Onarım (Şiir); Çev. : Behçet NECATİGİL 82 67
73-Der Mann in der blauen Jacke (Şiir) 82 58
74-Mavi Tümlü Adam (Şiir); Çev. : Behçet NECATİGİL 82 59
75-Mirjam (Şiir) 82 64
76-Mirjam (Şiir); Çev. : Behçet NECATİGİL 82 65
77-Parça (Şiir); Çev. : Behçet NECATİGİL 82 59
78-Serince Günlerin Başlangıcı (Şiir); Çev. : Behçet NECATİGİL 82 57
79-Verlassene Alm (Şiir); 82 64

EMERSON, RALPH WALDO

- 80-İngiliz Adetleri; Çev. : Kâmuran Şerif SARU 81 58 - 59

ESSLİN, MARTİN

- 81-Uşdı Tiyatro; Çev. : Sevdâ ŞENER 83 104 - 119

FLACCUS, Q. HORATIUS

- 82-Epistulae, I, VII 84 6, 8, 10, 12
83-Mektup, I, VII. Çev. : Güngör ÖNER 84 7, 9, 11, 13

GAZZÂLİ

- 84-Sema ve Vecd; Çev. : Meliha ANBARCIOĞLU 81 10 - 24
85-Uzlet Üzerine; Çev. : Meliha ANBARCIOĞLU 83 8 - 24

GENÇOSMAN, M. NURİ

- 86-Mevlanâ'dan Tercümeleler (İncelemeler); 83 100 - 103

GİDE, ANDRÉ

- 87-Baudelaire ve Mösyö Faguet; Çev. : Suut Kemal YETKİN 83 25 - 31
88-Günlük; Çev. : Suut Kemal YETKİN 81 25 - 28

GOETHE

- 89-*Ganymed* (Şiir) 81 72
 90-*Ganymed* (Şiir); Çev. : Selâhattin BATU 81 73

HAMBURGER, MİCHAEL

- 91-“Deneme” Üzerinde bir Deneme; Çev. : Gürsel AYTAÇ 84 55, 57, 59.
 92-*Essay über den Essay*; 84 54, 56, 58

HERODOTOS

- 93-1. *Kitap 75 - 86*. Çev. : Prof. Dr. Suad SINANOĞLU 81 1 - 6

HORATIUS

- 94-*Epistulae* den; Çev. : Güngör ÖNER 81 7 - 9

HÖLDERLİN

- 95-*Abbitte* (Şiir) 81 70
 96-*Bağışla Beni* (Şiir); Çev. : S. BATU 81 71
 97-*Ey Şair* (Şiir); Çev. : S. BATU 81 69
 98-“*Ihr Dichter*-(Şiir) 81 68
 99-*İnsana Alkış* (Şiir); Çev. : S. BATU 81 69
 100-*Menschenbeifall* (Şiir) 81 68
 101-*Sokrates und Alcibiades* (Şiir) 81 68
 102-*Sokrates’le Alcibiades* (Şiir); Çev. : S. BATU 81 69

HUCH, RİCARDA

- 103-*Almanya*; Çev. : Gürsel AYTAÇ 84 61, 63
 104-*Deutschland*; 84 60, 62

IRVING, WASHINGTON

- 105-*Edebiyatın Değişkenliği*; Çev. : Kâmrân Şerif SARU 83 46 - 54

JOHNSON, SAMUEL

- 106-*Deneme*; Çev. : Ünal AYTÜR 83 37, 39, 41,
 43, 45.
 107-*Essay*; 83 36, 38, 40,
 42, 44.

KAFKA, FRANZ

- 108-*Üç Hikâye*; Çev. : Kâmurân ŞİPAL 82 92 - 98

KANIK, ORHAN VELİ

- 109-*A L’oeil* (Şiir); Çev. : Tahsin SARAÇ 82 121
 110-*Au Faubourg de la Ville* (Şiir); Çev. : Tahsin SARAÇ 82 119
 111-*Bayram* (Şiir) 83 94
 112-*Bedava* (Şiir) 82 120
 113-*Dalgacı Mahmut* (Şiir) 82 116
 114-*Dalgacı Mahmut* (Şiir) 83 98
 115-*Epitaph I* (Şiir); Çev. : Talât Sait HALMAN 83 97
 116-*Epitaph II* (Şiir); Çev. : Talât Sait HALMAN 83 97
 117-*Epitaph III* (Şiir); Çev. : Talât Sait HALMAN 83 97

118-Hoy Lu-Lu (Şiir)	82	116
119-Hoy Lu-Lu (Şiir); Çev. : Tahsin SARAÇ	82	117
120-Holiday (Şiir); Çev. : Talât Sait HALMAN	83	95
121-Hürriyete Doğru (Şiir)	83	94
122-İstanbul'u Dinliyorum (Şiir)	83	90, 92
123-? (Şiir)	82	118
124-? (Şiir); Çev. : Tahsin SARAÇ	82	119
125-Kitabe-i Seng-i Mezar I (Şiir)	83	96
126-Kitabe-i Seng-i Mezar II (Şiir)	83	96
127-Kitabe-i Seng-i Mezar III (Şiir)	83	96
128-Kuyruklu Şiir (Şiir)	82	120
129-Kuyruklu Şiir (Şiir)	83	98
130-Listening to Istanbul (Şiir); Çev. : Talât Sait HALMAN	83	91, 93
131-Mahmoud le Blagueur (Şiir); Çev. : Tahsin SARAÇ	82	117
132-Mahmut the Loafer (Şiir); Çev. : Talât Sait HALMAN	83	99
133-Poem With a Tail (Şiir); Çev. : Talât Sait HALMAN	83	99
134-Poésie à Queue (Şiir); Çev. : Tahsin SARAÇ	82	121
135-Qu' en Dira-t-on (Şiir); Çev. : Tahsin SARAÇ	82	119
136-Söz (Şiir)	82	118
137-Şehir Haricinde (Şiir)	82	118
138-Toward Freedom (Şiir); Çev. : Talât Sait HALMAN	83	95

KÜLEBİ, CAHİT

139-Adamın Biri (Şiir)	82	128
140-Çürüyen Otlar (Şiir)	82	128
141-Dans les Sentiers de Sivas (Şiir); Çev. : Tahsin SARAÇ	82	133
142-Farenin Ölümü (Şiir)	82	130
143-Herbes Fanées (Şiir); Çev. : Tahsin SARAÇ	82	129
144-Hikâye (Şiir)	82	134
145-Histoire (Şiir); Çev. : Tahsin SARAÇ	82	135
146-La Mort de la Souris (Şiir); Çev. : Tahsin SARAÇ	82	131
147-Sivas Yollarında (Şiir)	82	132
148-Un Certain Homme (Şiir); Çev. : Tahsin SARAÇ	82	129

LAMB, CHARLES

149-Emekli; Çev. : İrfan ŞAHİNBAŞ	82	31, 33, 35, 37, 39, 41, 43.
150-The superannuated man;	82	30, 32, 34, 36, 38, 40, 42.

MARTIALİS

151-Epigramlar; Çev. : Türkân TUNGA	83	3, 5, 7
152-Epigrammata;	83	2, 4, 6

MONTESQUIEU

153-Kanunların Ruhu Üzerine; Çev. : Fehmi BALDAŞ	82	11, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25
--	----	--------------------------------------

154- <i>De L'esprit des Lois</i> ;	82	10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24
--	----	--------------------------------------

MORANTE, ELSA

155- <i>Gözlüklü Adam</i> ; Çev. : Şadan KARADENİZ	83	75 - 82
--	----	---------

NECATİGİL, BEHÇET

156- <i>Ağır Yaprak (Şiir)</i>	82	124
157- <i>Feuille Lourde (Şiir)</i> ; Çev. : Tahsin SARAC	82	125
158- <i>Frais, Bleu (Şiir)</i> ; Çev. : Tahsin SARAC	82	127
159- <i>Gölge (Şiir)</i>	82	122
160- <i>Kirli soru (Şiir)</i>	82	124
161- <i>Ombre (Şiir)</i> ; Çev. : Tahsin SARAC	82	123
162- <i>Salé Question (Şiir)</i> ; Çev. : Tahsin SARAC	82	125
163- <i>Serin, Mavi (Şiir)</i>	82	126

OBALDÍA, RENÉ de

164- <i>Edouard ile Agrippine</i> ; Çev. : Salâh BİRSEL	82	99 - 107
---	----	----------

OZANSOY, MUNİS FAİK

165- <i>Bezginlik (Şiir)</i>	82	112
166- <i>Değişen Dünya (Şiir)</i>	82	112
167- <i>Il est Resté en L'air (Şiir)</i> ; Çev. : Tahsin SARAC	82	115
168- <i>Havada Kaldı (Şiir)</i>	82	114
169- <i>Lassitude (Şiir)</i> ; Çev. : Tahsin SARAC	82	113
170- <i>Le Monde Qui Change (Şiir)</i> ; Çev. : Tahsin SARAC	82	113
171- <i>Les Routes (Şiir)</i> ; Çev. : Tahsin SARAC	82	115
172- <i>Yollar (Şiir)</i>	82	114

RİLKE, RAINER MARIA

173- <i>Alkestis (Şiir)</i>	84	74, 76, 78.
174- <i>Alkestis (Şiir)</i> ; Çev. : Turan OFLAZOĞLU	84	75, 77, 79
175- <i>Geburt der Venus (Şiir)</i>	84	80, 82
176- <i>Halayık Mezarları (Şiir)</i>	84	65, 67
177- <i>Hetaren-Graber (Şiir)</i>	84	64, 66
178- <i>Orpheus. Eurydike. Hermes (Şiir)</i>	84	68, 70, 72
119- <i>Orfeus. Euridike. Hermes (Şiir)</i> ; Çev. : Turan OFLAZOĞLU	84	69, 71, 73
780- <i>Sancaktar Christoph Rilke'nin Aşk ve Ölüm Destanı</i> ; Çev. : Vural ÜLKÜ ..	83	55 - 62
181- <i>Venus'ün Doğuşu (Şiir)</i> ; Çev. : Turan OFLAZOĞLU	84	81, 83

RUSSELL, BERTRAND

182- <i>İyi Adamların Yaptığı Zarar</i> ; Çev. : Hâmit DERELİ	81	60 - 67
---	----	---------

SABA, ZİYA OSMAN

183- <i>Acceptance (Şiir)</i> ; Çev. : Talât Sait HALMAN	84	103
184- <i>Emanet (Şiir)</i>	84	104
185- <i>In Hock (Şiir)</i> ; Çev. : Talât Sait HALMAN	84	105
186- <i>In the Dark of the Dawn (Şiir)</i> ; Çev. : Talât Sait HALMAN	84	105

187-Kabul (Şiir)	84	102
188-Kim Bilir (Şiir)	84	102
189-Sabah Karanlığında (Şiir);	84	104
190-Who Knows (Şiir); Çev.: Talât Sait HALMAN	84	103

SCHWEITZER, ALBERT

191-Hayata Saygı; Çev.: Hüseyin ŞAHİN	84	2 - 5
---	----	-------

SHAW, BERNARD

192-Ermiş Jeanne'in Önsözü; Çev.: Sevgi SANLI	82	44 - 54
---	----	---------

TANPINAR, AHMET HAMDİ

193-Bateau, Qui Sommeilles au Quai (Şiir); Çev.: Tahsin SARAÇ	82	109
194-Benedir Korkusu (Şiir)	82	110
195-C'est moi qui m'en soucie (Şiir); Çev.: Tahsin SARAÇ	82	111
196-Ey Kartal Bakışlı (Şiir)	82	110
197-Hatırlama (Şiir)	82	108
198-Ne İçindeyim Zamanın (Şiir)	82	110
199-Ni en plein coeur du Temps (Şiir); Çev.: Tahsin SARAÇ	82	111
200-Ruhumda Uyuyan Gemi (Şiir)	82	108
201-Souvenir (Şiir); Çev.: Tahsin SARAÇ	82	109
202-Toi, aux Regards D'Aigles (Şiir); Çev.: Tahsin SARAÇ	82	111

TARANCI, CAHİT SITKI

203-Après la mort (Şiir); Çev.: Tahsin SARAÇ	81	85
204-De la solitude (Şiir); Çev.: Tahsin SARAÇ	81	83
205-Değirmen (Şiir);	81	84
206-İmkânsız Dostluk (Şiir);	81	84
207-Impossible Amitié (Şiir); Çev.: Tahsin SARAÇ	81	85
208-Korkunç Güzel (Şiir);	81	82
209-Moulin (Şiir); Çev.: Tahsin SARAÇ	81	85
210-Ölümden Sonra (Şiir);	81	84
211-Terrible Beauté (Şiir); Çev.: Tahsin SARAÇ	81	83
212-Yalnızlığa Dair (Şiir);	81	82

TECER, AHMET KUTSİ

213-All too Clear (Şiir); Çev.: Talât Sait HALMAN	84	101
214-Besbelli (Şiir);	84	100
215-Rain-Rimmed Horizons (Şiir); Çev.: Talât Sait HALMAN	84	101
216-Yağmur Çiğli Ufuk (Şiir);	84	100

TERCÜME DERGİSİ

217-Bir Çuval İncir (Çeviriler arasında)	81	133
218-Bizim Tiyatro (Çeviriler arasında)	81	137 - 138
219-Böyle Buyurdu Zerdüşt (Çeviriler arasında)	81	135 - 136
220-Budala (Çeviriler arasında)	83	124 - 126
221-Chaillof'daki Deli (Çeviriler arasında);	84	130 - 131
222-Cnsuelo. La Comtesse de Rudolstad: I (Çeviriler arasında);	81	136 - 137

223-Çıplakları Giydirmek (Çeviriler arasında);	84	129 - 130
224-Dünün Dünyası (Çeviriler arasında);	81	134 - 135
225-Günlük'ten Seçmeler (Çeviriler arasında);	82	152 - 153
226-Hizmetçiler (Çeviriler arasında);	81	133 - 134
227-Jean Barois (Çeviriler arasında);	82	150 - 151
228-Kanunların Ruhu Üzerine (Çeviriler arasında);	82	147 - 148
229-Konfüçyüs'ün Konuşmaları (Çeviriler arasında);	82	147
230-Léila (Çeviriler arasında);	83	120 - 122
231-Mastro don Gesualdo (Çeviriler arasında);	82	148 - 150
232-Mevlâna Celâleddin (Çeviriler arasında);	82	152
233-Napoléon'dan Ölmez Sayfalar (Çeviriler arasında);	83	120
234-Ölümün Zaferi (Çeviriler arasında);	81	138 - 139
235-Seçilmiş Hikâyeler (Çeviriler arasında);	82	151 - 152
236-Söyleşiler (Çeviriler arasında);	83	122
237-Suç ve Ceza (Çeviriler arasında);	83	122 - 124

THOMAS, DYLAN

238-Dönüş Yolculuğu (Bir radyo oyunu); Çev.: Ülkü TAMER	84	93 - 99
---	----	---------

UYSAL, AHMET E.

239-Thomas Stearns Eliot (İncelemeler);	81	104 - 132
---	----	-----------

VALÉRY, PAUL

240-Defterler; Çev.: Bedrettin TUNCEL	81	29 - 57
---------------------------------------	----	---------

WALSER, MARTİN

241-Kafka'da Kişilerin Karakteristiği Olarak İşlevsellik; Çev.: Kâmuran ŞİPAL.	82	68 - 91
--	----	---------

WILDER, THORNTON

242-Oyun-Yazarlığı Üzerine Bazı Düşünceler; Çev.: Sami FERLİEL	84	84 - 92
--	----	---------

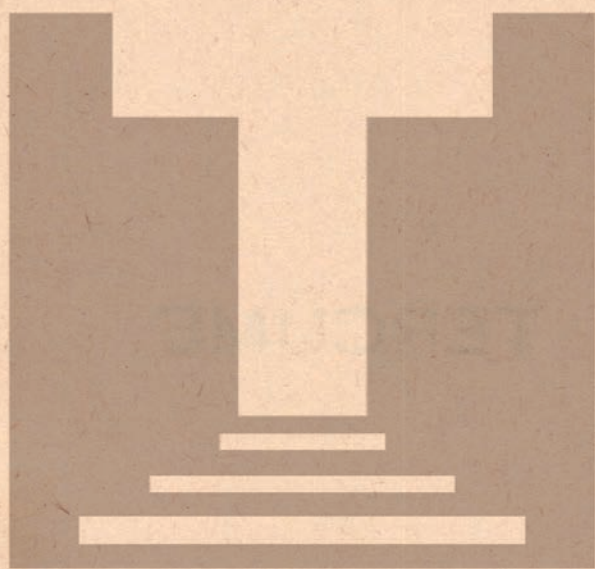
S o n

TÜSTAV

TERCÜME

TÜSTAV

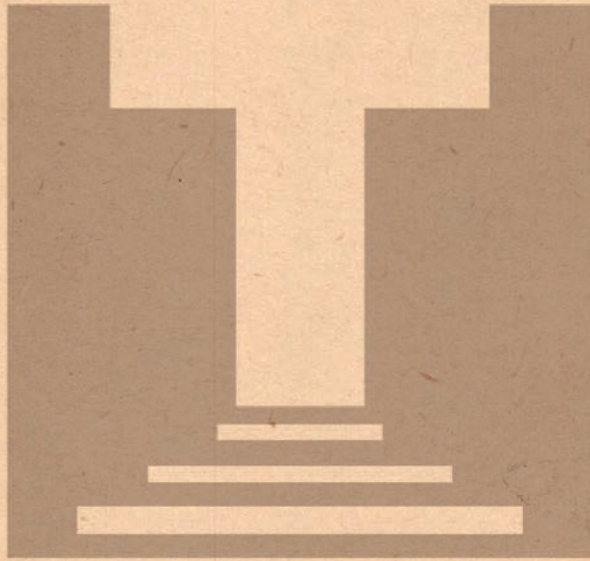

TÜSTAV

TERCÜME

Cilt : XIV

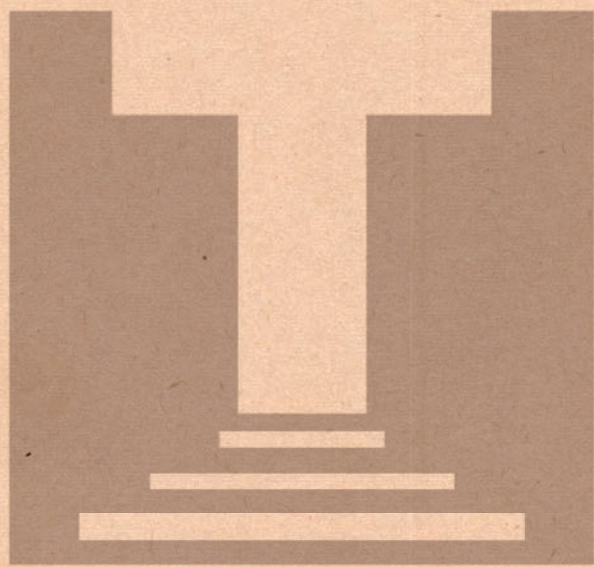

TÜSTAV

69 - 72

1960

ANKARA ÜNİVERSİTESİ BASIMEVİ . 1966

TÜSTAV

TERCÜME

Cilt: XIV Sayı: 69-70

Ocak - Haziran 1960

TERCÜME YAZILAR

1- <i>Antik Roma'dan özlü sözler:</i>	
a) <i>Edebiyat öncesi çağlardan kalma birkaç atasözü, Çev. : Prof. Samim SİNANOĞLU.</i>	
b) <i>Üç halk mezar yazıtı ile üç ünlü şairin mezar yazıtları, Çev. : Prof. Samim SİNANOĞLU.</i>	5
c) <i>Bir devlet adamının iki sözü, Appius Claudius Caecus, Çev. : Prof. Samim SİNANOĞLU.</i>	7
ç) <i>Şair Naevius'un beş fragmenti, Naevius, Çev. : Prof. Samim SİNANOĞLU.</i>	7
2- <i>Eski Hind-Budist şiirinden örnekler (Şiir), Weller, Çev. : Selâhattin BATU.</i>	8-9
3- <i>Kurtla köpek (Şiir), La Fontaine, Çev. : Sabahattin EYUBOĞLU.</i>	14-15
4- <i>Kurtla kuzu (Şiir), La Fontaine, Çev. : Sabahattin EYUBOĞLU.</i>	16-17
5- <i>İki boğa ile kurbağa (Şiir), La Fontaine, Çev. : Sabahattin EYUBOĞLU.</i>	18
6- <i>Aslanla sinek (Şiir), La Fontaine, Çev. : Sabahattin EYUBOĞLU.</i>	19-20
7- <i>Kral isteyen kurbağalar (Şiir), La Fontaine, Çev. : Sabahattin EYUBOĞLU.</i>	21-22
8- <i>Kurtla leylek (Şiir), La Fontaine, Çev. : Sabahattin EYUBOĞLU.</i>	23
9- <i>Mahzene giren gelincik (Şiir), La Fontaine, Çev. : Sabahattin EYUBOĞLU.</i>	24
10- <i>Sokrates ne demiş? (Şiir), La Fontaine, Çev. : Sabahattin EYUBOĞLU.</i>	25
11- <i>Altınlarını yitiren cimri (Şiir), La Fontaine, Çev. : Sabahattin EYUBOĞLU.</i>	26-27
12- <i>Hekimler (Şiir), La Fontaine, Çev. : Sabahattin EYUBOĞLU.</i>	28
13- <i>İhtiyarla eşek (Şiir), La Fontaine, Çev. : Sabahattin EYUBOĞLU.</i>	29
14- <i>Şarlattan (Şiir), La Fontaine, Çev. : Sabahattin EYUBOĞLU.</i>	30-31
15- <i>Vebâya tutulmuş hayvanlar (Şiir), La Fontaine, Çev. : Sabahattin EYUBOĞLU.</i>	32-34
16- <i>Dünyadan el çeken sıçan (Şiir), La Fontaine, Çev. : Sabahattin EYUBOĞLU.</i>	35-36
17- <i>Arabayla sinek (Şiir), La Fontaine, Çev. : Sabahattin EYUBOĞLU.</i>	37-38
18- <i>Kedi, gelincik ve tavşan (Şiir), La Fontaine, Çev. : Sabahattin EYUBOĞLU.</i>	39-41
19- <i>Eskiciyle zengin (Şiir), La Fontaine, Çev. : Sabahattin EYUBOĞLU.</i>	42-43
20- <i>Aslan, kurt ve tilki (Şiir), La Fontaine, Çev. : Sabahattin EYUBOĞLU.</i>	44-45
21- <i>Fare ile fil (Şiir), La Fontaine, Çev. : Sabahattin EYUBOĞLU.</i>	46
22- <i>Demokritos ile hemşerileri (Şiir), La Fontaine, Çev. : Sabahattin EYUBOĞLU.</i>	47-48
23- <i>Balıklarla karabatak (Şiir), La Fontaine, Çev. : Sabahattin EYUBOĞLU.</i>	49-50
24- <i>Karga ile tilki (Şiir), La Fontaine, Türkçe söyleyen : Can YÜCEL.</i>	51
25- <i>Cırcır böceği ile karınca (Şiir), La Fontaine, Türkçe söyleyen : Can YÜCEL.</i>	52
26- <i>La Fontaine'in kendi mezar taşı için yazdığı (Şiir), La Fontaine, Türkçe söyleyen : Can YÜCEL.</i>	53

27- <i>Wilhelm von Humboldt (Biyografi)</i> . Çev. : Bedrettin TUNCEL.	54-55
28- <i>Devletin faaliyet alanının sınırlarını tespit yolunda yapılan denemelerle ilgili bazı düşünceler. Wilhelm von Humboldt</i> . Çev. : Cemil Ziya ŞANBEY.	55-59
29- <i>Şark'ta seyahat. Tiyatrolar ve şenlikler. I' Yıldız hanı. Gérard de Nerval</i> . Çev. : Lütfi AY.	61, 63, 65, 67, 69, 71.
30- <i>Spleen (Şiir)</i> . Charles Baudelaire. Çev. : Suut Kemal YETKİN.	73
31- <i>Yükseliş (Şiir)</i> . Charles Baudelaire. Çev. : Suut Kemal YETKİN.	75
32- <i>De Profundis Clamavi (Şiir)</i> . Charles Baudelaire. Çev. : Suut Kemal YETKİN.	77
33- <i>İmkânsız şey (Şiir)</i> . Hans Egon Holthusen. Çev. : Behçet NECATİGİL.	79, 81
34- <i>Zaman ve ölüm üzerine variation (IV) (Şiir)</i> , Hans Egon Holthusen. Çev. : Behçet NECATİGİL.	83
35- <i>Kurtlar (Şiir)</i> . Carl Zuckmayer. Çev. : Behçet NECATİGİL.	85
36- <i>Gottfried Benn'den bir şiir (Şiir)</i> . Çev. : Afif OBAY.	87
37- <i>André Gide'in günlüğünden (1905). P. Claudel'in portresi. André Gide</i> . Çev. : Fuat PEKİN.	88-90
38- <i>Roger Martin du Gard. (Biyografi)</i> . Çev. : Nebil OTMAN.	91-92
39- <i>Jean Barois adlı eserden Katolik dininin güçlükleri üzerinde bir konuşma. Roger Martin du Gard</i> . Çev. : Nebil OTMAN.	92-104
40- <i>Amerikalılara mektup. Jean Cocteau</i> . Çev. : Mehmet TOPRAK.	105-127
41- <i>Ernst Jünger. (Biyografi)</i> . Çev. : Prof. Melâhat ÖZGÜ.	128
42- <i>Doğum yıldönümü münasebetiyle renkler. Ernst Jünger</i> . Çev. : Prof. Melâhat ÖZGÜ.	129-132
43- <i>Kızkardeşler. -1 perdelik oyun- Richard Hughes</i> . Çev. : Orhan BURİAN.	133-146
44- <i>Devirler boyunca tercüme. "Traduttore, traditore". Theodore Savory</i> . Çev. : Prof. Hâmit DERELİ.	152-157

TELİF YAZILAR

1- Antik Roma'dan özlü sözler :

a) <i>Edebiyat öncesi çağlardan kalma birkaç atasözü</i>	1-2
b) <i>Üç halk mezar yazıtı ile, üç ünlü şairin mezar yazıtları</i>	4
c) <i>Bir devlet adamının iki sözü. Appius Claudius Caecus</i>	6
ç) <i>Şair Naevius'un beş fragmenti. Naevius</i>	6
2- <i>La Fontaine'den çeviriler. Sabahattin Eyuboğlu</i>	10-13
3- <i>Voyage en orient. Théâtres et fêtes I. İldız-Khan. Gérard de Nerval</i>	60, 62, 64, 66, 68, 70.
4- <i>Spleen (Şiir) Charles Baudelaire</i>	72
5- <i>Élévation (Şiir)</i> . Charles Baudelaire.	74
6- <i>De profundis clamavi (Şiir)</i> . Charles Baudelaire.	76
7- <i>Das unmögliche (Şiir)</i> . Hans Egon Holthusen.	78-80
8- <i>Variation über zeit und tod IV. (Şiir)</i> . Hans Egon Hulthusen.	82
9- <i>Die Wölfe (Şiir)</i> . Carl Zuckmayer.	84
10- <i>Şiir. Gottfried Benn</i>	86
11- <i>İncelemeler. Fransız edebiyatında son şiir akımları. Tahsin Saraç</i>	147-151
12- <i>Yeni bir "Faust" tercümesi. Prof. Dr. Melâhat Özgü</i>	158-168
13- <i>Tercüme sanatı. Fuat Pekin</i>	169-176

T E R C Ü M E

Cilt: XIV Sayı: 71-72

Temmuz-Aralık 1960

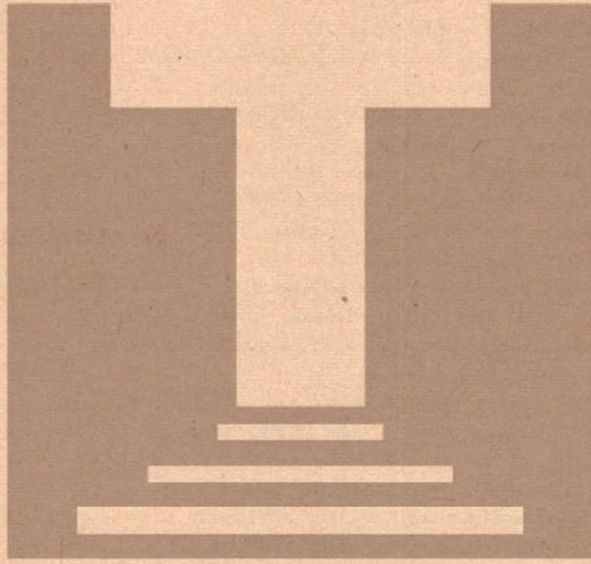
T E R C Ü M E Y A Z I L A R

1-Demosthenes. Çev. : Prof. Suat SİNANOĞLU.	1-2
2-Çelenk hakkında. Demosthenes. Çev. : Prof. Suat SİNANOĞLU.	2-8
3-Plutarkhos. Çev. : Dr. Hakkı CALP.	9
4-Demosthenes ile Cicero'nun karşılaştırılması. Plutarkhos. Çev. : Dr. Hakkı CALP.	9-15
5-Ballade (Şiir). Charles D'Orléans. Çev. : İlhan BERK.	17
6-Sonnet (Şiir). Pierre Corneille. Çev. : İlhan BERK.	19
7-Sestiler (Şiir). Arthur Rimbaud. Çev. : İlhan BERK.	21
8-Sonnet (Şiir). José-Maria de Hérédia. Çev. : İlhan BERK.	23
9-Helena (Şiir). Paul Valéry. Çev. : İlhan BERK.	25
10-Karda gömülü (Şiir). Hans Magnus Enzensberger. Çev. : Behçet NECATİGİL.	27
11-Yürüyorum yanım yörem gölge (Şiir). Alexander Xaver Gwerder.	29
12-Yeşil melodi (Şiir). Andreas Okopenko. Çev. : Behçet NECATİGİL.	31,33,35
13-Friedrich Hebbel. Çev. : Melâhat ÖZGÜ.	36-37
14-Dram üzerine sözümler. (1843). Friedrich Hebbel. Çev. : Melâhat ÖZGÜ.	37-41
15-Dünya tarihinde medeniyetin gelişme yolları. Walter Goetz. Çev. : Cemil Ziya ŞANBEY.	42-49
16-Paul Léautaud (1872 - 1956). Çev. : B(edrettin) TUNCEL.	50-53
17-"Günlük" ten parçalar. Paul Léautaud. Çev. : Fehmi BALDAŞ.	55,57,59,61,63
18-Genç bir şaire öğütler. Max Jacob. Çev. : Salâh BİRSEL.	68-76
19-Nikolay Vasilyeviç Uspenskiy (1837 - 1888). Çev. : Dr. İsmail KAYNAK.	77-79
20-Gruşka (Bir tüccarın hikâyesi). Nikolay Vasilyeviç Uspenskiy Çev. : Dr. İsmail KAYNAK.	79-88
21-Dokumacılar (Bir radyo piyesi). Sherwood Anderson. Çev. : Hâmit DERELİ. ...	89-103
22-Şiir çevirisi. Edmond Cary. Çev. : Fuat PEKİN.	104-110

T E L İ F Y A Z I L A R

1-Ballade (Şiir). Charles D'Orléans.	16
2-Sonnet (Şiir). Pierre Corneille.	18
3-Voyelles (Şiir). Arthur Rimbaud.	20
4-Sonnet (Şiir). José-Maria de Hérédia.	22
5-Hélène (Şiir). Paul Valéry.	24
6-Fund im Schnee (Şiir). Hans Magnus Enzensberger.	26

7- <i>Ich geh unter lauter schatten (Şiir)</i> . Alexander Xaver Gwerder.	28
8- <i>Grüne melodie (Şiir)</i> . Andreas Okopenko.	30,32,34
9- <i>Journal Littéraire (Extraits)</i> . Paul Léautaud.	54,56,58,60,62
10- <i>Notlar</i> . B(edrettin) Tuncel.	64-67
11- <i>İnceleme: Tercüme sanatı</i> . Fuat Pekin.	111-117
12-1959 yılında yabancı dillerden Türkçeye çevrilen ve yayımlanan eserler. Derleyen : Behire Abacıoğlu.	118-131

TÜSTAV

YAZAR ADINA GÖRE İNDEKS

Cilt : XIV Sayı : 69-72

ABACIOĞLU, BEHİRE

1-1959 yılında yabancı dillerden Türkçeye çevrilen ve yayımlanan eserler. ... 71-72 118-131

ANDERSON, SHERWOOD

2-Dokumacılar (Bir radyo piyesi); Hâmit DERELİ 71-72 89-103

ANTİK ROMA

3-Antik Roma'dan sözler. Çev. : Selâhattin BATU 69-70 1-5

BAUDELAİRE, CHARLES

4-De Profundis Clamavi (Şiir) 69-70 76

5-De profundis Clamavi (Şiir) 69-70 77

6-Élévation (Şiir) 69-70 74

7-Spleen (Şiir) 69-70 72

8-Spleen (Şiir) 69-70 73

9-Yükseliş (Şiir) 69-70 75

BENN, GOTTFRIED

10-Şiir 69-70 86

11-Gottfried Benn'den bir şiir (Şiir) 69-70 87

CAECUS, APPIUS CLAUDIUS

12-Antik Roma'dan özlü sözler :

c-Bir devlet adamının iki sözü; Prof. Samim SİNANOĞLU 69-70 6-7

CARY, EDMOND

13-Şiir çevirisi; Fuat PEKİN 71-72 104-110

COCTEAU, JEAN

14-Amerikalılara mektup; Mehmet TOPRAK 69-70 105-127

CORNEILLE, PIERRE

15-Sonnet (Şiir); 71-72 18

16-Sonnet (Şiir); İlhan BERK 71-72 19

DEMOSTHENES

17-Çelenk hakkında; Prof. Suat SİNANOĞLU 71-72 2-8

ENZENSBERGER, HANS MAGNUS

18-Günümüz Alman Şiirinden örnekler: Fund im Schnee (Şiir) 71-72 26

19-Karda gömülü (Şiir); Behçet NECATİGİL 71-72 27

EYUBOĞLU, SABAHATTİN

20-La Fontaine'den çeviriler 69-70 10-13

GARD, ROGER MARTİN DU

- 21-Jean Barois'dan; Katolik dininin güçlükleri üzerinde bir konuşma; Nebil OTMAN 69-70 92-104

GIDE, ANDRE

- 22-André Gide'in günlüğünden (1905). P. Claudel'in portresi; Fuat PEKİN 69-70 88-90

GOETZ, WALTER

- 23-Dünya tarihinde medeniyetin gelişme yolları; Cemil Ziya ŞANBEY 71-72 42-49

GWERDER, ALEXANDER XAVER

- 24-Ich geh unter lauter Schatten (Şiir) 71-72 28
25-Yürüyorum yanım yörem gölge (Şiir); Behçet NECATİGİL 71-72 29

HEBBEL, FRIEDRICH

- 26-Dram üzerine sözümleri (1843). Melâhat ÖZGÜ 71-72 37-41

HEREDIA, JOSE-MARIA DE

- 27-Sonnet (Şiir) 71-72 22
28-Sonnet (Şiir); İlhan BERK 71-72 23

HOLTHUSEN, HANS EGON

- 29-Das unmögliche (Şiir); 69-70 78-80
30-İmkânsız şey (Şiir); Behçet NECATİGİL 69-70 79-81
31-Variation über zeit und tod IV. (Şiir) 69-70 82
32-Zaman ve ölüm üzerine variation (IV). (Şiir) 69-70 83

HUGHES, RICHARD

- 33-Kız kardeşler. -1 perdelik oyun- Orhan BURİAN 69-70 133-146

HUMBOLDT, WILHELM VON

- 34-Devletin faaliyet alanının sınırlarını tespit yolunda yapılan denemelerle ilgili bazı düşünceler; Cemil Ziya ŞANBEY 69-70 55-59

JACOB, MAX

- 35-Genç bir şaire öğütler. Salâh BİRSEL 71-72 68-76

JÜNGER, ERNST

- 36-Doğum yıldönümü münasebetiyle: renkler; Prof. Melâhat ÖZGÜ 69-70 129-132

LA FONTAINE

- 37-Altınlarını yitiren cimri (Şiir); Sabahattin EYUBOĞLU 69-70 26-27
38-Arabayla sinek (Şiir); Sabahattin EYUBOĞLU 69-70 37-38
39-Aslan, kurt ve tilki (Şiir); Sabahattin EYUBOĞLU 69-70 44-45
40-Aslanla sinek (Şiir); Sabahattin EYUBOĞLU 69-70 19-20
41-Balıklarla karabatak (Şiir); Sabahattin EYUBOĞLU 69-70 49-50
42-Cırcır böceği ile karınca (Şiir); Türkçe Söyliyen: Can YÜCEL 69-70 52
43-Demokritos ile hemşerileri (Şiir); Sabahattin EYUBOĞLU 69-70 47-48
44-Dünyadan el çeken sıçan (Şiir); Sabahattin EYUBOĞLU 69-70 35-36
45-Eskiciyle zengin (Şiir); Sabahattin EYUBOĞLU 69-70 42-43
46-Fare ile fil (Şiir); Sabahattin EYUBOĞLU 69-70 46

47-Hekimler (Şiir); Sabahattin EYUBOĞLU	69-70	28
48-İhtiyarla eşek (Şiir); Sabahattin EYUBOĞLU	69-70	29
49-İki boğa ile kurbağa (Şiir); Sabahattin EYUBOĞLU	69-70	18
50-Karga ile tilki (Şiir); Türkçe söyleyen : Can YÜCEL	69-70	51
51-Kedi, gelincik ve tavşan (Şiir); Sabahattin EYUBOĞLU	69-70	39-41
52-Kral isteyen kurbağalar (Şiir); Sabahattin EYUBOĞLU	69-70	21-22
53-Kurtla köpek (Şiir); Sabahattin EYUBOĞLU	69-70	14-15
54-Kurtla kuzu (Şiir); Sabahattin EYUBOĞLU	69-70	16-17
55-Kurtla leylek (Şiir); Sabahattin EYUBOĞLU	69-70	23
56-La Fontaine'in kendi mezar taşı için yazdığı (Şiir); Türkçe söyleyen : Can YÜCEL	69-70	53
57-Mahzene giren gelincik (Şiir); Sabahattin EYUBOĞLU	69-70	24
58-Sokrates ne demiş? (Şiir); Sabahattin EYUBOĞLU	69-70	25
59-Şarlatan (Şiir); Sabahattin EYUBOĞLU	69-70	30-31
60-Vebâya tutulmuş hayvanlar (Şiir); Sabahattin EYUBOĞLU	69-70	32-34

LEAUTAUD, PAUL

61-"Günlük" ten parçalar; Fehmi BALDAŞ	71-72	55, 57, 59, 61, 63.
62-Journal Littéraire (Extraits);	71-72	54, 56, 58, 60, 62,

NAEVİUS

65-Şair Naevius'un beş fragmenti; Prof. Samim SİNANOĞLU	69-70	6-7
---	-------	-----

NERVAL, GERARD DE

63-Şark'ta seyahat. Tiyatro ve şenlikler I. Yıldız Hanı; Lütfi AY	69-70	61, 63, 65, 67, 69, 71, 60, 62, 64, 66, 68, 70.
64-Voyage en orient. Théâtres et Fêtes I. İldız-Khan.	69-70	

KOOPENKO, ANDREAS

65-Grüne melodie (Şiir)	71-72	30, 32, 34
66-Yeşil melodi (Şiir); Behçet NECATİGİL	71-72	31, 33, 35

D'ORLEANS, CHARLES

67-Ballade (Şiir);	71-72	16
68-Ballade (Şiir);	71-72	17

ÖZGÜ, PROF. DR. MELÂHAT

69-Yeni bir "Faust" Tercümesi	69-70	158-168
-------------------------------------	-------	---------

PEKİN, FUAT

70-İnceleme: Tercüme sanatı	71-72	111-117
71-Tercüme Sanatı	69-70	169-176

PLUTARKHOS

- 72-*Demosthenes ile Cicero'nun karşılaştırılması*; Dr. Hakkı CALP 71-72 9-15

RİMBAUD, ARTHUR

- 73-*Sesliler (Şiir)*; İlhan BERK 71-72 21
74-*Voyelles (Şiir)* 71-72 20

SARAÇ, TAHSİN

- 75-*İncelemeler; Fransız Edebiyatında son şiir akımları* 69-70 147-151

SAVORY, THEODORE

- 76-*Devirler boyunca tercüme*; Prof. Hâmit DERELİ 69-70 152-157

TUNCEL, BEDRETTİN

- 77-*Notlar* 71-72 64-67

USPENSKIY, NİKOLAY VASİLYEVIÇ

- 78-*Gruşka (Hikâye)*; Dr. İsmail KAYNAK 71-72 79-88

VALERY, PAUL

- 79-*Helena (Şiir)*; İlhan BERK 71-72 25
80-*Hélène (Şiir)*; 71-72 24

WELLER

- 81-*Eski Hind-Budist şiirinden örnekler* :
1-*Ergin Kişi (Şiir)*; Selâhattin BATU 69-70 8
2-*Ölümsüz (Şiir)*; Selâhattin BATU 69-70 8
3-*Yavaş Yavaş (Şiir)*; Selâhattin BATU 69-70 8
4-*Taş Yürekli (Şiir)*; Selâhattin BATU 69-70 9

ZUCKMAYER, CARL

- 82-*Die Wölfe (Şiir)* 69-70 84
83-*Kurtlar (Şiir)*; Behçet NECATİGİL 69-70 85

TUSTAV

T E R C Ü M E

SAYI : 86

NİSAN - HAZİRAN 1966

CİLT : XVIII

AISKHYLOS VE PERSLER TRAGEDYASI

Soylu bir aileden gelen Euforion oğlu Aiskhylos İ. Ö. 525 yılında Eleusiste doğdu. Perslerle yapılan ünlü Marathon (490) ve Salamis (480) savaşlarına katıldığı ve büyük yiğitlik gösterdiği biliniyor.

Söz ve anlatı sanatına eylem'i katarak yepyeni bir sanat türünü yarattığı ve onun en güçlü örneklerini verdiği için Aiskhylos'a haklı olarak tragedyanın babası denir. 90 tragedya yazdığı söyleniyor. Bunlardan günümüze 7 bütün oyun ve bazı mısralar kalmıştır. Başka birkaç oyununun da yalnız adlarını ve konularını biliyoruz.

Yeni sanat daha doğuşunda devletçe desteklenmek talihine erişti ve kısa zamanda gelişip serpildi. Atinada her yıl tragedya yarışmaları yapılıyor, bu yarışmalarda birincilik kazanmak büyük bir şeref sayılıyordu. Yarışmalara katılacak oyunların koro donatımını gönüllü olarak varlıklı yurttaşlar üzerine alırdı. Bunlara khoregos denirdi. Salamis deniz savaşını konu olarak ele alan ve 472 ilkbaharında sahneye konan "Persler" tragedyasının khoregosluğunu, o zaman yirmi yaşında olan, geleceğin büyük devlet adamı Perikles yaptı. Persler ve yanındaki üç başka oyunu ile birinciliği Aiskhylos kazandı. Bu başarısı üzerine Hieronun çağrısıyla Sicilyaya gitti ve orada bir süre kaldı.

Bir yandan da yeni yetişen ozan Sofoklesin başarılarını izliyordu. 468 de birinciliği Sofoklese kaptırdı, ama ertesi yıl Thebai dörtlüsüyle gene birinci oldu. 458 yılında da baş yapıtı sayılan Oresteia üçlüsüyle (Agamemnon, Adak Sunucular, Eumenides) en büyük yengiyi kazandı. Yeniden Sicilyaya gitti. Gelada 456 yılında öldüğü biliniyor. Ölümünden sonra da oyunları yarışmalara sokulmuş, armağanlar verilmeğe devam edilmiş, mezarı da tiyatrocularca kutsal bir yer olarak belenmiştir.

Aşağıda bir bölümü sunulan Persler tragedyasının en büyük özelliği, konusunun mitolojiden alınmayıp, herkesin kafasında henüz pek canlı olan yakın tarihten alınmasıdır.

Olay Perslerin başkenti Susada kral sarayının önünde geçer. Pers ordusu seferdedir. Kenti bekleyen Pers uluları bugün yarın kötü bir haber almaktan korkmaktadır. Genç hakan Serhasın anası Atossa da aynı kaygılarla sahneye gelir, gördüğü düşleri anlatır, yaşlı danışmanlar onu yüreklendirmek isterler. Bu sırada ulak gelerek Pers ordusunun büyük bir yenilgiye uğradığını bildirir, yapılan korkunç savaşları anlatır. Koro ve kraliçe ona sorular sorarlar, aldıkları cevaplar hep acıdır. Daha sonra Kraliçe Atossa kocası Daryüsün ruhunu ölümler ülkesinden çağırmaya karar verir. Yapılan gizemli bir törenle Daryüsün ruhu gelir aralarında bir söyleşi başlar. Daryüs te Perslerin başına gelen ve gelecek olan felaketleri tanrıların ağzından sayıp döker. Son bölümde yenik Serhas perişan bir halde sahneye gelir, karşılıklı yakınmalarla oyun son bulur.

P E R S L E R

KORO BAŞI

- 140 Haydi Persler yerimizi alalım
altında bu eski çatının,
derinden derine düşünüp tartışalım
gerektiği üzere:
nicedir Serhas hakanın durumu,
Daryüsoğlunun, soyumuza ad verenin torunu.
Yayla ok mu kazanacak, yoksa
sert temrenli kargı mı
üstün gelecek?
- 150 Ama bakın geliyor
tanrıların gözündeki ışık gibi
hakanımızın anası.
Kraliçem, kapanyorum ayaklarına!
Hepimiz onu selamlyalım
sunalım saygımızı.
- 155 Ecem ey, geniş kemerli Pers kadınlarının en ulusu
Serhasın saygıdeğer anası, selam sana Daryüsün eŐi,
bir Pers tanrısının yatağını paylaşan,
bir ikinci tanrının da anası,
eski talihi ordunun Şimdi dönmediyse.
- TUSTAV
ATOSSA
- 160 Ondan işte koyup geldim altın dolu sarayı
Daryüsün yatak odasını.
Benim de üzüntüden kıyılıyor yüreğim
-sizlere dökeceğim içimi, hiç te öyle
kaygısız değilim ben, dostlarım.-
korkuyorum, bir tekmeyle güçlü bir tanrı
yıkıp toprağa katar diye, Daryüsün
-elbet bir başka tanrının yardımıyla-
kurduğu mutluluğu.

165 Anlatılmaz katmerli bir acıyla
 burkuluyor yüreğim.
 Zenginliğin ne değeri var halkın gözünde
 kocalar evlatlar olmayınca,
 zenginliğin de olmadığı yerde
 kudret ışıyamaz yeterince;
 zenginliğimiz duruyor yerliyerinde, korkum
 gözlerimiz için, çünkü bizce
 evin gözüdür efendinin varlığı.

170 Bu böyle olunca, ey güvendiğim yaşlı Persler
 danışyorum sizden, ne yapmamız gerek?

KORO BAŞI

İyi bil ki ülkemizin ecesi
 bir dediğini iki etmeyiz
 sözle olsun işle olsun
 elimizden geleni esirgemeyiz,
 175 bizler çünkü karşında sadık danışmanlarız.

ATOSSA

Oğlum orduyu donatıp Yunanelini
 yakıp yıkma sevdasıyla gitti gideli
 hep düşler görüyorum geceleri.
 Ama hiçbiri dünkü gibi açık değildi,
 180 dinle bak: güzel fistanlar kuşanmış iki kadın
 belirdi gözlerimin önünde
 biri Perse süslü biri dor giysileriyle,
 uzun boyları, kusursuz güzellikleri
 gölgede bırakırdı bugünkü kadınları.
 185 İki kızkardeşti bunlar, bir soydan
 birinin yurdu mama Hellastı
 öbürünün barbar ülkesi
 öyle düşmüş talihlerine.
 Düşümde bakıyorum
 bir anlaşmazlık çıkmış aralarında,
 190 Oğlum da sindirmek istiyor onları:
 Savaş arabasına koşmağa kalkıştı ikisini de

geçirip koşumları boyunlarından,
biri boyun eğdi, uysalca uzattı ağzını gеме
öbürü ama çarpındı, ayak diredi
sonra iki eliyle kavrayıp koşumları

- 195 koparıverdi, şiddetle çekip parçaladı dizginleri
boyunduruğu da böldü ikiye,
yerlere düştü oğlum, o zaman işte
babası Daryüs belirdi yanbaşında
ona bakıyordu acıyarak,
atasını görünce Serhas utancından
yırttı üstündeki giysileri.
- 200 İşte dün gece gördüğüm düş; sonra uyandım
temiz bir kaynaktan yıkadım ellerimi
armağanlar derip sunağa vardım
sundum adağımı koruyucu tanrılara
gerektiği gibi.
- 205 Gene Foibos ocağına süzülen bir kartal görüyorum
ben korkudan dilsiz kalmışım öyle, dostlar!
Derken bir atmaca çullanıyor kartalın üstüne
çevik kanatları pençeleriyle
kafasını yolup kel ediyor,
o da ürkmüş, büzülüp bırakıyor kendini.
- 210 Bu düş kaygılandırdı beni
işittiniz siz de, korkmuş olmanız gerek,
ama iyi bilirsiniz ki oğlum
üstesinden gelirse bu işin
seçkin bir kahraman olacaktır.
Kötü olursa sonuç, kente karşı
hesap vermekle yükümlü değil
sağ salim dönsün yeter, bu ülkeye
gene o buyuracak.

KORO BAŞI

- 215 Seni korkutmak istemiyoruz sözlerimizle
ey ana, ne de çok umutlandırmak.
Git el aç sen tanrılara
düşünü kötüye mi yordular, yalvar

bozsunlar bu yazgıyı
sana, çocuklarına, yurduna, dostlarına bütün
esenlik versinler. Sonra da toprağa, ölülere

- 220 sunman gerek akıcı adaklarını.
Gene düşümde gördüm dedin,
kocan Daryüse yalvar tathlıkla
toprağın bağrından iyilikler, mutlar
yükselsin gün ışığına kendin ve oğlun için,
ne ki mutsuz, kalsın yeraltı karanlığında.
İşte eceme beslediğim sevgiden
yüreğime doğan bir esinle ben sana öğüt verdim,
225 umarım iyiye varır herşey.

ATOSSA

İlkten böyle sen hayra yormakla düşümü
oğluma, otağına bağlığımı gösterdin,
dilerim doğru çıksın. Tanrılar ve yeraltı ülkesi için
dediklerini de saraya döner dönmez
yerine getireceğim. Ama öğrenmek istediğim şeyler var önce,
dostlar, şu Atina denen yer nerde, hangi bucakta?

KORO BAŞI

Ta uzakta batıda, hakan Güneşin göçtüğü yerde.

ATOSSA

Oğlum da bu kenti ele geçirmek diledi, ha?

KORO BAŞI

Böylece bütün Hellas hakana boyun eğcekti.

ATOSSA

235 Onların öyle büyük orduları var mı ki?

KORO BAŞI

Hem de Metlerin başına hayli bela getirmiş bir ordu.

ATOSSA

Neye güvenirler başka? Yurtlarında yeterince zengin mi bunlar?

KORO BAŞI

Gümüş ocakları var, bir toprak hazinesi.

ATOSSA

Neyle savaşır bu soy, yayla ok mu yaraşır ellerine?

KORO BAŞI

240 Yok yok, dimdik ayakta durup kılıçla dövüşürler,
kalkanlar kollarında.

ATOSSA

Kimmiş başbuğları, orduyu yöneten kim?

KORO BAŞI

Onlar hiçbir ölümlüye kul köle değil.

ATOSSA

Ya nasıl dayanırlar bu korkunç saldırıya?

KORO BAŞI

Öyle bir dayanırlar ki: berbat etmediler mi Daryüsün
o şanlı ordusunu?

ATOSSA

245 Ne diyorsun! Bu sözler kaygıya salsın gerek
analarımı babalarımı sefere çıkanların.

KORO BAŞI

Sanırım bütün gerçeği öğreneceksin birazdan,
bak şu koşup gelen Perse benziyor
açık kesin bir haber getiriyor olmalı
ama iyi ama kötü.

ULAK

Ey koca Asya kentleri

250 Ey Pers ülkesi, büyük limanı zenginliklerin,
bir vuruş yetti yüce mutluluğu yıkmaya
çiğnemeye Perslerin çiçeğini.

Ah, mutsuzluğun ulaşı olmak ta ayrıca mutsuzluk!
Belli, söylemem gerek: hazır olun büyük acıya şimdi,
ey Persler, Barbar ordusu bütünüyle mahvoldu!

TIBULLUS

Aulus Albius Tibullus'un hayatı üzerinde bilgimiz çok azdır. İ. Ö. I yüzyılın ikinci yarısında yaşamıştır. Roma'nın doğusunda, bir çiftlikte doğmuştur.

Tibullus Horatius'un dostudur, ama Augustus ile Maecenas'ın çevresine toplanan ozanlar arasına girmemiş, saraydan uzakta kalmıştır. Varlıklı bir ailedendir. O da, Horatius ile Vergilius gibi, Philippi savaşından sonra toprakların bölüştürülmesinden zarar görmüştür.

Tibullus Roma elegeia ozanları arasında değer bakımından Propertius'tan sonra gelir. Şiirlerinde "sevgi" ön plândadır. Sevgi tutkusu ozanın benliğini kaplar. Gönülünü kaptırdığı iki kadın da, "Delia" adını verdiği "Plania" ile "Nemesis" adını verdiği bir başkası, onu mutsuzluğa sürükler. Ozan, bu yüzden insanın huzurunu kaçıran her şeye kin duyar: savaş yolculuk yapma, para tutkusu, siyaset. İsteddiği barış ve dinginliktir. Sessizliği doğada bulur. Doğadan çok ta kır, hem de olduğu gibi, görenekleriyle, köylüleriyle birlikte sever. Elegeia'larında bu yaşantı yer alır.

Demek Tibullus'un şiirinin özelliği sevgi, dostluk ve kır hayatıdır.

Elimizde Tibullus'un diye tanınan dört elegeia kitabı vardır. Bunlardan ikisinin onun olduğu kesindir.

Tibullus "sevgi ozanı" olarak tanınır. Çünkü duygularını tatlı umutları, acı umutsuzlukları ile güçlü ve ince bir biçimde belirtir.

I kitaptan yaptığımız iki çeviriden birincisinde ozan parada gözü olmayan biri olarak sevgilisi ile kırdaki, doğa ile iç içe, orta halli, dertsiz bir hayat sürmeyi tasarlıyor. Böyle yaşamının güzel yanlarını anlatıyor. Sevgilisi Delia'ya bu kısa ömürde, henüz zaman geçmemişken, birlikte yaşamının kendisi için her şeyin üstünde olduğunu söylüyor.

İkinci çevirimiz aynı kitabın üçüncü elegeia'sıdır. Ozan edebiyatçı ve asker olan koruyucusu Mesalla Corvinus'un arkasından gideceği doğu seferinde (İ. Ö. 31 ya da 30 ve 29 yılları), yolda, Korfu adasında hastalanır. Buradaki sıkıntısını dile getirir: annesini ve kız kardeşini anar, duyduğu acı, üzüntü arasında Delia ağır basar. Tibullus ona sevgisini, özlemini dizelelerinde çok güzel anlatır.

Güngör ÖNER

I, 1

Servet yapsın başkası sarı altınlardan
yığın yığın;
ekili toprağı olsun dönümlerce;
yılsın uğraşıp durmaktan gelince düşman;
Mars'ın savaş boruları kaçırınsın uykularını;

bana da orta halli, çabasız bir hayat
gönlümce.

İşildasım ocağımda, yeter, sönmeyen bir ateş.
Yaşasam şimdi kendim için, az şeyimle, memnun,
bağlanmasam ne de hiç uzun yolculuklara,
fakat gösterince yazın kendini Canis,
kaçsam dere boylarında ağaç gölgelerine.

Ama

utanmak yok arada çapa tutmaktan
ne de üvendire ile dürtüşlemekten
seslenerek

o yavaş yavaş giden öküzleri;
sonra,

güç gelmeyecek kucakta eve taşımak
kuzucuğu ya da yavru keçiyi,
anası unutup yalnız bırakmış.

Tam bir çifçi gibi kendim dikeyim becerikli ellerimle
körpe bağ kütüklerini, kocaman meyva ağaçlarını
günü gelince.

Ümit terketmesin beni

ve her zaman

tahıl yığınları, biçimi dolduran bol sıra versin:
çünkü ben,

tarlalarda terkedilmiş bir ağaç kütüğünde olsun.

üç yol ağzında eski bir taş üzerinde olsun,

taparım bir çiçek çelengi görünce.

Hem,

önce tanrıya sunarım

yeni senenin getirdiği bir meyvayı.

Ey altın sarısı Ceres, tapmağının kapılarında

bizim tarladan da bir başak çelengi asılı olsun;

dursun kırmızı Priapus meyva bahçelerinde gözcü,

korkutsun kuşları keskin orağı ile.

Siz de, ey, bir zamanlar verimli,

şimdi yoksun tarlanın bekçileri, Lar'lar,

alınız armağanlarınızı!

O zamanlar dana kesilip sayısız sığır kutsanıyordu,

şimdi kuzu bir parça toprağın küçük kurbanı.

Bir kuzu ölecek sizin için,

köylü gençler bağırarak çevresinde:

"Hey! İyi ürün ve şarap veriniz!"
 Fakat siz, hırsızlar ve kurtlar,
 dokunmayın benim küçük sürüye,
 ganimetinizi büyük sürülerden alın!
 Burada ben her sene çobanımı kutsarım,
 Pales'e süt serperim, gönlünü alayım diye.
 Ey tanrılar, benimle olunuz!
 Hor görmeyiniz gösterişsiz soframdan
 temiz çanaklarımla sunduğum armağanları!
 Bir çifçi yapmış bir zamanlar bu toprak çanakları
 ilkin kendisi için yumuşak çamurdan.
 İstemiyorum ataların servetini ben
 ne de birikmiş mahsulün dedelerime
 sağladığı kazancı eskiden.
 Yeter az ürün, yeter yatağında dinlenebilmek,
 alıştığım şiltemde yorgunluğumu giderebilmek.
 Ne hoştur, sevgilin göğsüne yaslanmış
 uzanıp o sert rüzgârları dinlemek
 ya da Güney rüzgârı buz gibi yağmurları dökünce kışın,
 sağanağın ninnisiyle, dertsiz, uykuya dalmak.
 Bana böylesi olsun nasip!
 Hakkıdır zenginlik katlananın
 sıkıcı yağmurlara, öfkeli denizlere.
 Yok olsun altını, zümrütü,
 tek bir kız ağlamasın yolumda!
 Ey Messalla,
 yaraşır sana savaşmak karada, denizde,
 evinde düşman ganimeti göstermek için:
 güzel bir kız beni tutsak etti bağladı,
 kul oldum inatçı kapısında.
 Övülmeye önem vermiyorum, sevgili Delia,
 seninle olayım yeter,
 dua ederim bana tembel desinler.
 Sen ol karşımda gelince son saatım,
 tutayım ellerini ölürken güçsüz elimle.
 Ağlayacaksın, Delia, benim için,
 yakılacağım tabutta yatarken;
 öpücükler vereceksin üzgün gözyaşlarına karışan.
 Ağlayacaksın: kalbin demir kaplı değil,
 duygulu yüreğinde taş oturmuyor, bilirim.

ne bir genç kız ne erkek o törenden dönemez
kuru gözlerle eve.

Delia, incitme ruhumu sen,
esirge dağınık saçlarımı, zayıf yanaklarımı!
Birleştirelim aşklarımızı,
kader izin vermişken:

artık gelecek başı karalara bürülü ölüm;
artık o rahat ömür yavaş yavaş bitecek;
ne sevmek ne tatlı sözler söylemek
yakışmıyacak

o kır saçlarla.

Şimdi sevişme zamanı,
kavga etmek, kapılar kırmak,
utanç değil, zevk verirken.

Bunda ben iyi bir önder, iyi bir er:
siz, savaş işaretleri, borular,
uzak olunuz!

Yaraları da zenginliği de heveslilere veriniz!
Ben, yağayım buğdayımı, dertsiz,
zengine de açlığa da tepeden bakacağım.

Çeviren : Necdet SUMER

I, 3

Ege sularını bensiz geçeceksiniz,
Messalla;
anmanı isterdim beni çevrendekilerle!
Corcyra'nın¹ bilinmedik topraklarında kaldım
hasta.

Çek doymaz ellerini üstümden,
kara yüzlü Ölüm.

Korkunç Ölüm, uzak dur benden,
dileğim bu benim:

Anam mı var yanımda,
yanık kemiklerimi toplıyacak
yashı bağrına!

1) Ozan şürde Corcyra (bugünkü Korfu)'nun efsanevi adı olan "Phaeacia"-yı kullanıyor.

Bacım hani
 külüme Asur kokuları serpecek,
 gözyaşı dökcek mezarımın başında
 saçları çözüük.
 Delia uzaklarda.
 Derler ki Tanrılara danışmış ilkin,
 kentten uğurlarken beni.
 Talih çekmiş üç kez kendisi,
 kesin belirtiler sıralamış
 kavşaktaki küçük çocuk.
 Gerçi "dönüş" çıkmış
 benim için hep ya,
 bırakamamış gene de gözyaşı dökmeyi,
 alamamış kendini kuşku duymaktan
 yolum konusunda.
 Bildirince yola çıkış emrini
 düzenler aramaya başladım boyuna
 ayrılışı geciktireyim diye.
 Onu yatıştırıran ben iken önceleri,
 kuşların uçuşunu gösterdim
 kaygılar içinde,
 uğursuz belirtileri öne sürdüm,
 bahane ettim kutsal Saturnus² gününü
 ayrılmamak için oradan.
 Ayağımı eşige çarpmamı
 kötüye yordum kaç kez!
 Sevgi Tanrısı istemiyorsa,
 ayrılmaya kalkışmasın kimse.
 Ya da bilsin
 Tanrı yasağına karşı çıkmış olduğunu.
 Yararı mı dokunur bana,
 Delia,
 o Isis'inin³ senin?
 yararı var mı bana
 elinde çok sallamanın sistrum'u⁴,

2) Saturnus günü Yahudilerin dinlenme günü olan haftanın yedinci günüdür. O sırada Roma'da Yahudi kültü yaygın idi.

3) "Isis" Mısır tanrıçasıdır. Roma'da bu tanrıçaya özellikle kadınlar taparlardı.

4) "Sistrum" Isis için yapılan törende yöneticilerin ellerinde salladıkları araçtır.

kutsala saygı göstermenin?
 neme yarar
 temiz kalması bedeninin, yatağının?
 Şimdi, Tanrıça, yardımına şimdi koş;
 tanık değil mi
 tapınaklarındaki renkli resimlerin
 kişiye sağlık verebildiğine senin?
 Sevgili Delia hazır olsun
 adaklarımı bir bir yerine getirmeye,
 özel giysisine bürünsün, otursun
 kutsal kapıların önüne.
 Ve Mısır dinini tutanlar arasında seçkin,
 sana övgüler söylesin
 çözüp saçlarını
 günde iki kez.
 Ben gene baba evimin tanrılarına tören yapayım,
 gene ayda bir kokular yakayım
 eski Lar'a⁵
 Nasıl rahat yaşanırdı Saturnus kıralken,
 ülkemiz uzun yolculukları bilmeden daha!
 Hiçe saymamıştı gemi henüz
 mavi dalgaları,
 yelken açıp yellere.
 Enginlerde dolaşan gemici de
 yabancı malını yığmamıştı teknesine
 bilmediği ellerde
 kazanç ardında.
 Güçlü boğa girmemişti boyunduruğa
 o zaman,
 at ağzına gem almamıştı
 insanın buyruğunda.
 Evler tüm kapısız,
 sınır taşı konmamış topraklara
 tarlaları bölecek;
 bal verirmiş meşeler,
 koyunlar kendiliklerinden sunarmış,
 kaygısız insanlara
 memelerindeki bol sütü.

5) "Lar" ev ve tarlaların koruyucu tanrısıdır.

Ne ordu varmış, ne düşmanlık
 ne de savaş.
 Katı yürekli demirci kılıç yapmamıştı
 amansız hünerini göstererek.

Şimdi

Iuppiter'in yönetimi altında
 adam öldürme,

yaralamalar ardarda,

şimdi deniz,

şimdi binlerce apansız yol
 ölüme.

Bağışla, Tanrım: suçsuzum,
 korkum yok,

bağlı kaldım andlarıma,
 saygısız söz çıkmadı ağızımdan
 Kutsal Tanrılara.

Yazılan ömrümü bitirdimse ben artık
 izin ver

kemiklerimin üstüne dikilsin

yazıtlı bir taş:

burada yatıyor

gaddar ölümün elinde tükenmiş

Tibullus,

karada, denizde izlerken Messalla'yı.

Olsun,

küçük Amor'a boyun eğdim ya hep
 Venus'un kendisi götürür beni Elysium'a.

Güçlülüğü görülür oyunlarla şarkıların orada,
 duyururlar tatlı şakımlarını

ince boyunlu kuşlar

dolaşarak her yanda;

tarçın yetişir ekmediğin toprakta,

baştan başa süsler yerleri

güzel kokulu güller;

ve delikanlılar karışıp genç kızlara

oyunlar oynar,

Amor ise boş durmaz

kavgalar çıkarır aralarında.

Yeridir orası

doymak bilmez Ölüm'ün alıp götürdüğü
 sevenlerin,
 o güzel başlarında mersin çelenkleri.
 Suçluların yeri burası,
 derin gece içinde,
 dört yanda uğuldar durur
 kara ırmaklar;
 köpürür yılan saçları tarak görmemiş Tisiphone⁶
 suçlu yığın kaçıtır oradan oraya;
 kara Kerberos⁷ tunç kanatlı girişin bekçisi,
 ıslık çalar kapıda,
 yılan ağızlarından.
 Orada hızlı çemberle birlikte döner
 Iuno'yu baştan çıkarmaya kalkışan
 suçlu Ixion;
 bedeni koca toprağı kaplamış Tityos⁸
 yem yapar kara yüreğini
 konup kalkan kuşlara;
 orada duruyor Tantalos⁹
 dayanılmaz susuzluğunu gidermiyor
 dört yanında sular
 tam içecekken uzaklaşarak.
 Ya Danaos'un kızları¹⁰
 Venus'a karşı gelenler,
 su taşırlar delik fıçıya
 yeraltı dünyasında.
 Oraya gitsin sevgimi hiçe sayan,
 uzun askerlik dileyen bana.
 Ama sen hep saf kal,
 dikkatli sütninenin yanında oturarak;
 bekçisi olsun o senin tanrısal iffetinin.
 Sana masallar söylesin,

6) "Tisiphone" Furiae (Üç Tanrıçaları)'den biri.

7) "Kerberos" yeraltı dünyasında kapıyı bekleyen üç başlı köpek.

8) "Tityos" Lato'yu baştan çıkarmaya kalkışmıştır; bu yüzden yeraltı dünyasında av kuşları onun karaciğerini deşmektedirler.

9) Tanrılar bir lütuf olarak Tantalos'u aralarına almışlardır. O bundan şımararak tanrılara karşı bir suç işlemiştir. Cezası, boğazına kadar suya gömülü olduğu halde, bu sudan içememektir.

10) Danaos'un kızlarının - bir tanesi dışında - hepsi düğün gecesi kocalarını öldürmüşlerdir. Efsaneye göre, delik bir fıçıya su doldurmakla cezalandırılmışlardır.

lâmbanın dibinde,
 dolu iğden uzun iplikler çekerken;
 ağır işine dalmış
 köle kız da yanında
 yorulup işini bıraksın
 bastırın uykuyla.
 Çıkageleyim o zaman,
 kimse bildirmesin önceden,
 senin için gönderilmiş gibi gökten oraya;
 koş önüme yalın ayak Delia,
 olduğun gibi, uzun saçların dağınık.
 İsterim,
 getirsin hani o parlak gün ışığını
 gül renkli atlarıyla
 kar beyaz Aurora ¹¹

Çeviren : Güngör ÖNER

TÜSTAV

11) "Aurora" Şafak tanrıçasıdır.

M E N - T Z U

Meng-tzu (M.Ö. 371-289) Konfüçyüs felsefesini en iyi bir yolda devam ettiren filozoflardan biridir. Meng-tzu'nun çağı da Konfüçyüs zamanında olduğu gibi siyasal ve düşünüş bakımından karışıklık içinde idi. O, bu devirdeki krallara, eski çağlardaki hükümdarların örnek davranışlarını anlatmak istedi ise de, dinlemediklerini görünce öğrencileriyle birlikte yalnızlığa çekildi ve yukarıda adı geçen (Meng-tzu) kitabını yazdı.

Meng-tzu da Konfüçyüs gibi ideal bir devlet adamı ve sonra halkın eğitimi üzerinde durmuştur. Bu ideal devlet adamı sadece halk için çalışacaktı. Bunun içindir ki, Liang Derebeyi Hui ile anlaşmamış, kral onu realiteden uzak bir insan olarak görmüştü. Halbuki onun siyasal, ekonomik ölçüleri halkın faydası içindi. Devlet adamı da halka görevde bulunmak için gelmiş bir kişi sayılıyordu.

Meng-tzu felsefesinin diğer önemli noktası da, insanın yaradılış meselesi idi. Ona göre insan yaradılış itibarıyla iyi olabilir. Bu, bütün insanların yaradılışında iyi olan bir şey vardır anlamını taşımaktadır. Eğer bir insan kötü bir davranışta bulunursa bu onun yaradılışında esas olan bir iyilik unsurunun bulunmamasından veya gelişmemiş olmasından yahut da baskı görmesinden ileri gelmektedir. İnsanlarda iyi olan şeylerin gelişmesi toplumun faydası içindir. Gelişmemiş olması da yine toplumun zararına. Bunun için de toplumda erdemi (Jen) esaslı bir nokta olarak ele almıştır.

Kung Sun-ch'ou bahsi: Bölüm II.

Meng-tzu dedi ki: "Erdem bir kimseye zafer sağlar. Erdemin yok olduğu yere utançlar gelir. Şimdi herkes utançtan nefret ediyor. Buna rağmen erdemsiz yaşayabiliyorlar. Tıpkı, rutubetten nefret ettikleri ve yine alçak yerlerde yaşamağa çalıştıkları gibi..."

Eğer bir kimse utançtan nefret ediyorsa, yapacağı ilk şey, erdemli ve şerefli bilginlere saygı göstermek ve en değerlisine güvenilir yeri vermektir."

Şiir kitabında (Shih-ching) denmiştir ki:

"Gün doğmadan önce hava karanlık ve yağmurlu idi,

Dut ağaçlarının köklerinin kabuklarını topluyorum

Evimin pencerelerini ve kapısını yapmak için,

Düşünüyorum şimdi ben (aşağıdaki) insanları

Artık beni küçük düşürmeğe olmayacak cesaretleri."

Konfüçyüs dedi ki: "Bu şiiri yazan kimse, devleti yönetme yolunu biliyor muydu? Eğer bir hükümdar memleketi doğru bir yolda yönetemezse onu küçük düşürmeğe kim cesaret edebilir?"

"Şimdi prensler, memleketlerinde türlü felâketler varken, kendilerini zevke ve ilgisizliğe bırakmaktan sakınmıyorlar. Böylece onlar bu felâketleri kendileri arıyorlar."

"Felâket ve mutluluk insanların kendilerinin aradıkları bir şeydir." Şiir kitabında şöyle denmiştir:

"Tanrının buyruklarıyla sükunet içinde olmak için gayretli olmağa çalış,
Böylece mutluluğu elde edebilirsin!"

"Tanrı felâketler gönderdiği zaman bundan kaçınmak mümkündür. Fakat biz kendimiz bu felâketlere yol açarsak var olmamıza imkân yoktur."

Meng-tzu dedi ki: "Ok yapan bir kimse zırh yapan bir kimseden daha az erdemlidir. Ok yapan kimsenin korkusu, insanları öldüremiyebileceğidir. Zırh yapan kimse ise insanların ölmesinden korkar."

Konfüçyüs dedi ki: "İyi bir komşuluğun kurulmasını sağlayan şey erdemli davranışlardır. Eğer bir kimse oturacağı yeri seçerken buna değer vermezse, bu kimse akıllı sayılabilir mi? Erdemli olmak Tanrının verdiği en şerefli bir payedir. İşte bu, insanın yaşayabileceği en sakin bir yuvadır. Hiç kimse bizi erdemli olmaktan alakoymazken, biz yine erdemli olmaktan uzaklaşırsak bu akılsızlıktır."

"Erdemin ve aklın noksanlığı doğruluğun ve iyiliğin tamamıyla yok olmasına yolaçar. Bu duruma düşen bir kimse diğerlerinin kulu olur. Başkalarının kulu olup da bundan utanç duymayan kimse, ok ve yahut yay yapan bir kimsenin utanç duymasına benzer.

Eğer utanç duyuyorsa, yapacağı en iyi şey, erdemin ne olduğunu incelemesidir.

Erdemli bir kimse bir okçu gibidir. Bir okçu kendini yetiştirir, sonra okunu kullanır. Eğer başarı elde edemezse kendinden üstün olan kimseye kızmaz. Ve etrafına bakınır ve başarısızlığının sebebini araştırır."

T'ang Dükü Wên, Meng-tzu'ya, bir memleketin yönetimindeki en uygun yolun ne olduğunu sordu.

Meng-tzu dedi ki: "Herşeyden önce halkın işleri ihmal edilmemelidir."

Şiir kitabında denmiştir ki:

“Gündüzün otları topla,
Geceleyin ipleri bük,
Sonra çabucak damın üstüne çık,-
Ve tohumları ekmeğe başla.”

“İşte halkın yolu budur. Eğer onların muayyen bir geçim yolları varsa sabit düşünceleri de olacaktır. Eğer bunlara sahip değillerse sabit düşünceleri de olmayacaktır. Sabit düşünceleri yoksa, ahlâk bozukluğu, yolunu şaşırma ve feragat yolunda yapacakları bir şey olmaz.”

“Kabiliyetli ve erdemli bir hükümdar hoşgörülü olmalı ve etrafındaki kimselere nazik davranmalı ve halktan muayyen şeyler istemelidir.”

“Zengin olmağı düşünen bir kimse erdemli değildir. Erdemli olmak isteyen bir kişi zenginliği düşünmez.

“Erdemli prensler vardır. Fakat halk bunlardan hiç faydalanmaz. Çünkü bu prensler eski kralların kullandıkları metodları uygulamazlar.”

“Şöyle bir söz vardır:“ Erdem devletin yönetiminde tek başına yeter değildir. Kanunlar da böyledir, kendi başına iş göremezler.”

Meng-tzu dedi ki: “Erdem yoluyladır ki imparatorluklar kazanılır. Erdemsizlik imparatorlukları kaybettirir.”

“Eğer bir imparator erdemli olmazsa, memleketini yönetemez. Prensler ve yahut büyük memurlar erdemli olmazsa Atalar Tapınağı'nı koruyamazlar. Bir bilgin veya bir kişi erdemli olmazsa dört uzvunu koruyamaz.”

“Onlar ölümden veya yok olmaktan korkarlar. Buna rağmen erdemli olmamaktan zevk duyarlar. Bu sarhoş olmaktan nefret edip de şarap içmeğe istekli olmağa benzer.”

Meng-tzu dedi ki: “Eğer bir kimse başkalarını sever fakat bir karşılık görmezse, kendisinin erdemli olup olmadığını incelesin. Eğer bir kimse başkalarını yönetmeğe çalışıp da, başarı elde edemezse, kendisinin akıllı olup olmadığını incelesin. Eğer başkalarına karşı nazik davranır fakat karşılık görmezse, o saygılı olup olmadığı üzerinde düşünsün.

“Bir kimse doğru bir kişi ise, bütün imparatorluk halkı ona bağlanacaktır.”

Meng-tzu dedi ki: “Halkın bir sözü vardır, İmparatorluk, devlet, aile. İmparatorluğun kökü devlettedir. Devletin kökü ailedir. Ailenin kökü ise ailenin başıdır.”

Liang Hui Wang bahsi : Bölüm I.

Meng-tzu Kral Hui'yi görmeğe gitti.

Kral dedi ki: "Sayın bayımız 1000 Li gibi bir mesafeyi uzak bulmayarak buraya geldiler. Acaba kralhğımıza ne gibi faydalar sağlayacaklar?"

Meng-tzu cevap verdi: "Neden mutlaka faydadan bahsediyorsunuz? Ben aynı zamanda erdem ve doğrulukla ilgili prensipler de getirmiş bulunuyorum ki, bunlar benim esas prensiplerimdir.

"Majesteleri krallıklarını faydalı hale getirmek için ne yapmamın gerektiğini sorarlar. Büyük memurlar da ailelerine ne gibi faydam dokunacağını bilmek isterler. Küçük memurlar ve halk da kendimiz bundan nasıl faydalanabiliriz derler. Büyükler, küçükler bu faydayı birbirinden kapmağa çalışırsa, krallık tehlikeli bir duruma düşer. Eğer doğruluk sona, fayda öne konursa onu kapmakla da tatmin olunamayacaklardır.

"Ailesini ihmal eden bir kimse erdemli değildir. Hükümdarını geride bırakan bir insan dürüst değildir.

"Majesteleri de erdemden ve doğruluktan bahsetsinler. Bunlar, O'nun gerçek prensipleri olsun.

"Neden 'Fayda' kelimesini kullanmak zorundasınız?"

Meng-tzu başka bir gün Kral Hui'yi ziyaret etti. Kral onunla birlikte bir havuz yanında durdu. Yabancı kazlara ve geyiklere bakarak dedi ki, "Akıllı ve iyi olan prensler de bunlardan zevk alırlar mı?"

Meng-tzu cevap verdi: "Akıllı ve iyi olan insanlar bunlardan zevk duyarlar. Eğer onlar akıllı ve iyi değillerse bunlara sahip olsalar dahi yine memnuniyet duymazlar."

Şiir kitabında denmiştir ki:

"O 'Ruh kulesini' ölçtü ve başladı,

Onu ölçtü ve planladı,

Halk burada çalıştı,

Bir günden az bir zamanda onu tamamladı.

O, bunu planladığı ve başladığı zaman dedi ki,

"O kadar istekli olmayın."

Fakat halk, sanki onun çocukları imiş gibi geldiler.

Kral 'Ruh' parkında idi.

Karacalar yatmış, dinleniyorlardı,

Karacalar çok besli idiler,
Beyaz kuşlar ise pırıl pırlıdı.
Kral 'Ruh havuzu'nun yanında duruyordu,
Havuz sıçrayan balıklarla dolu idi."

"Kral Wen kulesini ve havuzunu yapmak için halkının kuvvetinden faydalandı. Bununla beraber, halk da bunu yaptığı için çok memnundu. Ve kuleye, "Ruh Kulesi, havuza da," Ruh havuzu dediler. Ve geyikleri, balıkları, kaplumbağaları olduğu için çok memnundular. Eski insanlar, kendilerini olduğu kadar halkını da memnun etmeğe çalışırlardı. Bunun için daima memnundular.

Liang kralı Hui dedi ki: "Sükünetle sizi dinleyeceğim."

Meng-tzu dedi ki: "Hasta bir adamı bir sopa veya kılıçla öldürmek arasında bir fark var mıdır?"

Kral, "Hayır bir fark yok" dedi.

"Bu işi bir kılıçla ve yahut hükümet yoluyla yapmakta bir fark var mıdır?"

Kral, "Hayır bir fark yok" cevabını verdi.

"Mutfağınızda güzel etleriniz, ahırlarınızda besli atlarınız var. Fakat halk aç görünüyor. Kızlarda da açlıktan ölenler var Bu, insanları yok etmek için hayvanlara yol göstermektir. Hayvanlar birbirlerini yok ederler. İnsanlar bunun için onlardan nefret ederler. Bir hükümdar halkının ebeveyni olduğu zaman, hükümetini insanları yoketmek için hayvanlara yol gösterecek yolda yönetirse, onun halkı ile olan ilişkileri nerede kalır?

Kral dedi ki: "Devlet işlerinde başarıya erişmek için erdem ne yolda kullanılmalı?"

Meng-tzu cevap verdi: "Halkı korumakla ve sevmekle. Bir hükümdarı bu işi yapmaktan alakoyacak hiç bir kuvvet olamaz."

"Köpekleriniz ve domuzlarınız halkın yiyeceğini bitiriyorlar. Ve siz bunu önliyecek bir davranışta bulunmuyorsunuz. Halk açlıktan yollarda ölüyor. Ve siz onlara ambarlarınızı açmıyorsunuz. Halk öldüğü zaman da diyorsunuz ki, "Bunun sebebi (kuraklık) yıllarıdır, ben değilim." "Bunun, bir adamı kılıçla öldürmekten ne farkı vardır? Ve sonra da bunu yapan silahtı diyorsunuz. Majesteleri suçu 'yıllara' yüklemesinler. Böyle davrandığı taktirde imparatorluğun her tarafından halk akın akın ona gelecektir."

Kao-tzu bahsi : Bölüm I.

Öğrenci Kung-tu dedi ki: "Filozof Kao'ya göre, insanın yaratılışı ne iyi ne de kötüdür.

"Bazı kimseler de, insanın yaratılışı iyi de olabilir, kötü de" derler. Kral Wen ve Wu yönetiminde halk iyi olan şeyi sevmiştir. Yu ve Li yönetimindeki halk ise zulumdan hoşlanmıştır.

"Bir kısmı da der ki: "Bazı insanların yaratılışı iyi, bazı insanların da kötüdür.

"Şimdi siz insan yaratılış itibariyle iyidir, diyorsunuz. Diğerlerinin sözleri yanlış mıdır?"

Meng-tzu dedi ki: "Duygular nazarı-itibare alınacak olursa iyiye doğru gitmek mümkündür. Bunun içindir ki, yaratılış iyidir diyorum.

"Eğer bir kimse iyi olmayan bir şeyi yaparsa, suç onun yaratılışına yüklenmemelidir."

"Acıma, utanma, nefret ve saygı, beğenmek, beğenmemek duyguları, doğruluk prensipleri ve nihayet bilginin esasları herkeste vardır. Bütün bunlar erdemin içinde yer alır. Erdem, doğruluk, bilgi bize yokluktan gelmez. Gerçekten bunlar bizde vardır. Şöyle denmiştir: "Ararsan bulursun, ihmal edersen kaybedersin" İnsanları birbirinden ayıran şey bunları anlayış tarzlarıdır. Ve aynı zamanda, bu yolda kabiliyetlerini geliştirmemiş olmalarından ileri gelmiştir."

Şiir kitabında denmiştir ki:

"Gök insanları yarattı.

Onlara çeşitli kabiliyetler, özellikler verdi.

- Bunlar herkesin elde etmesi gereken değişmez kurallardır, Ve herkes bu yüksek erdemi sever."

Çeviren Muhaddere N. ÖZERDİM

LES CARACTÈRES

LA BRUYÈRE

Giton a le teint frais, le visage plein et les joues pendantes, l'oeil fixe et assuré, les épaules larges, l'estomac haut, la démarche ferme et délibérée. Il parle avec confiance; il fait répéter celui qui l'entretient, et il ne goûte que médiocrement tout ce qu'il lui dit. Il déploie un ample mouchoir et se mouche avec grand bruit, il crache fort loin, et il éternue fort haut. Il dort le jour, il dort la nuit, et profondément; il ronfle en compagnie. Il occupe à table et à la promenade plus de place qu'un autre. Il tient le milieu en se promenant avec ses égaux; il s'arrête et l'on s'arrête; il continue de marcher et l'on marche; tous se règlent sur lui, Il interrompt, il redresse ceux qui ont la parole: on ne l'interrompt pas; on l'écoute aussi longtemps qu'il veut parler; on est de son avis, on croit les nouvelles qu'il débite. S'il s'assied, vous le voyez s'enfoncer dans un fauteuil, croiser les jambes l'une sur l'autre, froncer le sourcil, abaisser son chapeau sur ses yeux pour ne voir personne, ou le relever ensuite, et découvrir son front par fierté et par audace. Il est enjoué, grand rieur, impatient, présomptueux, colère, libertin, politique, mystérieux sur les affaires du temps; il se croit des talents et de l'esprit. Il est riche.

Phédon a les yeux creux, le teint échauffé, le corps sec et le visage maigre; il dort peu, et d'un sommeil fort léger; il est abstrait, réveur, et il a avec de l'esprit l'air d'un stupide; il oublie de dire ce qu'il sait, ou de parler d'événements qui lui sont connus; et s'il le fait quelquefois, il s'en tire mal, il croit peser à ceux à qui il parle, il conte brièvement, mais froidement; il ne se fait pas écouter, il ne fait point rire. Il applaudit, il sourit à ce que les autres lui disent, il est de leur avis; il court, il vole pour leur rendre de petits services. Il est complaisant, flatteur, empressé; il est mystérieux sur ses affaires, quelquefois menteur; il est superstitieux, scrupuleux, timide. Il marche doucement et légèrement, il semble craindre de fouler la terre; il marche les yeux baissés, et il n'ose les lever sur ceux qui passent. Il n'est jamais du nombre de

KARAKTERLER

LA BRUYÈRE

Giton'un taze bir cildi, dolgun bir yüzü, taşkın yanakları vardır; bakışları sabit ve korkusuzdur, omuzları arkaya gerilmiş, göğsü kalkan gibi kabarıktır; kendine güvenli ve kararlı bir yürüyüşü vardır. Güvenle konuşur, kendisiyle konuşan kimseye söylediklerini tekrarlatır, hem pek öyle önemsemez bunları. Mendilini çarşaf gibi açıp hırrr diye sümkürür; durduğu yerden metrelerce uzağa tükruk atar, hapşuuu diye yüksek sesle hapşırır. Gündüz uyur, gece uyur, hem de kütük gibi; başkalarının yanında horlar. Sofrada olsun, yürürken olsun herkesten çok yer kaplar. Dengi olan kimselerle dolaşırken hep ortada yürür; o durdu mu herkes durur, o yürüdü mü herkes yürür: her şey ona göre düzenlenir. Konuşanların sözünü keser, düzeltir, oysa kimse sözünü kesemez onun, canı ne kadar isterse o kadar konuşur o, herkes de kendisini dinler. Herkes onunla aynı kanıdadır hep, ve ne cevher yumurtlarsa inanır. Oturacak olsa, bakarsınız, bir koltuğa gömülür, ayak ayak üstüne atar, kimseyi görmesin diye şapkasını gözünün üstüne yıkar, ya da biraz sonra, pervasızlık ve güvenle alnını açmak için onu geriye iter. Neşeli, bol kakkahaltı, sabırsız, kendini beğenmiştir; çabuk kızar, inaçsızın biridir; sakımlı, ağız sıkıdır, günün sorunları üzerinde çok şey biliyormuş da söylemek istemiyormuş gibi bir tavır takınır; kendini pek yetenekli pek akıllı bir şey sanır. Zengindir çünkü o.

Phedon'un çukura kaçmış gözleri, benek benek kızarık ve sivilceli bir cildi, cılız bir bedeni, zayıf bir yüzü vardır; az uyur, üstelik uykusu da çok hafiftir; hep kendinde değilmiş gibidir, kafası hep bir şeylere takılmıştır; zeki olduğu halde, şaşkın ve alık görünür nedense hep: bildiği şeyleri söylemek, yabancı olmadığı konuları anlatmak aklından geçmez pek, tutup da anlatmaya girişse yüzüne gözüne bulaştırır bu kez de; konuştuğu kimselere ağırlık verdiğini sanır, onun için çok kısa ve yanını yöresini kollayarak sakımlı konuşur; kendisini ciddiyetle dinleyen olmaz, sözleri kimseyi coşturup güldürmez. Oysa kendisi başkalarının söylediklerine hep alkış tutar, hep gülümser, onların düşüncesine katılır, kendilerine hak verir hep; onlara en ufak bir hizmette bulunabilmek için koşar, uçar, kendini paralar. Hatır gönül sayar, herkesi pohpohlayıp durur, saygılı dav-

ceux qui forment un cercle pour discourir; il se met derrière celui qui parle, recueille furtivement ce qui se dit, et il se retire si on le regarde. Il n'occupe point de lieu, il ne tient point de place; il va les épaules serrées, le chapeau baissé sur ses yeux pour n'être point vu; il se replie et se referme dans son manteau; il n'y a point de rues ni de galeries si embarrassées et si remplies de monde, où il ne trouve moyen de passer sans effort, et de se couler sans être aperçu. Si on le prie de s'asseoir, il se met à peine sur le bord d'un siège; il parle bas dans la conversation, et il articule mal; libre néanmoins sur les affaires politiques, chagrin contre le siècle, médiocrement prévenu des ministères et du ministre. Il n'ouvre la bouche que pour répondre; il tousse, il se mouche sous son chapeau, il crache presque sur soi, et il attend qu'il soit seul pour éternuer, ou si cela lui arrive, c'est à l'insu de la compagnie: il n'en coûte à personne ni salut ni compliment. Il est pauvre.

Champagne, au sortir d'un long dîner qui lui enfle l'estomac, et dans les douces fumées d'un vin d'Avenay ou de Sillery, signe un ordre qu'on lui présente, qui ôterait le pain à toute une province si l'on n'y remédiait. Il est excusable: quel moyen de comprendre, dans la première heure de la digestion, qu'on puisse quelque part mourir de faim?

Il ya des misères sur la terre qui saisissent le coeur; il manque à quelques-uns jusqu'aux aliments, ils redoutent l'hiver, ils appréhendent de vivre. L'on mange ailleurs des fruits précoces; l'on force la terre et les saisons pour fournir à sa délicatesse; de simples bourgeois, seulement à cause qu'ils étaient riches, ont eu l'audace d'avalier en un seul morceau la nourriture de cent familles. Tienne qui voudra contre de si grandes extrémités: Je ne veux être, si le puis, ni malheureux ni heureux; je me jette et me réfugie dans la médiocrité.

N'envions point à une sorte de gens leurs grandes richesses; ils les ont à titre onéreux, et qui ne nous accommoderait point: ils ont mis

ranmaya büyük bir özen gösterir ; kendi işlerini bir o bilir bir Allah, bu konuda yalan söylediği de olur ; boş inançları vardır, kaygılı, kuruntulu ve sıkılgandır. Usulca ve sakınarak yürür, bastığı yeri incitmekten çekinir sanki ; yürürken hep yere bakar, yanından geçenlere gözünü kaldırmaz bakmaya yürek bulamaz. Konuşmak için toplanıp halka onlar arasında yer alamaz hiç ; konuşan kişinin arkasına gizlenir söylenenleri kaçamak dinler, kendisine bakıldığını görünce hemen çekiliverir . Hiçbir toplulukta bir yer tutmaz, kendine bir yer edinmez. Boynunu içeri çeker, kimse tarafından görülmemek için şapkasını gözünün üstüne indirir ; paltosuna bürünüp iki büklüm olur. Şöyle kimseye görünmeden rahatça sıvışıp geçeceği hiçbir sokak, hiçbir geçit yoktur, hepsi kalabalık, hepsi tıkalıdır onun için. Buyur otur diyecek olsalar sandalyenin bir kıyıcığına ilişiverir ; konuşurken pek hafif çıkar sesi, sözcükleri ağzının içinde yuvarlar : bununla birlikte toplumsal konularda biraz açılır, günün gidişinden hoşnut değildir, bakanlar ve bakanlıklar üzerinde az çok bir bilgisi vardır. Ancak sorulanları yanıtlamak için açar ağzını ; öksürür, şapkasını siper ederek sümkürür ; öyle yakına tükürür ki nerdeyse üzerine gelecek olur tükürüğü ; hapşırarak için yalnız başına kalmasını bekler, ama elinde olmadan hapşıracağı tutsa ötekilere sezdirmeden yapar bunu. Selâm ve iltifat yönünden kimseye hiç yük olmaz. Yoksuldur çünkü o.

Bay Champagne, midesini şişiren ve saatlerce sürmüş bir akşam yemeğinden çıktıktan sonra, bir Avenay ya da Silley şarabının o tath esrikliği içinde, kendisine sunulan, ama çaresi bulunmadığında bütün bir kentin ekmeğine mal olacak bir kararnameyi imzalar. Hoş görmek gerek : sindirimin daha ilk saatinde, başka yerlerde açlıktan ölebilecek kimselerin bulunabileceğini nasıl düşünebilir insan ?

Yüreklere acısı sefaletler vardır yeryüzünde ; öyleleri var ki ağızlarına koyacak lokmadan bile yoksundurlar ; kış gelecek diye ödleri patlar, yaşamaktan korkar, çekinirler. Öbür yanda, turfanda meyvalar yiyenler vardır ; ince zevklerini doyumak için toprağı, mevsimleri zorlarlar bunlar ; işte şurda basit burjuvalar, sırf varlıklı oldukları için, yüz ailenin rızkını bir oturuşta yemek küstahlığını gösterdiler. Bu denli büyük ayrılıklar karşısında gel de dayan : Bana bağlı olsa, ne çok mutlu olmak isterim ben ne çok mutsuz, orta halli bir yaşam sürer giderim.

Bir takım kimselerin o büyük zenginliklerine pek öyle imrenmiyelim. Onlar, bize hiç de uygun gelmiyecek ağır bedeller ödeyerek elde etmişlerdir

leur repos, leur santé, leur honneur et leur conscience pour les avoir; cela est trop cher, et il n'y a rien à gagner à un tel marché.

Si je compare ensemble les deux conditions des hommes les plus opposées, je veux dire les grands avec le peuple, ce dernier me paraît content du nécessaire, et les autres sont inquiets et pauvres avec le superflu. Un homme du peuple ne saurait faire aucun mal; un grand ne veut faire aucun bien, et est capable de grands maux. L'un ne se forme et ne s'exerce que dans les choses qui sont utiles; l'autre y joint les pernicieuses. Là se montrent ingénument la grossièreté et la franchise; ici se cache une sève maligne et corrompue sous l'écorce de la politesse. Le peuple n'a guères d'esprit, et les grands n'ont point d'âme: celui-là a un bon fond, et n'a point de dehors; ceux-ci n'ont que des dehors et qu'une simple superficie. Faut-il opter? Je ne balance pas: je veux être peuple.

Du même fond d'orgueil dont l'on s'élève fièrement au-dessus de ses inférieurs, l'on rampe vilement devant ceux qui sont au-dessus de soi. C'est le propre de ce vice, qui n'est fondé ni sur le mérite personnel ni sur la vertu, mais sur les richesses, les postes, le crédit, et sur de vaines sciences, de nous porter également à mépriser ceux qui ont moins que nous de cette espèce de biens, et à estimer trop ceux qui en ont une mesure qui excède la notre.

L'avantage des grands sur les autres hommes est immense par un endroit: je leur cède leur bonne chère, leurs riches ameublements, leurs chiens, leurs chevaux, leurs singes, leurs nains, leurs fous et leurs flatteurs; mais je leur envie le bonheur d'avoir à leur service des gens qui les égalent par le cœur et par l'esprit, et qui les passent quelquefois.

Il y a des âmes sales, pétries de boue et d'ordure, éprises du gain et de l'intérêt, comme les belles âmes le sont de la gloire et de la vertu; capables d'une seule volupté, qui est celle d'acquérir ou de ne point perdre; curieuses et avides du denier dix, uniquement occupées de

bunları : Dinlenmelerinden, sağlıklarından, şeref ve vicdanlarından olmuşlardır bu yolda ; çok pahalı bir şey bu ; böylesi bir alışverişte kazanılacak hiçbir şey yok kişiöğlu için.

Kişioğullarının içinde buldukları birbirine zıt iki durumu, demem şu, kibarlarla halkı birbiriyle karşılaştırdığımda, halk bana, yaşam için gerekli en aza sahip olmaktan hoşnut, kibarlarsa, gereğinden çok şeylere sahip olduklarından, yoksul, zavallı ve kaygılı görünmektedir. Halk adamının elinden hiçbir kötülük gelmez, kibarın elinden ise hiç bir iyilik! Üstelik en büyük kötülükleri her zaman yapabilecek durumdadır o. Ne ki iyi, ne ki yararlı onlar içinde yuğrulur, uğraşıp durur biri ; öbürü ise bunlara, yazarlı, bozucu şeyleri katar yalnızca. Halkta, açık yüreklilikle kabasabalık bütün arılığıyla gösterir kendini, öbüründe ise, kibarlık örtüsü altında bir ahlâksızlık ve hinoğluhinlik mayası yatar. Halk incelik düşüncesinden, kibarlar ise incelik ruhundan yoksundur. Halkın iyi bir temeli, bir iç yapısı var ama hiç gösterişi yoktur ; öbürlerininse yalnız gösterişi, yalnız basit bir cilası vardır. Seç deseler, tek dakika düşünmem, halktan olmayı seçerim.

Kişioğlunu kendinden küçükler karşısında kasılıp böbürlenmeye, kendinden üstünler karşısında da alçakça yaltaklanmaya götüren şey aynı gururdan gelir. Kişisel değeri ve erdeme değeri de, zenginlik, mevki, itibar ve gereksiz boş bilgilere dayanma hatasının özelliğidir ki bizi, şu aşağılık dünya malına bizden az sahip olanları hor görmeye, bizden azıcık çok sahip olanları da baş tacı etmeye götürür.

Büyüklerin, başkalarına üstünlükleri, bir noktada sonsuzdur : bol sofraları, zengin döşeme takımları, köpekleri, atları, maymunları, dalkavukları, soytarıları kendilerinin olsun, hiçbirinde gözüm yok ; onlarda imrendiğim tek şey, kafa ve yürekçe kendilerine denk ve çok kez üstün kimseleri hizmetlerinde bulundurabilme mutluluğudur.

Nasıl hep ün ve erdem ardında koşan yüce ruhlu insanlar varsa, öyle de hep çıkar ve kazanç ardında koşan, çamur ve çirkefe bulanmış alçak ruhlu insanlar vardır ; tek tutkuları hep birşeyler elde etmek ya da hiçbir şey elden çıkarmamaktır bunların ; alacakları ondabir faizi merak edip

leurs débiteurs; toujours inquiètes sur le rabais ou sur le décri des monnaies; enfoncées et comme abîmées dans les contrats, les titres et les parchemins. De telles gens ne sont ni parents, ni amis, ni citoyens, ni chrétiens, ni peut-être des hommes: ils ont de l'argent.

Si l'on ne le voyait pas de ses yeux, pourrait-on jamais s'imaginer l'étrange disproportion que le plus ou le moins de pièces de monnaie met entre les hommes?

A force de faire de nouveaux contrats, ou de sentir son argent grossir dans ses coffres, on se croit enfin une bonne tête, et presque capable de gouverner.

Le peuple souvent a le plaisir de la tragédie: il voit périr sur le théâtre du monde les personnages les plus odieux, qui ont fait le plus de mal dans diverses scènes, et qu'il a le plus haïs.

Quand l'on parcourt, sans la prévention de son pays, toutes les formes de gouvernement, l'on ne sait à laquelle se tenir: il y a dans toutes le moins bon et le moins mauvais. Ce qu'il y a de plus raisonnable et de plus sûr, c'est d'estimer celle où l'on est né la meilleure de toutes, et de s'y soumettre.

C'est une politique sûre et ancienne dans les républiques que d'y laisser le peuple s'endormir dans les fêtes, dans les spectacles, dans le luxe, dans le faste, dans les plaisirs, dans la vanité et la mollesse; le laisser se remplir du vide et savourer la bagatelle: quelles grandes démarches ne fait-on au despotique par cette indulgence!

Il ne faut ni art ni science pour exercer la tyrannie, et la politique qui ne consiste qu'à répandre le sang est fort bornée et de nul raffinement; elle inspire de tuer ceux dont la vie est un obstacle à notre ambition: un homme né cruel fait cela sans peine. C'est la manière la plus horrible et la plus grossière de se maintenir ou de s'agrandir.

dururlar, akılları fikirleri hep borçlularındadır ; para incek ya da değeri düşecek diye ödleri kopup durur hep ; eshem, evrak, senet sepet gömülmüş, âdeta boğulup kalmışlardır. Böyle kimselerin ne akrabalık, ne dostluk, ne din-iman ve hattâ ne de insanlıkla hiçbir ildileri yoktur : paraları vardır yalnız.

Gözü ile görmese, azıcık bir paranın insanlar arasında yarattığı tuhaf dengesizliğe hiç ama hiç inanmayacak kişiyoğlu.

Birtakım yeni kuntratlar yaptıkça, kasalarda paracıklarının hergün biraz daha kabardığını gördükçe, sonunda, gerçekten iyi bir kafası olduğunu ve kendisinin devlet yönetecek güçte bulunduğunu sanır kişiyoğlu.

Sık sık trajedinin zevkini tatmak olanağını bulur halk : yeryüzü tiyatrosunda, çeşitli sahnelerde en çok kötülük işlemiş ve kendisinin en çok tiksindiği o en iğrenç kişilerin yıkılıp gittiklerini görür.

Peşin yargıyla yola çıkmadan, ülkesi için en uygununu bulmak amacıyla hükümet şekillerinin hepsini gözden geçirecek olsa, hangisinde karar kılacağını şaşırır kişi : hepsinde de azıcık iyi ya da azıcık kötü bir yan vardır. En sağlam ve akla yatkın olan yol, kendimize en uygun gelenini seçmek ve ona boyun eğmektir.

Devlet yönetiminde, halkı bayramlar, şenlikler, eğlencelerle oyalayıp, gösteriş, lüks, boş gurur ve zevke daldırarak uyutmak eski ve sağlamlığı denenmiş bir politikadır ; bırakacaksınız halk boş şeylerle içini dolduracak, kıvrır zıvrır, gereksiz şeylerin istediği gibi tadını çıkaracak. Böylesi bir hoşgörüyle, despotluğa doğru, ne de büyük bir adım atılmış oluyor!

Despotça bir yönetim yürütmek için ne bilime gerek vardır ne sanata ; ve yalnız kan dökmekten ibaret bir politika çok aptalca bir politikadır ve hiçbir incelik istemez ; sağ kalması tutkularımız için bir engel olarak görünen kimseleri ortadan kaldırmayı esinler bu : Canavar yaratılışlı bir kimse bunu hiç güçlük çekmeden yapar. Tutunma ya da yükselmenin en iğrenç, en kaba yoludur bu yol.

Il n'y a point de patrie dans le despotique; d'autres choses y suppléent: l'intérêt, la gloire, le service du prince.

Quand le peuple est en mouvement, on ne comprend pas par où le calme peut y rentrer; et quand il est paisible, on ne voit pas par où le calme peut en sortir.

La guerre a pour elle l'antiquité; elle a été dans tous les siècles: on l'a toujours vu remplir le monde de veuves et d'orphelins, épuiser les familles d'héritiers, et faire périr les frères à une même bataille. Jeune Soyecourt! je regrette ta vertu, ta pudeur, ton esprit déjà mûr, pénétrant, élevé, sociable; je plains cette mort prématurée qui te joint à ton intrépide frère et t'enlève à une cour où tu n'as fait que te montrer: malheur déplorable mais ordinaire! De tout temps les hommes, pour quelque morceau de terre de plus ou de moins, sont convenus entre eux de se dépouiller, se brûler, se tuer, s'égorger les uns les autres; et pour le faire plus ingénieusement et avec plus de sûreté, ils ont inventé de belles règles qu'on appelle l'art militaire; ils ont attaché à la pratique de ces règles la gloire ou la plus solide réputation; et ils ont depuis enchéri de siècle en siècle sur la manière de se détruire réciproquement. De l'injustice des premiers hommes, comme de son unique source, est venue la guerre, ainsi que la nécessité où ils se sont trouvés de se donner des maîtres qui fixassent leurs droits et leurs prétentions. Si, content du sien, on eût pu s'abstenir du bien de ses voisins, on avait pour toujours la paix et liberté.

Celui qui n'a égard en écrivant qu'au goût de son siècle songe plus à sa personne qu'à ses écrits: il faut toujours tendre à la perfection, et alors cette justice qui nous est quelquefois refusée par nos contemporains, la postérité sait nous la rendre.

S'il y avait moins de dupes, il y aurait moins de ce qu'on appelle des hommes fins ou entendus, et de ceux qui tirent autant de vanité que de distinction d'avoir su, pendant tout le cours de leur vie, tromper les autres. Comment voulez-vous qu'Erophile, à qui le manque de pa-

Despot bir yönetimde yurt sevgisi söz konusu olamaz hiç. Onun yerini çıkar, ün, baştakine yaranmak duygusu ahr.

Halk bir harekete geçti mi, yeniden nasıl yatışacağını kimse bilemez; sessiz, uslu uslu dururken de nasıl coşup dalgalanacağını kimse kestiremez.

En eski çağlara dek uzanır savaş; her yüzyılda var olmuştur. Her zaman, dünyayı dul ve yetimlerle doldurduğu, aileleri söndürüp varissiz bıraktığı, aynı kavgada bütün kardeşleri birden yok ettiği görülmüştür. Civan Soyecourt! Yürekliliğine, alçak gönüllülüğüne, o olgun, kavrayışlı, eğitilmiş kafana yazık oldu; seni o yiğit ağabeyinin yanına götüren, ve ancak şöyle bir görünüp geçtiğin bir saraydan ayıran bu vakitsiz ölüme üzülüyorum: acı ama herkesin başına gelen bir yıkım bu! Her çağda insanlar, bir parça toprak almak ya da vermemek için birbirlerinin derisini yüzmüş, birbirlerini yakmış, öldürmüş ve boğazlamışlardır; ve bunu daha sağlam ve ustalıklı yapmak için, savaş sanatı denen güzel kurallar bulmuşlardır; bu kuralların uygulamasına en büyük utku ya da ünü bağlamışlardır; ve yüzyıllar geçtikçe, karşılıklı olarak birbirlerini yok etme yolunu daha da geliştirmişlerdir. İlk insanların haksızlığından, o biricik kaynağından doğmuştur savaş; kişiöğullarının, kendi hak ve isteklerini saptayacak efendileri yaratmak zorunluğunda kalışları da bundan ileri gelmiştir. Kendininkiyle yetinip komşusunun malına göz dikmekten kendini bir alabilse kıyamete dek barış ve özgürlük içre yaşayabilirdi kişioğlu.

TÜSTAV

Yazarken yalnız içinde yaşadığı yüzyılın beğenisine önem veren kişi, yazdıklarından çok kendini düşünüyor demektir: yetkinliğe erişmeye çalışmalıyız hep; böyle olunca, zaman zaman çağdaşlarımızın üzerimizde yürütmekten kaçındığı doğru yargıyı gelecek kuşaklar verebilir hiç olmazsa.

Yeryüzünde aldatılabilecek insan sayısı daha az olsaydı, kurnaz ya da becerikli denen insanların, övünç ve üstünlük paylarını tüm yaşamları boyunca başkalarını aldatabilmekten almış insanların sayısı da az olurdu. Yalan dolan ve dalavereleri sayesinde, zarar görmek şöyle dursun, hizmette

role, les mauvais offices, la fourberie, bien loin de nuire, ont mérité des grâces et des bienfaits de ceux mêmes qu'il a ou manqué de servir ou désobligeés, ne présume pas infiniment de soi et de son industrie?

A quelques-uns l'arrogance tient lieu de grandeur, l'inhumanité de fermeté, et la fourberie d'esprit. Les fourbes croient aisément que les autres le sont; ils ne peuvent guère être trompés, et ils ne trompent pas longtemps. Je me rachèterai toujours fort volontiers d'être fourbe par être stupide et passer pour tel. On ne trompe point en bien; la fourberie ajoute la malice au mensonge.

Ne nous emportons point contre les hommes en voyant leur dureté, leur ingratitude, leur injustice, leur fierté, l'amour d'eux-mêmes, et l'oubli des autres: ils sont ainsi faits, c'est leur nature, c'est ne pouvoir supporter que la pierre tombe ou que le feu s'élève.

L'incivilité n'est pas un vice de l'âme, elle est l'effet de plusieurs vices: de la sotte vanité, de l'ignorance de ses devoirs, de la paresse, de la stupidité, de la distraction, du mépris des autres, de la jalousie. Pour ne se répandre que sur les dehors, elle n'en est que plus haïssable, parce que c'est toujours un défaut visible et manifeste. Il est vrai cependant qu'il offense plus ou moins, selon la cause qui le produit.

Le monde est plein de gens qui faisant intérieurement et par habitude la comparaison d'eux-mêmes avec les autres, décident toujours en faveur de leur propre mérite, et agissent conséquemment.

Les hommes, dans le cœur, veulent être estimés, et ils cachent avec soin l'envie qu'ils ont d'être estimés; parce que les hommes veulent passer pour vertueux, et que vouloir tirer de la vertu tout autre avantage que la même vertu, je veux dire l'estime et les louanges, ce ne serait plus être vertueux, mais aimer l'estime et les louanges, ou être vain: les hommes sont très vains, et ils ne haïssent rien tant que de passer pour tels.

kusur ettiği ya da üzdüğü kimselerin iyilik ve lütuflarına uğrayan Erop-hile, kendisinden ve becerikliliğinden hoşnut olmasın da ne yapsın?...

Kimileri için kibirlilik büyüklük demektir; taş yüreklilik, metanet; kurnazlık da akıllılık. Dolapçılar, başkalarını aldattıklarına kolayca inanırlar; hem kendilerinin hiç aldatılmıyacaklarını sanırlar, oysa uzun süre aldatıp gidemezler herkesi. Aldatılmayı ya da aldatılmış sayılmayı, kurnaz olmaya bin kez yağ tutarım ben her zaman. Aldatma hiçbir zaman bir iyilik için yapılmaz; yalanın üstüne bir de kötü niyetliliği ekler o.

Sertliklerine, nankörlüklerine, haksızlıklarına, kabalıklarına, yalnız kendilerini düşünüp başkalarını unutmalarına bakarak, kişiöğullarına hiç de kızmıyalım: hamurları böyle yoğrulmuş bir kez, ne yapsınlar yaratılışları bu; tersi, taşın düşmesi ya da suyun kabarmasına katlanamamak olur.

Kabalık bir ruh kusuru değildir; kıskançlık, başkalarını küçümseme, dalgınlık, şapşallık, tembellik, görevine bilinçsizlik, kendini beğenmişlik gibi birçok kusurların bir sonucudur. Yalnız dışla ilgili olduğu halde, hepsinden çok daha iğrençtir; ortada ve her zaman görülen bir kusurdur çünkü. Bununla beraber, şurası da bir gerçek ki, bu kabalık, kendisini doğuran nedene göre, insana ya çok dokunur ya az.

Bir alışkanlık halinde, içlerinden, kendilerini hep başkalarıyla mukayese eden, ve sonunda kendilerinin daha değerli oldukları yargısına varıp ona göre davranan insanlarla doludur şu yeryüzü.

Kişiöğulları içlerinden beğenilmek isterler, ama bu beğenilme isteklerini saklarlar da saklarlar, erdemli geçinmek isterler çünkü; oysa erdemden, erdem dışı başka bir çıkar, yâni beğenilme ya da övgü gibi şeyler beklemek, erdemli olmak değil de beğenilmeyi, övülmeyi sevmek ya da boş bir insan olmak demektir: çok boş yaratıklardır şu kişiöğulları, oysa boş görünmek kadar tiksindikleri şey yoktur.

Nous cherchons notre bonheur hors de nous-mêmes, et dans l'opinion des hommes, que nous connaissons flatteurs, peu sincères, sans équité, pleins d'envie, de caprices et de préventions: quelles bizarreries!

L'homme qui dit qu'il n'est pas né heureux pourrait du moins le devenir par le bonheur de ses amis ou de ses proches. L'envie lui ôte cette dernière ressource.

Il y a une espèce de honte d'être heureux à la vue de certaines misères.

Les petits sont quelquefois chargés de mille vertus inutiles; ils n'ont pas de quoi les mettre en oeuvre.

La plupart des hommes emploient la meilleure partie de leur vie à rendre les autres misérables.

Les haines sont si longues et si opiniâtrées, que le plus grand signe de mort dans un homme malade, c'est la réconciliation.

La vie est courte et ennuyeuse: elle se passe toute à désirer; l'on remet à l'avenir son repos et ses joies, à cet âge souvent où les meilleurs bien ont déjà disparu, la santé et la jeunesse. Ce temps arrive, qui nous surprend encore dans les désirs: on en est là, quand la fièvre nous saisit et nous éteint; si l'on eût guéri, ce n'était que pour désirer plus longtemps.

Il n'y a pour l'homme que trois événements: naître, vivre et mourir. Il ne se sent pas naître, il souffre à mourir, et il oublie de vivre.

Les enfants n'ont ni passé ni avenir, et, ce qui ne nous arrive guère, ils jouissent du présent.

Mutluluğumuzu kendi dışımızda, içtenlik ve denkserlikten uzak, dalkavuk, kıskanç, maymun iştahlı ve peşin yargılı olduğunı bildiğimiz kişilerin kanılarında ararız hep : Ne tuhaf!

Mutlu olmadığını söyleyen kişi, dost ya da yakınlarını mutlu görmekle mutlu olabilir hiç olmazsa. Ama kıskançlık bu son çareyi de elinden alır onun.

Bazı sefaletleri gördükten sonra, mutlu olduğundan bir çeşit utanır oluyor kişi.

Adı sanı bilinmeyen kişiler binbir erdem ve yetenekle dolu olurlar bazan ; gereksiz bir yük, bunları ortaya koyup göstermek olanakları yoktur çünkü .

İnsanların çoğu, yaşadıkları sürenin büyük bir kısmını başkalarını sefil ve mutsuz kılmakta kullanır.

Kinler o denli uzun sürdürülür ve o denli inatla saklanır ki, hasta düşen bir kimsede öleceğinin en büyük belirtisi barışma olur.

Kısa ve sıkıcı, bıktırıcıdır yaşam : hep birşeyler özleyip istemekle geçer ; dinlenmeyi, sevinip eğlenmeyi hep ileriye, gençlik ve sağlık gibi en iyi şeylerin çok kez yitip gittiği bir çağa bırakırız. Gele gele bu gün de gelir ama bizi binbir istek ve özlemle dolu bulur ; hastalık ateşi bastırıp bizi göçürdüğünde de yine böyleyizdir ; iyileşip kalkacak olsak, isteklerimizi daha bir süre sürdürmek için olur yine bu.

Kişioğlu için üç önemli olay vardır : doğmak, yaşamak, ölmek. Doğduğundan haberi olmaz, ölerken acı çeker, bu arada yaşamayı unuttur.

Çocuklar için ne geçmiş vardır ne gelecek ; bizde olmayan bir yan vardır onlarda : içinde yaşadıkları anın tadını çıkarırlar.

Une longue maladie semble être placée entre la vie et la mort, afin que la mort même devienne un soulagement et à ceux qui meurent et à ceux qui restent.

●

A parler humainement, la mort a un bel endroit, qui est de mettre fin à la vieillesse.

●

Si de tous les hommes les uns mouraient, les autres non, ce serait une désolante affliction que de mourir.

●

Le regret qu'ont les hommes du mauvais emploi du temps qu'ils ont déjà vécu, ne les conduit pas toujours à faire de celui qui leur reste à vivre un meilleur usage.

●

Un homme éclate contre une femme qui ne l'aime plus, et se console; une femme fait moins de bruit quand elle est quittée, et demeure longtemps inconsolable.

●

Un homme est plus fidèle au secret d'autrui qu'au sien propre; une femme au contraire garde mieux son secret que celui d'autrui.

●

TÜSTAV

La plupart des femmes jugent du mérite et de la bonne mine d'un homme par l'impression qu'ils font sur elles, et n'accordent presque ni l'un ni l'autre à celui pour qui elles ne sentent rien.

●

Il n'y a point dans le coeur d'une jeune personne un si violent amour auquel l'intérêt ou l'ambition n'ajoute quelque chose.

●

Il arrive quelquefois qu'une femme cache à un homme toute la passion qu'elle sent pour lui, pendant que de son côté il feint pour elle toute celle qu'il ne sent pas.

Yaşamla ölüm arasına uzun bir hastalık dönemi konmuştur sanki; ölenler için olduğu gibi geride kalanlar için de bir acı dinmesi sayılsın diye ölüm.

Bir insan olarak konuşacak olursak, ölümün iyi bir yanı vardır : o da yaşlılığa son vermesidir.

Kişioğullarının bir kısmı ölüp bir kısmı ölmeseydi, acı bir yürek yarası olurdu ölüm.

Daha önce yaşamış oldukları günleri iyi kullanamamış olmaktan duydukları üzüntü, kişioğullarını, geriye kalan günlerini daha iyi kullanmaya götürmez her zaman.

Erkek, artık kedisini sevmeyen bir kadına kızıp köpürür ama sonunda yatıştır, kendini avutacak bir şey bulur; oysa kadın, bir erkek tarafından yüzüstü bırakıldığında daha az şamata eder ama uzun süre yatışıp kendini avutamaz.

Bir erkek başkalarının gizini kendininkinden daha iyi tutar; kadın ise, kendi gizini başkalarınınkinden çok daha iyi saklar.

Kadınların çoğu, bir erkeğin değer ve güzelliğini, bunların kendilerinde bıraktığı izlenime göre değerlendirirler; kendisine karşı birşey duymadıkları erkekte ne değer bulurlar ne de güzellik.

Bir gencin yüreğinde, çıkar ve tutkunun birşeyler eklemeyeceği kadar büyük bir sevgi yer almaz hiçbir zaman.

Zaman zaman, bir kadının, bir erkeğe karşı olan tutkunluğunu ondan sakladığı olur; erkek ise, aynı süre içinde, ona karşı hiç de duymadığı duyguları duyuyormuş gibi yapmıştır.

Le stoïcisme est un jeu d'esprit et une idée semblable à la République de Platon. Les stoïques ont feint qu'on pouvait rire dans la pauvreté; être insensible aux injures, à l'ingratitude, aux pertes de biens, comme à celles des parents et des amis; regarder froidement la mort, et comme une chose indifférente qui ne devait ni réjouir ni rendre triste; n'être vaincu ni par le plaisir ni par la douleur; sentir le fer ou le feu dans quelque partie de son corps sans pousser le moindre soupir, ni jeter une seule larme; et ce fantôme de vertu et de constance ainsi imaginé, il leur a plu de l'appeler un sage. Ils ont laissé à l'homme tous les défauts qu'ils lui ont trouvés, et n'ont presque relevé aucun de ses faibles. Au lieu de faire de ses vices des peintures affreuses ou ridicules qui servissent à l'en corriger, ils lui ont tracé l'idée d'une perfection et d'un héroïsme dont il n'est point capable, et l'ont exhorté à l'impossible. Ainsi le sage qui n'est pas ou qui n'est qu'imaginaire, se trouve naturellement et par lui-même au-dessus de tous les événements et de tous les maux: ni la goutte la plus douloureuse, ni la colique la plus aiguë ne sauraient lui arracher une plainte; le ciel et la terre peuvent être renversés sans l'entraîner dans leur chute, et il demeurerait ferme sur les ruines de l'univers: pendant que l'homme qui est en effet sorti de son sens, crie, se désespère, étincelle des yeux, et perd la respiration pour un chien perdu, ou pour une porcelaine qui est en pièces.

Quelle mésintelligence entre l'esprit et le coeur! le philosophe vit mal avec tous ses préceptes, et le politique rempli de vues et de réflexions ne sait pas se gouverner.

Ceux qui, sans nous connaître assez, pensent mal de nous, ne nous font pas de tort: ce n'est pas nous qu'ils attaquent, c'est le fantôme de leur imagination.

Stoacılık bir sözcük oyunu ve Eflatun'un Cumhuriyet'ine benzer bir hayaldir. Stoacılar sandılar ki, kişiöglu yoksulluk içinde bile gülebilir; haksızlıklar, nankörlükler, dost ve akraba kaybı, mal kaybı karşısında kaygısız kalabilir; ölüme korkmadan ve ne sevinilmesi ne de üzünülmesi gereken bir olay gibi bakabilir; ne zevke tutsak olur ne acıya; of bile demeden ve gözünden tek damla yaş akıtmadan vücudunun herhangi bir yerinde ateş ya da demiri hissedebilir; ve böylece, kafalarında yarattıkları bu metanet ve erdem hayaletine bilge adını vermek hoşlarına gitti. Kişioğluna ancak onda buldukları kusur ve eksiklikleri bıraktılar ve hemen hemen hiç bir zayıf yanını düzeltmediler. Bu kusurları, kişinin onları düzeltmesine yardım edecek şekilde tüm iğrenç ve gülünç yanlarıyla ortaya koyacak yerde, kalkıp kişioğluna, hiç de boyuna göre olmayan bir kahramanlık ve yetkinlik hayali çizdiler ve onu bu olanaksız şeyi yapmaya sürdüler. Bunun içindir ki, hiç var olmayan ya da ancak hayalde var olan bu bilge, kendiliğinden ve yalnız kendi gücüyle bütün kötülüklerin ve bütün olayların üstüne çıkmış oluyor. Ne en acılı bir damla hastalığı, ne en şiddetli bir sancı, en ufak bir yakınma koparamaz ondan; yerler gökler yıkılıp altüst olabilir ama onu kendileriyle beraber sürükleyip götüremezler; ve gerçek insan, yiten bir köpek ya da kırılan bir tabak için deliye döner, bağırıp çağırır, umutsuzlanır, gözlerinden ateş saçar ya da soluğunu yutarken, o bütün bir evrenin yıkıntıları üzüründe kılını bile kıpırdatmadan durabilir.

Kafayla yürek arasında ne büyük tutmazlıktır bu! Bütün temel davranış kurallarına karşın kötü bir yaşam sürer filozof, bir takım düşünce ve görüşlerle dolu devlet adamı da kendi kendini yönetmekten uzaktır.

Bizi hiç tanımadan hakkımızda kötü düşünenler, bize haksızlık etmiş sayılmazlar. Bize değil kafalarındaki hayalete saldırıyorlar onlar çünkü.

TÜSTAV

Çeviren: Tahsin SARAÇ

CHARLES BAUDELAIRE

A U L E C T E U R

La sottise, l'erreur, le péché, la lésine,
Occupent nos esprits et travaillent nos corps,
Et nous alimentons nos aimables remords
Comme les mendiants nourrissent leur vermine.

Nos péchés sont têtus, nos repentirs sont lâches;
Nous nous faisons payer grassement nos aveux,
Et nous rentrons gaiement dans le chemin bourbeux,
Croyant par de vils pleurs laver toutes nos taches.

Sur l'oreiller du mal c'est Satan Trismégiste
Qui berce longuement notre esprit enchanté,
Et le riche métal de notre volonté
Est tout vaporisé par ce savant chimiste.

C'est le Diable qui tient les fils qui nous remuent !
Aux objets répugnants nous trouvons des appas ;
Chaque jour vers l'Enfer nous descendons d'un pas,
Sans horreur, à travers des ténèbres qui puent.

.....

Serré, fourmillant, comme un million d'helminthes,
Dans nos cerveaux ribote un peuple de Démons,
Et, quand nous respirons, la Mort dans nos poumons
Descend, fleuve invisible, avec de sourdes plaintes.

Si le viol, le poison, le poignard, l'incendie,
N'ont pas encor brodé de leurs plaisants dessins
Le canevas banal de nos piteux destins,
C'est que notre âme, hélas ! n'est pas assez hardie.

Mais parmi les chacals, les panthères, les lices,
Les singes, les scorpions, les vautours, les serpents,
Les monstres glapissants, hurlants, grognants, rampants
Dans la ménagerie infâme de nos vices,

CHARLES BAUDELAIRE

OKUYUCUYA

Doldurur kafamızı, yıpratır etimizi,
Aptallıklar, yanlışlar, günahlar, cimrilikler,
Pişmanlıklarımızı besleriz birer birer,
Bitlerini doyuran pis dilenciler gibi.

Günahlarımız koyu, tövbelerimiz gevşek ;
İtiraflarımızı satarız pahalıya,
Döneriz seve seve o çamurlu yollara,
Lekelerimiz sanki yaşlarla silinecek.

Büyülü ruhumuzu kötülük yastığında
Uzun uzun sallayan üç gövdeli iblistir.
İrâdemizin zengin madeni gevşer, erir
Bu usta kimyacının nefesiyle bir anda.

Odur iplerimizi elinde bulunduran!
En iğrenç şeyler bile içimizi yakmada ;
Ve hergün Cehennem'e ineriz biraz daha,
Pis kokan karanlıklar arasında korkmadan.

.....
Barsak kurtları gibi kıvr kıvr kaynaşan
Bir Démon'lar sürüsü beynimizde eğlenir,
Ve boğuk boğuk, ölüm, o görülmiyen nehir
Dolar ciğerimize solduğumuz zaman.

Eğer ırza geçmeler, hançer, yangın ve zehir,
İlginç nakışlarını işlemediyse daha,
Gülünç kaderimizin âdi kanavasına,
Çünkü ruhumuz, yazık, tam atılğan değildir.

Ama içinde kirlî düşkünlüklerimizin,
Çakal, panter, dişi kurt, maymun, akrep ve yılan
Ve çaylak gibi bağran, uluyan, homurdayan
Canavarlar yanında, hepsinden daha çirkin,

Il en est un plus laid, plus méchant, plus immonde !
Quoiqu'il ne pousse ni grands gestes ni grands cris,
Il ferait volontiers de la terre un débris
Et dans un bâillement avalerait le monde ;

C'est l'Ennui ! - L'oeil chargé d'un pleur involontaire,
Il rêve d'échafauds en fumant son houka.
Tu le connais lecteur, ce monstre délicat,
- Hypocrite lecteur, - mon semblable, - mon frère !

LE GOÛT DU NÉANT

Morne esprit, autrefois amoureux de la lutte,
L'Espoir, dont l'éperon attisait ton ardeur,
Ne veut plus t'enfourcher ! Couche-toi sans pudeur,
Vieux cheval dont le pied à chaque obstacle butte.

Résigne-toi, mon coeur ; dors ton sommeil de brute.

Esprit vaincu, fourbu ! Pour toi, vieux maraudeur,
L'amour n'a plus de goût, non plus que la dispute ;
Adieu donc, chants du cuivre et soupirs de la flûte !
Plaisirs, ne tentez plus un coeur sombre et boudeur !

Le Printemps adorable a perdu son odeur !

Et le Temps m'engloutit minute par minute,
Comme la neige immense un corps pris de roideur ;
Je contemple d'en haut le globe en sa rondeur,
Et je n'y cherche plus l'abri d'une cahute !

Avalanche, veux-tu m'emporter dans ta chute ?

*Hepsinden daha kötü, daha iğrenç biri var!
Gerçi yoksundur büyük çalım ve haykırıştan,
Ama isterse arzı bir anda eder harman,
Dilerse şu evreni bir esneyişte yutar.*

*Bu, Cansıkıntısı'dır! Yaşla dolu gözleri,
Lülesini çekerek kurar darağaçları.
Sen çok iyi bilirsin, bu sinsî canavarı,
- İki yüzlü okurum - ey kendimin benzeri!*

H İ Ç L İ K İ S T E Ğ İ

*Eskiden kavgacıydın, ey tasalı ruh, fakat
Mahmuziyle şahlanıp coştüğün ümit, sana
Artık yürü demiyor! haydi gir yatağına,
Ayağı her engelde tökezleyen lağar at.*

Katlan kara bahtına, o hayvan uykuna yat.

*Yenilen, kötürüm ruh! Koca aylak, senincin
Ne aşkın ne savaşın bir tadı kaldı artık;
Çalgılar ve şarkılar, allaha ismarladık!
Zevkler, artık karanlık bir kalbi denemeyin!*

Cânım kokusu gitti o bahar mevsiminin.

*Vücut nasıl donarsa içinde tipilerin,
Her dakika biraz daha beni yutuyor zaman;
Küre yuvarlağına bakıyorum yukardan,
İstemem sığınacak çatısını bu yerin.*

Ey çığ, yuvarlanırken beni götürmez misin?

LA CHEVELURE

O toison, moutonnant jusque sur l'encolure !
O boucles ! O parfum chargé de nonchaloir !
Extase ! Pour peupler ce soir l'alcôve obscure
Des souvenirs dormant dans cette chevelure,
Je la veux agiter dans l'air comme un mouchoir !

La langoureuse Asie et la brûlante Afrique,
Tout un monde lointain, absent, presque défunt,
Vit dans tes profondeurs, forêt aromatique !
Comme d'autres esprits voguent sur la musique,
Le mien, o mon amour ! nage sur ton parfum.

J'irai là-bas où l'arbre et l'homme, pleins de sève,
Se pâment longuement sous l'ardeur des climats ;
Fortes tresses, soyez la houle qui m'enlève !
Tu contiens, mer d'ébène, un éblouissant rêve
De voiles, de rameurs, de flammes et de mâts :

Un port retentissant où mon âme peut boire
A grands flots le parfum, le son et la couleur ;
Où les vaisseaux, glissant dans l'or et dans la moire,
Ouvrent leurs vastes bras pour embrasser la gloire
D'un ciel pur où frémit l'éternelle chaleur.

Je plongerai ma tête amoureuse d'ivresse
Dans ce noir océan où l'autre est enfermé ;
Et mon esprit subtil que le roulis caresse
Saura vous retrouver, o féconde paresse,
Infinis bercements du loisir embaumé !

Cheveux bleus, pavillon de ténèbres tendues,
Vous me rendez l'azur du ciel immense et rond ;
Sur les bords duvetés de vos mèches tordues
Je m'enivre ardemment des senteurs confondues
Du l'huile de coco, du muse et du goudron.

Longtemps ! toujours ! ma main dans ta crinière lourde
Sèmera le rubis, la perle et le saphir,
Afin qu'à mon désir tu ne sois jamais sourde !
N'es-tu pas l'oasis où je rêve, et la gourde,
Où je hume à longs traits le vin du souvenir ?

*Ey gevşetici kokusu yükselen buram buram!
Omuzlara dökülen saçların yumak yumak!
Dolsun diye karanlık ve bomboş olan odam
Saçlarında uyuyan anılarla bu akşam,
İstiyorum onları mendil gibi sallamak!*

*Bitkin baygın Asyası, baştan başa kavrulan
Afrikasıyla, uzak yarı ölmüş bir dünya,
Yaşar derinliğinde ey mis kokulu orman!
Başka ruhlar müzikte nasıl gasyolaraktan
Yüzerse benimki de öyle yüzer kokunda.*

*İnsanın ve ağacın özsuyla serpildiği
O sıcak iklimlere, ey gür siyah örgüler,
Kabaran deniz olun, alın götürün beni!
Sereni, kürekçiyi, flamayı, yelkeni
Hatırlatan ne varsa hep saçlarında yüzer.*

*Kokusu, sesi, rengi bol bol ruhuma dolan,
Altın sarılarında dinlenen gemilerin
Enginlere kaydığı gürültülü bir liman;
O gemiler ki açar kollarını her zaman
Sıcağın titrediği bulutsuz gökler için.*

*Sarhoşluğa tutulmuş başımı salıversem
Derinliği içine bu simsiyah ummanın;
Ah o bitmez yalpanın okşadığı düşüncem
Sana gene kavuşsa, ey tembellik, ey her dem
Sallanıp uyuklayan işsizliği zamanın!*

*Ey koyu gecelerden daha koyu mor saçlar,
Veriyorsun rengini bana engin göklerin;
Dibindeki tüylerde kıvrık kaküllerinin
Bayıltıcı kokusu bütün ruhuma dolar
Hindistan cevizinin, katranın ve amberin.*

*Sık, uzun saçlarına serpiştirecek elim,
Yakut, inci ve safir, daima yorulmadan,
Gizli kalmasın diye sana olan emelim!
Düşler kurduğum vaha, kana kana içtiğim
Anıların şarabı, sen değil misin her an?*

J'aime de vos longs yeux la lumière verdâtre,
Douce beauté, mais tout aujourd'hui m'est amer,
Et rien, ni votre amour, ni le boudoir, ni l'âtre,
Ne me vaut le soleil rayonnant sur la mer.

Et pourtant aimez-moi, tendre coeur ! soyez mère,
Même pour un ingrat, même pour un méchant ;
Amante ou soeur, soyez la douceur éphémère
D'un glorieux automne ou d'un soleil couchant.

Courte tâche ! La tombe attend ; elle est avide !
Ah ! laissez-moi, mon front posé sur vos genoux,
Goûter, en regrettant l'été blanc et torride,
De l'arrière-saison le rayon jaune et doux !

LE GOUFFRE

Pascal avait son gouffre, avec lui se mouvant.
— Hélas ! tout est abîme, — action, désir, rêve,
Parole ! et sur mon poil qui tout droit se relève
Mainte fois de la Peur je sens passer le vent.

En haut, en bas, partout, la profondeur, la grève,
Le silence, l'espace affreux et captivant...
Sur le fond de mes nuits Dieu de son doigt savant
Dessine un cauchemar multiforme et sans trêve.

J'ai peur du sommeil comme on a peur d'un grand trou,
Tout plein de vague horreur, menant on ne sait où ;
Je ne vois qu'infini par toutes les fenêtres,

Et mon esprit, toujours du vertige hanté,
Jalouse du néant l'insensibilité.
— Ah ! ne jamais sortir des Nombres et des Etres !

*O yeşilsî, o badem gözlerini severim,
Ama ne varsa bugün geliyor bana acı
Hiçbirşey, ne sevginiz, ne odanız meleğim,
Denizdeki güneşin bana vermez tadını.*

*Ama beni gene de avutarak seviniz,
Bir nanköre, huysuza gene annelik edin;
Sevgili veya bacı, geçen zevki olun siz
Şanlı bir sonbaharın veya batan güneşin.*

*Bekler doymayan mezar kısa hayatımızı!
Ah! bırakınız beni, dizlerinizde başım,
Arıyorken hasretle beyaz ve kızgın yazı,
Güz sonrasının sarı ışığını tadayım.*

U Ç U R U M

*Bir uçurumu vardı Pascal'ın¹, kımıldayan.
Heyhat! her şey uçurum, —iş, istek, düş, söz! ve ben
Korkunun dimdik olan kıllarım üzerinden
Yel gibi geçtiğini duyarım çoğu zaman.*

*Derinlik, kumluk, susuş, korkunç ve ilginç mekân,
Yukarda, aşağıda ve akla gelen her yerde...
Gecelerime Tanrı o yatkın parmağıyla
Hep yeni bir biçimde çizer bir karabasan².*

*Sanki bir büyük çukur, korkuyorum uykudan,
Ne olduğu belirsiz bir dehşet içindeyim;
Bütün pencerelerden sonsuzluk seyrettiğim.*

*Ve düşüncem, daima başdönmesine uğrak,
Ne yazık ki hiçliğin, yoksun duymazlığından.
Bu duyusal dünyadan, ah! bir türlü çıkmamak!*

1) Pascal, solunda daima bir uçurumun bulunduğuna inanmaktaydı.

2) Kâbus.

O Mort, vieux capitaine, il est temps ! levons l'ancre !
Ce pays nous ennuie, o Mort ! Appareillons !
Si le ciel et la mer sont noirs comme de l'encre,
Nos coeurs que tu connais sont remplis de rayons !

Verse-nous ton poison pour qu'il nous reconforte !
Nous voulons, tant ce feu nous brûle le cerveau,
Plonger au fond du gouffre, Enfer ou Ciel, qu'importe ?
Au fond de l'Inconnu pour trouver du *nouveau*!

C A U S E R I E

Vous êtes un beau ciel d'automne, clair et rose!
Mais la tristesse en moi monte comme la mer,
Et laisse, en refluant, sur ma lèvre morose
Le souvenir cuisant de son limon amer.

— Ta main se glisse en vain sur mon sein qui se pâme;
Ce qu'elle cherche, amie, est un lieu saccagé
Par la griffe et la dent féroce de la femme.
Ne cherchez plus mon coeur; les bêtes l'ont mangé.

Mon coeur est un palais flétri par la cohue;
On s'y soûle, on s'y tue, on s'y prend aux cheveux!
— Un parfum nage autour de votre gorge nue!

O Beauté, dur fléau des âmes! tu le veux!
Avec tes yeux de feu, brillants comme des fêtes,
Calcine ces lambeaux qu'ont épargnés les bêtes!

*Ey Ölüm, koca kaptan! bu kent sıkıyor artık,
Vakit tamam ey Ölüm, açalım yelkeni biz!
Olsa da katran gibi gökle deniz karanlık,
Doludur ışıklarla o bildiğin kalbimiz!*

*Gel zihriyi sun bize, sun ki gücümüz artsın!
Beynimiz tutuştukça ateşiyle bu zehrin,
Cennet veya Cehennem, dalalım bu girdabın,
Bilinmezsin dibine, yeni'yi bulmak için!*

K O N U Ş M A

*Siz güzel bir gökyüzü, pembe renkli ve aydın!
Ama bir deniz gibi hüzüün bende kabarr,
Ve üzgün dudağında, zehirli balçığının
Kavuran anısını, çekilirken bırakır.*

*—Baygınlaşan göğsümde boşuna aradığın;
Yağma görmüş bir yerdir orası ey sevgili,
Kemirici dişiyle, turnağıyle kadının.
Kalbimi aramayın, onu hayvanlar yedi.*

*Kalbim kalabalığın kirlettiği bir konak;
İçilir, döğüşülür, öldürülür orada!*

—Bir rayha yüzüyor o çıplak boynunuzda!..

*Ey ruhların âfeti, gel madem ki istedin!
Hayvanların teptiği bu kalıntıları yak,
Kıvılcımlar savuran oduyla gözlerinin!*

L'HÉAUTONTIMOROUMÉNOS

Je te frapperai sans colère
Et sans haine, comme un boucher !
Comme Moïse le rocher !
Et je ferai de ta paupière,

Pour abreuver mon Saharah,
Jaillir les eaux de la souffrance,
Mon désir gonflé d'espérance
Sur tes pleurs salés nagera

Comme un vaisseau qui prend le large,
Et dans mon coeur qu'ils souleront
Tes chers sanglots retentiront
Comme un tambour qui bat la charge !

Ne suis-je pas un faux accord
Dans la divine symphonie,
Grâce à la vorace Ironie
Qui me secoue et qui me mord ?

Elle est dans ma voix, la crierde !
C'est tout mon sang, ce poison noir !
Je suis le sinistre miroir
Où la mégère se regarde.

Je suis la plaie et le couteau !
Je suis le soufflet et la joue !
Je suis les membres et la roue,
Et la victime et le bourreau !

Je suis de mon coeur le vampire,
— Un de ces grands abandonnés
Au rire éternel condamnés
Et qui ne peuvent plus sourire !

L'HORLOGE

Horloge ! dieu sinistre, effrayant, impassible,
Dont le doigt nous menace et nous dit : "*Souviens-toi!*
Les vibrantes Douleurs dans ton coeur plein d'effroi
Se planteront bientôt comme dans une cible ;

Le Plaisir vapoureux fuira vers l'horizon
Ainsi qu'une sylphide au fond de la coulisse ;
Chaque instant te dévore un morceau du délice
A chaque homme accordé pour toute sa saison.

Trois mille six cents fois par heure, la Seconde
Chuchote : *Souviens-toi!* — Rapide, avec sa voix
D'insecte, Maintenant dit : Je suis Autrefois,
Et j'ai pompé ta vie avec ma trompe immonde !

Remember! Souviens-toi! prodigue ! *Esto memor!*
(Mon gosier de métal parle toutes les langues,)
Les minutes, mortel folâtre, sont des gangues
Qu'il ne faut pas lâcher sans en extraire l'or !

Souviens-toi que le Temps est un joueur avide
Qui gagne sans tricher, à tout coup ! c'est la loi.
Le jour décroît ; la nuit augmente, *Souviens-toi!*
Le gouffre a toujours soif ; la clepsydre se vide.

Tantôt sonnera l'heure où le divin Hasard,
Où l'auguste Vertu, ton épouse encor vierge,
Où le Repentir même (oh ! la dernière auberge !)
Où tout te dira : Meurs, vieux lâche ! il est trop tard !"

KENDİNİN CELLADI

Sana kinsiz, kükremeden
Vuracağım, nasıl Mûsa,
Kayaya öyle vurduysa!
Fışkırtacağım gözünden

Sularını ıztırabın,
Sahramı sulamak için.
Hevesim, ümitle şişkin
Bir gemidir, göz yaşının

Üzerinde açılacak,
O bayıltıcı hıçkırman,
Kalbimde, hücumla çağran
Boru gibi çınhyacak.

Beni sarsan, ısrarak,
Doymaz Alay sayesinde,
Tanrının senfonisinde
Bir ses değil miyim, çatlak?

Sesimdedir o yaygara!
Tüm kanımda bu zehir var!
Cadaloz kendine bakar
Kendim olan şom aynada.

Hem yarayım hem de bıçak!
Hem yanağım ve hem tokat!
Hem kurbanım ve hem cellat!
Ezer beni durmayan çark.

Ben kalbimin vampiriyim,
- Hep gülmeğe mahkûm iken,
Yalnız, gülümseyemeyen
O büyüklerden biriyim!

MELODRAM OKULUNDA

CHARLES DULLİN

Diyebilirim ki, hemen hemen bütün bildiklerimi melodram okulunda öğrendim. Kestireceğiniz gibi, kimi öğretmenlerden de, dersler aldığım oldu. Ama anılarına karşı saygısızlıkta bulunmazsam, bana hiçbir şey öğretmediklerini söylemek isterim. Nedeni de şu ki, yaptıkları işi öğretecek güçleri yoktu gerçekten. Buna karşılık ben, semt tiyatrolarının son oyuncularıyla, sahne kundakçılarıyla, melodram oynaya oynaya, iyi kötü bir teknik elde etmiştim. Nedir, onlara ve melodrama borçlu olduğum şeyi çok sonraları anladım. Bu oyuncular, kuşaktan kuşağa, büyük bir kıskançlıkla sürüp giden sırları bana öğretmekle kalmadılar, beni, tam zamanında, sanatın kurnazlıkları üzerinde de uyardılar. Bu sanat hilelerini ustalıkla kullanmak ise, bana bazı temel bilgileri gün ışığına çıkarma yolunu açtı. Melodramcılar bana sahneye girişle, sahneden çıkışın önemini öğretmişlerdi. Oyunun üçüncü derecedeki kişisinin sahneye girmeden önce, sahne döşemesine ayağını vurmasına, kapıyı iyice görülebilecek bir tezlikle açmasına, sonra da söze başlamadan bir süre beklemesine ben hep gülerdim. Çünkü Antoine tiyatrosunun oyunlarını görmüştüm. Orada her şey, hayat-takinin bir benzeriydi. Oradan, özellikle bu türlü oyunlar, merhametsizce kapı dışarı edilmişti. Ama seyircileri sorarsanız, onlar bu gibi şeylere gülmüyordu. Üstelik eni konu sarsıntı geçiriyordu. Çocukluk ta alkış tutuyordu. Şu var ki, bu gibi rolleri oynadığım ve gerçeğe bağlı kalmak düşüncesiyle sahneden doğal bir biçimde çıktığım vakit, bir şeyin aksadığını duyardım. Ayağımı vurarak girişimi haber vermek istemesem de, bunun yerini tutacak ve tiyatroya aykırı düşmiyecek bir şey bulmak gerekirdi. Sonunda, sahneye girişimi belli edecek bir şey bulurdum. Çok sonraları, Japon oyuncularını seyredip te oyunun en can alacak yerinde bunların cırcır öttürdüklerini görünce, bu cırcırla benim rolümü oynarken ayağımı yere vuruşum arasında bir yakınlık kurmaktan kendimi alamadım. Bir oyuncunun ayağını yere vurması gülünç bir şeydi, ancak kötü oyuncuların yapacağı bir işti. Ama ne de olsa, bunda bir tiyatro anlayışı da vardı. F. bana: "Hiç yorulmuyorum, çünkü ünlüleri söylerken soluk alıyor, ünsüzleri de ağızda geveliyorum." dediği vakit, Hamlet'in, Delacroix'nın Hamlet'ine mi, yoksa Burbage'ın Ham-

1) Fransa'da ellerini, kollarını çokça oynatan, sesini obartmalı bir biçimde kullanan melodram oyuncularına takılan ad (Fransızcası : *brûleur de planche*).

ÇALAR SAAT

Çalar saat! uğursuz, korkunç, kaygısız tanrı,
Parmagını uzatır ve der bize: "hatırla!
Korku dolu kalbine saplanacak yakında,
Yayın okları gibi hayatın acıları;

Ufka doğru süzülüp uzaklaşacak olan
Puslu zevkin farkı yok bir hava perisinden;
Bütün mevsimi için her insana verilen
Hazzin bir parçasını koparır geçen her an.

Üçbin altıyüz defa saatta, her saniye
Fısıldıyor: Hatırla! Ben, Yokolmuş Günlerim,
Ve hayatını iğrenç hortumumla ben emdim!
Şimdi söyler bunları böcek vızaltısıyla.

Remember! Esto memor! Hatırla ey savurgan!
(Benim çelik boğazım bütün dilleri bilir.)
Ölüme koşan çılgın, dakılar külçedir,
Altınlarını sakın bırakma sızdırmadan!

Unutma ki açgözlü bir kumarbazdır zaman,
Her elde aldatmadan kazanır, bu bir yasa!
Gün alçalıyor; gece sıklaşıyor; hatırla!
Uçurum susuz ve su boşalıyor saattan.

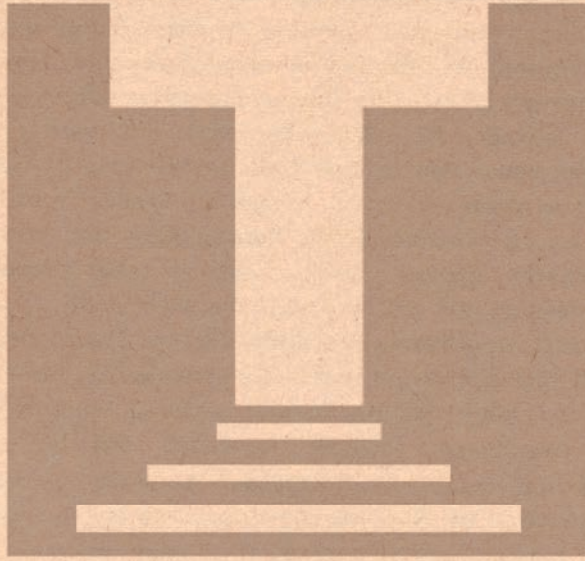
Yakında o beklenen vakit gelip çatacak,
Tanrısal Talih, hâlâ kız olan eşin, yüce Erdem,
Ve hatta son Pişmanlık (son durak!) sana o dem
Seslenecek: "Geç kaldın geber! yillanmış korkak!"

Bütün bu şiirler Suut Kemal Yetkin tarafından Türkçeye çevrilmiştir.

let'ine mi benzediğini ortaya çıkarmak için yaptığımız tartışmalardan çok daha önemsiz buluyordum o sözleri... Daha sonraları Fontaine'in o kuramını gözden geçirip uyguladım. Sesimi ayarlamakta, doğru bir diksiyon elde etmekte sağladığım başarı o kuramla olmuştur. Yaşlı bir oyuncu da bana: "Cümlelerdeki ayırtıları belli edemiyorsun. Cümleleri iyi söyleyemiyorsun. Çok ağır konuşuyorsun. Köprülerin de çok yavaş." dediği vakit de şaşırıp kalmıştım. Çünkü eski tiyatro argosuna göre köprü'nün bir düşünceden, öteki düşünceye geçiş olduğunu bilmiyordum. Köprü'nün yumuşaklığının, kıvraklığının oyuncunun kıvraklığına bağlı olduğunu da bilmiyordum. Gerçekten, bir düşünceden öteki düşünceye geçme işi oyun sanatının en ince işlerinden biridir. Gémier, ki o da sanatının bir bölümünü bu melodram okuluna borçludur, karşısındaki oyuncunun çok ince bir duyguyu yansıtamadığını gördüğü vakit, oyuncuya, istediği etkiyi elde edinceye kadar çeşitli provalar yaptırtırdı. Bir gün bana: "Bunu bana Taillade Baba öğretti" demişti. Bir başka melodram oyuncusu, soylu ve yaşlı bir oyuncu, yani tiyatro kurallarına bağlı ve öteki oyuncularından daha kültürlü biri -oyuncular çokluk az kültürlüydü- Frédéric ya da Taillade'ı taklit ederek tumturaklı, hem de daha tumturaklı bir sesle bana şöyle derdi: "Yavrum, melodram oynamak, tragedya oynamaktan zordur. Tragedyada kral rolü -hep kral rollerine çıkardı- iyi ya da kötü oynansa bile, hep aynıdır. Rol iyi oynansa da, kötü oynansa da kral soyluluk sanını yitirmez. Usta bir yazar tragedyanın sözlerini yazmıştır, eski bir gelenek protokolun gerektirdiği işleri sağlar, tragedya kralı da hep yönteme uygun bir durumu sürdürür. Ama bir melodram kralı öyle mi ya? Eski ve yamru yumru bir taç oturturlar başma (benimkine baksana), eline de bir krallık asası tutuşturuverirler. Sahneye istediğin gibi dalarsın ve kendini aşağı tabakadan seyircilerin kahkahalarıyla karşı karşıya bulursun. Onların istediği de gülmekten başkası değildir. Şunu unutma ki, eğer rolünün gerektirdiğini oynamaya kalkarsan sahneden çıkman gerekir. Melodram -eliyle göğsüne vururdu- bununla oynanır. Tragedya için oyuncunun yeteneği olması yetişir, ama melodram için deha gerekir. Sonra da gülerек şunları eklerdi sözlerine: "Evet yavrum deha gerekir, bense onu hiç elde edemedim." Bu örnekler, meraklı ve tiyatro seven bir insana, melodram okulundan damıtılacak şeylerin ne olduğu üzerinde bir düşünce verebilir. Sözlerime, semt tiyatrolarının bir oyuncunun yetişmesine pek elverişli bir havası bulunduğunu da eklemek isterim. O tiyatrolarda insan büyük ve romantik oyuncuların gölgelerinin dolaştığını duyardı. Seyirciler o tiyatrolara açık yüreklilik ve sevgi

taşırıldı. Gerçekçiliğin, artık kendilerine veremediği şeyi, büyük ressamların gelip orada araması hiç te nedensiz değildir. Metinlerin yavanlığı, karakterlerin gerçekten uzak oluşu elbette o tiyatroları küçük bir sanata bağlı tutuyordu. Nedir, bu küçük sanatın içinde Elizabeth çağı tiyatrolarının kokusu ve gerçek bir oyuncu geleneğinin sırları vardı.

Çeviren : Salâh BİRSEL

TÜSTAV

CAMUS VE TAM ORTA

PHILIPPE SÉNART

Albert Camus gençliğinde yazdığı birkaç denemenin 1958 yılında yapılan yeni baskısının önsözünde şöyle söylüyordu: "İnsanın yapıtı, yüreğin üzerine ilk kez açıldığı yalın ve büyük iki ya da üç imajı sanatın dolambaçlarıyla yeniden bulmak için aşılın o uzun yoldan başka bir şey değildir. İşte bundan dolayı yirmi yıllık çalışma ve verimden sonra yapıtımın henüz başlamadığı düşüncesiyle yaşamımı sürdürüyorum."

Albert Camus Nobel ödülünü almıştı, ama bu herkesin henüz Goncourt ödülünü kazanmak isteyeceği bir yaşta olmuştu. Kişisel değerleri ve dostları onu, kendisinin biraz erken bulduğu bir "üstadlık" katına çıkarmıştı; bundan böyle ondan kendisinin bir imajına, önüne sürülen, dört yanı defne dallarıyla çevrili, kili daha katılacak kadar zaman bulamamış bir heykele benzemesi saygıyla isteniyordu.

Herkes kendi kendine soruyordu, gerçekte Romain Roland mı, yoksa Maurice Barrès mi, Anatole France mı, yoksa Georges Duhamel mi olacak diye. Kendisi ise Nietzsche ya da Dostoyevski, Tolstoy ya da Goethe olmak üzerinde düşler kurmayı yeğ bulurdu. Apollon ile Dyonisios arasında duramıyordu. Ama o andan itibaren genellikle pek acesesi olmayan sonsuzluk onu Albert Camus haline getirmekte istiyordu.

Albert Camus başı önüne eğik, bir eli yüreğinde, hem uçarı, hem acıma bilmez yılları katedecek ciddi ve biraz üzüntülü bir delikanlı olarak kalacaktı hep. Boş şeyler söylemiş olmak için yazmıyacaktı. Edebiyatı zevk olarak değil, görev olarak, eğlence olarak değil, uyarma olarak düşünecekti. Cökten bir göktaş düşmesi gibi, kaleminden çıkacak her sözcüğün bir anlamı olacaktı. Bütün tümcelerinin bir bildiri havası, bütün kitaplarının bir "amentü" değeri olacaktı. Yapıtını bir kilise gibi kuracak, buraya mihrap yerine kürsü koyacaktı. Önce bir havari olmak istemez miydi?

Oysa belki de kendi istemediği halde, onu bir "papa" yapıyorlardı. Bunun içindir ki "Nouvelle Revue Française" dergisinden "Combat" gazetesine kadar onun o papalık yanı durmadan doğrulanmıştır. Albert Camus insanların, partilerin, ulusların üstünde kendisini Ferney, Coppet ve Weimar'dan geçen bir manevî gücü dolu dolu işletiyordu. Kilise ile Devlet'in ayrılmış olduğu bir edebiyat düzeninde Sartre çekişmeci

katlanamazlığı ile César'ı temsil ederken, o, yaralı yanı tamamen açık olarak Saint-Pierre'i temsil ediyordu.

Bununla birlikte kendisine yüklenen göreve baş kaldırdığı da oluyordu. O, "delilerin papası" olmaktan başka bir şey istemiyordu ve kendisini gülünç duruma düşürmek için "Düşüş"ü yazıyor, kendi kendisiyle eğlenerek kendisini suçluyordu. Clamence, uzun süre "karakterinin tadını çıkarmış", "erdemiyile iyi yaşamış", inceliğiyle "azıcık insan üstü" olan bu düşük avukat, kendisine daha iyi gülmek için yargıç kılığına girdiği kulübede İnsanlığın Soytarısı oluyordu, bazıları ona "Şeytan" der gibi, "Tanrının Maymunu" diyorlardı. Clamence, işte bu gülen adam, Camus-dışı idi.

Ama tiyatro oyunu oynadığını ve hiçbir şeyi bir tiyatro oyunundan ya da bir rugby oyunundan daha önemli saymadığını kendisi söylediği zaman, onu ciddiye alabilir miydiniz? Gelecek kuşağın kendisine vereceği, akademilerin daha şimdiden saptadıkları göreve karşı kendisini savunmaya çalışıyordu. Büstünün üstüne bir maske geçiriyordu.

Bu maske Camus'nün dostlarının topladığı ve birinci cildi yeni çıkan "Not defteri"-nde, kuşku yok ki, düşecektir. Burada, birçoklarının kendisini dondurduğu bir pozda ya da onun kendisini zorladığı bir yüz buruşturması altında taslak durumunda bir Camus, çiziştirilmiş bir Camus kendini gösterecektir. Böylece taçlı bir baş kendinden biraz kurtularak, kendisini ezen yaldızlı ağırlığı yavaşça üzerinden atar.

Şurası gerçek ki, bu ilk "Not defteri" gençliğinin ve bahtsızlık günlerinin yazılarıdır. 1935 ile 1942 yılları arasında Camus iki kere evlenmiş, komünist partisine girmiş, sonra oradan ayrılmış, Théâtre du Travail ve Théâtre de l'Equipe'i kurmuş, Alger-Républicain ile Soir-Républicain'e makaleler yazmış, Sidi-Bel-Abbès'de öğretmenlik yapmış, biraz gezip dolaşmış, Paris-Soir'da gazeteci olarak çalışırken, Fransa başkentinin oynak işçi kızlarının biraz tiksinerak yüreğini çarptırması, taşrada birkaç kitabını yayınlamıştır. Ancak 1942 yılında "Sisyphé Efsanesi" ile "Yabancı" ona yenilgileri geride bıraktıran ve o zamana dek biraz kenara itilmiş güçleri verecektir.

Ama bu ilk "Not defteri" bulunduğu durumun düzensizliği, geleceğinin kararsızlığı içinde gerçeğe en yakın bir Camus'yü, "Tersi ve Yüzü"nü yazacak, ve yirmi yıl sonra bu zamanın imajlarına dönecek Camus'yü gösterir; bu dönüş kendisine, bu imajlara yeniden kavuşmak, henüz hazırlanmakta olan bir yapıtın içine bunlardan yayılan gücü

üfleme, sonunda sanatın gereksiz dolambaçlarını kesip atmak kaldığını söylemek için oluyordu. "Tersi ve Yüzü"nden ahırım kaynağını ben, içinde uzun süre yaşadığım ve anısı, her sanatçıyı tehdit eden doymuşluk ve kızgınlık gibi birbirine karşıt iki tehlikeden beni koruyan şu yoksulluk ve ışıklar dünyasından kaynağımı aldığımı hissediyorum." diye doğruluyordu Camus. "Not defteri" rasgele serpiştirilmiş küçük çakıltaşlarıyla kaynağa götüren yokuşun yolunu izler.

Bunun bir Cezayir yolu olduğunu söylersek, bunda şaşılacak bir şey olmayacaktır. Henüz Fransa'dan kopmamış olan Cezayir Camus'ye coşturucu sözler esinlemiştir. Burada Camus annesinden yalnız sevgi ve sadelikle söz eden bir oğul gibidir. Kenarları yaban incirleri, zeytin, ünnap ağaçları çevrili daracık yollarda zeytin yüklü eşekleriyle esmer ve parlak tenli adamlara raslar, ekim ayında keçi boynuzu ağaçlarının ovaya yaydığı o sevi kokusunu solur ve El-Kettar mezarlığının o biricik sardunyasını koparır, kalın ayak bilekli Oran'lı Kadımlar anasonlu akşamlarda eski kentin ağaçları altında ağır ağır dönerler, tatlı bir yel çiçekli badem ağaçlarını Mers-El-Kebir koyuna doğru biraz eğer. Yunanistan mı bu ülke, İspanya mı? Hayır, Fransa burası.

Bununla birlikte Camus taşların karşısında, denizin karşısında, bu çıplak, yoğun, hantal, kayıtsız dünya karşısında kendisini hiç te ezilmiş değil, ama "sürülmüş", ama "yadsınmış" hisseder. Gerçek olan, su katılmamış, pırl pırl olan yalnız ve yalnız "Noces"da sözünü edeceği "insansız doğa"-dır. Camus'nün humanizma'sı insanlığı reddetmekle başlayabilirdi.

Fakat bu adam yaşamı çok seviyordu; güzelliği dünyadan el etek çekmeyecek, oradan, fazlalık yapan bir "varlık" olarak çıkmayacak kadar çok seviyordu. Papaz "Yabancı"-yı darağacına götürürken şöyle der: "Size inanmam. Sizin başka bir yaşam istemiş olduğunuzdan eminim." Meursault şu itirafı ağzından geçirir: "Evet, ama buradakini anabileceğim bir yaşam." Camus "Not defteri"-nde: "Benim kırallığım bu dünyanın kırallığıdır... Ben burada mutluyum" diye yazar.

Böylece, Camus'nün bütün yapıtı doğa ile insan arasında bir uzlaşmanın araştırması, bu iki düşman güç arasında barış içinde bir arada yaşamayı sağlamak için bir girişim olmuştur. İnsan yaşamaya yargılıdır. "Olanaksız bir masumluk" iddiasında bulunmadan suçlu olduğunu kabul eder, ama doğadan hafifletici nedenler ister, hiç olmazsa orada kendine bir yer yapmak, orada, ceza dilinde denildiği gibi, yeniden sınıflanmak ister. Sartre için insan fazlalıktır, Camus için, yararlı

olabiliyorsa, insan belki fazlalık olmayabilir. Camus'nün kahramanı böylece iyileştiren bir insan, komşusunun yükünü kaldırmaya yardım eden bir insan, dünyayı değil, yaşamı değiştirmeye çalışan bir insan olacaktır. Sisyphe'den Arrast mühendisi'ne, birinin tek başına çabasından ötekinin dayanışan çabasına, romantik bir kendi kabuğuna çekilme ve sonuna dek gitmeden belirli bir uzlaşma isteğine geçilmiştir. Niyet iyi niyete yerini bırakır.

Kuşku yok ki, Camus'nün "boyun eğmeme"si Barrès'in "bir şeyin cezasını çekmeme"sinde yankılanır. Ama görüşüp tartışmak her zaman teslim olmak demek değildir. Camus'de hiç "felâketçilik" yoktur. "La pensée de la nuit" ile "Not defteri"nin o birkaç sayfasında karşılıklı konuşmalarını gördüğümüz "güney ruhu" arasında Akdenizli yazar çabucak tercihini yapmıştır. Onun gözünde güney ruhu aşırılık yüzünden yok olmamak, kendi yıkılışına dünyayı sürüklememek için her şeyden önce us, denge, ölçü, ışığın taşkınlığında bile kendini sınırlayan, kendini bir disipline sokan zekâdır. Camus "Başkaldıran adam"da çağdaş bir bilgin ve filozofun şu sözünü kendi hesabına alarak anar: "Zekâ hâlâ gerçeğe inanabilmemiz için, düşündüğümüz şeyi sonuna dek götürmeme yeteneğimizdir."

Böylece Camus, ihtiyatıyla olduğu kadar alçak gönüllülüğüyle hiçbir şeyi sonuna dek götürmememeye zorlanıyor. Daha ötede belki Tanrı'ya bulacaktı, ama hiçlik ya da boşluktan başka bir şey bulmaktan korkuyordu. Çöl kıyısında doğan Camus çölün seraplarından korkup çekiniyordu. Öykülerinden birinde "Zina eden Kadın" "Şeytan"ın şu çağırısını işitir: "Çöl öyle bir yer ki, burada kimse ne yaşlanır, ne ölür." Ama kadın zamanında durur. "Dönme", başka bir öyküsünde, daha ileri gidecek, yasak sınırı aşacaktır ve oradan bir daha geri dönmiyecektir.

Camus çölde vahayı, hiçlikte dünyayı, Tanrı'da, heyhat! insanı ve sonsuzlukta Zaman'ın bir parçasının temelsiz ve geçici üstünlüğünü yeğ bulur.

Camus belki insanoğluna gereğinden çok saygı göstermiş, onu gereğinden çok idare etmiştir. Çok yüce bir serüvende bir zarla, gölge ile ışık arasında onun üzerinde kumar oynamakta duramsamış, bu insan için bilgilikler, güvenlikler ve gerçekler düzeyinde bir uzlaşma aramıştır. Çok gençken "Not defteri"nde şöyle yazıyordu: "İnsan, yaşamını aydınlığa çıkardı mı, onu boşuna harcamış olmaz." Kendi yaşamını aydınlığa çıkarmak zorunda kalmadı Camus, çünkü zaten aydın-

lıktaydı. Bazıları kendilerine güneşte bir yer ayırmak için çabalar göstermek zorunda kaldılar, oysa bir proleter, ama aynı zamanda bir Akdenizli olan Camus bu yerini miras olarak almıştır. Bu Tanrı vergisinin beleş oluşu karşısında gözü kamaşmış, Camus'nün onu neden bir bahse koymaya cesaret etmediğini çok iyi anlıyoruz böylece.

Biraz kasılmış bir cesaret perdesi altında gizlenmiş bile olsa, bu sıkılğanlığın, bu temkinliliğin karşılığı, bitmesinden korkarmış gibi, yapıtında bu ışığı bol bol harcamaması, tersine ölçülü kullanması, onu delilik sınırlarından kişinin yalnız ihtiyaçlarına vardırmasıdır. Her türlü çok şiddetli oluşa karşı iyice donatılmış olarak "güney ruhu"-nun "tam orta ruhu"-na çok benzediğini düşünmekten insan kendini almıyor.

Çeviren : GÜNGÖR ÖNER

TÜSTAV

İLKEL SANAT

HENRY MOORE

Henry Moore (d. 1898) günümüz İngiliz heykelticilerinin en ünlülerinden biridir. Heykel sanatı geleneğinin, kendisinden önce önem verilmemiş ya da pek az önem verilmiş dönemlerinden –örneğin, ilkel heykelden, Gotik heykelden– yararlanarak, yirminci yüzyıl heykelinde başarılı bir yarı-soyut anlatımı gerçekleştirmiştir. 1948'de Venedik'te Uluslararası Heykel Ödülü'nü kazanmıştır. Heykelleri başta Tate Gallery olmak üzere en büyük İngiliz, Amerikan müzelerinde yer almıştır. Desenleriyle de büyük ün yapmış olan Henry Moore'un, Londralıları savaş günlerinde sığınaklarda gösteren resimleri özellikle anılmaya değer.

“İlkel Sanat” terimi genellikle, tarihteki sayısız ırkların dönemlerin, birçok değişik toplumsal, dinsel düzenlerin sanat ürünlerini belirlemek üzere kullanılır. En geniş anlamıyla, Avrupa uygarlığı ile büyük doğu uygarlıkları dışında kalan kültürleri kapsar görünür. Ben de bu anlamda kullanacağım burada, ama “ilkel” sözcüğünün birçok kimselerin kafasında kabalık, yetersizlik, sona ermiş başarılardan daha çok bilgisizce aranmalar, gibi çağrışımlar uyandıracak düşünerek, sanata uygulanmasından pek de hoşlanmıyorum. Çok daha büyük bir anlamı vardır ilkel sanatın; bir şeyi doğrudan doğruya deyimler, en başta temel ilk öğelerle ilgilenir, dolaysız, güçlü duygudan doğan yalnlığı da, boşluktan başka hiçbir şeye yaramayan yalnlık uğruna yalnlık özentisinden apayrıdır, güzellik gibi yalnlık da kendiliğinden doğan bir değerdir; başka şeylerin yanısıra gelir, başlı başına bir amaç da olamaz.

Bütün ilkel sanatın en çarpıcı ortak yönü yoğun canlılığıdır. Yaşamaya dolaysız, apansız bir tepkileri olan insanların elinden çıkmıştır. Gerek heykel gerek resim onlar için akademik, kuramsal bir etkinlik değil, güçlü inançların, umutların, korkuların bir anlatımıdır. İnceliklere, yüzey süslerine yenilişten önceki, esinin teknik oyunlara, düşünsel görütlere dönüşmesinden önceki sanattır bu. Ama sürüp giden değerinin yanısıra, iyice tanınması da sözümona büyük dönemler diye anılan daha sonraki gelişmelerin daha ayrıntılı, daha gerçek bir değerlendirilmesini sağlar, sanatın geçmişle gelecek arasında hiçbir ayrılık gözetmeyen evrensel bir sürekli etkinlik olduğunu gösterir

Bütün sanatın kökü "ilkel"dedir, değilse sanat başıbozukluktan kurtulamaz. Perikles çağı Yunan sanatının, Rönesans'ın, çiçeklenip ilkel dönemleri hızla izledikten sonra yavaş yavaş sönmeleri buna örnektir. Phidias'ın bilinçli amacı doğalcıydı ama ilkel Yunanlılar, onun yaşadığı güne, yontularına gerçek bir nitelik taşıyacak ölçüde yakındılar; erken İtalyan sanatı geleneği de gerçekçilik çabasındaki Massacio'nun, ilkel bir görkem ile yalnlığı da sürdürebilmesine yetecek ölçüde, etinde kanındaydı daha. Gerek bugünün sanatçıların, gerekse kamunun, ilkel sanatla gitgide daha çok ilgilenmeleri, çok umut verici, çok önemli bir belirtidir.

Fransa'da, İtalya'da, İspanya'da gördüğüm birtakım ilkel sanat derlemeleri yanısıra benim ilkel sanatla tanışıklığım bütünüyle son yirmi yıl içinde sık sık British Museum'a gidişimden gelir.

Önceleri genellikle Mısır sanatı galerilerini görmeye giderdim hep, çünkü Mısır heykelticiliğinin anıtsal etki gücü, insanın gözünü ilk açmış olan, bildik Yunan, Rönesans amaçlarına en yakın örnekti. Ama, bir süre sonra, en erken dönemlerden kalma ürünler bir yana, bu galerinin çekiciliği azaldı benim için. Sonraki dönemlerinde akademik bir açıklığa, aptalca sayılacak bir anıt düşkünlüğüne gösterdiği eğilimden ötürü, Mısır heykelticiliğinin büyük bir kesimi, aşırı kalıpcı, hiyeroğlif düzenine aşırı ölçüde bağlı nitelikteydi.

Mısır sanatı galerilerinin yanısıra Asur kabartmalarının -kralların aslan avlarını, savaşlarını günü gününe anlatan resimlerin, yorumlarının yer aldığı galeriler uzanıyordu. Ama az ötede Handel'in müziğini andırırcaşına dopdolu, büyük, doğal, rahat bir dinginlikle oturan gerçek boydaki kadın figürleriyle Eski Yunan odaları yer alıyordu; onların yakınında da çok kötü aydınlatılmış aşağı katta, görkemli Etrüsk taş mezar figürleri vardı.

Yukarı kattaki Mısır galerilerinin sonunda, kimileri boğaca bir görkemle, bir enerjiyle, alçı işler odasındaki, vazolar odasındaki, erken Yunan ve Etrüsk sanatının canlılığından büyük ölçüde ayrılan Sümer heykelleri vardı. Taş Çağı ile tarih öncesi odasından demir bir merdivenle, duvarlarındaki camlıklarda 20.000 yıl önce yapılmış Yontma Taş Çağı heykellerinin özgünleriyle kopyaları bulunan galeriye çıkılıyordu -bir başparmak tırnağından daha büyük olmayan, incelikle oyulmuş, sevimli, bir kız başı; onun yanısıra da Cilalı Taş Çağının daha simgeci, daha buluşçu, iki-boyutlu desenleriyle karşılaştırılınca, kopyacı bir gerçekçilik değil de büyük bir biçim zenginliğinde dile gelmiş insanca bir gerçekçilik gösteren kadın figürleri.

Sonunda, tükenmek bilmez zenginlikteki, binbir türlü heykel başarısını (zenci, Okyanus Adaları, Kuzey Amerika, Güney Amerika) bir araya getiren, ama batmış gemi parçaları satan bir eskici dükkânının karmakarışıklığını andıran Etnografik odaya geldi sıra. Bu karışıklıktan dolayı, yüzlerce gidişten sonra bile daha önce gözüme ilişmemiş heykellerle karşılaştığım oldu. Zenci sanatı, odanın en geniş bölümlerinden birini tutuyordu. Benin bronzları bir yana, çoğunluğu tahta oymalardı zenci sanatının. Sanatın, ilkel yapıtta büyük seçiklikle göze çarpan baş ilkelerinden biri, gereçe saygıdır; sanatçı gereğini anlamakta, gerecinin kullanışını, olanaklarını görmekte içgüdüsel bir ustalık gösterir. Tahtanın damarlı, lif lif bir dayanıklılığı vardır, kırılmadan en ince biçimlere bile sokulabilir. Zenci heykeli, böylece, istediği zaman kolları gövdeden ayırmak, bacaklar arasına bir boşluk yerleştirmek, figürlerine uzun boyunlar yontmak özgürlüğündedir. Figürün bütünleyici parçalarının böyle daha eksiksiz bir yolda kavranışı, zenci yontuculuğuna taşın başlıca gereç olarak kullanıldığı ilkel dönemlerin birçoklarından daha üç-boyutlu bir nitelik kazandırır. Öbür ilkelerde olduğu gibi zencide de cinsellik ile din birbiriyle sıkı sıkıya ilgili iki yaşam kaynağıydı. Zenci yontularının çoğunda, zencilerin modern din türkülerindeki gibi -bu türkülerin duygucu yönünü bir yana bırakıyoruz,- yoğun bir acı, gizli güçler karşısında durgun bir sabırla boyun eğme vardır; dinsel bir sanattır zenci heykeli, yapılmış olduğu ağaç gibi aşağıya yukarıya uzantılar salan bir eylemi vardır, ama bükük ağır bacaklarıyla yere köklenmiştir.

Kuzey, güney Amerika'dan gelen yapıtlar arasında Meksika sanatı eşsiz bir güzellik gösteriyor. Meksika heykeli, ilk çırpıda, gerçekliğiyle, doğruluğuyla çarptı beni; belki de bu heykellerle çocukluğumda Yorkshire kiliselerinde görmüş olduğum yontular arasında hemen bir benzerlik kurmam dolayısıyla böyle etkilenmişim. "Taşca" niteliği, başka deyimle gereçe saygısı, duyarlılıktan hiçbir şey yitirmeksizin eriştiği büyük güç, şaşılacak ölçüdeki farklılığı ile biçim-bulma zenginliği, üç-boyutlu bütün bir biçim anlayışına yönelişi, hence Meksika heykelini taş heykelciliğin bütün öbür dönemlerinden hiçbirinin erişemeyeceği bir değere yüceltir.

Okyanusun sayısız adalarından her küme kendine özgü büyük ayrımlarla, kendi heykel okulunu, kendi biçim-görütünü kurmuştu. Yeni Gine yontuları, dışa yönelmiş, örümceği-andıran uzantıları, kuş-gagası çıkıntılarıyla, belirsiz kafalı, düz yüzeyli Nukuoro yontularından; ya da, Marquesas Adalarının vurdumduymaz taş figürleri,

Easter Adasının kaslı, kaburgalı tahta figürlerinden, apayrı özelliktedir. Okyanus sanatı, sık sık yapıldığı gibi, Zenci sanatıyla karşılaştırılırsa daha canlı ince bir pırıltı gösterir, ama çoğunlukla daha iki-boyutlu, daha örneğe düşkün bir niteliktedir. Bununla birlikte Yeni İrlanda yontuları, çapkın türden canlılıkları yanısıra eşsiz bir uzay duygusu, kafeste kuş biçimi gösterirler.

Ama ilkel okulların bu tek tek özellikleri, bu yüzey nitelikleri altında hepsinde göze çarpan ortak bir evrensel biçimler dili yatar; içgüdüsel bir heykelci duyarlığı etkisiyle, benzer biçimler ile biçim-bağlantıları, tarih boyunca bambaşka yerlerde, bambaşka dönemlerde, benzer düşüncelerin anlatımı için kullanılmışlardır, böylece aynı biçimgörütü hem bir zenci ya da Viking yontusunda, hem Yunan adalarından gelme bir figürde, hem de tahtadan bir Nukuoro heykelciğinde göze çarpabilir. British Museum'un bütün derlemeleriyle iyice tanışıklık kurduktan sonra yavaş yavaş, beşinci yüzyılda Yunanistanda ortaya çıkan gerçekçi doğal güzellik ülküsünün ancak heykelin ana geleneginden bir sapma olduğunu, sözgelişi bizim eşit ölçüde Avrupalı, Romanesk, Erken Gotik heykelciligimizin ise ana gelenekte yer aldığını iyice anladım.

İlkel sanat hem tarihçilere hem de insanbilimcilere bir bilgi kaynağıdır, ama anlaşılması, değerlendirilmesi için, ona bakmak, ilkel insanların tarihlerini, dinlerini, toplumsal törelerini öğrenmekten daha önemlidir. Bu türden bilgiler yararlı olabilir, heykellere daha bir yakınlık duymamızı sağlayabilir; Müzede heykellerin altına iliştilmiş etiketlerdeki bilgi kırıntıları da sürekli bir bakma gerilimiyle yorulan kafamıza gerekli dinlenmeyi sağlamakla işe yarar. Ama gerçekten gereken, nerede ne zaman yapılmış olurlarsa olsunlar, kendilerine özgü kesintisiz bir yaşam sürdüren, kendilerini sanki bugün bitirilmişler gibi kavrayacak ölçüde açık, duyarlı kimselere heykelcilik bakımından türlü anlamlar sunan bu yontuların karşısında duyulacak benimsemedir.

"Primitive Art" (İlkel Sanat), ilk basılışı *The Listener*, Ct. XXV, No 641, ss 598-99, Nisan 24, 1941

Çeviren : Akşit GÖKTÜRK

HEYKELCİNİN AMAÇLARI

HENRY MOORE

Her heykeltci, geçmiş yaşantılarıyla, doğal yasaları gözlemekle, gerek kendi yapıtlarının gerek başka heykellerin eleştirisiyle, karakteriyle, ruhbilimsel yapısıyla, içinde bulunduğu gelişme dönemi uyarınca, heykelde birtakım belli değerlerin kendisi için temel bir önem taşıdığını düşünür. Benim için bu değerler şunlar:

Gereçe bağlılık. Her gereğin kendine özgü değerleri vardır. Heykeltci ancak doğrudan doğruya çalışırken, gereği ile etken bir ilgi kurduğu zaman, gereç bir düşüncenin biçimlenişindeki yerini alabilir. Söz gelişi, taş yoğundur serttir, yalancıkta yumuşak bir ten görünüşüne sokulmamalıdır - kendi yuğruluş yapısının ötesine zorlanması, bir güçsüzlük noktasına vurdurılmamalıdır. O sert, katı taşlığını sürdürmelidir.

Bütün bir üç-boyut kavrayışı. Eksiksiz heykel anlatımı, bütün uzaysal gerçekliğiyle biçimdir.

Kitlenin yüzeyine yalnız kabarcık biçimler yapmak heykeltcinin bütün anlatım gücünün eşiğinde durmaktır. Heykeltci gereğini anlar, gereğinin doğal yuğruluşunu, olanaklarını öğrenirse, onun kendi sınırları içinde kalmakla birlikte hantal bir topağı, boşlukla çevrili bütünlükleriyle kavranmış, birbirlerini ezen, zorlayan, uzay bağlantıları içinde birbirlerini iten kakan - ağırlık merkezinin tabanda bulunuşu (tabanından başka yere kaymayışı, yıkılmayışı) anlamında dural- ama gene de parçaları arasında çevik bir dinamik gerilim bulunan, bütün bir biçim-varlığı gösteren bir düzene dönüştürür.

Heykeltci bütün çevresinden birbirinin benzeri iki bakış noktası yoktur. Eksiksiz bir biçimin gerçekleşmesi simetrisizliğe bağlıdır. Çünkü simetrik bir kitle her iki yandan aynı görünüşüyle, simetrisiz bir kitlenin değişik bakış noktaları sayısının yarısına bile ulaşamaz.

Simetrisizlik öte yandan (bende), geometrikten daha ağır basan doğala duyulan isteğe de bağlıdır.

Doğal biçimler ana konumlarında simetrik olabilmekle birlikte, çevreye tepkileriyle, gelişmeleriyle, çekimleriyle eksiksiz bir simetriden uzaklaşırlar.

Doğa nesnelерinin gözlenmesi. Doğanın gözlenmesi sanatçının yaşamının bir yönüdür. Biçim bilgisini geliştirir, sanatçıyı yeni tutarak yalnız kuramlarla çalışmaktan alıkor, esinlenme gücünü besler.

İnsan figürü beni en çok ilgilendiren konudur, ama çakıllar, kayalar, kemikler, ağaçlar, bitkiler gibi doğal nesneleri incelemekle bir takım biçim ilkeleri, ritim ilkeleri bulmuşumdur.

Çakıllarla kayalar doğanın taşı işleyişine örnektirler. Denizin aşındırdığı pürüzsüz çakıllar aşınmayı, taşın sürtünme işlemini, simetrisizlik ilkelerini gösterirler.

Kayalar, taşın çentilme, yontulma işlemini gösterirler, sinirli, diş diş bir kitle ritimleri vardır.

Kemiklerde şaşırtıcı bir yapılaş gücüyle sert bir biçim gerilimi, bir biçimin incelikle başka bir biçime geçişi, büyük bir parçalar zenginliği vardır.

Ağaçlar (ağaç gövdeleri) gelişme ilkelerini, eklemelerin güçlülük ilkelerini bir parçadan ötekine tatlı geçişlerle gösterirler. Ağaç heykellerin, yukarı doğru bükülerek gelişen eylemin özünü sunarlar bize.

Deniz kabukları doğanın sert ama oyuk biçimlerini (maden heykeller için) gösterirler, olağanüstü bir tek-biçim bütünlükleri vardır.

Doğada sanatçının biçim-bilgisi yaşantısını genişletecek sonsuz türölülükte biçimler, ritimler göze çarpar (teleskopla mikroskop bu konuyu daha da aydınlatmıştır).

Ama biçim değerleri yanında görütleme, anlatım değerleri de vardır:

Görütleme ile anlatım. Yapıtımda amacım, heykelin soyut ilkelerini düşüncemin gerçekleşmesiyle elimden geldiğince yoğun bir yolda birleştirmektir.

Sanatın bütünü bir bakıma bir soyutlamadır: (heykelde gereçin kendisi, sanatçıyı katkısız yansıtma işleminden kopmaya, soyutlamaya zorlar).

Taslağın soyut değerleri yapıtım değerliliği için gereklidir, ama bence ruhbilimsel, insanca öge de eşit ölçüde önemlidir. Bir yapıt hem soyut hem de insanca öğeleri birlikte kaynaştırırsa, daha dolu daha derin bir anlam kazanır.

Canlılık ile anlatım gücü. Bence bir yapıtın kendine özgü bir canlılığı olmalıdır. Yaşamın canlılığının, eylemin, doğal etkinliğin, oyna-

yan sıçrayan figürlerin yansılanması değil demek istediğim; ama bir yapıtın kendi sınırları içinde dopdolu bir enerjisi, yansıttığı nesneden apayrı bir kendine özgü yaşamı olmalıdır diyorum. Bir sanat yapıtında bu güçlü canlılık varsa, Güzellik sözüyle o yapıt arasında bir bağ aramayız.

Geç Yunan ya da Rönesans anlamında Güzellik, benim heykelimin amacı olmaktan uzaktır.

Anlatım güzelliği ile anlatım gücü arasında bir görev ayrılığı vardır. Birincisi duyuların hoşuna gitmeyi amaç tutar, ikincisinde ise ben- ce daha etkileyici, duyulardan daha derine uzanan bir öz canlılık vardır.

Bir yapıt doğal görünüşleri yansılamak amacını gütmeyecek diye, yaşamdan bir kaçış da olamaz -ama bir uyuşturucu ya da hap değil de gerçeğin derinlerine iniş; yalnız bir iyi beğeni alıştırmayı, hoş biçim- lerle renklerin hoş bileşimlerde sunulması, bir yaşam süsü değil de ya-şamın anlamının bir dile getirilişi, daha büyük bir yaşama çabasına dürtü olabilir.

"The Sculptor's Aims' (Heykelcinin Amaçları), *Unit One*, derleyen Herbert Read, Londra (Cassell and Co. Ltd.), 1934, s. 128

Çeviren : Akşit GÖKTÜRK

TÜSTAV

HEYKEL ÜZERİNE NOTLAR

HENRY MOORE

Bir heykелcinin ya da ressamın, uğraşı üzerine sık sık konuşması doğru değildir. İşi için gereken gerilimi zedeler bu. Amaçlarını derli-toplu bir mantıksal kesinlikle dile getirme çabasında, kolaylıkla, gerçek yapıtı ancak mantıkla, sözcüklerle ilgili kavramların katıca ortaya konuşu olan bir kuramcı durumuna düşebilir.

Ama, kafasının mantıkdışı, içgüdüsel, bilinçaltı kesimleri yapısında yer alsada, etkisiz kalmayan bir bilinçli kafası da yok değildir. Sanatçı, bütün kişiliğinin bir yoğunlaşmasıyla çalışır, kişiliğın bilinçli yönü çatışmaları çözer, anları düzenler, onu iki yönde birden yolalma çabasından alıkor.

Bundan dolayı, bir heykелci, kendi bilinçli yaşantısına dayanarak, başkalarına heykeli anlamalarına yardım edecek *ipuçları* verebilir. Bu yazının amacı da bundan başka bir şey değildir. Heykелin genel gelişmesini, ya da kendi gelişmemi anlatmak değil niyetim. Zaman zaman kafama takılan sorunlardan birkaçı üzerine konuşacağım biraz.

Heykелin değerlendirilmesi, biçime üç-boyutlu bir tepki gösterebilme yetimize bağlıdır. Heykел için en güç sanat denmesi bundan dolayıdır belki de. Heykeli değerlendirmenin, yalnız iki boyut içinde yer alan düzlem biçimlerin değerlendirilmesinden daha güç olduğu sugötürmez. "Biçim-körü" insanların sayısı, renk-körlerinin sayısından daha çoktur. Görmeyi öğrenen çocuk, ilkin yalnız iki-boyutlu biçimleri ayır-deder; uzaklıkları, derinlikleri kavrayamaz. Sonraları, kendi kişisel güvenliği, edimsel gereksinmeleri uğruna, (dokunma duyusunun da aracılığıyla) üç-boyutlu uzantıları da kabaca kavrayacak yeteneği geliştirmek zorunda kalır. Ama birçok kimse, edimsel gereksinmeleri karşılanınca, daha öteye gitmezler, Düzlem biçimlerin algılanmasında sözü edilmeye değer bir duyarlılığa ulaşılar bile, bir adım daha atıp, biçimin bütün uzaysal varlığıyla kavranması için gerekli olan düşünsel, duygusal çabayı göstermezler.

Heykелcinin yapması gereken budur işte. O, sürekli olarak, biçimin bütün uzaysal varlığını düşünmeye, kullanmaya çabalamalıdır. Heykелci, somut biçimi, kafasının içindeymişçesine algılar -boyutları ne olursa olsun, o biçimi bütünüyle avcunda tutuyormuşçasına düşü-

nür, kafasında, *kendi kendine yeterli bir bütün* olan, karmaşık bir biçim görür. Bir yandan baktığı bu biçimin öbür yanının da nasıl görüldüğünü bilir. Onun ağırlık merkeziyle, kitlesiyle, ağırlığıyla bir olur; oylumunu (its volume), boşlukta tuttuğu yeri kafasında canlandırır.

Duygan seyirci de biçimi, anımsadıklarının bir betimi olarak değil, biçim olarak görmeyi öğrenmelidir. Söz gelişi, bir yumurtayı, besin olarak taşıdığı anlamdan, ya da içinden çıkacak civcivle ilgili yazınsal düşünüden apayrı bir somut biçim olarak kavrayabilmelidir. Bir deniz-kabuğu, bir ceviz, bir erik, bir armut, bir iribaş, bir mantar, bir dağ doruğu, bir böbrek, bir havuç, bir ağaç gövdesi, bir kuş, bir tomurcuk, bir tarlakuşu, bir hanımböceği, bir saz otu, bir kemik gibi somut nesnelere de. Bunlardan giderek daha karmaşık biçimleri, ya da çok sayıda biçimlerin bileşimlerini de değerlendirebilecektir.

Gotik çağdan beri Avrupa heykeli, yosunlara, ayrıktolarına – biçimi bütünüyle gizleyen yüzey fazlalıklarına – boğulmuştu. Bu fazlalıkları bir yana itmek, bize gene biçim-bilinci kazandırmak Brancusi'nin özel görevi olmuştur. Bunu gerçekleştirmek için Brancusi, heykelini tek-silindir biçiminde korumak, hemen hemen aşırı bir ölçüde özleştirip parlatmak amacıyla, en yalın, dolaysız, nesnelere yöneldi var gücüyle. Yapıtının bireysel değeri bir yana, çağdaş heykelin gelişmesinde tarihsel bir önemi de vardır. Ama şimdi heykeli sınırlamak, tek (durağan) biçim birimine indirgemek gerekmez artık. Açılmaya başlayabiliriz. Değişik boyutlu başka başka biçimleri, parçaları, boyutları birleştirebiliriz.

Beni en çok ilgilendiren konunun insan figürü olmasıyla birlikte, doğal biçimlere, söz gelişi kemiklere, çakıllara, buna benzer şeylere büyük bir dikkatle yönelmişimdir. Kimileyin aynı deniz kıyısına her yıl gene gitmişimdir -ama her yıl başka bir çakıl biçimi ilişmiştir gözüme, önceki yıl yüzlercesini çiğneyip geçtiğim, yepyeni bir biçim. Deniz kıyısı boyunca yürürken geçtiğim milyonlarca çakıldan ancak o sıralardaki biçim-İlgime uygun düşecekleri büyük bir coşkuyla görmeyi yeğlerim. Oturur bir avuç çakılı tek tek incelemeye koyulursam iş değişir. Böylece, kafama, yeni bir biçime uyarlanması için gerekli zamanı vererek, biçim-yaşantımı daha da büyütebilirim.

Herkesin bilinçsiz bir yolda bağlı olduğu, bilinçli denetin yasaklayıcı baskısı dışında, hemen tepki gösterebileceği evrensel biçimler vardır.

Çakıllar doğanın taşı işleyiş yolunu gösterirler. Topladığım çakıllardan kimisinin tam ortasında delikler olur.

Taş gibi sert, kolay kırılır bir gereçle ilk doğrudan doğruya çalışmada, deney kılığı ile gereçe duyulan büyük saygı, taşı yanlış kullanma korkusu, çoğunlukla heykel gücünden yoksun, yüzey kabartması yontulara yol açar.

Ama biraz daha deneyle, bitirilmiş bir taş yapıt, gerecinin sınırları içinde korunabilir, başka deyişle, kendi doğal yapısının ötesinde bir güçsüzlüğe düşmemekle birlikte hantal bir yığın durumundan çıkarak, değişik boydaki kitlelerin, parçaların uzaysal bir alışverişle bir araya gelmesiyle, eksiksiz bir biçim varlığı gösteren bir düzene dönüşür.

Bir taş parçası, ortasındaki delikten dolayı gücünden hiçbir şey yitirmeyebilir –ama delik ölçülü-biçili bir büyüklükte, biçimde, yönde ise. Yapı-kemer ilkesinde olduğu gibi, gücünü öylece sürdürebilir.

Bir taş parçasına oyulan ilk delik bir açılmıdır.

Delik, bir yarı öbürüne birleştirerek taşı hemen daha bir üç-boyutlu kılar.

Bir delik kendi başına bir somut-kitle ölçüsünde biçim-anlamı taşıyabilir.

Taşa oyulmuş tek bir delikle, düşünülüp-taşınmış gözden geçirilmiş bir biçim sağlayan delikle, boşlukta heykel yapılabilir.

Delğin gizi -dağ yamaçlarındaki, uçurumlardaki mağaraların gizemli büyüü.

Her düşünce için uygun bir doğal boyut vardır.

Oranlarına, gereçlerine eksiksiz uyacak düşüncelerim olmakla birlikte, boylarının elverişsizliği yüzünden, iyi taş parçaları uzun süre atölyemde beklemiştir.

Bildiğimiz doğal boyla, inç, ayak ölçüleriyle hiç ilgisiz, görüntüleme gücüne bağlı, apayrı türden bir boy vardır.

Bir yontu doğal-boyutlardan birkaç kez daha büyük olmakla birlikte, duygu yönünden gene de yoz, bodur kalabilir -birkaç inç boyunu aşmayan küçücük bir yontu ise büyük bir boy etkisi, bir anıt görkemi taşıyabilir; ardındaki görüt, düş büyüktür çünkü. Örnekse, Michelangelo'nun desenleri ya da bir Massacio madonnası- bir de Albert Anıtı'nı düşünün öte yandan.

Bununla birlikte, gerçek doğal boyutların duygusal bir anlamı vardır. Biz her şeyi kendi boyutlarımıza bağlarız, boyutlara gösterdiğimiz duygusal tepki de ortalama insanın beş altı ayak boyu oluşu gerçeğiyle sınırlıdır.

Stonehenge'in on kez küçültülmüş tam bir modelinde, kayaların bizden daha küçük boya inmesiyle, bütün etki ortadan kalkar.

Heykel, doğal boyut gözlemleriyle resimden daha çok ilgilenir. Bir resim (süsleyici bir amacı karşılamadığı her durumda) çevresinden çerçevesiyle ayrılmıştır, böylece kendi düşsel boyutlarını daha kolaylıkla sürdürür.

Taşıma güçlükleri, gereğin fiyatı gibi edimsel kaygılar engel olmasa şimdi yaptığımdan daha çok sayıda büyük boy yontular yapmak isterdim. Ortalama, sıradan boyutlar, bir düşünceyi günlük yaşamın kuruluğundan yeterince ayıramıyor. Ya çok küçük, ya da çok büyük boyutlar ek bir duygu coşkunluğu doğuruyor ancak.

Geçenlerde kırdı çalışırken, açık havada yontmanın bir Londra atölyesindekinden çok daha doğal olduğunu, ama daha büyük boyutlar gerektirdiğini gördüm. Bir tarlanın, yemişliğin, bahçenin herhangi bir yerine rasgele bırakılmış bir taş yada tahta parçası hemen tam yerini bulmuş görünüyor, esinlemeye başlıyor.

Desenlerim her şeyden önce heykel yapmama bir yardım –heykel için bir düşünceler üretme, çıkış noktasına alışma yolu– niteliğindedirler; bir bakıma, düşünceleri türlendirmek, geliştirmektir görevleri.

Ayrıca, desenle karşılaştırılırsa heykel daha yavaş bir anlatım aracıdır, bunun için de deseni, heykel olarak gerçekleşmesine zaman bulamayacağım düşünceleri dile getirmeye yararlı bir boşalma yolu sayıyorum. Doğal biçimleri incelemenin, gözleminin bir yöntemi olarak yararlanırım desenden (canlı modelden, kemiklerden, deniz-kabuklarından, benzerlerinden çalışmalar).

Kimileyin de salt hoşuma gittiği için desen çizerim.

Ama deneylerim bana desenle heykel arasındaki ayrılığın da unutulmaması gerektiğini öğretmiştir. Bir desen olarak eksiksiz görünen bir heykel tasarısı, heykele dönüşürken birtakım değişiklikler ister her zaman.

Bir zamanlar heykel için çizdiğim desenlere elimden geldiğince gerçek heykel görünüşü vermeye çalışırdım –başka deyişle, sanı yöntemiyle, üzerine ışık düşmüş somut nesnelere çizerdim. Ama şimdi çizgiyi bunca ileri götürerek deseni heykelin yerine geçirmenin ya heykeli yapma isteğini körelttiğini ya da heykeli desenin ancak ölü bir kavranışı durumuna düşürebileceğini görüyorum.

Şimdi heykel için çizdiğim desenlerde çok daha geniş bir yorum payı bırakıyorum, üç boyutun ışık gölge etkilerini belirtmeden, çoğunlukla yalnız çizgiyle, düz tonlarla yetiniyorum; ama bu, desenin arındaki görütün iki boyutlu olduğu anlamına gelmez.

Soyutçularla gerçeküstücüler arasındaki büyük çekişme bana bütünüyle yersiz görünüyor. Bütün iyi sanat ürünlerinde hem soyut hem de gerçeküstü öğeler, hem klasik hem de romantik öğeler yanyanadırlar -düzen ile sürpriz, düşünce ile düş, bilinçli ile bilinçsiz. Sanatçının kişiliğinin iki yanına da etki payı düşmelidir. Bence bir resim ya da bir heykel bu iki ucun herhangi birinden oluşmaya başlayabilir, kendi deneylerim çerçevesinde ben, kimileyin bir desene, çözülecek hiçbir ön-sorunum olmadan, yalnız kâğıt üzerinde kalem kullanmak isteğiyle başlar, bilinçli bir erekten uzak, çizgiler, tonlar, biçimler sıralarım; ama kafam ortaya çıkanlarla doldukça, bir an gelir bir düşünce bilince girer, somutlaşıverir, işte o zaman bir denet, bir düzenleme kendini göstermeye başlar.

Kimileyin de belli bir konuyla işe başlarım; ya da boyutları belli bir taş parçasında, kendi önüme koyduğum bir heykel sorununu çözmeye girişir, düşüncemi dile getirecek düzenli bir biçimler bağlantısı kurmaya çabalarım. Ama yapıt salt bir heykel deneyi olarak kalmayacaksa, düşünce sürecinde açıklanamaz atlamalar kendini gösterir; bu arada düşgücü de üzerine düşeni yapar.

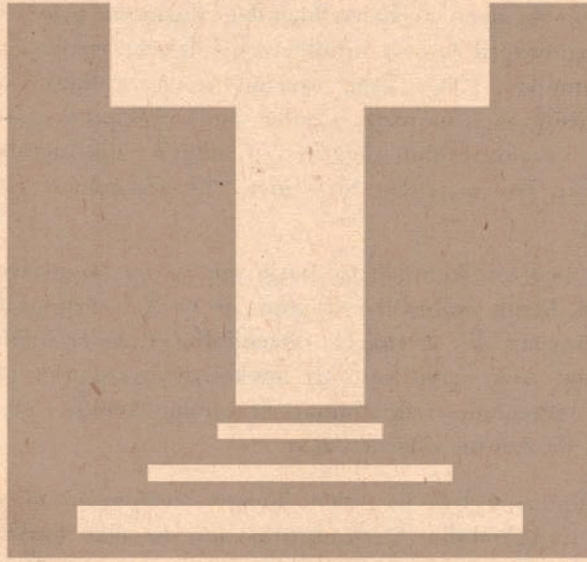
Biçim konusunda söylediklerimden, biçimi başbaşa bir varğı olarak gördüğüm anlaşılabilir. Oysa durum bundan çok uzak. Çağrışımla, ruhbilimle ilgili etkenlerin heykelde büyük payı olduğunu iyiden iyiye sezinlemekteyim. Biçimin kendi anlamı ile belirleyişi bile belki de insan tarihinin sayısız çağrışımlarına dayanır. Sözgelisi, yuvarlak biçimler bir doğurganlık, bolluk, olgunluk düşüncesini dile getirirler. Belki acunun, kadın göğüslerinin, birçok yemişlerin yuvarlak oluşundan dolayı. Bu biçimler, algıtama alışkanlığımızda bu çağrışımlarla ilgili oluşlarından dolayı önemlidirler. Öyle sanıyorum, bu insanca doğal öğe benim için heykelde her zaman temel önemde olacaktır. Heykele canlılık veren de budur. Her belli yontu kafamda bir insan, arasıra da hayvan karakterine, kişiliğine bürünür, bu kişilik o yontunun taslağını biçim değerlerini denetler, yapıt gelişip ortaya çıktıkça ya doyurur beni ya da doyurmaz.

Amacım, tuttuğum yol bu inançlarla saptanmış görünür, ama bunlara dayanmaz. Heykelim daha az yansılایıcı bir niteliğe yöneliyor,

dış bir görsel kopya olmaktan uzaklaşıyor, böylece birtakım kimse-
lerin deyimiyle soyutlaşıyor; ama yapıtımın insan ruhbilimiyle ilgili
içeriğini yalnız bu yolda en büyük açıklıkla, yoğunlukla sunabileceğime
inandığım için.

"Notes on Sculpture" (Heykel üzerine Notlar), *The Painter's Object*, derleyen
Myfanwy Evans, Londra (Gerald Howe, Ltd.), 1937, ss 21-29

Çeviren : Akşit GÖKTÜRK

TÜSTAV

CATHLEEN NI HOULIHAN

(Radyo Oyunu)

WILLIAM BUTLER YEATS

KİŞİLER:

PETER GILLANE, Evlenmek üzere olan oğlu
MICHAEL GILLANE On ikisinde bir oğlan, Michael'in kardeşi
BRIDGED GILLANE, Peter'in karısı
DELIA CAHEL, Michael'in nişanlısı
YOKSUL YAŞLI KADIN
KOMŞULAR

(1798 de, Killala'ya yakın bir kulu-
benin içi. BRIDGET, bir masanın
başında dinelmiş, bir paket açmakta.
Ocağın bir yanında PETER otur-
makta, öbür yanında da PAT-
RICK.)

PETER : Ne bu kulağıma gelen
ses ?

PATRICK : Ben bir şey işitmi-
yorum. (Dinler.) Şimdi işiti-
yorum. Alkışa benziyor. (Pen-
cereye gidip dışarı bakar.) Neyi
alkışıyorlar acaba. Kimseler
görünmüyor.

PETER : Top oynuyorlardır.

PATRICK : Bugün top oyunu yok.
Tâ kasabadan olsa gerek bu
alkış.

BRIDGET : Çocuklar kendi kendi-
lerine eğleniyorlardır herhalde.
Buraya gel de Michael'in dü-
ğün giysilerine bak, Peter.

PETER : (İskemlesini masaya çe-
kerek) : Çok güzel giysiler doğ-
rusu.

BRIDGET : Benimle evlendiğinde
böyle giysilerin yoktu senin,
pazarları giyecek kişilik giysin
bile yoktu.

PETER : Gerçekten öyle. Oğulla-
rımızdan birinin, kendi düğün-
nünde böyle bir giysi giyeceği,
ya da böylesine güzel bir yere
gelin getireceği hiç aklımıza
gelmezdi.

PATRICK (Daha pencerededir) :
Yoldan yaşlı bir kadın geliyor.
Buraya mı, başka bir yere mi,
bilmem.

BRIDGET : Michael'in düğününü
sormağa gelen bir komşudur.
Kim olduğu belli mi ?

PATRICK : Yabancı sanıyorum,
ama bize gelmiyor. Maurteen'-
le oğullarının koyun kırktığı
yere açılan geçide saptı.
(BRIDGET'ten yana döner).
Ne zaman savaş çıksa, bir fe-
lâket olsa, ülkeyi baştan başa
dolaşan o garip kadın yok mu,
geçen gece ne diyordu onun

için Dörtyolağızlı Winny, hatırında mı ?

BRIDGET : Winny'nin sözleriyle kafa şişireceğine, git de kardeşine kapıyı aç. Ayak sesini duydum.

PETER : Dilerim Delia'nın parasını kazasız belâsız getirmiş olsun. Sözlerinden cayarlar da, yine pazarlık etmek zorunda kahrım diye korkuyorum. İlk pazarlıkta çektiğim yeter. (PATRICK kapıyı açar. MICHAEL girer.)

BRIDGET : Nerde kaldın, Michael ! Yolunu gözlemekten bir hal olduk.

MICHAEL : Yarın bizi evlendirmeye hazır olsun diye, rahibin oraya uğradım da.

BRIDGET : Bir şey dedi mi ?

MICHAEL : Çok güzel bir evlenme kararı dedi ; şimdiye dek evlendirdiği çiftlerden hiç biri, Delia ile beni evlendirmekten fazla sevindirmemiş kendisini.

PETER : Para yanında mı, Michael ?

MICHAEL : İşte.

(MICHAEL torbayı masaya koyar, gider, ocağın kenarına yaslanır. Bu sırada, dikiş yerlerini, cep astarlarını yokluyarak giysileri gözden geçiren BRIDGET, onları aynalı dolaba koyar.)

PETER (Kalkar, torbayı alır, parayı çıkararak) : Evet, senin pazarlığımı iyi yaptım, Michael. Koca John Cahel, para-

nın bir kısmını alıkoymağa can atıyordu. "İlk oğlan doğuncuya dek yarısı bende kalsın" dedi. "Olmaz" dedim. "Oğlan doğsa da, doğmasa da, kızını eve getirmeden önce, yüz liranın tamamı Michael'in elinde olmalı. Derken karısı kendisiyle konuştu da, sonunda pes etti.

BRIDGET : Paraya dokunmak pek hoşuna gidiyor, bakıyorum da, Peter.

PETER : Doğrusu öyle. Keşke evlendiğim kadından yüz lira, hiç değilse yirmi lira geçseydi elime.

BRIDGET : Eh, fazla bir şey veremediysem, fazla bir şey de alamadım ya. Seninle evlendiğimde, yemleyip durduğum beş on tavukla, Ballina'daki pazara götürüp getirdiğin bir kaç kuzudan başka neyin vardı ki ? (Canı sıkılmıştır, masanın üstündeki testiye vurur.) Paramara getirmediysem, ölesiye çalıştım ya ; bebeğim, şimdi şuracıkta dikilen Michael, bir sap demetinin üstünde yatarken, ben topraktan patates kazdım ; ne öyle pahalı giysiler istedim, ne de bir şey, sadece çalıştım.

PETER : Doğru, gerçekten öyle. (Kadının koluna hafifçe vurur.) Sen İrlandanın en iyi kadımsın, ama para da iyidir hani. (Paraya bir daha dokunur, oturur.) Şu çatı altında

bu kadar parayı bir arada göreceğim hiç aklıma gelmezdi. Artık paramız var ya, büyük işler çevirebiliriz. Jamsie Dempsey öleli fırsat var elimizde, o on dönüm toprağı alır, malmıza katarız. Ballina'daki panayıra mal almağa gideriz. Delia, paranın bir kısmını kendisi için istedi mi, Michael ?

MICHAEL : İstemedi, doğrusu. Paranın pek farkında değildi, dönüp bakmadı bile.

BRIDGET : Şaşmam. Senin gibi güzel, güçlü bir delikanlı dururken, ne diye paraya bak-sın ? Gurur duysun sana var-dığı için ; parayı kullanacak iyi, aklı başında bir oğlansın, altından girip üstünden çık-mazsın, ya da ne bileyim, baş-kaları gibi içkiye yatırmazsın.

PETER : Belki Michael da parayı değil, yüzüne bakacağı kızın nasıl bir kız olduğunu düşünüyordu.

MICHAEL (*Masaya doğru gele-rek*) : Eh, yanında hoş, alımlı bir kız olsun ister insan, öyle bir kızla gezmek ister. Para dediğin ancak bir süre dayanır, ama kadın hep yanındadır.

PATRICK (*Pencereden bu yana dönerek*) : Yine alkışa başladılar kasabada. Belki de Enniscrone'dan at indiriyorlar, at-lar sudan ürkmeyince alkış tutuyorlardır.

MICHAEL : At mat yok orda. Nereye gidecekler, - yakınlarda panayı yok ki ? Kasabaya in de, olup biteni öğren, Patrick.

PATRICK (*Çıkmak için kapıyı açar, fakat bir ân eşikte durur*) : Delia eve gelirken, bana söz verdiği şu tazı eniğini getirmeyi akıl eder mi dersin ?

MICHAEL : Elbette.
(*PATRICK kapıyı açık bırakarak çıkar.*)

PETER : Şimdi sıra Patrick'te ; ona da paralı bir kız aramalı, fakat onunki pek kolay olmayacak, üstelik belli bir işi de yok.

BRIDGET : Bazan düşünüyorum da, işlerimiz rast gitti, bu dolaylarda Cahel'ler de bize arka oldular ; Delia'nın kendi amcası da rahip ya, belki Patrick'i bir gün rahip yapmanın yolunu buluruz diyorum, - kendisi kitaplarına o kadar düşkün olduğuna göre.

PETER : Dur bakalım. Senin kafan da hep tasarılarla doludur, Bridget.

BRIDGET : Okutabileceğiz onu, sadakayla geçinen yoksul bir çömez gibi ordan oraya sürtmeğe bırakmıyacağız.

MICHAEL : Alkış bitmedi daha.
(*Kapıya gider, elini gözlerine siper ederek orada biraz durur.*)

BRIDGET : Bir şey görüyor musun ?

MICHAEL : Yoldan gelen yaşlı bir kadın görüyorum.

BRIDGET : Kim acaba ? Demin Patrick'in gördüğü o garip kadın olsa gerek.

MICHAEL : Komşulardan biri olduğunu hiç sanmıyorum, ama yüzüne indirmiş örtüsünü.

BRIDGET : Düğün hazırlığını yaptığımızı duyup, kendi payını istemeğe gelen yoksul bir kadın olsa gerek.

PETER : Parayı göz önünden kaldırırsam iyi olacak. Her gelen yabancı görsün diye ortada bırakmanın ne gereği var. *(Köşedeki büyük bir sandığa gider, açar, torbayı içine koyar, kilidi yoklar.)*

MICHAEL : İşte, baba ! *(Pencerenin önünden YAŞLI KADIN geçer. Geçerken MICHAEL'a bakar.)* Düğünüm-den önceki gece evime yabancı gelmese çok daha iyi olur.

BRIDGET : Aç kapıyı Michael ; dışarda bekletme zavallı kadını.

(YAŞLI KADIN girer. MICHAEL yol vermek için yana çekilir.)

YAŞLI KADIN : Tanrı korusun hepinizi !

PETER : Seni de ! Eksik olma.

YAŞLI KADIN : Ne güzel barınağımız var.

PETER : Barınağımız güzel de olsa, çirkin de olsa, hoş geldin.

BRIDGET : Şuraya, ocağın yanına otur. Hoş geldin.

YAŞLI KADIN *(Ellerini ısıtarak)* : Sert esiyor dışarda yel.

(MICHAEL, kapıdan onu merakla seyrederek. PETER masaya gelir.)

PETER : Bugün çok yürüdün mü ?

YAŞLI KADIN : Çok yürüdüm, pek çok ; benim kadar yol yürüyen pek az kimse vardır, ve bir nice kimse vardır beni iyi karşılamayan. Güçlü oğulları olan biri vardı, bu oğullar bana dosttur sandım ; ama koyunlarını kırkıyorlardı, dinlemek istemiyorlardı beni.

PETER : Kim olursa olsun, yeri yurdu yoksa, ne yazık.

YAŞLI KADIN : Doğrusu gerçek söylersin ; nice dir yollardayım.

BRIDGET : Bunca dolaş da, bitkin düşme, şaşılacak şey.

YAŞLI KADIN : Gün olur, ayaklarım, ellerim diner, ama dinmek bilmez yüreğim. İnsanlar beni dinmiş gördüler mi, yaşlılığa tutuldum sanırlar, elden ayaktan kesildim sanırlar. Oysa başım dertteyken, dostlarımla konuşmam gerekir.

BRIDGET : Neydi seni yollara düşüren ?

YAŞLI KADIN : Evdeki bir sürü yabancı.

BRIDGET : Doğrusu, dertten payına düşeni almışa benzersin.

YAŞLI KADIN : Dert çektim doğrusu.

BRIDGET : Neydi başını derde sokan ?

- YAŞLI KADIN : Elimden alınan toprağım.
- PETER : Elinden alınan toprak epeyce var mıydı ?
- YAŞLI KADIN : Güzel mi güzel, dört yeşil tarla.
- PETER (*BRIDGET'e yavaşça*) : Bu kadın, Killglass'da bir zaman önce mah elinden alınan şu dul Casey olmasın ?
- BRIDGET : O değil. Dul Casey'i, Ballina'daki pazar yerinde görmüştüm bir zamanlar ; canlı, sağlam yapılı bir kadındı.
- PETER (*YAŞLI KADIN'a*) : Tepeye çıkarken alkış sesleri duydun mu ?
- YAŞLI KADIN : Dostlarım beni görmeğe geldiklerinde duyduğum sesleri duyar gibi oldum. (*Türkü söylemeğe başlar, yarı kendi kendine*)
- Varıp ağhyayım kadıncağızla,
Sarı saçlı Donough öldü çünkü ;
Boynunda bir ip var atkı yerine
Başındaysa beyaz bir örtü,—
- MICHAEL (*Kapıdan gelerek*) : Nedir bu söylediğiniz türkü, efendim ?
- YAŞLI KADIN : Bir zamanlar tanıdığım bir erkek üstüne türkü söylüyorum ben, Galway'de asılan sarı saçlı Donough üstüne.
(*Sesini iyice yükselterek türkü-süne devam eder.*)
- Seninle ağlamağa geldim, kadın
Saçım başım darmadağın, bak ;
Aklımda tarlasını nasıl sürdüğü
- Toprağın kızılımlı üste çıkartarak,
Aklımda sağlam harçlı taşla
Tepeye ambarını nasıl kurduğu ;
Ah! alaşağı ederdik darağacını
Bizim Enniscrone'da olsaydı bu!
- MICHAEL : Neydi onu ölüme götüren ?
- YAŞLI KADIN : Bana sevgisinden öldü : bir nice erkek bana sevgisinden öldü.
- PETER (*BRIDGET'e yavaşça*) : Çeçtiği dertlerden aklını oynatmış.
- MICHAEL : Bu türkü yakılah çok oluyor mu ? Adam öleli çok oluyor mu ?
- YAŞLI KADIN : Çok değil, çok değil. Bana sevgilerinden ölen başkaları da vardı, tâ eskiden.
- MICHAEL : Onlar sizin komşularınız mıydı efendim ?
- YAŞLI KADIN : Şöyle yamına gel de, sana anlatayım onları.
(*MICHAEL, ocak başındaki YAŞLI KADIN'ın yanına oturur.*) Kuzeyli O'Donell'lerden kızıl saçlı bir adam vardı, ve Güneyli O'Sullivan'lardan bir adam ; ve deniz kıyısındaki Clontarf'da canından olan Brian diye biri vardı, ve nice kimseler vardı batıda, yüzlerce yıl önce ölen kimseler ; yarın ölecek kimseler de var.
- MICHAEL : Yarın ölecekler batıda mı ?
- YAŞLI KADIN : Daha yaklaş, daha yaklaş bana.
- BRIDGET : Doğru mu, dersin ?

Öbür dünyadan gelme bir kadın olmasın ?

PETER : Çektiği yokluklar, dertler yüzünden, ne dediğini bilmiyor doğrudur.

BRIDGET : Zavallı, iyi davranmalıyız ona.

PETER : İçecek biraz süt, biraz da kurabiye ver.

BRIDGET : Bunların yanı sıra bir şey daha versek. Evde bir sürü para var, beş on kuruş versek kadına.

PETER : Fazla olsaydı ondan esirgemezdim doğrusu ; ama elimizdekini çarçur edersek, çok geçmeden yüz lira lığı bozdurmak zorunda kalırız ki, o zaman çok yazık olur.

BRIDGET : Ayıp sana, Peter. Kadına para ver, hem de helâl et, yoksa talihimiz yüz çevirir bizden.

(PETER kutuya gider, para çıkarır.)

BRIDGET (YAŞLI KADIN'a) : Süt içer misiniz, efendim ?

YAŞLI KADIN : Yiyecek içecek değil benim istediğim.

PETER (Parayı vererek) : Ahver şunu.

YAŞLI KADIN : Bu değil benim istediğim. Gümüş değil istediğim.

PETER : Nedir istediğin ?

YAŞLI KADIN : Bana yardım etmek isteyen, kendisini vermedir bana, her şeyini vermedir bana.

(PETER elindeki paraya şaşkın şaşkın bakarak masaya gider, ayakta BRIDGET'e bir şeyler fısıldar.)

MICHAEL : Bu yaşınızda size bakacak kimseniz yok mu, efendim ?

YAŞLI KADIN : Yok. Bütün sevgilerim bana sevgilerini getirdiler, ama yatak sermedim hiç birine.

MICHAEL : Yollarda yapılmaz mı geziyorsunuz efendim ?

YAŞLI KADIN : Düşüncelerim var, umutlarım var.

MICHAEL : Tutunacak ne umutlarınız var ki ?

YAŞLI KADIN : Güzel tarlalarımı geri almak umudu, yabancılara evimden atmak umudu.

MICHAEL : Bu işi nasıl yapacaksınız efendim ?

YAŞLI KADIN : Bana yardım edecek iyi dostlarım var. Bana yardım etmek için toplanıyorlar şimdi. Korkum yok. Bugün altta kalırlarsa, yarın üstün gelirler. (Kalkar.) Dostlarımla buluşmak için gitmem gerek. Bana yardım etmeğe geliyorlar ; onları karşılamak için orda bulunmam gerek. Onları karşılamak için, komşuları da çağırmam gerek.

MICHAEL : Sizinle geleceğim.

BRIDGET : Gidip karşılanan gereken onun dostları değil, Michael ; eve gelecek kızı karşılamak gerek senin. Yapacak

bir sürü işin var ; yiyecek içecek getirmen gerek eve. Eve gelecek kadın eli boş gelmiyor ; boş bir eve alamazsın onu. (YAŞLI KADIN'a) Belki bilmiyorsunuzdur, efendim, oğlum yarın evleniyor.

YAŞLI KADIN : Evlenecek bir erkek değil yardımını istediğim.

PETER (BRIDGET'e) : Kimin nesi bu kadın sence ?

BRIDGET : Bize adınızı söylemediniz daha, efendim ?

YAŞLI KADIN : Kimi bana Yoksul Yaşlı Kadın der, Houlihan'ın kızı Cathleen diyenler de vardır.

PETER : Bir zamanlar bu ad altında birini tanımış mıydım ne. Acaba kimdi ? Çocukken tanıdığım biri olsa gerek. Yok yok, hatırladım, bir türküde işitmiştim.

YAŞLI KADIN (Eşikte dikilerek) : Bana türküler yakılmış diye şaşıyorlar ; nice türküler yakılmıştır bana. Esen yelden işittim birini bu sabah.

(Türkü söyler)

Ağlayıp sızlamıyasın

Yarın mezarlar kazıldığında.

Beyaz atkılı atlıları çağır mıyasın
Yarın yapılacak gömme törenine.

Ellere sofrayı kur mıyasın

Yarın yenecek ölüm yemeğinde.

Duacılara para dağıtmıyasın

Yarın ölecek ölümler için.

Duayı netsin onlar, duayı netsin onlar.

MICHAEL : Bu türkü ne demek istiyor, bilmiyorum ; fakat sizin için yapabileceğim bir şey varsa, söyleyin.

PETER : Yanıma gel, Michael.

MICHAEL : Sus baba, onu dinle.

YAŞLI KADIN : Bana yardım edenler ağır bir işe koşullarlar. Nice alyanaklılar, solgun yanaklı olurlar ; tepelerde, bataklıklarda, sazlıklarda istedikleri gibi gezebilenler, uzak ülkelerin amansız sokaklarında yürümeğe gönderilirler ; nice güzel tasarılar bozulur ; nice kimseler para biriktirirler de, harcamağa ömürleri yetmez ; nice çocuklar doğar da, ad koyacak baba bulunmaz. Yanakları al al olanların yanakları benim uğruma solar, yine de, emeklerimizin karşılığını gördük derler.

(Çıkar, dışarda türkü söylediği duyulur.)

Onlar her zaman anılacaklar,
Onlar her zaman sağ kalacaklar,
Onlar her zaman konuşacaklar.
İnsanlar onları her zaman duyacaklar.

BRIDGET (PETER'e) : Oğlana bak, Peter ; büyülenmiş kimselere benziyor. (Sesini yükselterek) Şu düğün giysilerine bak, Michael. Ne güzel giysiler ! Şimdi giyip denemek hakkındır ; yarın üzerinde iyi durmazsa, yarık olur. Çocuklar

sana gülerler sonra. Al şunları, Michael, odaya gir de, dene bakalım.

(*Giysileri oğlanın koluna iletir.*)

MICHAEL : Ne düğünü bu sözünü ettiğin ? Yarın hangi giysileri giyeceğim ki ?

BRIDGET : Yarın Delia Cahel'le evlenirken bu giysileri giyeceksin işte.

MICDEL : Unutmuştum.

(*Giysilere bakar, iç odadan yana döner, fakat dışardaki alkış sesi üzerine durur.*)

PETER : Bağrısmalar kendi kapımıza geldi. Ne oldu ki ?
(*Komşular içeri doluşurlar, PATRICK ile DELIA da yanlarındadır.*)

PATRICK : Koyda gemiler var ; Fransızlar, Killala'ya çıkarma yapıyorlar !

(*PETER piposunu ağızdan alır, şapkasını çıkarır, ayağa kalkar. Giysiler MICHAEL'in kolundan düşer.*)

DELIA : Michael ! (*MICHAEL farkına varmaz*). Michael !
MICHAEL kızdan yana döner.) Ne diye yabancı gibi bakıyorsun bana !

(*MICHAEL'in kolu, kızın elinden düşer. BRIDGET, DELIA'ya doğru yürür.*)

PATRICK : Bütün çocuklar, Fran-

sızlara katılmak için tepeden aşağı koşuyorlar.

DELIA : Michael Fransızlara katılmıyacak.

BRIDGET (*PETER'e*) : Söyle de gitmesin, Peter.

PETER : Boşuna. Tek sözümü işitmiyor.

BRIDGET : Dene bir, tatlı sözlerle ocağa yaklaştır.

DELIA : Michael ! Michael ! Bırakmıyacaksın beni ! Fransızlara katılmıyacaksın, hem eyleneceğiz biz !

(*MICHAEL'in boynuna sarılır, oğlan kızdan yana döner, sanki razı olmak üzredir. Dışardan YAŞLI KADIN'in sesi duyulur.*)

Onlar her zaman konuşacaklar, İnsanlar onları her zaman duyacaklar.

(*MICHAEL, DELIA'dan kurtulur, kapıda biraz durur, dışarı fırlar, YAŞLI KADIN'in sesini izler. BRIDGET, sessiz sessiz ağlayan DELIA'ya sarılır.*)

PETER (*Elini PATRICK'in omuzuna koyarak*) : Yoldan aşağı inen yaşlı bir kadın gördün mü ?

PATRICK : Hayır, ama genç bir kız gördüm, kraliçe gibi yürüyordu.

TÜRK ŞİİRİ

TÜSTAV

AHMET MUHİP DRANAS'dan

3 ŞİİR

S E R E N A D

Yeşil pencereden bir gül at bana
Işıklarla dolsun kalbimin içi.
Geldim işte mevsim gibi kapına,
Gözlerimde bulut, saçlarımda çiğ.

Açılan bir gülsün sen yaprak yaprak
Ben aşkımla bahar getirdim sana.
Tozlu yollarından geçtiğim uzak
İklimden şarkılar getirdim sana.

Şeffaf damlalarla titreyen ağır
Goncanın altında bükülmüş her sâk ;
Seninçin dallardan süzülen ıtır,
Seninçin yasemin, karanfil, zambak.

Bir kuş sesi gelir dudaklarından
Gözlerin gönlümde açar nergisler,
Düşen bir öpüştür yanaklarından
Mor akasyalarla ürperen seher.

Pencereden bir gül attığın zaman
Işıklarla dolacak kalbimin içi.
Geçiyorum mevsim gibi kapından
Gözlerimde bulut, saçlarımda çiğ.

BİTMEZ TÜKENMEZ İÇ SIKINTISI

Bir bıçak saklı durur göğsünde
Hangi su tasına uzansan boş
Hangi pencereye koşarsan koş
Aynı siyah güneş gök yüzünde.

Aynı siyah güneş, aynı siyah
Aynı susayış, aynı koşuş, aynı
Oof ! hep aynı şey, aynı şey, aynı şey
Aynı, aynı, aynı, aynı !...

3 POEMES de
AHMET MUHİP DRANAS

S E R E N A D E

*Jette-moi une rose de ta fenêtre verte
Que mon coeur se remplisse de clarté
Comme une saison me voilà devant ta porte
Des nuages dans mes yeux, sur mes cheveux des rosées.*

*Tu es une rose éclore en mille pétales
De mon amour je t'apporte le printemps vert
Je t'apporte des chansons des climats lointains
Dont j'ai traversé les routes en poussières.*

*La tige se courbe sous le bouton lourd
Qui frissonne la voilà en cristallines gouttelettes
Pour toi l'éther s'infiltrant des branches
Pour toi le lis, le jasmin, la violette.*

*C'est un gazouillement qui sort de tes lèvres
Tes yeux, des narcisses ouverts dans les miens ;
L'aube, frémissant sur des acacias violets,
D'un baiser de tes lèvres ne diffère en rien.*

*Quand tu me jettera une rose de ta fenêtre
Mon coeur se remplira de clarté
Comme une saison me voilà qui passe devant ta porte
Des nuages dans mes yeux, sur mes cheveux des rosées.*

ANGOISSE INTERMINABLE

*Dans le coeur un poignard planté éternellement
Vides, toutes les coupes où se tendent les mains
Courir aux fenêtres ; à quoi bon, en vain
Toujours le même soleil noir au firmament.*

*Le même soleil noir, le même noir
Toujours la même soif, la même course, la même
C'est toujours la même histoire, le même refrain, la même chose
Toujours la même, la même, la même!..*

Traduction de :
Tahsin SARAÇ

S E L Â M

Uçuyor duran bir anın havasında
Işıktan kuşları bir akşam seherinin.
Gündüzün geceyle bölüşen noktasında
Duyuluyor musikisi eteklerinin.

Ve sanki ufkuma baştanbaşa gül rengi
Kanatlarını açmada bir altın devir ;
Başlıyor ömrün ve ölümün güzelliği ;
Söyleyecek şimdi zaferlerini şiir.

Selâm sonsuzluğun aydınlık gecesinden :
Selâm senelerce senelerce evvele :
Hâtırası kalbe ışıklarla dökülen
En sevgiliye, en iyiye, en güzele.

Geçmiş bir zamanı kalbim bulmak üzredir,
Tamamlanacaktır yarı kalmış rüyalar :
Ey hafıza, velût memenden beni emzir,
Zengin renklerini ufkuma dök ey bahar !

Uzattığımız bu tası dolduracak mı
Tekrar bol sularla akarak o çeşmeler ?
Yaklaşıyor perde perde açıp hülyamı
Dudakları öpüşlerle dolu geceler,

Ve penbe akşamların malihülyaları,
Güzelliklerine doyulmamış zamanlar,
Ergen yastığın atesten rüyaları
Bir gün kalbimizde sonrasız ölmüş anlar...

- Hâtırası kalbe ışıklarla dökülen
En güzele, en iyiye, en sevgiliye
Selâm sonsuzluğun aydınlık bahçesinden,
Selâm senelerce senelerce öteye...

S A L U T

*Les oiseaux de lumière d'un crépuscule du soir
Volent dans l'air d'un immobile instant
Au point où la nuit se fusionne avec le jour
Se fait alors entendre la musique de tes pans.*

*On dirait qu'un âge d'or déploie ses ailes roses
Sur mon horizon, tout mais tout largement
C'est la beauté de la vie et de la mort qui commence
Et le poème va chanter ses victoires maintenant.*

*Salut, du jardin lumineux de l'infini
Salut, au delà des années et des années
Au plus aimé, au meilleur, au plus beau
Dont le souvenir remplit le coeur en mille clartés.*

*J'ai le coeur près de retrouver un temps passé
Ne tarderont pas à s'achever les rêves à l'abandon
O mémoire, allaitte-moi à ton sein fertile
O printemps, verse tes couleurs riches à mon horizon.*

*Coulant encore une fois à grande eau, ces fontaines
Vont-elles remplir par hasard cette coupe que l'on tend?
Et les nuits aux lèvres débordant de baisers
S'approchent, en dévoilant mon rêve graduellement,*

*Et ces chimères-là des soirs de pourpres
Les temps dont les beautés laissent insatisfait
Les rêves de braise à foreiller d'un adolescent
Les instants morts un jour dans notre coeur à jamais.*

*Au plus beau, au meilleur, au plus aimé
Dont le souvenir remplit le coeur en mille clartés
Salut, du jardin lumineux de l'infini
Salut, au delà des années et des années.*

Traduction de :
Tahsin SARAÇ

CAHİT SITKI TARANCI'dan

8 ŞİİR

Â K İ B E T

Selâ verildiğine göre,
Camiikebir minaresinde,
Günlerden cuma olmadığı halde,
Muhakkak ölü var mahallede.

İşte!
Olup olacağımız bu cenaze ;
Geçiyor caddeden vakur ve sâde,
Dalgalar misâli omuzlar üzerinde.

AFFET BİZİ LAMBA

Öyle sarmaş dolaş olduk,
O kadar geçtik ki kendimizden
Lambayı söndürmeyi unutmuşuz,
Perdeleri çekmeyi de.
Meğersem sabah olmuş ;
Gün pencereden bize gözetler.
Cânım geceye veda etmek lâzım ;
Günün gösterdiği yoldan gitmek lâzım.
Affet bizi lamba,
Seni buralara kadar sürükledikse,
Geceki sarhoşluğumuza bağışla.
Vakitken dönsen memleketine ;
Tutsak biz de her günkü yolumuzu.
Haydi uğurlar olsun.
Gecemiz sana emanet.

8 POEMS by
CAHİT SITKI TARANCI

INEVITABLE END

*Since from the minaret of the Grand Mosque
A chant of lament comes this way,
Although it is not Friday today,
Someone in the neighborhood must have passed away.*

*There,
This is where we shall all end up: this coffin
Passing in the avenue in a proud and plain array
Upon the shoulders likes the waves that sway.*

FORGIVE US LAMP

*Our embrace linked us so
We got so ecstatic that we forgot
To snuff out the lamp
Or to draw the curtains.
Suddenly the day is ripe
And the sun peeps through the window.
Goodbye, dearest night,
We must follow the day now
Forgive us lamp
We dragged you all the way here,
Forgive us our drunkenness.
You go on home while there's still time,
As for us we'll go our daily way.
Farewell lamp,
We entrust our nights to you.*

B U G Ü N

Bugün masal değil,
Masaldan daha güzel, gerçek ;
Bugün yeryüzünde olduğum gün !
Ayaktayım işte ;
Asfalta amut,
Akasyaya muvazi,
İnsanlarla omuz omuza,
Kurtla kuşla aynı kaderde,
Gülden lâleden farksız,
Faniliğinde ömrün ;
Herkes gibi dertli,
Ümitli herkes kadar ;
Ne de olsa memnun yaşamaktan.
Bak nasıl adım atıyorum,
Rakı içercesine,
Yâri öpercesine,
Sarhoş öylesine.
Kim bana söyleyebilir,
Bulutlar mı geçiyor başımın üstünden,
Ben mi gidiyorum bulutlar altında ?

ÖLÜM TEHLİKESİ

Hızla geç kalabalık caddeden ;
Şoför milletine güven olmaz.
Çabucak sapıver sokağına ;
Akşam karanlığı tekin değil.
Durma çal evinin kapısını,
Taş düşebilir komşu duvardan.
Ben geliyorum demez ki ölüm
Kaza belâ adım başındadır.
Kişi evde gerek akşamları ;
Ölürse helâllaşarak ölür.

T O D A Y

*Today is not a tale,
Indeed it's more beautiful, it's real.
Today I'm in the world,
Standing right here
Vertical to the asphalt road,
Parallel to the acacia,
Rubbing shoulders with men,
Sharing the fate of bird and beast,
As mortal as a rose or tulip,
As sad as everyone else
And as hopeful,
Glad to be alive at any rate.
I take strides
As if living is a drinking bout
Or kissing my sweetheart
Or sleeping out and out.
Who can tell me, I'd like to know,
If the clouds are passing overhead,
Or if I'm walking under them?*

D E A T H H A Z A R D

*Come on, breeze through the crowded avenue,
You can't trust those cabbies at all.
Go into your street as fast as you can;
It's an ominous thing, this nightfall.
Go on, man, ring the doorbell of your house
Before a brick falls off the neighbor's wall?
Death won't let you know when it's gonna come,
Nowadays accidents are having a ball.
A man had better stay indoors at night;
At least he can bid farewell should death call.*

ÖLÜMDEN SONRA

Öldük, ölümden bir şeyler umarak.
Bir büyük boşlukta bozuldu büyü.
Nasıl hatırlamazsın o türküyü,
Gök parçası, dal demeti, kuş tüyü,
Alıştığımız bir şeydi yaşamak.

Şimdi o dünyadan hiçbir haber yok ;
Yok bizi arıyan, soran kimsemiz.
Öylesine karanlık ki gecemiz,
Ha olmuş ha olmamış penceremiz :
Akar suda aksimizden eser yok.

KORKTUĞUM ŞEY

Gün çekildi pencerelerden ;
Aynalar baştan başa تنها.
Ses gelmez oldu bahçelerden ;
Gök kubbesi döndü siyaha.
Sular kesildi çeşmelerden ;
Nerden dolacak bu tas nerden,
Nergislerin açtığı yerden
Ey kuş uçurtmıyan ejderha ?
Ne yardan geçilir, ne serden ;
Korkuyorum bu gecelerden.
Bel bağladığım tepelerden
Gün doğmyabilir bir daha.

GÜN EKİLMESİN PENCEREMDEN

Ne doğan güne hükmüm geçer,
Ne halden anlıyan bulunur ;
Ah aklımdan ölümüm geçer ;
Sonra bu kuş, bu bahçe, bu nur.

Ve gönül Tanrısına der ki :
- Pervam yok verdiğin elemden ;
Her mihnet kabulüm, yeter ki
Gün eksilmesin penceremden !

AFTER DEATH

*With many hopes about death we perished,
But the charm was broken in a vacuum.
Our song of love we cannot help exhume,
A skyview, a tuft of twigs, a bird's plume;
Living was a habit we had cherished.*

*No news comes from the world now or ever;
No one misses us, no soul cares to know,
The darkness of our night is endless, so
We might just as well do without a window:
Our image has faded from the river.*

TERROR

*Gently daylight recoiled from the windowpane
Baring all the mirrors desolate and stark;
Now in the gardens the voices of silence reign
And the dome of the sky is a blotch of dark.*

*From fountains and springs water has ceased to pour
So our empty glasses may be filled no more;
Where narcissus had bloomed now a minotaur
Forbids passage to the birds that flee in vain.*

*Scylla is precious and so is Charybdis.
I fear the night and its dark-ridden abyss:
My trusted hills may suddenly go amiss
And beyond them dawn may never break again.*

MAY THE DAY NEVER STRAY FROM MY WINDOW

*Over daybreak I can command no control
Nor is there anyone who knows my plight.
The thought of death clutches my soul,
Then this bird, this garden, this light.*

*And to its great God the heart says:
"I have no fear of the pain you bestow;
"I accept every torture so long as
"The day may never stray from my window."*

OTUZ BEŞ YAŞ ŞİİRİ

Yaş otuz beş ! yolun yarısı eder.
Dante gibi ortasındayız ömrün.
Delikanlı çağımızdaki cevher,
Yalvarmak yakarmak nafile bugün,
Gözünün yaşına bakmadan gider.

Şakaklarıma kar mı yağdı ne var ?
Benim mi Allahım bu çizgili yüz ?
Ya gözler altındaki mor halkalar ?
Neden böyle düşman görünürsünüz,
Yıllar yılı dost bildiğim aynalar ?

Zamanla nasıl değişiyor insan !
Hangi resmime baksam ben değilim.
Nerde o günler, o şevk, o heyecan ?
Bu güler yüzlü adam ben değilim ;
Yalandır kaygısız olduğum yalan.

Hayal meyal şeylerden ilk aşkımız ;
Hatıraş bile yabancı gelir.
Hayata beraber başladığımız
Dostlarla da yollar ayrıldı bir bir ;
Gittikçe artıyor yalnızlığımız.

Gökyüzünün başka rengi de varmış !
Geç farkettim taşın sert olduğunu.
Su insanı boğar, ateş yakarmış !
Her doğan günün bir dert olduğunu,
İnsan bu yaşa gelince anlarmış.

Ayva sarı nar kırmızı sonbahar !
Her yıl biraz daha benimsediğim.
Ne dönüp duruyor havada kuşlar ?
Nerden çıktı bu cenaze ? ölen kim ?
Bu kaçmı bahçe gördüm tarumar ?

Neylersin ölüm herkesin başında.
Uyudun uyanamadın olacak,
Kim bilir nerde, nasıl, kaç yaşında ?
Bir namazlık saltanatın olacak,
Taht misâli o musalla taşında.

POEM AT THIRTY - FIVE

*Age thirty-five: that means half the course,
Like Dante, we stand midway in life;
Our youthful verve, vigor and resource
- Wanton is our plea, in vain our strife -
Drift away blind to tears of remorse.*

*Look at my temples, are they snow-clad?
O my God, is this wrinkled face me?
These eyes rimmed with rings purple and sad?
Why are you now my arch enemy,
Mirrors, the best friends I ever had?*

*All this change is more than I can bear:
None of my pictures here could be mine.
Where did all those days of joy go, where?
Can't be me, this man smiling, benign.
It's a lie that I am free of care.*

*Our first love looks hazy, far away,
A memory driven from our heart.
Friends who set out with us on life's way
Took separate paths and strayed apart.
Now our loneliness grows day by day.*

*Odd, I find out that the sky can turn
Into other hues, that stone is hard,
That the waters drown and the flames burn,
And each new day brings a painful load -
All these at thirty-five I could learn.*

*Autumn, quince yellow, pomegranate red;
Each year I feel it's closer to me.
Why do these birds circle overhead?
And these ravaged gardens that I see?
What funeral is this? Who is dead?*

*Immutably death is all men's fate.
"Slept, never woke," will be the story,
And who knows where or why or how late?
You shall have but one prayer's glory
On the throne-like stone-bier while in state.*

Translated by :
Talât Sait HALMAN

BEHÇET NECATİGİL'den

4 ŞİİR

DÖRTLÜ YONCA

Eşkenar üçgenin A köşesi kopsa
Kapı
Çocuk sokaklarda.

B köşesi kopsa
Pencere
Soğuk dolar içeri
Üşütür, hasta.

C köşesi kopsa
Aç
Yok küçük sofrası.

Bu üçgenin köşeleri üç kenet
Tutuşmuşlar el ele
Her biri kendince kopmayı bekler
Çocuk büyüsün hele.

A T L A R

Atar atar havada tutar cambaz
Bir sürü çember,
Sizin de eliniz iki oysa
Bekler boşuna biri ya da bir şey
Sıkışık sıralarda yer yoksa.

Şaşkına dönersiniz hangisine önce
Seslenir yenisi biri daha yarıyken.
Teksas'ta üç at koşar dört nala
Atlar bir kovboy üçüne birden.

Kurumlu bacalar ve her şey eski.
Darılmayın ama siz galiba biraz -
Yürük atlar çoktan denizi geçti.

4 P O E M S by
BEHÇET NECATİGİL

FOUR - LEAFED CLOVER

*An equilateral triangle
Should Angle A break off
It's the door
The child is in the streets*

*Should Angle B break off
It's the window
Sickness will rush in
With the cold*

*Should Angle C break off
It's hunger
His little dining table gone*

*The angles of this triangle are metal clamps
Linked to each other
Straining to break away -
But first the child must grow*

T H E H O R S E S

*Hoop after hoop the juggler tosses
Into the air, then catches again
You too have two hands, however
Someone, something waits in vain
Where no seats are left in the crowded rows.*

*Confused, you wonder which to tackle first,
A new task calls while the other is halfway done,
In Texas three horses are off at a gallop,
A cowboy jumps on all three at once.*

*There's soot in the chimneys, everything is old,
Do not take it amiss, but you are late, a little -
The swifter horses have long since crossed the sea.*

P A N İ K

Artık ıssız kırları bıraktı Pan ;
Şimdi birçok ülkelerin milyonluk kentlerinde
Asfaltlarda, betonlarda dolaşiyor
Kızgın, uzun yazların öğlen saatlerinde.

Blok apartmanların şahane katlarından
En çalımlı taşıtlara atıyor.
Devcileyin arkalar, koskoca bankalardan
Yanında yordakçılar, yaşıyor.

Sessiz dilsiz kimseleri kestiriyor gözüne,
Dişilerden kaçıyor.
Fabrika duvarları sağır kale kapıları
Yulğun yorgun adımlar, bezgin ürkek kadınlar...
Çullanyor onların az ekmek sevincine.

Değil yalnız yazların kızgın sıcaklarında
Hemen her gün, hele büyük kentlerde
Bulvarları tarıyor, hain gülüşleri sessiz.
Pan'la karşı karşıya, gözleri kararıyor
Katı cıvık asfaltta yahn ayak bir işsiz.

Yoksullar açlar hastalar sürünürken
Kentlerin göbeğinde, kuytu köşelerinde ;
Hincını alamamış sanki insanlardan
Uygurhği zalim, daha da azıtıyor
Atom bombalarında, uzay füzelerinde.

Yarımlar ? Gizli kara gazte haberlerinde
O varsa ekmeklerde, sularda ağulu
Hattâ çocuk yüzlerine düşmüşse gölgesi,
Keser bizim gibiler yarımlardan umudu.

Renklerde, emeklerde, irklarda...
Yahudiler, işçiler zenciler... Pan !
Şu dünyada insanca yaşamak da yoksa
Ne kalıyor geriye, yüzyıllardan ?

P A N I C

*Not in deserted meadows Pan wanders
But in the crowded cities where millions live.
Asphalt and concrete are his stamping ground
At noon, during the long hot summers.*

*From luxury flats in block apartments
He leaps into the latest cars.
He lives with giant banks for background
Surrounded by his minions.*

*He singles out the silent, the helpless
Avoiding those who bare their teeth.
Near factory wall and muffled fortress gate
He pounces on the meagre joys
Of vanquished men, discouraged women.*

*Not in the sultry summers alone
But any day, almost, in the big cities
He combs the boulevards with mute malicious laughter.
Seeing him face to face the unemployed
Turn giddy as they pace the hard dank pavements.*

*Where the poor, the sick, the hungry crawl,
In the city's belly, in remote alleyways,
His sense of mischief unassuaged, he vents
More fury on man's cruel civilization
With atom bombs and guided missiles.*

*Tomorrow? If there is trace of him in the news,
The bread, the water with its taste of hemlock,
Or if his shadow falls on the faces of children,
There is little hope in tomorrow for such as us.*

*In colour, in human toil, in race...
Jews, workmen, negroes... Pan!
If there's no decent life in this world
What have the centuries left for man?*

K İ L İ M

Kilimde incir çekirdekleri - parlak, pahalı
Elmaslar yerine çekirdek - süs, avunma.
Hattâ soluk, ucuz boncuklar olabilirdi,
Cam boncuk, incir çekirdekleri - süs, avunma.
Gezdir parmaklarımı : Pürtük ! Çünkü üzüm çöpleri...
Aptallığımızdan kalma üzüm çöpleri, armut saplari.

Ama biz dokuduk bu kilimi, eh bir dereceye kadar !
Değil ele güne çıkacak, değil asılacak duvarlarda.
Çiğnenir - çok çiğ çağ - ayaklar altında yabansı.
Sağlam olabilirdi, sapsız aldattı bizi :
Üzüm çöpleri, armut sapsız, çekirdek, çok çiğ -
Önceden düşünemedik, çok çiğ çağ !

Renkler, oldu bir kere, geçti, renkler...
Düşünmek gerekti başlarken, sen buna
Renk mi diyorsun ? Ben serin-mavi
Ismarlamıştım sana sıcak çaylar yanında.
Çok çiğ çağ. Çaldılar. Çıplak. Mavi, ama bu
Kan oturmuş tırnaklardaki mavi. Geçti.
Geçti, sökülemez, dokundu, sırttır boşluk, ben sana...

Sakladığım baharlar nerde bu kilim için
Nerde yıllarca önce, ben sana...
Ne yaptın baharları, baharsız çok çiğ, topraklarda...
Çok çiğ, çiçek - hiç yok - hani bu kilimde ?
Hani beyaz, beyaz, beyaz... Beyazları ne yaptın ?

Çok çiğ bu kızgın yaz, çiğ bu karakiş !
Bari biraz kışlarda... Çıplak, çok çiğ !
Çok çiğ bu çıglık, bu en bol renk : Kara ! Ben sana
Hiç kara koyma demiştim, nerden düştü, çok çiğ
Pash borulardan katran, soba zifiri.
Sonra eski patiska perdeler gibi solgun ve sıksa
Parmaklarda kirli tütün sarısı.
Çok çiğ kesik öksürük, çiğ çatlak çağıldı.

THE KILIM

*Fig seeds in the kilim - in place of bright, expensive
Diamonds, fig seeds - to decorate, distract.
Or they could be cheap, faded beads,
Glass beads, fig seeds - to decorate, distract.
Run your finger along the lumps - grape stems,
Remnants of our stupidity, grape stems, pear stumps.*

*But we have all woven this kilim - up to a degree!
Not to be seen in the light, not to hang on walls,
To be trodden - very crude epoch! - savagely underfoot.
It could be sturdier, the stumps deceived us.
Grape stems, pear stumps, seeds, very crude.
No foresight on our part - uncouth epoch!*

*The colours - it's done now, past - the colours...
We should have thought before beginning.
Call this colour? It was cool blue
I ordered, sipping those scalding teas.
Crude epoch. Thieves. Stark. Blue, yes, but the blue
Of bruised finger-nails. Done. Too late to rip,
It's woven in, there'd be a gap. I asked...*

*Where are the springs I hoarded for this kilim,
So many years ago, where? I asked you...
What have you done with the springs, how crude, the earth...
Very crude... and flowers - no flowers - where on this kilim
Where's the white, white, white, what have you done with the
white?*

*Crude this red hot summer, this black winter!
The winters, at least, could have been - crude, very crude!
Uncouth, this clamour, this abundant black!
I said no black at all, where is it from,
Tar of the rusty pipes, soot of the stoves?
The faded frailness of old cambric curtains,
The dirty yellow of nicotine on fingers..
Very crude, the broken cough, the hoarse murmur!*

En güzel renk mi, çok az ! Eğreti, kaçamak, belki !
Belki kimi gecelerde ekleme
Sevinçlerden gelme çağla yeşili - Yanlış !
Eğreltiotlarının yitik yeşili yani,
İki başlı kartalların ölü gözlerinde -
- ki belki çok az !

Sonra çok az pembe, işe giderken ayrılışlarda
Kimi günler bir süre hani ayaküstü
Çekingen bir gülüş, çekingen - çok çiğ çevre -
Pörsük - pembe, solgun güllerde, belki biraz !

Heyy ! bu kilimdeki bu bir sürü mertegin
İşi ne ? Çok çiğ ! Kendi gözümüzde
Çöpler vardı, karartmış önümüzü.
Çöpler, yeterdi kilimde, bol - çok çiğ çağ -
Ama onlar mertek, doğru, çok çiğ !

Gözlerinin dalaşı bile çok çiğ, çünkü ...
Çünkü hançer nakışlarda bu çılgın çağrı,
Bu çürük iplik, bu ensiz atkı,
Bizim !

TÜSTAV

*The prettiest colours? Sparse! Makeshift, artificial,
Added, perhaps, on certain nights, the almond green
Of happiness - no, that is wrong,
The vanishing green of ferns, rather, or that
In the dead eyes of double-headed eagles-
Perhaps, but only a little.
Not much of the pink of quick farewells
Stolen on certain days, on the way to work,
A timid smile, timid - the milieu's crude -
The flabby pink of fading roses, perhaps, a little.*

*Hey, what are those splinters doing in the
Kilim? Very crude! The mote in our eyes
Darkens our whole horizon.
You'd think the stems were plentiful enough
But these are splinters - true - very crude!*

*And crude to shift your eyes, because . .
This frantic call, like a dagger in the design,
This rotten wool, this narrow weave
Are ours!*

Translated by :
Nermin MENEMENÇİOĞLU

TÜSTAV

1963 YILINDA YABANCI DİLLERDEN TÜRKÇEYE YAPILMIŞ OLAN ÇEVİRİLER

BEHİRE BALKAN

- AESOPUS : *Sütçü kız*. Seçilmiş ezop masalları. 2. basılış. Çeviren : M. Z. Gülsoy. İstanbul 1963
Varlık Yayınevi. 64 S. 8°
"Varlık Yayınları Sayı : 978"
"Çocuk Klasikleri"
- AİNSWORTH, John Haworth : *Asırlar boyunca kağıt*. Çeviren : Prof. Savni Suş. İstanbul 1962
Çeltüt Matbaacılık Kollektif Şirketi. 114 S. 8°
"İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi yayınları I. Ü. Yayın No : 988 ; O. F : yayın No :
86"
- Alâeddin'in sihirli lâmbası*. Resimli masallar. İstanbul 1963 Güniz Matbaası 32 S. 8°
"Faydalı Çocuk Yayınları"
"Binbir Gece Masalları"
- ALAIN : *Söyleşiler*, 2. (Propos). Çeviren : Fehmi Baldaş. Yayımlayan : Türkiye Cumhuriyeti
Millî Eğitim Bakanlığı. Ankara 1962 Üniversite Basımevi. 248 S. 8°
"Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
"Modern Fransız Edebiyatı : 3"
- ALEXANDER, David. *Cinayetin işareti*. Çeviren : Reha Pınar. İstanbul 1963 Ceylân Yayınları
Matbaası. 250 S. 8°
"Ceylân Yayınları : 3"
- ALEKSANDROV, Pavel Sergeevich : *Gruplar teorisine giriş*. Çeviren : Ali Yar. İstanbul 1962
Kutulmuş Matbaası. XI+142 S. 8°
"Türk Matematik Derneği Yayınları Sayı : 9"
- ALİ Aşgar Hikmet : *Camî, hayatı ve eserleri*. 2. basılış. Çeviren : M. Nuri Gencosman. Yayımlayan :
Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. Ankara 1962 Millî Eğitim Basımevi. VI+
260 S. 8°
"İran Klâsikleri İçin Yardımcı Eserler : 1"
- Ali Dayının çifliği*. Fransızcadan adapte eden : M. Rifat Göktan. 2. basım. Ankara 1963 Kardeş
Matbaası. 32 S. 8°
"Göktan Yayınları No : 1"
- ALLEN, Frederick Lewis : *Büyük gelişim*. (The big change). Amerikanın yeni bir çağa geçişi.
Çeviren : Ayten Dinçer. İstanbul 1963 Nebioğlu Yayınevi. 210 S. 8°
"On Kitap Kulübü (Sıra No : 77 b)"
- Altın keman* : Çeviren ve adapte eden : Yüksel Sökmen. İstanbul 1963 Çocuk Kalbi Dergi ve
Kitabevi. 32 S. 8°
- Altın kuş*. Resimli masallar. İstanbul 1963 Güniz Basımevi. 28 S. 8°
"Faydalı Çocuk Yayınları"
"Binbirgece Masalları"

- Altın nehrin kıralı.* İstanbul 1963 Güniz Basımevi. 30 S. 8°
 "Faydalı Çocuk Yayınları"
 "Binbirgece Masalları"
- Altın saçı dev.* İstanbul 1963 Güniz Basımevi. 30 S. 8°
 "Faydalı Çocuk Yayınları"
 "Binbirgece Masalları"
- ALVAREZ, Dr. Walter C. : *Kalp hastalıkları nedir, tedavisi, belirtileri ve korunma çareleri.* Çeviren : Muzaffer Aşkın. İstanbul 1963 Arkın Kitabevi. 32 S. 8°
 "Arkın Sağlık Sergisi : 2"
- ALVAREZ, Dr. Walter Clement : *Kanser nedir, tedavisi, belirtileri ve korunma çareleri.* Çeviren : Meral Gaspıralı. İstanbul 1963 Arkın Kitabevi. 32 S. 8°
 "Arkın Sağlık Sergisi : 1"
- Amerika'nın keşfi.* Çeviren : Hilmi Bilginer. İstanbul 1963 Işıl Kitabevi. 32 S. 8°
 "Deniz, Kara ve Havada Yaşamış Hakiki Maceralar Serisi : 1"
- AMİCİS, Edmondo de : *Çocuk kalbi.* 2. basım. Çeviren : Dr. Nurhan Özalın - Mehmet Aydın. İstanbul 1963 Anten Yayınevi. 294 S. 8°
- Amirler ve kısım şefleri.* Bunların Amerika Birleşik Devletlerinde şef olarak yetiştirilmesi. (Cadres et maitrisie). Çeviren : Prof. Bedri Karafakıoğlu. İstanbul 1962 İ.T.Ü. Matbaası. 203 S. 4°
 "Türk Teknik Haberleşme Merkezi Neşriyatı"
- Amme idaresi el kitabı.* Hazırlayan : Herbert Emmerich. Çevirenler : Sevda Erem-Nabi Dinçer-Özer Ozankaya. Ankara 1963 Balkanoğlu Matbaacılık Ltd. Şti. 174 S. 8°
 "Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Yayın No : 68"
 "Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü Tercüme Serisi : 17"
- ANDERSEN, Hans Christian : *Andersen masalları.* Çeviren : Arif Gelen. Ankara 1962 Öğretmen Matbaası. 84 S. 8°
 "Köy ve Eğitim Yayınları : 17"
 "Çocuk ve Gençlik Klâsikleri : 7"
- ANDERSEN, Hans Christian : *Andersen masalları.* 4. basılış. Çeviren : Yaşar Nabi Nayır. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 47 S. 8°
 "Varlık Yayınları, Sayı : 977"
 "Çocuk Klâsikleri : 6"
- ANDREWS, Dorothy Westlake : *Ayhan'ın sordukları.* (God's world and Johnny). Adapte eden : Sofi Huri. Yayımlayan : Amerikan Bord Neşriyat Dairesi. İstanbul 1963 Ar Matbaası. 48 S. 8°
- ANDRİÇ, İvo : *Drina Köprüsü.* (Na dreini çupriya). Çeviren : Nuriye Müstakimoğlu-Hasan Ali Ediz. İstanbul 1963. Altın Kitaplar Yayınevi. 352 S. 8°
- ANDRİÇ, İvo : *Drina Köprüsü.* (Na drini çupriya), 2. basım. Sırpça aslından çevirenler : Nuriye Müstakimoğlu-Hasan Ali Ediz. İstanbul 1962 Altın Kitaplar Yayınevi. 347 S. 8°
 "Meşhur Romanlar Serisi : 30"
- ANDRİÇ, İvo : *Gün batarken.* Travnik kronika. Çeviren : Tahir Alangu. İstanbul 1963 Altın Kitaplar Yayınevi. 384 S. 8°
 "Meşhur Romanlar Serisi : 42"
- ANGELL, Dr. George W. Jr. : *Bir seçme imtihanında yapılan istatistik işler.* Çeviren : İbrahim Özgentaş. Yayımlayan : Türkiye Cumhuriyeti Maarif Vekâleti Talim ve Terbiye Dairesi Test ve Araştırma Bürosu. Ankara 1960. 8 S. 8°

- ANGELL, Dr. George W. Jr. : *Genel başarı testi nasıl hazırlanır?* Adapte eden : İbrahim Özgentaş. 1963. 4 S. 8°
- ANGELL, Dr. George W. Jr. : *Test normlarının hazırlanması.* Çeviren : İbrahim Özgentaş. Çeviren : İbrahim Özgentaş. Yayınlayan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Dairesi Test ve Araştırma Bürosu. Ankara 1960. 8 S. 8°
- ANGELL, Dr. George W. Jr. : *Testlerde madde tahlili.* Adapte eden : Türkiye Cumhuriyeti Maarif Vekâleti Talim ve Terbiye Dairesi Test ve Araştırma Bürosu. Ankara 1960. 8 S. 8°
- ANGELL, Dr. George W. Jr. : *Testlerde ölçmenin standart hatası ve güvenilirlik katsayısının bulunması.* Çeviren : İbrahim Özgentaş. 1963. 4 S. 4°
- ANGELL, Dr. George W. Jr. : *Testlerde soru değerlendirmesi.* Çeviren : İbrahim Özgentaş. Yayınlayan : Maarif Vekâleti Talim ve Terbiye Dairesi Test ve Araştırma Bürosu Müdürlüğü. Ankara 1960. 6 S. 4°
- APPLETON, Edward Victor : *İlim ve millet.* İstanbul 1962 Doğan Kardeş Yayınları A. Ş. Basımevi. 70 S. 8°
"Yapı ve Kredi Bankası Kültür Yayınları"
- ARİSTOTELES : *Organon.* 2 cilt. 2. basılış. Çeviren : Hamdi Ragıp Atademir. Yayınlayan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. Ankara 1963 Millî Eğitim Basımevi. 60+48 S. 8°
"Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
"Yunan Klâsikleri"
- ARİSTOTELES : *Poetika.* Çeviren : İsmail Tunah. İstanbul 1963 Remzi Kitabevi. 111 S. 8°
"Yunan ve Lâtin Klâsikleri"
- ARMAND, Louis-Jacques Rueff : *Fransa'da iktisadi gelişmeye engel olan sebepler.* Çeviren : Özer Ozankaya. Ankara 1963 Balkanoğlu Matbaacılık Ltd. Şti. 49 S. 8°
"Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Tercüme Serisi : 15"
- Asfalt betonu karışımlarının fiziksel özelliklerine ait bir tecrübe metodu.* Çeviren : Feyyaz Taner. Ankara 1963 Şark Matbaası. 26 S. 8°
"T.C. Bayındırlık Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü Yayın No : 117"
- Asya'da eğitimin plânlanması.* Çeviren : Sumru Akça. Yayınlayan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Dairesi. Ankara 1963. 44 S. 8°
- ATÂUALLAH-İ İskenderani Tacüddin Ahmet : *El-hikem-ül-atâiyye.* 2. basılış. Çeviren : Saffet Yetkin. Yayınlayan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. Ankara 1963 Ankara Üniversitesi Basımevi. IV+196 S. 8°
"Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
"Şark-İslâm Klâsikleri : 20"
- ATTAR, Şeyh Ferideddin : *Mantuk al-tayr.* 2. basım. Çeviren : Abdülbaki Gölpınarlı. Yayınlayan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1963 Millî Eğitim Basımevi. XVI + 219 S. 8°
"Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
"Şark-İslâm Klâsikleri : 6"
- ATTAR, Feridüddin : *Pendname.* Öğüt kitabı. 3. basılış. Çeviren : M. Nuri Gencosman. Yayınlayan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. Ankara 1963 Ankara Üniversitesi Basımevi. VIII + 64 S. 8°

- "Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
"Şark-İslâm Klâsikleri : 14"
- AUDOUX, Marguerite : *Talîhsiz kız*. Çeviren : İzzettin Doğan. İstanbul 1962 Sermet Matbaası. 79 S. 8°
"Gamma Çocuk Kitapları"
- AUSTEN, Jane : *Emma*. Çeviren : Nihal Yeğinoğlan. İstanbul 1963 Güven Yayınevi. 309 S. 8°
"Şaheser Romanlar"
- Avrupa İktisadi İşbirliği Andlaşması*. Çeviri. Yayınevi : Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği. Ankara 1959 Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Matbaası. 44 S. 8°
- AYME, Marcel : *Clérambard*. Çeviren : Salâh Birsal. Yayınevi : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. Ankara 1963 Millî Eğitim Basımevi. 148 S. 8°
"Millî Eğitim Bakanlığı Modern Tiyatro Eserleri Serisi : 95"
- AYME, Marcel : *Başkasının kellesi*. Çeviren : Attilâ Tokatlı. İstanbul 1962 Tan Gazetesi ve Matbaası. 112 S. 8°
"İzlem Yayınları : 6"
"Sanat Dizisi : 4"
- BABY, Jean : *Kapitalist ekonominin tenkidi*. Çeviren : Adil Onural. İstanbul 1963 Tan Gazetesi ve Matbaası. 234 S. 8°
"Sosyal Yayınlar"
- BACHMAN, Albert-Heinrich Vent : *Teknik resim*. 9. basım. Çevirenler : Ferid Şaner-Fuat Üner. Yayınevi : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1962 Millî Eğitim Basımevi. VIII + 233 S. 4°
"Erkek Teknik Öğretim Okulları Yardımcı Kitapları"
- BALLİNGER, W. A. : *Bu adam ölmeli*. Çeviren : Gülseren. Ankara 1963 İstiklâl Matbaacılık ve Gazetecilik Yalçın Uraz ve Hakkı Bigeç Kolektif Şirketi Matbaası. 64 S. 8°
"Senton Blake Serisi No : 3"
"Kartal Yayınları"
- BALZAC, Honoré de : *Albay Chabert*. (Le colonel Chabert). 2. basım. Çeviren : Yaşar Nebi Nanyır. Yayınevi : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1962 Millî Eğitimi Basımevi. XVIII + 91 S. 8°
"Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
"Fransız Klâsikleri : 67"
- BALZAC, Honoré de : *Otuz yaşındaki kadın*. (La femme de 30 ans). 2. basım. Çeviren : Muna Urgan. Yayınevi : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1963 Millî Eğitim Basımevi. 296 S. 8°
"Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
"Fransız Klâsikleri : 26"
- BALZAC, Honoré de : *Vadideki zambak*. Çeviren : Tahsin Yücel. İstanbul 1962 Varlık Yayınları. 247 S. 8°
"Varlık Yayınları, Sayı : 939"
"Büyük Eserler Kitaplığı : 47"
- BARBIER, Jules : *Hoffmann'ın masalları*. Çeviren : Nazım Engin. İstanbul 1963 İstanbul Belediye Matbaası. 37 S. 8°
"İstanbul Belediyesi Şehir Operası Yayınları : 1"

- BARCLAY, Florence Louisa : *Rosary, Ayırlık şarkısı*. Çeviren : Gül Kurtulan. İstanbul 1962 Yeni Matbaa. 246 S. 8°
- Basit reaksiyon ölçeği*. Yayıncı : Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık Bakanlığı Kara Yolları Genel Müdürlüğü Trafik Fen Heyeti Müdürlüğü. 1962 Bas Yay Matbaası.
"Trafik Eğitim Kartı No : 16"
- Başlangıcından bugüne dünya şiiri*. Hazırlayan : Hüseyin Karakan. İstanbul 1963 Şevlet Ünal Matbaası. 224 S. 8°
"Şiir Yayınları No : 11"
- Batıdan şiirler*. 2. basım. Çevirenler : Orhan Veli Kanık-Oktay Rifat-Melih Cevdet Anday. İstanbul 1963 Yeni Matbaa. 77 S. 8°
"Yeditepe Yayınları : 21"
- BAYET, Albert : *Bilim ahlâkı*. (La morale de la science). Çeviren : Vedat Günyol. İstanbul 1963 Gün Basımevi. 154 S. 8°
"Çan Yayınları : 19"
- BACKENBACH, Edwin, F. - Richard Bellman : *Eşitsizliklere giriş*. Çeviren : Halil Yüksel. İstanbul 1962 İsmail Akgün Matbaası. VII + 166 S. 8°
"Türk Matematik Derneği Yayınları Sayı : 10"
- BECKETT, Samuel : *Godot'yu beklerken*. (En attendant Godot). Çeviren : Ferit Edgü. İstanbul 1963 Gün Basımevi. 112 S. 8°
"Çan Yayınları : 21"
- BEKESY, Jean : *İlona*. Çeviren : Meral Gaspırah. İstanbul 1963 Tifdruk Matbaacılık Sanayi A. Ş. 319 S. 8°
"Hayat Kitapları : 20"
"Dünün ve Bugünün Romanları : 9"
- BENOİST, Magdeleine Jaques : *Göllere doğru*. Çeviren : Yeşim Güvemli. İstanbul 1962 Sermet Matbaası. 67 S. 8°
"Gamma Çocuk Kitapları"
- BERGE, Dr. André : *Çocuğun cinsel eğitimi*. Çeviren : Nazife Müren. İstanbul 1962 Remzi Kitabevi. 131 S. 8°
- BEST, Herbert : *Günah cehennemi*. (Diane). Çeviren : Günseli Arda. İstanbul 1963 Tifdruk Matbaacılık Sanayi A. Ş. Matbaası. 300 S. 8°
"Hayat Kitapları : 17"
"Dünün ve Bugünün Romanları : 8"
- Beyaz ördek*. İngilizceden çeviren : Nazif Evren. Ankara 1962 Köy ve Eğitim Yayınevi. 31 S. 8°
"Köy ve Eğitim Çocuk Yayınları : 81"
- BEYDEBA : *Kelile ve Dimne*. 5. basış. Çeviren : Ömer Rıza Doğrul. İstanbul 1962 Ahmet Halit Yaşaroğlu Kitapçılık ve Kağıtçılık Ltd. Şti. 184 S. 8°
"Şarktan - Garptan Seçme Eserler : 21 - 22"
- Binbir gece masallarından Ali Baba ve Kırk Haramiler*. Çeviren : Adnan Yaltı. İstanbul 1962 İyigün Yayınevi. 176 S. 8°
"İyigün Yayınları Seri B - T"
- BİRGİVİ, Mehmet : *Cennet bahçeleri*. (Ravzat ül cennat fi uşul il-i'tikad). Çeviren : İbrahim Eken. Ankara 1963 Doğuş Ltd. Şti. Matbaası. 62 S. 8°
"Tevhid Yayınları : 1"

- Birlikte tefekkür edelim.* Çeviri. Derleyen : Amerikan Bord Neşriyat Dairesi. İstanbul 1962. 39 S. 8°
- BISHOP, Alan W. - Laurits Bjerrum : *Stabilite problemlerinin çözümünde üç eksenli deneylerin kullanılması.* (The relevance of the triaxial test to the solution of the stability problems). Çeviren : Doç. Vahit Kumbasar. İstanbul 1963 Baha Matbaası. VII + 119 S. 8°
"İ. T. Ü. Teknik Okulu Yayınları, Sayı : 31"
- BLAKE, Nicholas : *Kanlı anlaşma.* Çeviren : Adli Moran. İstanbul 1962 Ak Kitabevi. 143 S. 8°
"Ak Kitabevi Polis Romanları : 8"
- BLATTER, Dorothy - Nute, Mary : *Gizli oyun.* (The secret game). Çeviren : Jacklyn Blake. Yayınlayan : Amerikan Bord Neşriyat Dairesi. İstanbul 1962 Ar Matbaası. 45 S. 8°
- BLATTER, Dorothy : *Uykucu Sami.* (Sleepy Sami). 2. Basım. Çeviren : Sofi Huri. Yayınlayan : Amerikan Bord Neşriyat Dairesi. İstanbul 1963 Cenna Matbaası. 48 S. 8°
- BLOCH, Robert : *Sapık.* (Psycho). Çeviren : Yalçın Evinay. 1963. 219 S. 8°
"Üç Maymunlar Polis Romanları : 2"
- BLOCH, Robert : *3 ruhlu adam.* (Psycho). Çeviren : Nazmi Akdan. İstanbul 1962 Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Matbaası. 135 S. 8°
"Hayat Kitapları : 12"
"Macera ve Dedektif Romanları : 5"
- BOEKER, Doç. Dr. Peter : *Çayırmer'a.* Çeviren : Dr. İbrahim Demir. İzmir 1963 Ege Üniversitesi Matbaası. 14 S. 8°
"Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Yayınları : 61"
- BOEKER, Doç. Dr. Peter : *Yem bitkileri.* Çeviren : Dr. İbrahim Demir. İzmir 1963 Ege Üniversitesi Matbaası. IV + 160 S. 8°
"Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Yayınları No : 62"
- BONSELS, Waldemar : *Arı maya.* Çeviren : Nihat Adil Erkman. Yayınlayan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığ. İstanbul 1962 Millî Eğitim Basımevi. 104 S. 8°
- BONSELS, Waldemar : *Arı maya.* 3. basış. Çeviren : Tahsin Yücel. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 109 S. 8°
"Varlık Yayınları Sayı : 992"
"Büyük Çocuk Kitapları : 16"
- BORCHERT, Wolfgang : *Fener, gece ve yıldızlar.* Hamburg üzerine şiirler. (Laterne, Nacht, und Sterne. Gedichte um Hamburg). Çeviren : Behçet Necatigil. İstanbul 1963 De Yayınevi. 37 S. 8°
- BOVET, Prof. Theodore : *Francis tipi bir reaksiyon türbininde çark kanadının çizimi.* Çeviren : Doç. Hasan Fehmi Yazıcı. İstanbul 1963 Matbaa Teknisyenleri Basımevi. 29 S. 4°
"T. C. İstanbul Teknik Üniversitesi Kütüphanesi. Sayı : 534"
- Boy ölçmeleri müraacaat kitabı.* Yayınlayan Prof. Dr. M. Kneissl. Çeviren : Mehmet G. n oğdu Özgen. İstanbul 1962 Matbaa Teknisyenleri Basımevi. VIII + 332 S. 8°
"T. C. İstanbul Teknik Üniversitesi Kütüphanesi Sayı : 495"
- Boynuzlu at.* İstanbul 1963 Güniz Matbaası. 32 S. 8°
"Binbirgece Masalları"
- Böcekler âlemi.* Hazırlayan : Hercules powder company. Çeviren : Dr. Zekiye İren. Ankara 1962 Resimli Posta Matbaası Ltd. Şirketi. VII + 119 S. 8°
"T. C. Tarım Bakanlığı Ankara Zirai Mücadele Enstitüsü Müdürlüğü Sayı : 35"

- BRAND, Prof. Louis : *Vektörel mekanik*. 2 cilt. Çeviren : Talât Tuncer. İstanbul 1961, 1963
Matbaa Teknisyenleri Basımevi. VIII + 360 S. 8°
"T. C. İstanbul Teknik Üniversitesi Kütüphanesi Sayı : 471, 508"
- BRASSEUR, M. Maurice : *Teknik işbirliği*. Avrupa entegrasyonu. (La cooperation technique, L'intégration européenne). Ankara 1963 Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Matbaası. 14 S. 8°
- BRAWN, Carter : *Bir paket sarışın*. Çeviren : Y. Evinay. Ankara 1963 Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Matbaası. 194 S. 8°
"Üç Maymunlar Polis Romanları : 6"
- BRYCE, James : *Amerikan siyasi rejimi*. Çevirenler : Dr. Türkkaya Ataöv - Doç Dr. Arif Turgut Payaşoğlu. İstanbul 1962 Yenilik Basımevi. VI + 203 S. 8°
"Türk Siyasi İlimler Derneği Yayınları"
"Siyasi İlimler Serisi : 5"
- BRECHT, Bertolt : *Carrar ana'nın silahları*. Çeviren : Teoman Aktürel. İstanbul 1963 İzlem Yayınevi. 62 S. 8°
"Sanat Dizisi : 6"
- BRECHT, Bertolt : *Galilei. Leben des Galilei*. Çeviren : Adalet Cimcoz. Şiirleri çeviren : Teoman Aktürel. İstanbul 1963 İzlem Yayınevi. 193 S. 8°
"İzlem Yayınları : 11"
"Sanat Dizisi : 8"
- BRÍCAS, Maurice : *İki boyutlu elastisite teorisi*. Çeviren : Vural Cinemre. İstanbul 1963 Matbaa Teknisyenleri Basımevi. XVI + 414 S. 8°
"T. C. İstanbul Teknik Üniversitesi Kütüphanesi Sayı : 560"
- BRONTE, Charlotte : *Jane Eyre*. Çeviren : Eser Tutel. İstanbul 1962 Altın Kitaplar Yayınevi. 286 S. 8°
"Meşhur Romanlar Serisi : 32"
- BRONTE, Emily Jean : *Rüzgârlı tepe*. (Wuthering heights). Çeviren : Nurettin Özyürek. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 304 S. 8°
"Varlık Yayınları Sayı : 951"
"Büyük Eserler Kitaplığı : 49"
- BROWN, Prof. Gordon Stanley - Donald P. Campbell : *Servomekanizmaların prensipleri*. Kapalı - çevirim kontrol sistemlerinin dinamikleri ve sentezleri. Çeviren : Prof. M. Münir Ülgür. İstanbul 1962 Berksoy Matbaası. XIII + 427 S. 8°
"T. C. İstanbul Teknik Üniversitesi Kütüphanesi Sayı : 492"
- BROWNE, Francis James - John Campbell Mc Clure Browne : *Doğum öncesi ve doğum sonrası bakımı*. 9. basım. Çeviren : Dr. Yusuf Tunca. Ankara 1963 Gürsoy Basımevi. XIV + 571 S. 8°
"T. C. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Yayınları Sayı : 275"
- BRUMMEL, Leendert : *Toplu kataloqlar*. Örgütlenmeleri ve çalışmaları. Çeviren : Behire Abacıoğlu Balkan. Ankara 1963 Güzel İstanbul Matbaası. 5 + 100 S. 8°
"Unesco Türkiye Millî Komisyonu Yayınları Kütüphanecilik Elkitapları : 5"
- BUCHHOLZ, N. N. - İ. M. Voronkov - A. P. Minakov : *Mekanik problemleri*. Çeviren : Dr. Sıracettin Bilyap. İstanbul 1963 Berksoy Matbaası. IV + 349 S. 8°
"T. C. İstanbul Teknik Üniversitesi Kütüphanesi Sayı : 554"

- BÜCHNER, Georg : *Leonce ile Lena*. Çeviren : Adalat Cimeoz. İstanbul 1963 De Yayınevi. 50 S. 8°
 "Tiyatro Kitapları : 16"
- BURDICK, Eugene - Harvey Wheeler : *Kıyamette iki saat*. Çeviren : A. Semih Yazıcıoğlu. İstanbul 1963 Altın Kitaplar Yayınevi. 287 S. 8°
 "Meşhur Romanlar Serisi : 40"
- BURGER, Dr. Eduard : *İş pedagojisi*. 3. basım. Çeviren : Dr. H. Fikret Kanad. Yayımlayan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. Ankara 1963 Millî Eğitim Basımevi. XV + 228 S. 8°
- BURNETT, Frances Hodgson : *Esrarlı bahçe*. 2. basılış. Çeviren : Nihal Yalaza Taluy. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 109 S. 8°
 "Varlık Yayınları Sayı : 1012"
 "Büyük Çocuk Kitapları : 18"
- BURNETT, Frances Hodgson : *Gizli bahçe*. Çeviren : M. Doğan Özbay. İstanbul 1963 İyigün Yayınevi. 176 S. 8°
 "İyigün Yayınları Seri : A"
- Büyük Ayin* : Kuddas. Çeviren : Mar Filiksinos Hanna Dolapönü. İstanbul 1963 Sıralar Matbaası. 24 S. 4°
- Büyük bilgi*. Müzik hakkında notlar. Konfüçyüs felsefesine ait metinler. 2. basılış. Çeviren : Dr. Muhaddere Nabi Özerdim. Yayımlayan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. Ankara 1963 Millî Eğitim Basımevi. XXII + 58 S. 8°
 "Dünya Edebiyatından Tercümeler"
 "Çin Klâsikleri : 2"
- Büyük kaval*. İstanbul 1963 Güniz Basımevi. 30 S. 8°
 "Faydalı Çocuk Yayınları"
 "Binbir Gece Masalları"
- CALDERWOOD, James D. - Harold J. Bienvenu : *Ekonomik kalkınma örnekleri*. Amerikan deneyi. Çeviren : Nihat Önel. İstanbul 1963 Arkın Kitabevi. 154 S. 8°
- CALDWELL, Taylor Webster : *Aşka giriş*. A prologue to love. Çeviren : Adnan Yaltı. İstanbul 1962 Halk Kitabevi. 335 S. 8°
- CAMUS, Albert : *Tersi ve yüzü*. Çeviren : Tahsin Yücel. İstanbul 1963 Ataç Kitabevi. 87 S. 8°
 "Ataç Kitabevi Yayınları : 46"
- CAPABLANCA, Jose Raul : *Satrancın esasları*. Çeviren : Nezih Yazgac. İstanbul 1963 İnkılâp Kitabevi. VII + 207 S. 8°
- CAPPER, Percival Leonard - W. Fisher Cassie : *İnşaat mühendisleri için zemin mekaniği*. Çevirenler : Doç. Vahit Kumbasar - Fazıl Kip. İstanbul 1962 Matbaa Teknisyenleri Basımevi. XXIII + 344 S. 8°
 "T. C. İstanbul Teknik Üniversitesi Kütüphanesi Sayı : 496"
- CARAGIALE, Ion Luca : *Kayıp mektup*. Çeviren : Selâhattin Hilav. İstanbul 1963 İzlem Yayınevi. 103 S. 8°
 "İzlem Yayınları : 12"
 "Sanat Dizisi : 9"
- CARLYLE, Thomas : *Peygamber*. *Kahraman Muhammed*. 2. basım. Çeviren : Ankara 1963 Kardeş Matbaası. 64 S. 8°
 "Serdengeçti Neşriyatı : 39"

- CARNEGİE, Dale : *Söz söylemek ve iş başarmak sanatı*. 9. basılış. Çeviren : Ömer Rıza Doğrul. İstanbul 1963 Ahmet Halit Yaşaroğlu Kitapçılık ve Kağıtçılık Ltd. Şti. 296 S. 8°
- CARNEGİE, Dale : *Dost kazanmak ve insanlar üzerine tesir yapmak*. 11. basılış. Çeviren : Ömer Rıza Doğrul. İstanbul 1962 Ahmet Halit Yaşaroğlu Kitapçılık ve Kağıtçılık Ltd. Şti. 208 S. 8°
- CARNEGİE, Dale : *Üzüntüyü bırak, yaşamaya bak*. 7. basılış. Çeviren : Ömer Rıza Doğrul. İstanbul 1962 Ahmet Halit Yaşaroğlu Kitapçılık ve Kağıtçılık limited şirketi. 287 S. 8°
- CARR, John Dickson : *Ayak izleri*. Deaths in the cage. Çeviren : Azize Ertan Bergin. İstanbul 1963 Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Matbaası. 140 S. 8°
 "Hayat Kitapları : 18"
 "Macera ve Dedektif Romanları : 8"
- CARR, John Dickson : *Düşman dostları*. Çeviren : Vala Nurettin Vâ-Nû. İstanbul 1963 Ak Kitabevi. 158 S. 8°
 "Polis Romanları Serisi : 23"
- CARR, John Dickson : *Karanlıkta ayak sesleri*. (It walks by night). Çeviren : Gönül Suveren. İstanbul 1963 Akba Yayınevi. 219 S. 8°
 "Akba Polis Romanları Serisi No : 17"
 Yazar bu kitapta Carter Dickson takma adını kullanmıştır.
- CARR, John Dickson : *Kızıl dul*. (The red widow murders). Çeviren : Gönül Suveren. İstanbul 1963 Akba Yayınevi. 242 S. 8°
 "Akba Polis Romanları Serisi No : 10"
- CARR, John Dickson : *Kiralık daire*. Çeviren : Orhan Şevket Yüksel. İstanbul 1963 Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. 144 S. 8°
 "Hayat Kitapları : 30"
 "Macera ve Dedektif Romanları : 16"
- CARR, John Dickson : *Ölümün gölgesi*. (The corpse in the waxworks). Çeviren : Gönül Suveren. İstanbul 1962 Akba Yayınevi. 224 S. 8°
 "Akba Polis Romanları Serisi : 7"
- CARR, John Dickson : *Viran kule*. Çeviren : Valâ Nurettin Vâ-Nû. İstanbul 1963 Ak Kitabevi. 166 S. 8°
 "Polis Romanları Serisi : 9"
- Casus Çocuk. 2. basım. İstanbul 1963 Yenilik Basımevi. 55 S. 8°
 "Hür Yayınları : 10"
 "Hür Çocuk Sayı : 4"
- CAZİN, Jeanne : *Alp dağlarının çocuğu*. Çeviren : Nihal Yalaza Taluy. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 63 S. 8°
 "Varlık Yayınları, Sayı : 963"
 "Çocuk Klâsikleri : 31"
- CHALLAYE, Félicien : *Dinler tarihi*. 2. basılış. Çeviren : Samih Tiryakioğlu. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 228 S. 8°
 "Varlık Yayınları, Sayı : 1000"
 "Faydalı Kitaplar : 7"
- CHANDLER, Raymond : *Sarışın ceset*. Çeviren : Leylâ Soykut. İstanbul 1963 Dizerkonca Matbaası. 159 S. 8°
 "Yeni Plastik Yayınlar"

- CHANDLER, Raymond : *Tehlikeli sarışın. (The little sister)*. Çeviren : Gönül Suveren. İstanbul 1963 Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. 144 S. 8°
 "Hayat Kitapları : 30"
 "Macera ve Dedektif Romanları : 16"
- CHANSON, Paul : *Evlilikte cinsi anlaşma*. İstanbul 1962 Dizerkonca Matbaası. 64 S. 8°
- CHARLES, Claude : *Papazın günahı*. Çeviren : Hikmet Zaim. İstanbul 1963 Ceylân Yayınları Müessesesi. 238 S. 8°
 "Ceylan Yayınları : 4"
- CHESTER, Daniel Norman : *Büyük Britanyada millileştirilmiş sanayiler üzerindeki parlamento denetimi*. Çeviren : Dr. Mümtaz Sosyal. Ankara 1963 Balkanoğlu Matbaacılık Ltd. Şti. 13 S. 8°
 "Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Neşriyat Numarası : 65"
 "Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Konferans Serisi : 28"
- CHEYNEY, Peter : *Büyüleyen beyaz zambak*. 2. basılış. Çeviren : K. B. İstanbul 1962. 96 S. 8°
 "Demet Yayınları"
- CHINA, Dr, William Edward - Dr. N. Lodos : *Bazı aelia F. heteroptera - pentatomidea türlerinin taxonomik karakterleri üzerinde bir çalışma*. Çeviren : Dr. H. Giray. İzmir 1963 Ege Üniversitesi Matbaası. 24 S. 8°
 "Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Yayınları : 69"
- CHRISTIE, Agatha Miller : *Bağdatta buluşalım*. Çeviren : Nüveyre Gültekin. İstanbul 1962 Ak Kitabevi. 183 S. 8°
 "Polis Romanı : 12"
- CHRISTIE, Agatha Miller : *Bedbaht kadın*. İstanbul 1963 Vatan Gazetecilik ve Matbaacılık A. Ş. 32 S. 8°
 "Yeni Polis Romanları Serisi"
- CHRISTIE, Agatha Miller : *Bulutlar içinde ölüm. (Death in the clouds)*. Çeviren : Tayfun Sütken. İstanbul 1963 Ak Kitabevi. 172 S. 8°
 "Polis Romanı Seri : 20"
- CHRISTIE, Agatha Miller : *Cinayet ortakları. (Partners in crime)*. Çeviren : Gül Kurtulan İstanbul 1963 Ak Kitabevi. 205 S. 8°
 "Polis Romanı Serisi : 35"
- CHRISTIE, Agatha Miller : *Dilsiz tanık. (The ABC murders)*. Çeviren : Nihal Akkaya. İstanbul 1963 Ak Kitabevi. 208 S. 8°
- CHRISTIE, Agatha : *4.50 treni. (4.50 from paddington)*. Çeviren : Nihal Akkaya. İstanbul 1963 Ak Kitabevi. 199 S. 8°
 "Ak Kitabevinin Polis Romanları Serisi : 3"
- CHRISTIE, Agatha : *Evans nerde. (Why didn't they ask Evans)*. Çeviren : Gönül Suveren. İstanbul 1963 Türkiye Yayınevi. 208 S. 8°
 "Günün Kitapları No : 70"
- CHRISTIE, Agatha Miller : *Golf sahasındaki cinayet*. Çeviren : Güzin Sayar. İstanbul 1962 Ak Kitabevi. 215 S. 8°
 "Ak Kitabevi Polis Romanı"
- CHRISTIE, Agatha Miller : *İçimizden biri. (Ordeal by innocence)*. Çeviren : Gönül Suveren. İstanbul 1963 Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Matbaası. 158 S. 8°

"Hayat Kitapları : 19"

"Macera ve Dedektif Romanları : 9"

CHRISTIE, Agatha Miller : *İstanbul yolunda bir garip macera*. İstanbul 1963 Vatan Gazetecilik ve Matbaacılık A. Ş. 32 S. 8°

"Yeni Polis Romanları Serisi"

CHRISTIE, Agatha Miller : *Kadehteki zehir*. Çeviren : İsmail Orkun. İstanbul 1963 İtimat Kitabevi. 128 S. 8°

"Şafak Yayınları : 7"

CHRISTIE, Agatha Miller : *Kahverengi elbiseli adam*. Çeviren : Gül Kurtulan. İstanbul 1963 Ak Kitabevi. 192 S. 8°

"Ak Kitabevinin Polis Romanları Serisi : 21"

CHRISTIE, Agatha Miller : *Kasadaki dosya*. (7 dialls mystery). Çeviren : Nihal Akkaya. İstanbul 1963 Ak Kitabevi. 240 S. 8°

"Polis Romanı Seri : 26"

CHRISTIE, Agatha Miller : *Kızlarla suikast*. Çeviren : Valâ Nurettin Vâ-Nû. İstanbul 1962 Ak Kitabevi. 192 S. 8°

"Polis Romanları : 11"

CHRISTIE, Agatha Miller : *Mezopotamya cinayeti*. Çeviren : G. Akıncı. İstanbul 1962 Ak Kitabevi. 199 S. 8°

"Ak Kitabevi Polis Romanı"

CHRISTIE, Agatha Miller : *M. Or. N.* Çeviren : Gönül Kurtulan. İstanbul 1963 Ak Kitabevi. 172 S. 8°

"Polis Romanı Seri No : 30"

CHRISTIE, Agatha Miller : *Meçhul düşman*. Çeviren : Nihal Akkaya. İstanbul 1963 Ak Kitabevi. 224 S. 8°

"Polis Romanı Seri No : 28"

CHRISTIE, Agatha Miller : *Nereye*. (Destination unknown). Çeviren : Fikret Arıt. İstanbul 1963 Ak Kitabevi. 191 S. 8°

CHRISTIE, Agatha Miller : *On küçük zenci*. Çeviren : Tomris Tamer. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 197 S. 8°

"Varlık Yayınları Sayı : 1016"

"Varlık Polis Romanları : 1"

CHRISTIE, Agatha Miller : *On küçük zenci*. (Ten little negroes). Çeviren : Semih Yazıcıoğlu. İstanbul 1963 Ercan Matbaası. 228 S. 8°

"Altın Kitaplar Polis Romanları Serisi"

CHRISTIE, Agatha Miller : *Öldüren miras*. (The mystery of blue train). Çeviren : Nihal Akkaya. İstanbul 1963 Ak Kitabevi. 208 S. 8°

"Polis Romanı Seri : 18"

CHRISTIE, Agatha Miller : *Ölüden gelen mektup*. (Poirot loses a client). Çeviren : Tayfun Sütken. İstanbul 1962 Ak Kitabevi. 184 S. 8°

"Polis Romanı : 14"

CHRISTIE, Agatha Miller : *Ölüm ekspresi*. Çeviren : M. S. İstanbul 1963 Çınar Matbaası. 112 S. 8°

CHRISTIE, Agatha Miller : *Roger Ackroyd öldürüldü*. Çeviren : Nihal Ünal. İstanbul 1963 Ak Kitabevi. 174 S. 8°

"Polis Romanı Seri No : 31"

- CHRISTIE, Agatha Miller : *Saadet bürosu*. İstanbul 1963 Vatan Gazetecilik ve Matbaacılık A. Ş. 32 S. 8°
"Yeni Polis Romanları Serisi No : 14"
- CHRISTIE, Agatha Miller : *Sıfıra doğru*. (Towards zero). Çeviren : Enver Günsel. İstanbul 1963 Akba Yayınevi. 206 S. 8°
"Akba Polis Romanları Serisi No : 14"
- CHRISTIE, Agatha : *Styles'teki esrarengiz vaka* (The mysterious affair at Styles). Çeviren : Nihal Önel. İstanbul 1963 Ak Kitabevi. 179 S. 8°
"Ak Kitabevinin Polis Romanları Serisi No : 34"
- CHRISTIE, Agatha Miller : *Uçurumdan aşağı*. (Why they didn't ask Evans). Çeviren : Nihal Önel. İstanbul 1963 Ak Kitabevi. 176 S. 8°
"Polis Romanı : 13"
- CHRISTIE, Agathe Miller : *Yerin kulağı var*. Çeviren : Valâ Nurettin Vâ-Nû. İstanbul 1963 Ak Kitabevi. 176 S. 8°
"Polis Romanı : 13"
- CHRISTIE, Agatha Miller : *Yürüyen ceset*. (They do it with mirrors). Çeviren : Gül Kurtulan. İstanbul 1963 Ak Kitabevi. 157 S. 8°
"Polis Romanı Seri : 15"
- CLAYTON, Edward Easman - J. E. Mc Murtry, Jr. : *Tütün hastalıkları ve mücadeleleri*. Çeviren : Mahmut Ş. Karman. İzmir 1962 Ege Üniversitesi Matbaası. 71 S. 8°
- CLEMENS, Samuel Langhorne : *Tom Sawyer'in maceraları*. 3. basılış. Çeviren : Azize Erten. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 112 S. 8°
"Varlık Yayınları Sayı : 1004"
"Büyük Çocuk Kitapları : 17"
- CLUZAT, Anne : *Kadınlık sırları*. (Les mysteres de la femme). Çeviren : Dr. Selçuk Erez. İstanbul 1962 Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Matbaası. 189 S. 8°
"Hayat Kitapları : 9"
"Faydalı Eserler Serisi : 2"
- CRESSON, André : *Voltaire*. Hayatı, felsefesi, eserlerinden seçmeler. Çeviren : Suat Erginer. İstanbul 1962 Ataç Kitabevi. 95 S. 8°
"Ataç Kitabevi Yayınları : 41"
"Büyük Düşünceler : 1"
- CRONIN, Archibald Joseph : *Karanlıktaki gölgeler*. Çeviren : A. O. O. İstanbul 1963 İtimat Kitabevi. 80 S. 8°
- CRONYN, George W. : *Komünizm hakkında tafsilat*. 200 soru ve cevapları. Derleyen : Howard Oiseth. Çeviri. Ankara 1963 Doğuş Ltd. Şti. Matbaası. 127 S. 8°
- CROW, Ralph E. - Adnan İskender : *Lübnanda idari reform*. Çeviren : Özer Ozankaya. Ankara 1962 Balkanoğlu Matbaacılık Ltd. Şti. 32 S. 8°
"Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Tercüme Serisi : 14"
- CROSS, R. T. : *Yunanın saadeti*. Çeviren : Gani Yener. İstanbul 1963 Hamle Matbaası. 141 S. 8°
- COCTEAU, Jean : *İki başlı kartal*. (L'aigle à deux tête). 2. basılış. Çeviren : Sabri Esat Siyavuşgil. Yayımlayan : Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1962 Milli Eğitim Basımevi. 125 S. 8°
"Milli Eğitim Bakanlığı Modern Tiyatro Serisi Yayınları : 48"

- COLETTE, Sidonie Gabriel : *Dişi kedi*. 2. basım. Çeviren : Azra Erhat. İstanbul 1962 Varlık Yayınevi. 111 S. 8°
 "Varlık Yayınları, Sayı : 926"
 "Varlık Büyük Cep Kitapları : 215"
- COLIN, Gerty : *Istırap melodisi*. (Le destin de Cosima.) Çevirenler : Vâlâ Nurettin Vâ-Nu. - N. Ü. İstanbul 1963 Tıfdruck Matbaacılık Sanayii A. Ş. Matbaası. 313 S. 8°
 "Hayat Kitapları : 15"
 "Dünün ve Bugünün Romanları : 7"
- CONDİT, İra Judson : *Kaliforniyada zeytincilik*. Çeviren : Mehmet Kanter. İzmir 1962 Karınca Matbaacılık Koll. Şti. 46 S. 8°
 "Bornova Zeytincilik Enstitüsü Yayınları Tercüme Serisi : 1"
- CONFUCİUS : *Konuşmalar*. Lunyü. Çeviren : Muhaddere Nabi Özerdim. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. Ankara 1963 Millî Eğitim Basımevi. 156 S. 8°
 "Dünya Edebiyatından Tercüme"l
 "Çin Klâsikleri : 23"
- CORBAZ, L. : *Hayvanların iç dünyası*. 1. k. Çeviren : Kâzım Nami Duru. İstanbul 1963 Özyurt Basımevi. 36 S. 8°
 "Türkiye Emekli Öğretmenler Cemiyeti Genel Merkezi Yayınları : 7"
- COURTOIS, Gaston : *Meşhur Don Bosko'nun ilk talebelerinden Aziz Dominik Savio*. Güzel hikâyeler ve güzel hayatlar koleksiyonundan. Çeviren : J. Said. İstanbul 1962 Çituri Biraderler Basımevi. 41 S. 4°
- COXE, George Harmon : *Öldüren kim*. Çeviren : Gülten Suveren. İstanbul 1963 Ceylan Yayınları Müessesesi. 163 S. 8°
 "Ceylan Yayınları : 2"
- COXE, George Harmon : *Yakalayana mükafat var*. Çeviren : Azize Erten Bergin. İstanbul 1963 Tıfdruck Matbaacılık Sanayii A. Ş. Matbaası. 139-153. S. 8°
 "Hayat Kitapları : 12"
 "Macera ve Dedektif Romanları : 5"
- ÇAĞATAYI, M. Abdullah : *Amerika Birleşik Devletlerindeki İslâm sanat eserleri koleksiyonları*. Çeviren : Dr. M. Esad Kılıçer. Ankara 1962 Ankara Üniversitesi Basımevi. VII + 56 S. 8°
 "Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınlarından : 36"
- Çağdaş politika sorunları*. (Panorama des idées contemporaines). Çevirenler : Sabahattin Eyüboğlu - Vedat Günyol. İstanbul 1962 Kutulmuş Matbaası. 111 S. 8°
 "Çan Yayınları : 13"
- Çalınan gerdanlık*. İstanbul 1963 Güniz Basımevi. 31 S. 8°
- ÇEHOV, Anton Pavloviç : *Martı*. Oyun 4 perde. Çeviren : Behçet Necatigil. İstanbul 1963 Kağıt ve Basım İşleri A. Ş. 79 S. 8°
 "Kent Yayınları No : 4"
 "Yabancı Oyun Yazarları No : 3"
- ÇEHOV, Anton Pavloviç : *Martı*. Oyun 4 perde. Çeviren : Nihal Yalaza Taluy. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 61 S. 8°
 "Varlık Yayınları, Sayı : 953"
 "Varlık Tiyatro Serisi : 10"
- ÇİCERO, Marcus Tullius : *Dostluk*. (De amicitia) 2. basım. Çeviren : Türkân Tunga. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. Ankara 1963 Ankara Üniversitesi

Basımevi. VII + 50 S. 8°
 "Dünya Edebiyatından Tercümelere"
 "Lâtin Klâsikleri : 18"

ÇİCERO, Marcus Tullius : *İhtiyarlık* (De senectute). 2. basılış. Çeviren : Ayşe Sarıgöllü. Yayımlayan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. Ankara 1963 Ankara Üniversitesi Basımevi. VI + 46 S. 8°
 "Dünya Edebiyatından Tercümelere"
 "Lâtin Klâsikleri : 28"

ÇİTA. Hind masah. Nakleden : Enver Güçer. İstanbul 1963 Çocuk Kalbi Dergi ve Kitabevi. 31 S. 8°

Çizmeli kedi. Resimli masallar. İstanbul 1963 Güniz Basımevi. 28 S. 8°

"Faydalı Çocuk Yayınları"
 "Binbirgece Masalları"

Çömlek kapağı. Macar masalları. Derleyip çeviren : Sami Nabi Özerdim. İstanbul 1962 Varlık Yayınevi. 55 S. 8°

"Varlık Yayınları Sayı : 940"
 "Çocuk Klâsikleri : 39"

DAHL, Titt Fasmer : *Örnek insan doktor Schweitzer*. Yenileştirilmiş 2. basım. Çeviren : Pervin Esenkova. İstanbul 1962 İstanbul Matbaacılık A. Ş. 133 S. 8°

DANTE, Alighieri : *İlâhi komedyâ*. Cehennem. (divina comedia). 2. basım. Çeviren : Dr. Feridun Timur. Yayımlayan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1963 Millî Eğitim Basımevi. IV + 352 S. 8°

"Dünya Edebiyatından Tercümelere"
 "İtalyan Klâsikleri : 18"

Damızlık hindilerinin seçimi. Çeviren : İhsan Karaman. Ankara 1962 Güven Matbaası. 20 S. 8°

DAUDET, Alphonse : *Bir çocuğun romanı*. Çeviren : Hilmi Bilginer. İstanbul 1963 Işıl Kitabevi. 111 S. 8°

"Işıl Kitabevi Yayınları"

DAUDET, Alphonse : *Değirmenimden mektuplar*. (Lettres de mon moulin). 2. basılış. Çeviren : Sabri Esat Siyavuşgil. Yayımlayan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1962 Millî Eğitim Basımevi. 307 S. 8°

"Dünya Edebiyatından Tercümelere"
 "Fransız Klâsikleri : 119"

DAUDET, Alphonse : *Jack*. 2. basılış. Çeviren : Nebil Otman. Yayımlayan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. Ankara 1963 Millî Eğitim Basımevi. 419 S. 8°

"Dünya Edebiyatından Tercümelere"
 "Fransız Klâsikleri : 163"

DAUDET, Alphonse : *Jack*. II. 2. basılış. Çeviren : Nebil Otman. Yayımlayan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. Ankara 1963 Millî Eğitim Basımevi. 430 S. 8°

"Dünya Edebiyatından Tercümelere"
 "Fransız Klâsikleri : 163"

DAUGHERTY, James Henry : *Osman ile aslan*. (Andy and the lion). Çeviren : Mine Arısan. Yayımlayan : Amerikan Bord Neşriyat Dairesi. İstanbul 1962 Cenna Matbaası. 80 S. 8°

DAVENPORT, Marcia Gluck : *Milano macerası*. (The constant image.) Çeviren : Gönül Suveren. İstanbul 1962 Tifdruck Matbaacılık Sanayii A. Ş. Matbaası. 153 S. 8°

- "Hayat Kitapları : 10"
 "Dünün ve Bugünün Romanları : 4"
- DEAL, Borden : *Baba ocağı*. (Dunbar's cove). Çeviren : Arif H. Özbilen. İstanbul 1961 Doğan Kardeş Yayınları A. Ş. Basımevi. 605 S. 8°
 "Işık Kitapları No : 13"
- Define adası*. İstanbul 1963 Güniz Basımevi. 31 S. 8°
- DEFOE, Daniel : *Robinson Crusoe*. İstanbul 1962 Haşım Ofset Basımevi. 48 S. 8°
 "Resimli Klâsikler"
- DEFOE, Daniel : *Robinson Kruzoe, hayatı ve maceraları*. Çeviren : M. Doğan Özbay. İstanbul 1962 İyigün Yayınevi. 150 S. 8°
 "İyigün Yayınları Seri B - T"
- DEFOE, Daniel : *Robinson Crusoe ıssız adada*. 4. basılış. Kısaltarak çeviren : Yaşar Nabi Nayır. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 119 S. 8°
 "Varlık Yayınları, Sayı : 950"
 "Büyük Çocuk Kitapları : 4"
- DEKOBRA, Maurice : *Fahişe aşkı*. Çeviren : Per. Esenver. İstanbul 1962 Çınar Matbaası. 144 S. 8°
 "Sex Romanları"
- DEKOBRA, Maurice : *Kocam ve günahlarım*. Çeviren : Azmi Nihad Erman. İstanbul 1963 Ressam Kemal Baki Yayınevi. 112 S. 8°
 "Demet Yayınları : 4"
- DEKOBRA, Maurice : *Şanghay'da balayı*. Çeviren : Halit Fahri Özansoy. İstanbul 1963 Hakan Yayınevi. 347 S. 8°
 "En Güzel Telif ve Tercüme Romanlar Serisi : 2"
- DEKOBRA, Maurice : *102 numaralı mahkûm*. Çeviren : Mustafa Yalçın. İstanbul 1962 M. Sıralar Matbaası. 96 S. 8°
 "Demet Yayınları"
- Denizaltı keçileri* : Yabancı memleketlerden yedi masal. Çeviren : Kemal Kaya. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 62 S. 8°
 "Varlık Yayınları Sayı : 1005"
 "Çocuk Klâsikleri : 19"
- Denizler aşan Zimbad*. 1001 gece masallarından 2. basılış. Derleyen : Ord. Prof. Dr. Güstav Weil Özetleyerek çeviren : Kemal Kaya. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 64 S. 8°
 "Varlık Yayınları, Sayı : 987"
 "Çocuk Klâsikleri : 2"
- DENJAU, J. F. : *Müşterek pazar*. (Marché commun). Çeviren : Ragıp Hanyal. Ankara 1963 Sevinç Matbaası. VII + 123 S. 8°
 "Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları No : 150 - 132"
- DENOYER, Pierre : *Modern basın*. Çeviren : Adnan Cemgil. İstanbul 1963 Remzi Kitabevi. 123 S. 8°
 "Kültür Serisi : 29"
- Derya-i hikmetten damlalar*. Çeviren : Sadık Yılma. Eskişehir 1963 Yeşilnur Matbaası. 70 S. 8°
 "Hikmet Yayınları No : 1"
- DESCARTES, René : *İlk felsefe üzerine metafizik düşünceler*. (Les méditations métaphysiques touchant la première philosophie). 2. basılış. Çeviren : Mehmet Karasan. Yayımlıyan :

Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1962 Millî Eğitim Basımevi. 223 S. 8°

“Dünya Edebiyatından Tercümeleler”
“Fransız Klâsikleri : 11”

DEVLETSÂH, Emin b. Alâüddevle-i İsfereyi : *Tezkire-i Devletşah.*, I. Çeviren : Prof. Necati Lügal. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. Ankara 1963 Millî Eğitim Basımevi. XVII + 506 S. 8°

“Dünya Edebiyatından Tercümeleler”
“Şark - İslâm Klâsikleri : 30”

DİDEROT, Denis : *Aktörlük hakkında aykırı düşünceler.* (Paradoxe sur le comedien). 2. basılış. Çeviren : Sabri Esat Siyavuşgil. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1962 Millî Eğitim Basımevi. 101 S. 8°

“Dünya Edebiyatından Tercümeleler”
“(Fransız Klâsikleri : 4)”

DİDEROT, Denis : *Filozofça düşünceler.* Çeviren : İsa Öztürk. İstanbul 1963 Gün Basımevi. 58 S. 8°

“Çan Yayınları : 23”

DICKENS, Charles : *David Copperfield.* Çeviren : Mine Karaağaç. İstanbul 1963 Ak Kitabevi. 392 S. 8°

DICKENS, Charles : *David Copperfield.* Çocukluğu. Kısaltarak çeviren : Nurcihan Kesim. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 109 S. 8°

“Varlık Yayınları Sayı : 964”
“Büyük Çocuk Kitapları : 15”

DICKENS, Charles : *Oliver Twist.* İstanbul 1962 Nebioğlu Yayınevi. 47 S. 8°

“Resimli Dünya Klâsikleri Sayı : 5”

DICKENS, Charles : *Oliver Twist.* Çeviren : Ender Gürol. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 376 S. 8°

“Varlık Yayınları Sayı : 991”

“Büyük Eserler Kitaphığı : 52”

DICKENS, Charles : *Pik vik'in maceraları.* (Pickwick papers). Çeviren : Ahmet Kabaklı. İstanbul 1962 Yeni Savaş Matbaası. 256 S. 8°

“Meşhur Romanlar Serisi : 34”

DİMT, Elga : *Cehennem kayası.* 2. basım. Çeviren : Ahmet Muhip Dranas. İstanbul 1963 Akba Yayınevi. XVI + 238 S. 8°

Dilencinin çocukları : Resimli masallar. İstanbul 1963 Güniz Basımevi. 30 S. 8°

“Faydalı Çocuk Yayınları”

“Binbirgece Masalları”

Din ve sanat. 2. basım. Çeviren : Burhan Toprak. İstanbul 1962 Varlık Yayınevi. 112 S. 8°

“Varlık Yayınları Sayı : 923”

“Varlık Büyük Cep Kitapları : 213”

DODGE, Mary Mapes : *Gümüş patenler.* Çeviren : Hilmi Bilginer. İstanbul 1962 Işıl Kitabevi. 111 S. 8°

“Işıl Kitabevi Yayınları”

DÖNİTZ, Karl : *Büyükamiral Karl Dönitz'in hatıratı.* Çeviren : Muzaffer Elaldı. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı Deniz Kuvvetleri Komutanlığı. İstanbul 1963 Deniz Basımevi. 355 S. 8°

- DOSTOYEVSKI, Fyedor Mihayloviç : *Budala. İdiot. 1. kısım. Çeviren : Servet Lünel. Yayın-
hyan : Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı. Ankara 1963 Milli Eğitim Basımevi.
331 S. 8°*
"Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
- DOSTOYEVSKI, Fyedor Mihayloviç : *Delikanlı. 3 cilt. 2. basılış. Çeviren : Servet Lünel.
Yayınhyan : Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı. Ankara 1962 Milli Eğitim
Basımevi. 383 + 291 + 447 S. 8°*
"Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
"Rus Klâsikleri : 52"
- DOSTOYEVSKI, Fyedor Mihayloviç : *Ecinniler. III. Çevirenler : A. Mühip Dranas - Servet
Lünel. Yayınhyan : Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı. Ankara 1963 Milli
Eğitim Basımevi. 271 S. 8°*
"Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
"Rus Klâsikleri : 73"
- DOSTOYEVSKI, Fyedor Mihayloviç : *Karamozof kardeşler. Çeviren : Güzin Sayar. İstanbul
1963 Ak Kitabevi. 329 S. 8°*
- DOSTOYEVSKI, Fyedor Mihayloviç : *Karamozof kardeşler. 1. cilt. 2. basım. Çeviren : Nihal
Yalaza Taluy. Yayınhyan : Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1962
Milli Eğitim Basımevi. VII + 247 S. 8°*
"Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
"Rus Klâsikleri : 74"
- DOSTOYEVSKI, Fyedor Mihayloviç : *Karamazof kardeşler. IV. Çeviren : Nihal Yalaza Taluy.
Yayınhyan : Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1963 Milli Eğitim
Basımevi. 460 S. 8°*
"Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
"Rus Klâsikleri : 74"
- DOSTOYEVSKI, Fyedor Mihayloviç : *Ölü bir evden hatıralar. 1. cilt. 2. basılış. Çeviren : Nihal
Yalaza Taluy. Yayınhyan : Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1963
Milli Eğitim Basımevi. XI + 248 S. 8°*
"Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
"Rus Klâsikleri : 36"
- DOSTOYEVSKI, Fyedor Mihayloviç : *Suç ve ceza. Çeviren : A. Bekir Sıtkı. İstanbul 1963 Ak
Kitabevi. 399 S. 8°*
- DOSTOYEVSKI, Fyedor Mihayloviç : *Tatsız bir olay. 2. basılış. Çeviren : Nihal Yalaza Taluy.
Yayınhyan : Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1962 Milli Eğitim
Basımevi. 91 S. 8°*
"Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
"Rus Klâsikleri : 50"
- DOSTOYEVSKI, Fyedor Mihayloviç : *Yeraltından notlar. (Zapiski z podpolya). 2. basılış.
Çeviren : Nihal Yalaza Taluy. Yayınhyan : Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı.
İstanbul 1963 Milli Eğitim Basımevi. 147 S.*
"Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
"Rus Klâsikleri : 71"
- DOTTRENS, Prof. Dr. Robert : *Eğitim ve demokrasi. 2. kısım. Çevirenler : Dr. M. Baha Arıkan-
İ. Memduh Seydol. İstanbul 1963 Kutulmuş Matbaası. 63 S. 8°*
- DOUGLAS, Mary Teresa Peacock : *İlkokul kütüphaneleri. Çeviren : Behire Abacıoğlu Balkan.*

- Ankara 1962 Yeni Koşal Matbaası. XI + 96S. 8° 11 planş
 "Unesco Türkiye Millî Komisyonu Yayınları Kütüphanecilik Elkitapları : 2"
- DOYLE, Sir Arthur Conan : *Baskerville'lerin köpeği*. Çeviren : Ender Gürol. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 162 S. 8°
 "Varlık Yayınları Sayı : 1023"
 "Varlık Polis Romanları : 2"
- DUBNOV, Jakov Semenovich : *Geometrik isbatlarda hatalar*. Çeviren : A. Nazmi İlker. İstanbul 1962 Şirketi Mürettibiye Basımevi. 61 S. 8°
 "Türk Matematik Derneği Yayınları Sayı : 5"
- DUMAS, Alexandre, Père : *Üç silahşörler*. Çeviren : M. Doğan Özbay. İstanbul 1963 İyigün Yayınevi. 120 S. 8°
 "İyigün Yayınları, Seri : R"
- DUMAS, Alexandre, Père : *Üç silahşörler*. 2. cilt. Çeviren : Gönül Suveren. İstanbul 1963 Akba Yayınevi. 379 + 448 S. 8°
- DUMAS, Alexander, fils : *Kamelyalı kadın*. Çeviren : Tahsin Yücel. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 211 S. 8°
 "Varlık Yayınları Sayı : 1071"
 "Büyük Eserler Kitaphığı : 56"
- DURKHEIM, Emile : *Meslek ahlakı* (La morale professionnelle). 2. basılış. Çeviren : Mehmet Karasan. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığ. İstanbul 1962 Millî Eğitim Basımevi. XLIII + 63 S. 8°
 "Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
 "Fransız Klâsikleri : 164"
- DUVERGER, Prof. Maurice : *Siyasi rejimler*. Çeviren : Dr. Yaşar Gürbüz. İstanbul 1963 Remzi Kitabevi. 146 S. 8°
 "Kültür Serisi : 27"
- DUVİNAGE, M. : *Termik santrallerde su*. Çeviren : Muallâ Tepçler. Ankara 1961. 202 y. 4°
 "Etibank Elektrik İşletmeleri Müessesesi Seri B, Sayı : 15"
- Dünyayı güldüren bilmeceler, fıkralar*. Çeviren ve türkçeye uygulayan : Semra Özın. İstanbul 1963 Nurgök Basımevi. 55 S. 8°
 "Yankı Yayınları"
 "Yankı Çocuk Kitaphığı : 9"
- DU MAURIER, Daphné : *Rebeka*. Çeviren : Selâmi İzzet Sedes. İstanbul 1963 Büyük Matbaa. 212 S. 8°
- DYKİN, E. B. - W. A. Uspenski : *Çokrenk problemleri*. Matematik sohbetleri, 1. cilt. Çevirenler : A. R. Özbek - M. A. Özkan. İstanbul 1962 Şirketi Mürettibiye Basımevi. VII + 71 S
 "Türk Matematik Derneği Yayınları Sayı : 2"
- DYKİN, E. B. - W. A. Uspenski : *Sayılar teorisinden problemler*. Matematik sohbetleri, 2. Çeviren : A. Nazmi İlker. İstanbul 1963 İstanbul Matbaası. XI + 161 S. 8°
 "Türk Matematik Derneği Yayınları Sayı : 3"
- Eğitim psikolojisi*. 1. cilt. Çeviren : Necmi Z. Sarı. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığ. İstanbul 1962 Millî Eğitim Basımevi. VI + 495 S. 8°
 "Öğretmen Okulları Kitapları"
- EFLÂTUN : *Hayatı, sanatı eserleri*. Hazırlayan ve çeviren : Necip Alsan. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 125 S. 8°

"Varlık Yayınları Sayı : 1008"

"Dünya Klâsikleri : 23"

ELIOT, Thomas Stearns : *Kokteyl parti.* (The cocktail party). Komedi, 3 perde. Çeviren : Bülent Ecevit. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. Ankara 1963 Millî Eğitim Basımevi. 192 S. 8°

"Millî Eğitim Bakanlığı Modern Tiyatro Eserleri Serisi : 80"

Elektrik motor ve generatörlerinin koruyucu bakımı. Çeviren : Feyzi Özil. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi. İzmir 1963 T.C.D.D. Matbaası. 54 S. 8°

EPIKÜR : *Mektuplar ve maksimler.* Çeviren : Hayrullah Örs. İstanbul 1962 Remzi Kitabevi. 77 S. 8°

"Yunan ve Lâtin Klâsikleri : 4"

Esrarengiz kristaller. 2 c. İstanbul 1963 Güniz Basımevi. 256 S. 8°

"Tenten'in Maceraları"

EVERS, Helen - Evers, Alf : *Mızımız tavşan.* (Fussbunny). Çeviren : Sofi Huri. İstanbul 1963 Ar Basımevi. 40 S. 8°

Esrarengiz yangınlar. İstanbul 1963 Güniz Basımevi. 32 S. 8°

EURİPİDES, *Iphigenia Tauris'te.* Çeviren : Prof. Dr. Suat Sinanoğlu. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. Ankara 1963 Ankara Üniversitesi Basımevi. XXIII + 60 S. 8°

"Dünya Edebiyatından Tercümelere"

"Yunan Klâsikleri : 78"

EWING, Vincent : *Genç kızlar.* Çeviren : Nihal Yeğinoğlu. İstanbul 1962 Altın Kitaplar Yayınevi. 403 S. 8°

"Meşhur Romanlar Serisi : 33"

EWING, Vincent : *Genç kızlar.* 4. basım. Çeviren : Nihal Yeğinoğlu. İstanbul 1963 Altın Kitabevi. 358 S. 8°

"Meşhur Romanlar Serisi : 33"

FAHRUDDİN-İ İrâkî İbrahim : *Pirîltular.* (Lema'at). 2. baskı. Çeviren : Saffet Yetkin. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. Ankara 1963 Ankara Üniversitesi Basımevi. XV + 98 S. 8°

"Dünya Edebiyatından Tercümelere"

"Şark - İslâm - Klâsikleri : 17"

FAHS, Sophia Blanche Lyon : *Fikrini değiştiren kral. Hardal tohumu ilacı.* (Long ago and Many Lands). İki hint hikâyesi. Çeviren : Zühtü Konur. Yayımlıyan : Amerikan Bord Neşriyat Dairesi. İstanbul 1962 Ar Matbaası. 19 S. 8°

"Gökkubbe Altında No : 1"

FAHS, Sophia Blanche Lyon : *Hayvan arkadaşlarımızdan hikâyeler.* Çeviren : Zühtü Konur. Yayımlıyan : Amerikan Bord Neşriyat Dairesi. İstanbul 1962 Ar Matbaası. 18 S. 8°

"Basit Hikâyeler Serisi No : 9"

"Gökkubbe Altında No : 2"

FAHS, Sophia Blanche Lyon : *Uzak illerden üç hikâye.* Çeviren : Zühtü Konur. Yayımlıyan : Amerikan Bord Neşriyat Dairesi. İstanbul 1962 Ar Matbaası. 14 S. 8°

"Basit Hikâyeler Serisi No : 10"

"Gökkubbe Altında No : 3"

FAULKNER, William : *Duman.* (Knights Gambit). Çeviren : Talat Sait Halman. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 106 S. 8°

"Varlık Yayınları, Sayı : 975"

"Varlık Büyük Cep Kitapları : 224"

FAULKNER, William : *Kutsal sığınak*. (Sanctuary). Çeviren : Ender Gürol. İstanbul 1961
Varlık Yayınevi. 246 S. 8°

"Varlık Yayınları Sayı : 943"

"Büyük Eserler Kitaphığı : 48"

FAYERABEND, Dr. W. : *Cinsiyet alfabeti*. Çeviren : H. Ç. İstanbul 1962 Dizerkonca Matbaası.
64 S. 8°

"Yeni Seks Yayınları"

FİNK, Arthur Emil : *Sosyal hizmet alanı*. (The field of social work). Çeviren : Lütfiye Yasa -
Neclâ Ulusay. Ankara 1963 Balkanoğlu Matbaacılık Ltd. Şti. XIX + 684 S. 8°

"Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Sosyal Hizmetler Genel Müdürlüğü Yayınları Sayı : 21"

FİPS, William : *Define avcısı*. Çeviren : Hilmi Bilginer. İstanbul 1963 Işıl Kitabevi. 32 S. 8°

"Deniz, Kara ve Havada Yaşanmış Hâkiki Maceralar Seri : 2"

Firavunun sigarası. İstanbul 1963 Güniz Basımevi. 128 S. 8° resimli.

"Tenten'in Maceraları"

FLAUBERT, Gustave : *Salambo*. Çeviren : Samih Tiryakioğlu. İstanbul 1962 Güven Yayınevi.
334 S. 8°

"Şaheser Romanlar"

FLEMİNG, Ian : *Rusyadan sevgilerle*. (From Russia with love). Çeviren : Nuşin Ağaoğlu. İs-
tanbul 1963 Ağaoğlu Yayınevi. 280 S. 8°

"Büyük Romanlar Serisi No : 1"

FÖLDİ, Mihaly : *Asrın kadını*. 2. basım. Çeviren : F. Zahir Törümküney. İstanbul 1963 Akba
Yayınevi. 486 S. 8°

FOLEY, Charles : *Harika akıncılar*. Çeviren : Ertuğrul Erkmen. İstanbul 1962 K.K.K. İstanbul
Askerî Basımevi. 243 S. 8°

FOURRE, Pierre : *Kurtulan çöl*. Çeviren : Z. G. İstanbul 1962 Sermet Matbaası. 64 S. 8°

"Gamma Çocuk Kitapları"

FOURRE, Pierre : *Sıcak ülkeler doktoru*. Çeviren : Sermet Sami Uysal. İstanbul 1963 Doğan
Kardeş Matbaacılık Sanayii Anonim Şirketi Basımevi. 71 S. 8°

"Doğan Kardeş Yayınları"

FRANCE, Anatole : *Allahlar susamışlardı*. 4. basım. Çeviren : Hüseyin Yalçın. İstanbul 1962
Remzi Kitabevi. 283 S. 8°

"Dünya Muharrirlerinden Tercüme Serisi : 4"

FREUD, Sigmund : *Cinsiyet ve psikanaliz*. Çeviren : Selâhattin Hilav. İstanbul 1963 Varlık
Yayınevi. 200 S. 8°

"Varlık Yayınları Sayı : 992"

"Faydalı Kitaplar : 27"

FUZULİ Mehmed bin Süleyman : *Matla'u'l i'tikâd fi ma'rifati*. I mabda'i va'l-ma'ad. Önsöz ve
notlarla yayıma hazırlayan : Prof. Dr. Muhammed B. Tâvid at-Tancı. Çevirenler : Esat
Çoşan - Kemal Işık. Ankara 1962 Türk Tarih Kurumu Basımevi. XV + 82 + 104 + XIX
S. 8°

"Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Yayınları : 124"

"Türk Edebiyatı Serisi : 19"

GABRİEL, Prof. Albert : *Niğde Türk anıtları*. Çeviren : Ahmed Akif Tütenk. Ankara 1962
Bengi Matbaası. 91 S. 7°

"Türk Kültür Derneği Niğde Şubesi Yayınlarından"

- GALBRAITH, John Kenneth : *Amerikan kapitalizmi*. Ekonomik kuvvetlerin denkleşmesi. (American capitalism). Çevirenler : Yüksel Tavşanlı - Nuran Ergüven. İstanbul 1963 Nebioğlu Yayınevi. 172 S. 8°
- GARBRECHT, Prof. Dr. Günther : *Hidroelektrik enerji üretiminde modern gelişmeler*. (Neuzitliche Entwicklungen im Wasserkraftsbau). Ankara 1963 Balkanoğlu Matbaacılık Ltd. Şti. 19 S. 4°
"Ortadoğu Teknik Üniversitesi İnşaat Mühendisleri Birliği Yayın No : 4"
- GARDNER, Erle Stanley : *Çıplak hayalet*. (The naked phantom). Çeviren : Selâmi İzzet Sedes. İstanbul 1963 Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Matbaası. 154 S. 8°
"Hayat Kitapları : 16"
"Macera ve Dedektif Romanları : 7"
- GARDNER, Erle Stanley : *Kanlı gölge*. Çeviren : Leylâ Soykut. İstanbul 1963 Dizerkonca Matbaası. 144 S. 8°
"Yeni Plâstik Yayınları : 4"
- GARDNER, Erle Stanley : *Kürkü güve yemişti*. (Monk eaten vizon). Çeviren : Gönül Suveren. İstanbul 1963 İskender Matbaası. 221 S. 8°
"Akba Polis Romanları Serisi No : 9"
- GARNERAY, Louis : *Kaptan surcouf'un tayfası*. Çeviren : Nesrin Gönülal. İstanbul 1963 İstanbul Maarif Kitaphanesi ve Matbaası. 175 S. 8°
"Maarif Kitaphanesi Çocuk Yayınları Sayı : C-5"
- GANDHİ, Mohandas Karamchand : *Hakikat yolundaki tecrübelerimin hikâyesi*. Çeviren : Vedat Güryol. İstanbul 1963 Rafet Zaimler Kitap Yayınevi. 428 S. 8°
- GARRETT, Henry Edward : *Psikolojiye giriş*. 9. basım. Çevirenler : Fevzi Ertem - Remzi Öncül. Yayınlayan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1963 Millî Eğitim Basımevi. IV + 270 S. 8°
"Öğretmen Okulları Kitapları"
- GATTERMANN, Ludwig - Heinrich Wieland : *Organik kimya laboratuvarı*. 2. ks. Çevirenler : Dr. Naci Ortabaşı - Prof. Dr. Cemil Dikmen - Dr. Lütfi Ergener. İstanbul 1951 Üçler Basımevi. 289 - 461 S. 8°
"T. C. Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Yayınları Um. 54, Kim. 9"
- GAUDEMET, Prof. : *Teknokrasi ile demokrasi arasındaki ilişkiler*. Çeviren : Ülker Köksal. Ankara 1963 Balkanoğlu Matbaacılık Ltd. Şti. 13 S. 8°
"Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Neşriyat Numarası : 67"
"Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Konferans Serisi : 29"
- GAXOTTE, Pierre : *Fransız ihtilali tarihi*. Çeviren : Samih Tiryakioğlu. İstanbul 1962 Varlık Yayınevi. 332 S. 8°
"Varlık Yayınları, Sayı : 933"
"Faydalı Kitaplar : 23"
- GAZALİ, Ebu Hamid Muhammed b. Muhammed : *Eyyühelvelde kitabının tercümesi*. 6. basım. Çeviren : Elhâc Muzaffer Ozak. İstanbul 1963 Yeni Matbaa. 208 S. 8°
"Salah Bilici Kitabevi Yayınları : 2"
- GAZALİ, Ebu Hamid b. Muhammed : *El munkuzu min-ed-dalâl*. İstanbul 1963 Çağaoğlu Yayınevi. 103 S. 8°
- GAZALİ, Ebu Hamid Muhammed b. Muhammed : *Oğlum*. İmam Gazali'nin talebesine öğütleri. Çeviren : Ahmed Serdaroğlu. Ankara 1963 Doğu Matbaacılık ve Ticaret Limited Şirketi

Matbaası. XXXI + 46 S. 8°

"Diyaret İşleri Başkanlığı Yayınları"

GAZALİ, Ebu Hamid Muhammed b. Muhammed. : *Oğlum. İmam Gazali'nin talebesine öğütleri.*
Çeviren : Ahmet Serdaroğlu. Ankara 1963 Doğu Matbaacılık ve Ticaret Limited Şirketi

Matbaası. XXXI + 46 S. 8°

"İslâm Klâsiklerinden"

GAZALİ, Ebu Hamid Muhammed b. Muhammed : *Terbiyeye dair.* Çeviren : Abdülhalim Akkul.
İstanbul 1963 Çağaloğlu Yayınevi. 27 S. 8°

GELFOND, A. O. : *Denklemlerin tam sayılarla çözülmesi.* Diofant denklemleri. Çeviren : Orhan
İçen. İstanbul 1962 İstanbul Matbaası. 61 S. 8°

"3 Türk Matematik Derneği Yayınları Sayı : 8"

GETTİNS, Andre : *Toplumsal güvenlik nedir.* Çeviren : Rekin Teksoy. İstanbul 1962 Düşün
Yayınevi. 104 S. 8°

Gevezeliğin sonu. Çeviren : Necat Akdemir. İstanbul 1963 Işıl Kitabevi. 16 S. 8°

"Temel Harflerle Hikâyeler No : 6"

GEYLANI, Abdülkadir : *Fütûh'ül Gayb.* Gizliden sesler. 3. basım. Çeviren : Abdülkadir Akçiçek.
Ankara 1963 Kardeş Matbaası. 155 S. 8°

"Rahmet Yayınları"

GİDE, André Paul Guillaume : *Denemeler.* 2. basılış. Çeviren : Ord. Prof. Suut Kemal Yetkin.
Yayımlayan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. Ankara 1962 Ankara Üniver-
sitesi Basımevi. 120 S. 8°

"Dünya Edebiyatından Tercümeleler"

"Modern Fransız Edebiyatı"

GİDE, André Paul Guillaume. *Günlük.* (Journal 1889 - 1918. Seçmeler). Çeviren : Fuat Pekin.
Yayımlayan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. Ankara 1963 Millî Eğitim
Basımevi. 279 S. 8°

"Dünya Edebiyatından Tercümeleler"

"Modern Fransız Edebiyatı"

GİDE, André Paul Guillaume : *Kalpazanlar.* Çeviren : Samih Tiryakioğlu. İstanbul 1963 Güven
Yayınevi. 298 S. 8°

"Varlık Yayınları, Sayı : 970"

"Büyük Eserler Kitaplığı : 51"

GİRAUDOUX, Jean : *Deli saraylı.* La folle de Chaillot. Çeviren : Fikret Adil. İstanbul 1963
Yeni Matbaa. 112 S. 8°

"Yeditepe Yayınları : 130"

GİRAUDOUX, Jean : *Ezgiler ezgisi.* (cantiqnes des cantiques). Çeviren : Tahsin Saraç. Yayımlayan :
Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. Ankara 1963 Millî Eğitim Basımevi.
55 S. 8°

"Millî Eğitim Bakanlığı Modern Tiyatro Eserleri Serisi : 94"

GNEDENKO, B. V. - Aleksandr İ'kavlovich Khinchin : *İhtimaller hesabına giriş.* Çeviren :
Lütfi Biran. İstanbul 1963 İsmail Akgün Matbaası. VIII + 166 S. 8°

"Türk Matematik Derneği Yayınları Sayı : 15"

GEOTHE, Johann Wolfgang von : *Rüyalar bahçesi.* Çocuk masalı. Çeviren : Recai Bilgin. İs-
tanbul 1962 Sermet Matbaası. 31 S. 8°

"Gamma Çocuk Kitapları"

- GOGOL, Nicolas : *Ölü canlar*. Oyun 15 tablo. Oyunaştırılan : Arthur Adamov. Çevirenler : Sabahattin Eyüboğlu - Melih Cevdet Anday. İstanbul 1962 Elif Yayınevi 103 S. 8°
 "Elif Yayınları : 2"
 "Tiyatro Kitapları : 1"
- GOGOL, Nicolai Vasilevich : *Ölü canlar*. Çeviren : Melih Cevdet Anday. İstanbul 1962 Varlık Yayınevi. 326 S. 8°
 "Varlık Yayınları Sayı : 934"
 "Büyük Eserler Kitaplığı : 45"
- GORDON, M. G. : *Alo. F. B. I.* (Operatörlük). Çeviren : Y. Evinay. İstanbul 1963 Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Matbaası. 256 S. 8°
 "Üç Maymunlar Polis Romanları : 5"
- GORKİ, Maksim : *Stepte*. Serseriler hayatı hikâyeleri. 4. basım. Çeviren : Mustafa Nihat Özön. İstanbul 1962 Remzi Kitabevi. 185 S. 8°
 "Dünya Muharrirlerinden Tercüme Serisi : 3"
- GRAHAM, Sheilah - Gerald Frank : *Her sabah gibi*. Çeviren : Eser Tutel. İstanbul 1962 Altın Kitaplar Yayınevi. 196 S. 8°
 "Meşhur Romanlar Serisi : 26"
- GRAY, Daniel : *Ve dudaklarını öptü*. (La dame de perdition). Çeviren : Selami İzzet Sedes. İstanbul 1962 Ay Yayınevi. 198 S. 8°
- GREGORY, Lady Augusta : *Ay doğarken*. Çeviren : Akşit Göktürk. İstanbul 1963 De Yayınevi. 21 S. 8°
 "Tiyatro Kitapları : 15"
- GRİMM, Jakob Ludwig Karl : *Altın prenses*. İstanbul 1963 İyigün Yayınevi. 32 S. 8°
 "İyigün Yayınları Seri : C"
- GRİMM, Jakob Ludwig Karl - Wilhelm Karl Grimm : *Kül kedisi*. İstanbul 1963 İyigün Yayınevi. 30 S. 8°
 "İyigün Yayınları Seri : C"
- GRİMM, Jakob Ludwig Karl - Wilhelm Carl Grimm : *Parmak çocuk*. 2. basım. Çeviren : Kemal Kaya. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 56 S. 8°
 "Varlık Yayınları, Sayı : 979"
 "Çocuk Klâsikleri : 51"
- GRİMM, Jakob Ludwig Karl - Wilhelm Karl Grimm : *Rapunzel*. Çeviren ve adapte eden : Yüksel Sökmen. İstanbul 1963 Çocukkalbi Dergi ve Kitabevi. 32 S. 8°
- GROSSMAN, Ord. Prof. Dr. Walter : *En küçük kareler metoduna göre dengeleme hesaplarının ana hatları ve jeodezide tatbikatı*. Çeviren : Doç. Mehmet Gündoğdu Özgen. İstanbul 1962 Teknik Üniversite Matbaası. XV + 363 S. 8°
 "T. C. İstanbul Teknik Üniversitesi Kütüphanesi Sayı : 503"
- GROUNDS, Vernon C. : *İnancımızın sebebi*. Çeviren : Gani Yener. İstanbul 1963 Hamle Matbaası. 143 S. 8°
- GUY, Prof. Dr. Albert G. : *Fiziksel metalürjinin esasları*. Malzeme bilgisi. Çeviren : Prof. Dr. Doğan F. Gücer. İstanbul 1963 Teknik Üniversite Matbaası. VIII + 450 S. 8°
 "T. C. İstanbul Teknik Üniversitesi Kütüphanesi, Sayı : 533"
- GUYOT, Dr. J. : *Cinsi hayatımızda erkeğin vazifeleri*. İstanbul 1963 Sıralar Matbaası. 96 S. 8°
 "Demet Yayınları"

- GUYOT, Dr. J. : *Cinsiyette 15 ders*. 3. basılış. Çeviren : A. N. E. İstanbul 1962 Sıralar Matbaası. 96 S. 8°
 "Demet Yayınları"
- Gündelik gazete tarzında hazırlanmış dünya tarihi*. İnsanlığın başlangıcından kore harbine kadar. (News of the world). İstanbul 1963 Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi. 208 S. 2°
Günümüz fransız şiiri. On ozan. Çeviren : Tahsin Saraç. Ankara 1963 Ayyıldız Matbaası. 129 S. 8°
 "Dernek Yayınları : 7"
 "Bilim - Bilgi Dizisi : 3"
- Hafif kurtarma el kitabı*. Çeviren : Hami Yosulçay. Ankara 1963 Kardeş Matbaası. 51 - 163 S. 8°
 "İçişleri Bakanlığı Sivil Savunma İdaresi Başkanlığı Yayınları No : 9"
- HAMİDULLAH, Prof. Dr. Muhammed : *İmam-ı Azam ve eseri*. Çeviren : Kemal Kuşçu. İstanbul 1963 Çağaloğlu Yayınevi. 56 S. 8°
- HAMİDULLAH, Prof. Dr. Muhammed : *Modern iktisat ve İslâm*. Çeviren : Dr. Salih Tuğ. İstanbul 1963 Yağmur Yayınevi. 47 S. 8°
 "Yağmur Yayınları : 13"
 "Fikri Eserler : 5"
- HARNET, O - J. Verceleyen : *Genel mekanik*. 1. sinematik. 7. basım. Çeviren : A. Ferid Saner. Yayımlayan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1963 Millî Eğitim Basımevi. IX + 144 S. 8°
 "Erkek Sanat Enstitüsü Ders Kitapları"
 "Erkek Teknik Öğretim Okulları Ders Kitapları Serisi Genel No : 35, Seri A, No : 15"
- HASEK, Jaroslav : *Aslan asker Chveik*. Çeviren : Selâhattin Hilâv. İstanbul 1963 İzlem Yayınevi. 80 S. 8°
 "İzlem Yayınları : 7"
 "Sanat Dizisi : 5"
- HATİF-İ İsfahani Seyyid Ahmet : *Aşkname*. Ünlü terci-i bend. Çeviren : Rüştü Şardağ. İzmir 1962 Ege Üniversitesi Matbaası. 52 S. 8°
- HAUFF, Wilhelm : *Hortlaklar gemisi*. Türkçeye çeviren ve tertipliyen : Recai Bilgin. İstanbul 1962 Sermet Matbaası. 80 S. 8°
 "Gamma Çocuk Kitapları"
 "Gamma Neşriyat"
- HAUSER, Gayelord : *Genç kal, çok yaşa*. (Look younger, live longer). Çeviren : Seradil Seyda. İstanbul 1962 Pulhan Matbaası. 194 S. 8°
- HAWTHORNE, Nathaniel : *Kızıl damga*. (The scarlet letter). Çeviren : H. Aydın. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 200 S. 8°
 "Varlık Yayınları, Sayı : 996"
 "Büyük Eserler Kitaplığı : 52"
- Heyyam'dan rübailer*. Manzum tercüme. Şairin toplu bir biyografisi ile birlikte. Çeviren : Mehmed Nuri Genosman. Ankara 1963 Ajans - Türk Matbaası. 52 S. 8°
 "Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları"
- HENGSTMENDEL, M. : *Fuel oil*. Çeviren : L. Aldak. İstanbul 1963 Apa Ofset Basımevi. 67 S. 8°
 "Shell Teknik Servisi Yayınları No : 14"
- HESS, Prof. Dr. Adolf : *Trigonometri*. 4. tıpkı basım. Almandan çeviren : Bedi İlgım. İstanbul 1963 Berksoy Basımevi. VII + 136 S. 8°
 "Teknik Okulu Yayınları Sayı : 28"

- HESSE, Hermann : *Gençlik güzel şey*. Çeviren : Behçet Necatigil. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 86 S. 8°
 "Varlık Yayınları. Sayı : 1024"
 "Varlık Büyük Cep Kitapları : 232"
- HEİTLER, Prof. Walter : *Elementer dalga mekaniği*. Çeviren : Prof. H. Gürmen. İstanbul 1963 Şirketi Mürettebiye Basımevi. VIII + 109 S. 8°
 "T. C. İstanbul Teknik Üniversitesi Kütüphanesi Sayı : 555"
- Hey teksas. 9 cilt. İstanbul 1963 Ceylan Yayınları Matbaası. 8°
- HEUPKE, Prof. Dr. Wilhelm : *Hastalar ve sağlamlar için şifa kaynağı, süt*. Çeviren : Dr. Salih Yılmaz. Ankara 1962 Güven Matbaası. 60 S. 8°
- Hikmet genceleri*. 500 hadisi şerif tercümesi ve izahı. 2. basım. Çeviren : Ömer Nasuhi Bilmen. İstanbul 1963 Bilmen Yayınevi. 309 S. 8°
- HOHENBERG, John : *Gazetecilik mesleği*. The professional journalist. Çeviren : Filiz Ofluoğlu. İstanbul 1963 Nebioğlu Yayınevi. 345 S. 8°
 "Gazeteciler Cemiyeti Yayınları No : 1"
- HOFMANN, D. : *Mach prensibine göre evren tasavvurumuzun ifadesi*. Das Mach prinzip als Aussage unserer Welt. İzmir 1963 Ege Üniversitesi Matbaası. 11 S. 8°
 "Ege Üniversitesi Fen Fakültesi İlmî Raporlar Serisi No : 10 - 1963"
- HOLT, Victoria : *Rüzgârlı şato*. (The mistres of Mellyn). Çeviren : Meral Gaspırah. İstanbul 1962 Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Matbaası. 267 S. 8°
 "Hayat Kitapları : 11"
 "Dünün ve Bugünün Romanları : 5"
- HOMEROS : *Odyssea*. Yakup Kadri Karaosmanoğlu ve Ahmet Cevat Emre'nin birer önsözü ile. 2. basılış. Çeviren : Ahmet Cevat Emre. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 343 S. 8°
 "Varlık Yayınları, Sayı : 1008"
 "Büyük Eseler Kitaphı : 6"
- HUBER, Johanna : *Çocuklar için faydalı işler ve oyunlar*. Çeviren : Hulûsi Gökıyıcı. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1962 Millî Eğitim Basımevi. IV + 143 S. 8°
 "Öğretmen Kitapları : 81"
- HÜBSCHER, Arthur : *Çağdaş filozoflar*. Çeviren : Doç. Dr. İsmail Tunah. Ankara 1963 Ankara Üniversitesi Basımevi. VI + 127 S. 8°
 "Ankara Üniversitesi Yayınları : 34"
 "Fen Edebiyat Fakültesi Araştırmalar Serisi : 14"
- HUGO, Victor Marie : *Doksan üç ihtilali*. (Quatre - vingt - treize). Çeviren : Burhan Toprak. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1962 Millî Eğitim Basımevi. 562 S. 8°
 "Dünya Edebiyatından Tercümeler"
 "Fransız Klâsikleri : 220"
- HUGO, Victor Marie : *Kozet*. Çeviren : Hilmi Bilginer. İstanbul 1963 Işıl Kitabevi. 108 S. 8°
 "Işıl Kitabevi Yayınları"
- HUGO, Victor Marie : *Ruy Blas*. 2. basılış. Çeviren : Sabri Esat Siyavuşgil. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1963 Millî Eğitim Basımevi. IX + 156 S. 8°
 "Dünya Edebiyatından Tercümeler"
 "Fransız Klâsikleri : 155"

- HUGO, Victor Marie : *Sefiller*. 3 - 5. cilt. Çeviren : A. Bekir Sıtkı. İstanbul 1963 Ak Kitabevi. 543 S. 8°
- HUSSEİN, M. Kamel : *Kudüs'te bir cuma günü*. City of wrong. (A friday in jerusalem). Çeviren : Selime Hebel. Yayımlayan : Amerikan Bord Neşriyat Dairesi. İstanbul 1963 Çeltüt Matbaacılık Koll. Şti. 223 S. 8°
- HUXLEY, Aldous Leonard : *Ses sese karşı*. (Point countre point), 2. Çeviren : Mina Urgan. Yayımlayan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanhğı. İstanbul 1962 Millî Eğitim Basımevi. 473 S. 8°
 "Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
 "Modern İngiliz Edebiyatı : 2"
- Hz. Ali'nin bir devlet adamına emirnamesi. Çeviren : Mehmet Akif Ersoy. İstanbul 1963 Güneş Yayınevi. 32 S. 8°
 "Doğan Güneş Yayınları No : 16"
- İBRAHİM Sünüsü b. İdris : *Parlayan nur*. (Ennûrul lâmi). Çeviren : Ali Ulvi Kurucu. Yayımlayan : Dr. Ali Kemal Belviranlı. Ankara 1963 Orkun Basımevi. 111 S. 8°
- İktisadi jeoloji*. Derleyen : Quentin Dreyer Singewald. Çevirenler : Atilla Kılınc - Cengiz Keskin. Yayımlayan : Maden Teknik ve Arama Enstitüsü, Ankara 1963. IV + 218 S. 40
- İHTİŞAM, Muhammed : *Urve'ül vüska kurtuluş yolu*. 2. basım. Çeviren : Abdülkadir Akçiçek. İstanbul 1963 Nuruosmaniye Matbaası. 43 S. 8°
- İhtiyar değirmenci*. Çeviren : Tahir Erdil. İstanbul 1963 Tan Gazetesi ve Matbaası. 17 S. 8°
 "Levent Çocuk Yayınları : 4"
- İlâhi hadisler*. 2. basım. Çeviren : Hasan Hüsnü Erdem. Ankara 1963 Türk Tarih Kurumu Basımevi. X + 64 S. 8°
 "Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları : 37-4"
- İlim ile imanın birleştiği yer*. Beş radyo konuşması. Çeviren : Ziya Sak. İstanbul 1963 Hamle Matbaası. 55 S. 8°
- İngiltere'de sendikacılık*. Hazırlayan : Merkez Haberler Bürosu. Doğan Kardeş Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi. 36 S. 8°
- İRANYAN, Dikran : *Rusyaya bir daha dönmiyeceğim*. Çeviren : A. Fatih. Ankara 1963 Resimli Posta Neşriyat ve Matbaacılık Ltd. Şirketi. 211 S. 8°
- İRİSH, William : *Bire on vardı*. (Deadline ad dawn). Çeviren : Leylâ Soykut. İstanbul 1962 Akba Yayınevi. 236 S. 8°
 "Akba Polis Romanları Serisi No : 8"
- İspanya masalları*. 2. basış. Çeviren : Edibe Birsen. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 64 S. 8°
 "Varlık Yayınları Sayı : 1007"
 "Çocuk Klâsikleri : 41"
- İSTRATİ, Panait : *Angel dayı*. 4. basış. Çeviren : Yaşar Nabi Nayır. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 118 S. 8°
 "Varlık Yayınları Sayı : 954"
 "Varlık Büyük Cep Kitapları : 48"
- İSTRATİ, Panait : *Arkadaş*. (Mihaıl). 4. basış. Çeviren : Yaşar Nabi Nayır. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 190 S. 8°
 "Varlık Yayınları Sayı : 1002"
 "Büyük Eserler Kitaplığı : 54"

- IONESCO, Eugène : *Ders.* Çeviren : Fikret Adil. İstanbul 1962 Kâğıt ve Basım İşleri A. Ş.
37 S. 8°
"Kent Yayınları No : 3"
"Yabancı Oyun Yazarları No : 2"
- IONESCO, Eugene : *Gergedan.* Çeviren : Fikret Adil. İstanbul 1963 Yeni Matbaa. 112 S. 8°
"Ataç Kitabevi Yayınları : 42"
"Tiyatro Dizisi : 3"
- İyi kalpli kız.* Sinderella. İstanbul 1963 Güniz Basımevi. 30 S. 8°
"Faydalı Çocuk Yayınları"
"Binbirgece Masalları"
- JAMES, Henry : *Daisy Miller.* Çeviren : Neclâ Aytür. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 64 S. 8°
"Varlık Yayınları Sayı : 989"
"Varlık Büyük Cep Kitapları : 227"
- JAMES, Jennifer : *Güzel şeytan.* Çeviren : Sevgi Uçar. İstanbul 1963 Ak Kitabevi. 287 S. 8°
- JARRY, Alfred : *Übü.* Çeviren : Asaf Çiyiltepe. İstanbul 1962 İzlem Yayınevi. 76 S. 8°
"İzlem Yayınları : 5"
"Sanat Dizisi : 3"
- JARRY, Alfred : *Übü.* 2. basılış. Çeviren : Asaf Çiyiltepe. İstanbul 1963 Yeni Matbaa. 80 S. 8°
"İzlem Yayınları : 5"
"Sanat Dizisi : 3"
- JEANS, James : *Elektrik ve magnetizmanın matematik teorisi.* II. Çeviren : Doç. Sıdika Saltan.
İstanbul 1963 Matbaa Teknisyenleri Basımevi. 367 S. 8°
"T. C. İstanbul Teknik Üniversitesi Kütüphanesi, Sayı : 518"
- JOKAİ, Mor : *Görünmeyen yara.* Çeviren : Sami Nabi Özerdim. İzmir 1962 Gutenberg Matbaası.
63 S. 8°
"Kovan Yayınları"
"Dünya Edebiyatı : 1"
- JONES, Sir Harold Spencer : *Başka dünyalarda hayat.* (Life on other worlds). Çeviren : Avni
Yakaloğlu. Yayımlayan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1963
Millî Eğitim Basımevi. IV + 175 S. 8°
"İngiliz Bilim Eserleri Serisi : 3"
- JOHN'S, Elaine St : *Tanrı benim dostumdur.* (My friend God). Çeviren : Mefharet Ersin. Yayımlayan :
Amerikan Bord Neşriyat Dairesi. İstanbul 1963. 39 S. 8°
- JOUFFROY, Theodore Simon : *Felsefe bahisleri.* (Melanges philosophiques). 2. basılış. Çeviren :
Rabia San. Yayımlayan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1962
Millî Eğitim Basımevi. XXV + 86 S. 8°
"Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
"Fransız Klâsikleri : 208"
- JUNG, Prof. Dr. Heinrich Wilhelm Ewald : *Sayılar teorisine giriş.* Çeviren : Orhan Ş. İçen.
İstanbul 1962 İsmail Akgün Matbaası. VIII + 176 S. 8°
"Türk Matematik Derneği Yayınları Sayı : 12"
- Kaçırılan mühür.* İstanbul 1963 Güniz Basımevi. 128 S. 8°
"Tenten'in Maceraları"
- Kadın kasabı.* Çeviren : Muzaffer Ulukaya. İstanbul 1963 Toptan Ucuz Kitabevi. 80 S. 8°
"Yeni Mayk Hammer Serisi No : 2"

- Kadın kasabı*. Çeviren : Muzaffer Ulukaya. İstanbul 1963 Toptan Ucuz Kitabevi. 80 S. 8°
"Yeni Mayk Hammer Serisi No : 2"
- Kahraman tom miks*. 9. cilt. İstanbul 1963. 8°
- KAFKA, Franz : *Duruşma*. Çeviren : Sabahattin Eyüboğlu. İstanbul 1963 Gün Basımevi. 103 S. 8°
"Can Yayınları : 3"
- KAFKA, Franz : *Milena'ya mektuplar*. 2. basım. Çeviren : Adalet Cimeoz. İstanbul 1963 Ataç Kitabevi. 238 S. 8°
"Ataç Kitabevi Yayınları : 44"
- KANIK, Orhan Veli : *Fransız şiiri antolojisi*. Başlangıçtan bugüne. 3. basılış. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 96 S. 8°
"Varlık Yayınları, Sayı : 978"
"Varlık Cep Kitapları : 225"
- Kalpazanlar çetesi*. İstanbul 1963 Güniz Basımevi. 31 S. 8°
- Kara ada*, İstanbul 1963 Güniz Basımevi. 128 S. 8°
"Tenten'in Maceraları"
- KAREL, G. : *Tütün mildiyözü*. Peronospora tabacına adam. İstanbul 1963 Hüsniyat Matbaası. 23 S. 8°
- KARCH, R. Randolph - Edward C. Estabrooke : 250 *öğretim tekniği*. Çevirenler : İbrahim Paro - İbrahim Yurt. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1963 Millî Eğitim Basımevi. XVI + 111 S. 8°
- KARMAN, Theodore V. - Prof. Maurice A. Biot : *Mühendislikte matematik metodlar*. Mühendislik problemlerinin matematik tetkikine giriş. 2. cilt. Çeviren : Ratip Berker. İstanbul 1963 Şirketi Mürettebiye Basımevi. VII + 230 S. 8°
- KAZANCAKIS, Nikos : *Aleksî zorba*. Çeviren : Ahmet Angın. İstanbul 1963 Ataç Kitabevi. 248 S. 8°
"Ataç Kitabevi Yayınları : 49"
"Çağdaş Yayınlar : 6"
- KAZARİNOFF, Nicholas D. : *Geometrik eşitsizlikler*. Çeviren : A. Yüksel Özemre. İstanbul 1963 İstanbul Matbaası. 161 S. 8°
"Türk Matematik Derneği Yayınları, Sayı : 13"
- KAZNACHEEV, Aleksandr : *Bir sovyet sefaretinin içyüzü*. Bir Rus diplomatının Burma'da başma gelenler. Ankara 1963 Doğu Matbaacılık ve Ticaret Limited Şirketi. 148 S. 8°
- KENDRICK, Raynard H. : *Körece*. —Blind man's bluff—. Çeviren : Gülten Suveren. İstanbul 1963 Akba Yayınevi. 207 S. 8°
"Akba Polis Romanları Serisi No : 13"
- KENNEDY, John Fitzgerald : *Amerikanın aradığı barış*. Başkan John F. Kennedy'nin Washington D. C. deki Amerikan Üniversitesinde 10 Haziran 1963 günü yaptığı konuşma. Yayımlıyan : Amerikan Haberler Merkezi. İstanbul 1963 Yenilik Basımevi. 6 S. 8°
- KENNEDY, John Fitzgerald : *Cesaret ve fazilet mücadelesi*. (Profiles in courage). Çeviren : Nihal Yeğinobalı. İstanbul 1963 Ak Kitabevi. 143 S. 8°
- KENNEDY, John Fitzgerald : *Küba karantinası*. Başkan Kennedy'nin gizli Sovyet füze tesisleri hakkında yaptığı konuşma. Yayımlıyan : Amerikan Haberler Merkezi. İstanbul 1962 Yenilik Basımevi. 7 S. 8°

- KENNEDY, John Fitzgerald : *Nükleer deneme yasağı anlaşması*: Amerikann görüşü. Yayımlayan : Amerikan Haberler Merkezi. İstanbul 1963 Yenilik Basımevi. 6 S. 8°
- KENNEDY, John Fitzgerald : *Tek bir milletin veya sistemin değil, fakat insanlığın dünya çapındaki zaferi*. İstanbul 1963 Yenilik Basımevi. 8 S. 8°
- Kırmızı korsan*. 2 cilt. İstanbul 1963 Güniz Basımevi. 256 S. 8°
"Tenten'in Maceraları"
- Kıyı hataları çalışma komisyonunun tavsiyeleri*. 2. basım. Çeviren : Dr. Cahit Karakaş. Ankara 1962 DSİ Matbaası. 15 S. 8°
"Bayındırlık Bakanlığı Demiryolları ve Limanlar İnşaat Reisliği Sayı : 5"
- Kızılçuk sopası*. Çeviren : Alev Can. İstanbul 1963 Çocuk Kalbi Dergi ve Kitabevi. 32 S. 8°
- Kızılçuk arasında*. İstanbul 1963 Güniz Basımevi. 128 S. 8°
"Tenten'in Maceraları"
- KIESLING, H. : *Sodyumklorit kaşarının inkişafı ve bugünkü durumu*. İstanbul 1963 Kağıt ve Basım İşleri A. Ş. 14 S. 8°
- KING, Rufus : *Kapının arkasındaki esrar*. Çeviren : Gani Yener. İstanbul 1963 İnkılâp ve Aka Kitabevleri Koll. Şti. 150 S. 8°
"Polis Romanları Serisi No : 2"
- KINSEY, Prof. Arankot - Dr. Mare Ellivine - Marie Stops : *Evlilikte cinsi arzu*. Derleyen : G. Durak. İstanbul 1963 Hakiki Ucuz Kitabevi. 80 S. 8°
"Cinsi Kitaplar Serisi : 4"
- KLINGER, Martin : *Remazol boyamaddeleri ile iktisadi boyamalar*. İstanbul 1963 Kağıt ve Basım İşleri A. Ş. 18 S. 8°
- KNIGHT, Eric Mawbray : *Yuvaya dönüş*. Lassie come - home. Çeviren : Nurcihan Kesim. İstanbul 1963 Çocuk Kitabevi. 56 S. 8°
"Yüce Türk Çocuk Kitapları Serisi No : 13"
- Komünizmin anatomisi*. Çeviren : Muzaffer Soysal. İstanbul 1963 Ahmet Sait Matbaası. 89 S. 8°
"Yağmur Yayınları : 16"
"Fikri Eserler : 7"
- Korkunç bir gece*. Çeviren : Necat Akdemir. İstanbul 1963 Işıl Kitabevi. 16 S. 8°
"Temel Harflerle Hikâyeler No : 4"
- KOSTOVSKI, A. N. : *Yalnız pergel kullanarak yapılan geometrik çizimler*. Çeviren : Şüküfe Yamantürk. İstanbul 1962 İsmail Akgün Matbaası. VIII + 87 S. 8°
"Türk Matematik Derneği Yayınları Sayı : 7"
- KOVATS, Adreas von - Georges Desmur : *Sanfrifuj ve eksenel pompalar, vantilatörler, kompresörler*. Çevirenler : Prof. Dr. Cahit Özgür - Doç. Hasan Fehmi Yazıcı. İstanbul 1963 Matbaa Teknisyenleri Basımevi. XII + 423 S. 8°
"T. C. İstanbul Teknik Üniversitesi Kütüphanesi, Sayı : 509"
- KRIEG, Henry : *Devletin ve diğer amme kurumlarının iktisadi alandaki davranışları*. Çeviren : Atilla Tolun. Ankara 1962 Balkanoğlu Matbaacılık Ltd. Şti. 31 S. 8°
"Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Konferans Serisi : 25"
- KROWKIN, P. P. : *Eşitsizlikler*. Çeviren : H. Şahinci. İstanbul 1962 Şirketi Mürettebiye Basımevi. 60 S. 8°
"Türk Matematik Derneği Yayınları, Sayı : 1"
- KSENOPHON : *Anabasis*. 2. basım. Çeviren : Hayrullah Örs. Yayımlayan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1962 Millî Eğitim Basımevi. III + 381 S. 8°

- "Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
"Yunan Klâsikleri : 61"
- KSENOFON : *Şölen ve Sokrates'in savunması*. Çeviren : Hayrullah Örs. İstanbul 1962 Remzi Kitabevi. 488 S. 8°
"Yunan ve Lâtin Klâsikleri : 2"
- KSENOFON. *Yunan tarihi*. 3 kısım. Çeviren : Prof. Dr. Suat Sinanoğlu. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. 1963. 134 S. 8°
"Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
"Yunan Klâsikleri : 79"
- KYSER, Herbert : *Elektrikle enerji nakli*. Motorlar ve konvertisörler. 3. basım. Çeviren : Prof. Emin Ünalın. İstanbul 1963 Matbaa Teknisyenleri Basımevi. IX + 297 S.
"İstanbul Teknik Üniversitesi Kütüphanesi Sayı : 541"
- Kuranı hakim ve meal-i kerim*. 2.3.c lt. 4. basım. Tercüme ve tefsir eden : Hasan Basri Çantay. İstanbul 1962 Ahmet Said Matbaası. 475 - 1254 S. 8°
- Kur'an-ı kerim*. Arapçadan çeviren : Besim Atalay. İstanbul 1962 Doğan Kardeş Matbaacılık Şirketi A. Ş. Matbaası. 756 S. 8°
- Kuranı kerim'in Türkçe mealî âlisi ve tefsiri*. 1. cilt. 2. basım. Tefsir eden : Ömer Nasuhi Bilmen. İstanbul 1963 Bilmen Yayımevi. 532 S. 8°
- Kurbağa prens*. İstanbul 1963 Güniz Basımevi. 30 S. 8°
"Faydalı Çocuk Yayınları"
"Bin Bir Gece Masalları"
- Kurbağa prens*. Derleyen : K. Tahsin Uysal. Ankara 1963 Rüzgarlı Matbaa. 20 S. 8°
"Çocuk Kitapları Serisi No : 1"
- Kurnaz tilki*. Çeviren : Zahir Güvemli. 2. basılış. İstanbul 1963 Varlık Yayımevi. 64 S. 8°
"Varlık Yayınları Sayı : 1006"
"Çocuk Klâsikleri : 42"
- Kutsal Kuran*. Türkçe mealî. Hazırlayan : Ord. Prof. Dr. Sadi Irmak. İstanbul 1963 Akşam Matbaası. 492 S. 8°
- KUTUB, Prof. Seyyid : *İstâmnda sosyal adalet*. 2. cilt. Çevirenler : Yaşar Tunagür - Dr. M. Adnan Mansur. İstanbul 1963 Çağaloğlu Yayımevi. 131 S. 8°
- KUTUZOV, B. V. : *Geometri*. 1 - 3. cilt. Çeviren : Hüseyin Demir. İstanbul 1963, 1964 Matbaa Teknisyenleri Basımevi. 165 + 221 + 120 S. 8°
"Türk Matematik Derneği Yayınları Sayı : 19 - 21"
- LACOMBE, Roger Etienne : *Demokrasi buhranı*. Çeviren : Suat Erginer. İstanbul 1962 Anıl Yayımevi. 130 S. 8°
- LA FONTAINE, Jean de : *Arslan ile fare*. İstanbul 1963 İyigün Yayımevi. 31 S. 8°
"İyigün Yayınları Seri C"
- LA FONTAINE, Jean de : *Hikâyeler*. Hazırlayan : Nermin Milâr. İstanbul 1963 İyigün Yayımevi. 191 S. 8°
"İyigün Yayınları Seri : A"
- LAFONTAINE, Jean de : *Leylek ile tilki*. İstanbul 1963 İyigün Yayımevi. 31 S. 8°
"İyigün Yayınları Seri : C"
- LA FONTAINE, Jean de : *Tavşan ile kaplumbağa*. İstanbul 1963 İyigün Yayımevi. 31 S. 8°
"İyigün Yayınları Seri : C"

- LAJUGIE, Jean de : *İktisadi doktrinler*. Çeviren : Necmettin Mete. İstanbul 1963 Remzi Kitabevi. 156 S. 8°
- LAMPEDUSA, Giuseppe di : *Leopar*. (Il gattopardo). Çeviren : Nihal Yeğinobah. İstanbul 1963 Altın Kitaplar Yayınevi. 272 S. 8°
- LANHAM, Edwin Moultrie : 21 numaralı kasa. (Slug it slay). Çeviren : Mümtaz Akdemir. Ankara 1963 Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Matbaası. 254 S. 8°
"Üç Maymunlar Polis Romanları : 4"
- LAO - TZU : *Taoizm*. Tao ta ching. 2. basılış. Çeviren : Muhaddere Nabi Özerdim. Yayımlayan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. Ankara 1963 Millî Eğitim Basımevi. 67 S. 8°
"Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
"Çin Klâsikleri : 3"
- Latin ozanlarından çeviriler. Çeviren : Oktay Rifat. İstanbul 1963 Gün Basımevi. 61 S. 8°
"Çan Yayınları : 17"
- LAWRENCE, David Herbert : *Ölen adam*. Çeviren : Bilge Karasu. İstanbul 1962 Ataç Kitabevi. 76 S. 8°
"Ataç Kitabevi Yayınları : 40"
- LEDUC, Ovtave : *Demiryol dersleri*. Çeviren : Prof. Mehmet Bozkurt. İstanbul 1963 Teknik Üniversite Matbaası. 408 S. 8°
"T. C. İstanbul Teknik Üniversitesi Kütüphanesi Sayı : 536"
- LEİBNİZ, Gottfried Wilhelm : *Monadoloji*. (La monadologie). 2. basım. Çeviren : Ord. Prof. Suut Kemal Yetkin. Yayımlayan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. Ankara 1962 Üniversite Basımevi. 24 S. 8°
"Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
"Alman Klâsikleri : 49"
- LEMERLE, M. - Cazes, M. : *Fransız plânları ve Fransada millî ekonomi plânlarının sonuçları*. Ankara 1962 Balkanoğlu Matbaacılık Ltd. Şti. 23 S. 8°
"Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Konferans Serisi No : 24"
- LİN, Yu-t'ang : *Gizli isim*. (The secret name). Çeviren : Suzan Akpınar. İstanbul 1962 Doğan Kardeş Yayınları A. Ş. Basımevi. 250 S. 8°
"Işık Kitapları No : 14"
- LINDSAY, Maud : *Annemin masalları*. Çeviren : Naim Halit Yaşaroğlu. 6. basılış. İstanbul 1963 Çocuk Kitabevi. 48 S. 8°
"Yüce Türk Çocuk Kitapları Serisi No : 5"
- LİTTNER, Ner : *Küçük çocukların temel ihtiyaçları*. Teke tek münasebet. Primary needs of children a one to one relationship. Çeviren : Dr. M. Orhan Öztürk. Ankara 1962 Akın Matbaası. 33 S. 8°
- LONDON, Jack : *Dönek*. 2. basılış. Çeviren : Fikret Uray. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 96 S. 8°
"Varlık Yayınları, Sayı : 971"
"Varlık Büyük Cep Kitapları : 223"
- LONDON, Jack : *Güneş çocuğu*. Çeviren : Bülent Özön. İstanbul 1963 Remzi Kitabevi. 227 S. 8°
"Dünya Muharirlerinden Tercümeleler Serisi : 17"
- LONDON, Jack : *Martin Eden*. Çeviren : Mete Ergin. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 390 S. 8°
"Varlık Yayınları, Sayı : 962"
"Büyük Eserler Kitaplığı : 50"

- LOMBROSO, Cesare : *Suç işlemenin biyolojik ve sosyal sebepleri*. 2. basım. Çeviren : Ord. Prof. Dr. Sadi Irmak. İstanbul 1963 Aydın Güler Kitabevi. 78 S. 8°
- LORÇA, Federico Garcia : *Yerma*. Çeviren : Tahsin Saraç. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. Ankara 1962 Millî Eğitim Basımevi. 76 S. 8°
"Millî Eğitim Bakanlığı Modern Tiyatro Eserleri Serisi : 91"
- LORENZİNİ, Carlo : *Pinokyo*. İstanbul 1963 İtimat Kitabevi. 32 S. 8°
- LÜGEN, Kurt : *Kurtları yıldırın kuş*. Çeviren : S. Türkis Noyan. İstanbul 1963 Doğan Kardeş Matbaacılık Sanayii A. Ş. 304 S. 8°
- Me COLVIN, Lionel Roy : *Halk kütüphaneleri yayın faaliyeti*. Çeviren : Berin U. Yurdadoğ, Ankara 1963 Güzel İstanbul Matbaası. X + 132 S. 8°
"Unesco Türkiye Millî Komisyonu Yayınları Kütüphanecilik Elkitapları : 4"
- Me KINNEY, Fred : *Türkiye'de psikoloji*. Psikolojinin gelişmesi ve bölge kültürünün etkisi üzerine bir spekülasyon. Çeviren : Hasan Tan. Ankara 1962 Mars Matbaası. 11 S. 4°
"Ortadoğu Teknik Üniversite Fen ve Edebiyat Fakültesi Yayın No : 3"
- MACLEAN, Alister : *Navaron'un topları*. Çeviren : Altémur Kılıç. İstanbul 1963 İnsel Kitabevi. 232 S. 8°
- MAEL, Pierre : *Küçük ocakçı*. Çeviren : Nihal Yalaza Taluy. İstanbul 1963 Varlık Yayımevi. 61 S.
"Varlık Yayınları Sayı : 956"
"Çocuk Klâsikleri : 25"
- Mahpusların tabii tutulacağı asgari insani muamele hakkında birleşmiş milletler teşkilatınca tesbit olunan esaslar*. Çeviren : Dr. Faruk Erem. Ankara 1963 Ajans - Türk Matbaası. 23 S. 8°
- MALAPARTE, Curzio : *Darbe-i hükümet san'atı*. Çeviren : Cavit Yamaç. Ankara 1963 Resimli Posta Matbaası. XXVII + 205 S. 8°
- MALAPARTE, Curzio : *Darbe-i hükümet san'atı*. 2. basım. Çeviren : Cavit Yamaç. Ankara 1963 Resimli Posta Matbaası. XXVII + 205 S. 8°
- Malasia tasarıtı*. Endonezya'ya karşı bir neokoloniyalist tehdidi. Yayımlıyan : Endonezya Cumhuriyeti Büyükelçiliği Haberler Bürosu. 1963. 12 y. 4°
- MALTZ, Maxwell : *Yangın gecesi*. Çeviren : Meral Gaspıralı. İstanbul 1962 Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Matbaası. 271 - 314 S. 8°
"Hayat Kitapları : 11"
"Dünün ve Bugünün Romanları : 5"
- MANSFIELD, Katherine : *Seçme hikâyeler*. (Short stories). Çeviren : Ş. Karadeniz - G. Kayaalp. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. Ankara 1963 Millî Eğitim Basımevi. 182 S. 8°
"Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
"Modern İngiliz Edebiyatı : 3"
- MARKUSHEVİCH, A. İ. : *İndirgemeli diziler*. Çevirenler : A. R. Özbek - M. A. Özkan. İstanbul 1963 İstanbul Matbaası. 58 S. 8°
"Türk Matematik Derneği Yayınları, Sayı : 18"
- MARSH, Ngaio : *Tiyatroda cinayet*. (Enter a murderer). Çeviren : Hikmet Niven. İstanbul 1963 Tifdruk Matbaacılık Sanatı A. Ş. Matbaası. 159 S. 8°
"Hayat Kitapları : 21"
"Macera ve Dedektif Romanları : 10"

- MARSHALL, Rosamond Vander Zee : *Kaderin pençesinde*. (The bixby girl). Çeviren : Meral Gaspıralı. İstanbul 1963 Tifdruck Matbaacılık Sanayii A. Ş. Matbaası. 319 S.
 "Hayat Kitapları : 23"
 "Dünün ve Bugünün Romanları : 10"
- MARİN DU GARD, Roger : *Jean Barois*. Çeviren : Nebil Otman. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1963 Millî Eğitim Basımevi. LXI + 524 S. 8°
 "Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
 "Modern Fransız Edebiyatı : 6"
- MASON, Richard : *Suzie Wong*. Çeviren : Özay Sunar. İstanbul 1960 Yeni Yıldız ve Engin Matbaaları. 300 S. 8°
 "Meşhur Romanlar Serisi : 24"
- MASUR, Hal : *Üç ölü var*. Dedektif roman. Çeviren : İlhan Eti. İstanbul 1963 Nebioğlu Yayımevi. 208 S. 8°
 "Dü Do Ro dünya dedektif romanları : 2"
- Mavi boncuk*. İstanbul 1963 Güniz Basımevi. 128 S. 8°
 "Tenten'in Maceraları"
- MAXWELL, Francis : *Beyaz şeker imâlatında sülfüleme ve şerbet temizlenmesinde kullanılan diğer maddeler*. Çeviren : Talât Çiloğlu. Ankara 1963 Yeni Desen Matbaası. VIII + 80 S. 8°
 "Türkiye Şeker Fabrikaları A. Ş. Neşriyatı. Sayı : 101"
- Mayk Hammer'in cinayet serisi*. Çeviren : Muzaffer Ulukaya. İstanbul 1963 Çınar Matbaası. 64 S. 8°
- MEHR, Stanley - Herbert Keith Ferguson : *Portekizde kuru incir sanayii*. İzmir 1959 Hepak Matbaası. 23 S. 8°
 "İzmir Ticaret Odası Neşriyatı No : 41"
- MEVLÂNA Celâleddin Rumi : *Mektuplar*. Çeviren : Abdülbaki Gölpınarlı. İstanbul 1963 İnkılâp ve Aka Kitabevleri. XXIII + 312 S. 8°
- MEVLÂNA Celalettin Rumi : *Mesnevi* 2. 4. basılış. Çeviren : Veled İzbudak. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1963 Millî Eğitim Basımevi. VI + 334 S. 8°
 "Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
 "Şark - İslâm Klâsikleri : 1"
- MEVLÂNA Celâleddin Rumi : *Mesnevi*. Çeviren ve şerheden : Tâhir Olgun. İstanbul 1963 Ahmet Sait Matbaası. 328 S. 8°
- MEVLÂNA Celâleddin Rumi : *Münâcat-i Mevlana*. Çeviren : Mithat Bahari Beytur. İstanbul 1963 Tan Gazetesi ve Matbaası. 78 S. 8°
- MERİMEE, Prosper : *Colomba*. 2. basılış. Çeviren : Yaşar Nebi Nayır. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1963 Millî Eğitim Basımevi. IV + 204 S. 8°
 "Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
 "Fransız Klâsikleri : 76"
- MERİMEE, Prosper : *Carmen*. 2. basılış. Çeviren : Yaşar Nebi Nayır. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1962 Millî Eğitim Basımevi. 94 S. 8°
 "Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
 "Fransız Klâsikleri : 80"
- Meteliksiz prens*. İstanbul 1963 Güniz Basımevi, 30 S. 8°
 "Faydalı Çocuk Yayınları"
 "Binbirgece Masalları"

- Milletlerarası Çalışma Bürosu*: Kolektif müzakereleri. İş eğitimi dersleri. Çeviren : Ord. Prof. Ferit Hakkı Saymen. İstanbul 1962 Çeltüt Matbaacılık Koll. Şti. 200 S. 8°
"Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Kitap Yayınları No : 1"
- MİLLER, Arthur : *Bütün oğullarım*. (All my sons). Çeviren : Ülkü Tamer - Aykut Tamer. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 78 S. 8°
"Varlık Yayınları Sayı : 966"
"Varlık Tiyatro Serisi : 11"
- MİLLER, Arthur : *Cadı kazanı* (The crucible). Çevirenler : Sabahattin Eyüboğlu - Vedat Günyol. Yayıncı : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1962 Millî Eğitim Basımevi. 171 S. 8°
"Millî Eğitim Bakanlığı Modern Tiyatro Eserleri Serisi : 37"
- Millî kütüphaneler, görevleri ve sorunları. Avrupa Millî Kütüphaneleri Kollogyumu. Viyana 8 - 27 Eylül 1958. Çeviren : Behire Abacıoğlu Balkan. Ankara 1963 Ankara Üniversitesi Basımevi. XVI + 99 S. 8°
"Unesco Türkiye Millî Komisyonu Yayınları Kütüphanecilik Elkitapları : 3"
- Minik sapa*. Çeviren : Berin Altuğ. İstanbul 1962 Yenilik Basımevi. 11 S. 8°
"Hür Çocuk : 2"
- MİRBEAU, Octave Henri Marie : *Bir hizmetçi kızın hatıraları*. (Le journal d'une femme de chambre). Çeviren : Reşit Bağan. İstanbul 1963 Nebioğlu Yayınevi. 324 S. 8°
"Bütün Dünya Kitapları"
- Moby Dik*. Çeviren : Hilmi Bilginer. İstanbul 1963 Işık Kitabevi. 32 S. 8°
"Deniz, Kara ve Havada Yaşamış Hakiki Maceralar Serisi : 4"
- MOLIERE, Jean Baptiste Poquelin : *Tartuffe*. Çeviren : Cevdet Perin. İstanbul 1963 Remzi Kitabevi. 78 S. 8°
"Dünya Muharrirlerinden Piyesler Serisi : 8"
- MONTEİL, Casimir : *Vantilatörler, körükler ve santrifüj kompresörler*. Çeviren : Nejat Aybers. İstanbul 1962 Teknik Üniversitesi Matbaası. VIII + 117 S. 8°
"T. C. İstanbul Teknik Üniversitesi Kütüphanesi Sayı : 502"
- MONTEPİN, Xavier de : *Ekmekçi kadın*. Aşk ve macera romanı. İstanbul 1963 İnkılap ve Aka Kitabevleri Koll. Şti. 240 S. 8°
"Macera Romanları Serisi : 1"
- MONTEPİN, Xavier de : *Ekmekçi kadın*. (La porteuse de pain). Çeviren : Muammer Tuncer. İstanbul 1963 Anten Yayınevi. 480 S. 8°
- MONTESQUIEU, Charles Louis de Secondat : *İran mektupları*. (Lettres persannes). Çeviren : Dr. Muhittin Göklü. İstanbul 1963 Hüsnütabiat Matbaası. 480 S. 8°
- MONTESQUIEU, Charles Louis de Secondat : *Kanunların ruhu üzerine*. (De l'esprit des lois). Çeviren : Fehmi Baldaş. Yayıncı : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. Ankara 1963 Millî Eğitim Basımevi. 603 S. 8°
"Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
"Fransız Klâsikleri : 223"
- MORENO, Jacob : *Sosyometrinin temelleri*. (Who shall survive) ; Çeviren : Nurettin Şazi Kose-mihal. İstanbul 1963 İstanbul Matbaası. LXXVIII + 520 S. 8°
"İstanbul Üniversitesi Yayınları No : 1028"
- MORETTİNİ, Alessandro : *Onbeş yıllık bir denemeye göre zeytin budama*. (La potatura dell'olivo secondo un'esperienza quindicennale). Çeviren : Mehmet Kantar. Ankara 1962 Güven

Matbaası. 24 S. 8°

"Tarım Bakanlığı Meslek Kitaplar Serisi (D) 68"

MOSCA, Prof. Gaetano : *Siyasi doktrinler tarihi*. Eskiçağdan zamanımıza kadar. Çeviren : Samih Tiryakioğlu. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 348 S. 8°

"Varlık Yayınları Sayı : 990"

"Faydalı Kitaplar : 26"

MÜLLER, Hans Robert : *Kinematik dersleri*. Çevirenler : Prof. Esat Egesoy - Maide Oruç. Ankara 1963 Ankara Üniversitesi Basımevi. X + 292 S. 8°

"T. C. Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Yayınları Um. 96 - Mat 27"

MUSSET, Alfred de : *Marianne'nin kalbi*. Les caprices de Marianne. 2. basım. Çevirenler : Prof. Bedrettin Tuncel - Sabahattin Eyuboğlu, Yayımlayan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1962 Millî Eğitim Basımevi. 72 S. 8°

"Dünya Edebiyatından Tercümeleler"

"Fransız Klâsikleri : 7"

MUSSET, Alfred de : *Şamdancı*. (Le chandelier). 2. basım. Çeviren : Prof. Bedrettin Tuncel - Sabahattin Eyuboğlu. Yayımlayan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1963 Millî Eğitim Basımevi. III + 90 S. 8°

"Dünya Edebiyatından Tercümeleler"

"Fransız Klâsikleri : 6"

NEMIROVSKY, Irène : *İhtiyarlamıyan kadın*. Jesabel. Çeviren : Muazzez Tahsin Berkand. İstanbul 1962 İnkılâp ve Aka Kitabeveleri. 152 S. 8°

NEUMANN, Erwin : *Beton kaplamalar*. Çeviren : Dumrul Apak. Ankara 1963 Gürsoy Basımevi. 112 S. 8°

"T. C. Bayındırlık Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü Yayın No : 110"

NIETZSCHE, Friedrich Wilhelm : *Yunanlıların trafik çağında felsefe*. 2. basım. Çeviren : Nusret Hızır. İstanbul 1963 Ekin Basımevi. XX + 81 S. 8°

"Elif Yayınları No : 7"

"Felsefe Dizisi No : 3"

NİMİGEANU, D. : *Cehennem sınırını aştı*. Ankara 1962 Altınok Matbaası. 181 S. 8°

NİPKOW, P. : *Genel orman yol ve havai hat şebekelerinin plânlaştırılması*. Çeviren : Prof. Dr. Faik Tavşanoğlu. İstanbul 1962 Yenilik Basımevi. 24 S. 8°

"T. C. Tarım Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü Yayınlarından Seri No : 352 ' Seri No : 21"

Nükleer ilim ve teknoloji terimleri sözlüğü. Çevirenler : Prof. Dr. Fahir Yeniçay - S. Murat Uz-dilek. İstanbul 1963 Berksoy Matbaası. XI + 203 S. 8°

"T. C. İstanbul Teknik Üniversitesi Kütüphanesi, Sayı : 538"

OGNALL, Leopold Horace : *Ölüm tuzağı*. (Bowman strikes again). Çeviren : Günseli Arda. İstanbul 1963 Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Matbaası. 155 S. 8°

"Hayat Kitapları : 14"

"Macera ve Dedektif Romanları : 6"

O'HARA, John : *Hayat kasırgası*. (From the terrace). Çeviren : Günseli Arran. İstanbul 1963 Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. 439 S. 8°

OHNET, Georges : *Demirhane müdürü*. (Le maître de forges). Çeviren : Muammer Tuncer. İstanbul 1963 Anten Yayınevi. 294 S. 8°

OMEDEİ Zorini, Attilio : *Asit izo nikotinik hidrazidi ile İnah ile antituberkular profilikalsi*. Çeviren : Dr. Cahit Özyeğin. İzmir 1962 Nefaset Matbaası. 48 S. 8°

- OMURA, Kimiko : *Geysa'nın hatıra defteri*. Çeviren : Meral Gaspıralı. İstanbul 1963 Türkiye Yayınevi. 112 S. 8°
"Günün Kitapları No : 73"
- ORCZY, Emmuska, Baroness : *Kırmızı çiçek*. (Scarlet circle). Çeviren : İ. Ba. İstanbul 1963 Akba Yayınevi. 202 S. 8°
"Akba Polis Romanları Serisi No : 16"
- Organizasyon ve metod araştırmaları*. Çeviren : Kenan Sürgit. 2. basım. Ankara 1963 Balkanoğlu Matbaacılık Ltd. Şti. 2 + 80 S. 8°
"Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Tercüme Serisi : 16"
- Organization for European Economic Cooperation Office for scientific and Technical Personnel* : İtalya, Yunanistan ve Türkiye'de araştırma ve formasyon. Çeviren : Süreyya Günay. İstanbul 1962 Matbaacılık Okulu. 51 S. 8°
"T. C. Millî Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Öğretim Müsteşarlığı Eğitim Araçları ve Teknik İşbirliği Genel Müdürlüğü Seri C. No : 4"
- Orta dereceli okullar için tabiat bilimleri muhakeme testi*. Hazırlayan : Dr. George W. Angell. Çeviren : İbrahim Özgentaş. Ankara 1960. 15 S. 8°
- Ortopedi kılavuz el kitabı*. Hazırlayan : American Orthopaedic Association. Çeviren : Doç. Dr. Rıdvan Ege. Ankara 1962 Yeni Desen Matbaası. 64 S. 8°
- OSMENT, R. M. : *Komünizmden tanrıya*, Çeviren : Nermin Erkmen. İstanbul 1963 Hamle Matbaası. 39 S. 8°
- Öldüren yosma*. Çeviren : Muzaffer Ulukaya. İstanbul 1963 Toptan Ucuz Kitabevi. 80 S. 8°
"Yeni Mayk Hammer Serisi No : 1"
- ÖMER Hayyam : *Hayyam rubailerini Türkçe söyleyiş*. Çeviren : Yahya Kemal Beyatlı. İstanbul 1963 Baha Matbaası. 60 + 4 S. 8°
"İstanbul Fetih Cemiyeti Neşriyatı : 51"
"Yahya Kemal Enstitüsü Yayınları : 6"
"Yahya Kemal Külliyyatı : 4"
- PAAPE, Eddy - J. M. Charlier : *Güneşin peşinde*. İstanbul 1962 Karaca Yayınevi 46 S. 8°
- PAAPE, Eddy - J. M. Charlier : *Marc Dacier dünyayı dolaşiyor*. İstanbul 1962 Apa Ofset Basımevi. 46 S. 4°
- PAAPE, Eddy - J. M. Charlier : *Pasifiğin ötelinde*. İstanbul 1963 Karaca Yayınevi. 46 S. 4°
- PALMADE, Guy : *Karakter bilgisi*. Çeviren : Afif Ergunalp. İstanbul 1963 Aml Yayınevi. 118 S. 8°
- Para babası*. İstanbul 1963 Güniz Basımevi. 32 S. 8°
"Faydalı Çocuk Yayınları"
"Binbir Gece Masalları"
- PARKER, Bertha Morris : *Nedir? Neden? Nasıl?*. Toprak, su, hava, ateş, ısı. 1. cilt. İstanbul 1963 Doğan Kardeş Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi. 144 S. 8°
"Doğan Kardeş Yayınları : 1"
- PARKER, Bertha Morris : *Nedir? Neden? Nasıl?*. 2. cilt. İstanbul 1963 Doğan Kardeş Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi. 129 S. 8°
"Doğan Kardeş Yayınları"
- Parlak düğme*. Çeviren : Alev Can. İstanbul 1963 Çocuk Kalbi Dergi ve Kitabevi. 32 S. 8°
- Parmak çocuk*. Çeviren : Hasan Bozkaya. İstanbul 1963 Burhaneddin Erenler Matbaası. 15 S. 8°
"Küçüklerle Kitaplar"

- PAUCHET, Dr. Victor : *Saadet yolu*. Kendi kendine yeniden terbiye. 5. basılış. İstanbul 1963 Ahmet Halit Yaşaroğlu Kitapçılık ve Kağıtçılık Ltd. Şti. 191 S. 8°
"Sihhi Eserler Serisi : 2"
- PEATTIE, Donald Carlos : *Öncü büyük adamlar*. (Lives of destiny). Çevirenler : Ayten Dincer - Nuriye Müstakimoğlu. İstanbul 1962 Nebioğlu Yayınevi. 200 S. 8°
"On Kitap Kulübü Sıra No : 6"
- PELLIER, Henri : *Japon masalları*. Çeviren : Mehmet Toprak. Ankara 1963 Balkanoğlu Matbaacılık Ltd. Şti. 33 S. 8°
- PERRAULT, Charles : *Kahraman prens*. Çeviren : Tahir Erdil. 17 S. 8°
"Levent Çocuk Yayınları : 3"
- PERRAULT, Charles : *Kül kedisi*. 3. basılış. Çeviren : Tahsin Yücel. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 64 S. 8°
"Varlık Yayınları, Sayı : 952"
"Çocuk Klâsikleri : 221"
- Petrolün temel unsurları*. Hizmete özel. Çeviren : Cevat Sivas. Yayımlayan : Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Karargah Merkez Grup Başkanlığı. İstanbul 1962 T. C. Deniz Basımevi. VII + 134 S. 4°
"Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Meslek Kitapları"
- PETROV, Grigori Spridonoviç : *Zencilerin mürşidi eğitimci Kara Müsa*. (Booker Washington) Çeviren : Hasip Ahmet Aytuna. İstanbul 1963 Remzi Kitabevi. 58 S. 8°
- Purlanta bülbül*. İstanbul 1963 Güniz Basımevi. 30 S. 8°
"Faydalı Çocuk Masalları"
"Bin Bir Gece Masalları"
- PİRERRE, Bernardin de Saint : *Pol ve Virjini*. (Paul et Virgine). Çeviren : Ali Kami Akyüz. İstanbul 1963 Hilmi Kitabevi. 200 S. 8°
- PİNCHERLE, Alberto : *Kalbe düşen gölge*. Çeviren : A. Semih Yazıcıoğlu. İstanbul 1963 Altın Kitaplar Yayınevi. 233 S. 8°
"Meşhur Romanlar Serisi : 41"
- PİNCHERLE, Alberto : *Kızım ve ben*. Çeviren : Özay Sunar. İstanbul 1963 Altın Kitaplar Yayınevi. 253 S. 8°
"Meşhur Romanlar Serisi"
- PINTER, Harold : *Gügel dolap*. Çeviren : Ergun Sav. İstanbul 1962 De Yayınevi. 40 S. 8°
- PIRANDELLO, Luigi : *Ağzı çiçekli adam*. Çeviren : Ali Poyrazoğlu. İstanbul 1963 Baha Matbaası. 20 S. 8°
"Elif Yayınları No : 6"
"Cep Kitapları Dizisi No : 2"
"Tiyatro Kitapları Dizisi No : 2"
- PIRRO, Ugo : *Beş ateşli kadın*. 2. basım. Çeviren : Nüveyre Gültekin. İstanbul 1963 Çınar Matbaası. 138 S. 8°
"Şafak Yayınları No : 2"
- PLANTY, Earl Gerald - William S. Mc Cord Carlos Arthur Efferson : *İşletmelerde içşi ve idareci eğitimi*. Çeviren : Mehmet Odabaş. Ankara 1962 Ltd. Şti. Matbaası. 167 S. 8°
- PLATON : *Alkibiades*. 1 cilt 2. basım. Çeviren : İrfan Şahinbaş. Yayımlayan : Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı. Ankara 1963 Milli Eğitim Basımevi. 83 S. 8°

- "Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
 "Yunan Klâsikleri : 25"
- PLATON : *Devlet*. Çevirenler : Sabahattin Eyüboğlu - M. Ali Cimcoz. İstanbul 1962 Remzi Kitabevi. 488 S. 8°
 "Yunan ve Latin Klâsikleri : 2"
- PLATON : *Mektuplar*. 2. basılış. Çeviren : İrfan Şahinbaş. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanhğı. İstanbul 1962 Milli Eğitim Basımevi. 91 S. 8°
 "Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
 "Yunan Klâsikleri : 43"
- PLATON : *Phaidon*. 3. basılış. Çevirenler : Suut Kemal Yetkin - Hamdi Rağıp Atademir. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanhğı. Ankara 1963 Ankara Üniversitesi Basımevi. 116 S. 8°
 "Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
 "Yunan Klâsikleri : 12"
- PLEKHANOV, Georgii Valentinovich - Jean Louis Lecercle - Pierre Albouy : *Sanat ve sosyalizm*. Çeviren : Selim Mımoğlu. İstanbul 1962 Tan Gazetesi ve Matbaası. 156 S. 8°
 "Sosyal Yayınlar : 5"
- POE, Edgar Allan : *Morgue sokağı cinayeti*. Seçilmiş hikâyeler. 3. basılış. Çeviren : Memet Fuat Bengü. İstanbul 1962 Varlık Yayımevi. 102 S. 8°
 "Varlık Yayınları Sayı : 920"
 "Varlık Büyük Cep Kitapları : 212"
- PÖSCHL, Theodor : *Teknik mekanik*. 2. basım. Çeviren : Prof. Fahrettin Ardan. İstanbul 1963 Berksoy Matbaası. IX + 366 S. 8°
 "T. C. İstanbul Teknik Üniversitesi Kütüphanesi, Sayı : 141"
- Population Council'in Türkiyedeki nüfus plânlamasına dair raporu*. Çeviren : Necil Ulusay. Ankara 1963 Akın Matbaası. 77 S. 8°
 "T. C. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanhğı Yayınlarından No : 295"
- PORTER, Eleanor Hodgman : *Pollyanna*. Saadet kitabı. Çeviren : Nermin Milâr. İstanbul 1963 İyigün Yayımevi. 192 S. 8°
 "İyigün Yayınları Seri A, No : 4"
- POSEY, Dr. Thomas : *Demokrat cemiyetlerde sendikacılık*. Hazırlayan : Türk - İş Eğitim Merkezi. Ankara 1963, 11 S. 8°
 "Türk-İş Yayın No : 14"
- POTTS, Manning : *Yukarı oda*. (Upper room). 2 cilt. Çeviren : Harriet Nilson. Derleyen : Sylvia Meyer. İstanbul 1963 Amerikan Bord Neşriyat Dairesi. 34 + 37 S. 8°
- POUND, Ezra : *Cathay*. Çeviren : Ülkü Tamer. İstanbul 1963 De-Yayımevi. 63 S. 8°
 "Dünya Şiiri : 3"
- PREVERT, Jacques : *Şiirler*. Çeviren : Sabahattin Eyüboğlu. İstanbul 1963 Gün Basımevi. 93 S. 8°
- PREVİLE, Jean : *Sosyalist gözle toplum ve sanat*. Çeviren : Asım Bezirci. İstanbul 1963 İzlem Yayımevi. 57 S. 8°
 "İzlem Yayınları : 13"
 "Toplum Sorunları Dizisi : 4"
- PRIESTLEY, J. B. : *Bir komiser geldi*. An inspector calls. Çeviren : Prof. İrfan Şahinbaş. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanhğı. İstanbul 1962 Milli Eğitim Basımevi. 96 S. 8°

- "Millî Eğitim Bakanlığı Modern Tiyatro Serisi : 89"
- PUŞKIN, Aleksandr Sergeyeviç : *Son kurşun*. Çeviren : Orhan Yüksel. İstanbul 1963 Tifdruk Matbaacılık ve Sanayii A. Ş. Matbaası. 303 + 314 S. 8°
- "Hayat Kitapları : 17"
- "Dünün ve Bugünün Romanları : 8"
- PYLE, Howard : *Ormanlar kıralı*. Robin Hood. Robin Hud'un maceraları. Çeviren : Nurcihan Kesim. İstanbul 1963 İyigün Yayınevi. 198 S. 8°
- "İyigün Yayınları, Seri : A"
- QUEEN, Ellery : *Kupa dörtlüsü*. (Four of hearts). Çeviren : Gönül Suveren. İstanbul 1963 Akba Yayınevi. 280 S. 8°
- QUENTIN, Patrick : *Yıldızlardan kan damlıyor*. (The stars spell death). Çeviren : İ. Ba. İstanbul 1963 Ak Kitabevi. 154 S. 8°
- "Ak Kitabevinin Polis Romanları Serisi No : 27"
- QUENTIN, Marise : *Şehvete düşkün kadınlar*. Çeviren : Gülseren Durakoğlu. İstanbul 1963 Çınar Matbaası. 94 S. 8°
- QUÍROGA, Horacio : *Koca orman masalları*. 2. basılış. Çeviren : İsa Öztürk. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 64 S. 8°
- "Varlık Yayınları, Sayı : 973"
- "Çocuk Klâsikleri : 30"
- ROYER, Louis Charles : *Aşk gecesi*. Çeviren : İzzettin Kucur. İstanbul 1962 Çınar Matbaası. 128 S. 8°
- "Sex Romanları : 12"
- ROYER, Louis Charles : *Aşk çılgınları*. (Almanyada aşk). Çeviren : Müfit İsmir. İstanbul 1962 Sinan Matbaası. 126 S. 8°
- "Sex Romanları : 5"
- ROYER, Louis Charles : *Aşk kadınları*. Çeviren : İzzettin Kucur. İstanbul 1963 Toptan Ucuz Kitabevi. 120 S. 8°
- "Sex Romanları No : 14"
- ROYER, Louis Charles : *Aşk kampı*. Çeviren : Azmi Nihad Erman. İstanbul 1962. "Demet Yayınları"
- ROYER, Louis Charles : *Çılgın bakire*. Çeviren : Muzaffer Tuncay. İstanbul 1962 Toptan Ucuz Kitabevi. 128 S. 8°
- "Sex Romanları : 3"
- ROYER, Louis Charles : *Çıplak model*. Çeviren : G. Durak. İstanbul 1963 Hakiki Ueuzluk Kitabevi. 96 S. 8°
- ROYER, Louis Charles : *Dallar tercih edilir*. Çeviren : Mustafa Yalçın. İstanbul 1963 Ressam Kemal Baki Yayınevi. 104 S. 8°
- "Demet Yayınları : 13"
- ROYER, Louis Charles : *Erkeğe susayan kadınlar*. Çeviren : G. Durak. İstanbul 1963 Çınar Matbaası. 112 S. 8°
- ROYER, Louis Charles : *Erkek delisi*. Çeviren : Müfit İsmir. İstanbul 1962 Çınar Matbaası. 128 S. 8°
- "Sex Romanları : 9"

- RÖYER, Louis Charles : *Hayır demeyen kadın*. Çeviren : Mustafa Yalçın. İstanbul 1963 Ressam Kemal Baki Yayınevi. 104 S. 8°
"Demet Yayınları : 13"
- ROYER, Louis Charles : *İnsan harası*. Çeviren : İsmet Sevinçli. İstanbul 1962 Sıralar Matbaası. 96 S. 8°
"Demet Yayınları"
- ROYER, Louis Charles : *Şehvet arzuları*. Çeviren : Müfit İmşir. İstanbul 1962 Çınar Matbaası. 118 S. 8°
"Sex Romanları : 10"
- RACİNE, Jean Baptiste : *Andromak*. (Andromaque). Çeviren : Munis Faik Ozansoy. Yayınevi : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığ. İstanbul 1963 Millî Eğitim Basımevi. II + 77 S. 8°
"Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
"Fransız Klâsikleri : 219"
- RACİNE, Jean Baptiste : *Phaidra*. (Phedre). 2. basılış. Çeviren : Afif Orbay. Yayınevi : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığ. Ankara 1963 Millî Eğitim Basımevi. 87 S. 8°
"Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
"Fransız Klâsikleri : 95"
- RANDET, M. - M. Maltete : *Fransada bölge tanzimi ve yeni komün kuruluşları*. Çeviren : Dr. Atılâ Tolun. Ankara 1962 Balkanoğlu Matbaacılık Ltd. Şti. 30 S. 8°
"Türkiye ve Orta Doğu Anıme İdaresi Enstitüsü Konferans Serisi : 23"
- RAYMOND, Rene : *paradan tatlı ne var*. (What's better than money). Çeviren : Yalçın Evinay. Ankara 1962 Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Birliği Matbaası. 281 S. 8°
"Polis Romanları"
"Üç Maymunlar : 1"
- RAYMOND, Rene : *Uğursuz padesü*. Çeviren : Mümtaz Akdemir. Ankara 1963 Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Matbaası. 222 S. 8°
"Üç Maymunlar Polis Romanları : 3"
- REDKEY, Henry : *Bugünün rehabilitasyon merkezleri*. Çeviren : Dr. Türkyılmaz Özel. Ankara 1962 Ege Matbaası. VII + 260 S. 8°
"Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığ. Sosyal Hizmetler Genel Müdürlüğü Yayınları Sayı : 19"
- REGEL, Prof. Dr. C. von : *Türkiyenin flora ve vejetasyonuna genel bir bakış*. Çevirenler : Prof. Dr. Asuman Baytop - Rahmiye Denizci. İzmir 1963 Ege Üniversitesi Matbaası. 43 S. 8°
"Ege Üniversitesi Fen Fakültesi Monografiler Serisi No : 1"
- REEDER, Ward G. : *Okul idareciliğinin esasları*. 1. cilt. Çeviren : Turhan Oğuzkan. Yayınevi : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığ. İstanbul 1961 Millî Eğitim Basımevi. 175 S. 8°
"Öğretmen Kitapları : 75"
- REİD, Desmond : *Ölüme davet*. Çeviren : N. D. Ankara 1963 İstiklâl Matbaacılık ve Gazetecilik ve Yalçın Uraz ve Hakkı Bigeç Kollektif Şirketi Matbaası. 64 S. 8°
"Senton Blake Serisi No : 4"
"Kartal Yayınları"
- REMARQUE, Erich Maria : *Garp cephesinde yeni bir şey yok*. Çeviren : Nihal Yeğinoğlu. İstanbul 1963 Altın Kitaplar Yayınevi. 204 S. 8°
"Altın Kitaplar"

- REMARQUE, Erich Maria : *Lizbon'da gece*. Çeviren: Burhan Arpad. İstanbul 1963 Arif Bolad Kitabevi. 270 S. 8°
"Dünya Edebiyatından Seçme Eserler"
- RHINE, Joseph Banks : *Parapsikolojiye kısa bir giriş*. Çeviren : Reşat Bayer. İstanbul 1963 Babiâli Matbaası. 32 S. 8°
- RICE, Craig : *Şanslı ceset*. Çeviren : Nil Eren. İstanbul 1963 Akba Yayınevi. 256 S. 8°
- RILKE, Rainer Maria : *Genç bir şaire mektuplar*. 2. basım. Çeviren : Melâhat Özgü. İstanbul 1963 Remzi Kitabevi. 108 S. 8°
"Kültür Serisi : 1"
- RITTER, Prof. Dr. Kurt : *Dünya ziraat tarihi*. Prof. Dr. Kazım Köylü. Ankara 1962 Ankara Üniversitesi Basımevi. VI + 164 S. 8°
"Ziraat Fakültesi Yayınları : 205"
"Ders Kitabı : 68"
- ROBERTSON, John Henry : *Define adasına dönüş*. (The return of long john Silver). Çeviren : Ali Avni Öneş. İstanbul 1963 Yenilik Basımevi. 64 S. 8°
"Hür Yayınlar : 24"
"Hür Çocuk : 3"
- ROLLAND, Romain : *Beethoven'in hayatı*. 2. basım. Çeviren : Fethi Yücel. Ankara 1963 Ajans -
"Türk Matbaası. 136 S. 8°
"Türkiye İş Bankasının Kültür Yayınları"
- ROQUES, René : *Çıplak ziyaretçi*. Çeviren : M. Doğan Özbay. İstanbul 1963 İtimat Kitabevi. 160 S. 8°
- ROQUES, René : *Şehvet kadını*. İstanbul 1963 Toptan Ucuz Kitabevi. 112 S. 8°
"Sex Romanları No : 13"
- ROSENFELD, Prof. Leon : *Atom çekirdeği*. Çeviren : Prof. Celâl Saraç. Yayınevi : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanhğı. İstanbul 1962 Millî Eğitim Basımevi. 137 S. 8°
"Fransız Bilim Eserleri Serisi : 5"
- ROUSSEAU, Jean Jacques : *İtirafnar*. Çevirenler : Selâhattin Güzey - Faik Beremen : İstanbul 1962 Türkiye Yayınevi. 376 S. 8°
- ROUSSELET, Marcel : *Adalet tarihi*. Çeviren : Adnan Cemgil. İstanbul 1963 Remzi Kitabevi. 126 S. 8°
"Kültür Serisi : 30"
- ROUSSIN, Andre : *Karı koca ve ölüm*. Piyas 3 perde. Çeviren : Tahsin Saraç. Yayınevi : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanhğı. Ankara 1963 Millî Eğitim Basımevi. 147 S. 8°
"Millî Eğitim Bakanhğı Modern Tiyatro Eserleri Serisi : 92"
- RUFER, Alfred : *Pestalozzi ve devrim*. Çevirenler : İsmail Hakkı Tonguç - M. Fuat Gündüzalp - Rauf İnan. İstanbul 1962 Ekin Basımevi. 198 S. 8°
"İnce Yayınları : 3"
- RUSSELL, Bertrand : *Din ile bilim*. (Religion and science). Çeviren : Akşit Göktürk. İstanbul 1963 Baha Matbaası. 148 S. 8°
"Elif Yayınları No : 7"
"Felsefe Dizisi No : 3"
- RUSSELL, Bertrand : *Bilimden beklediğimiz*. (The scientific outlook). Çeviren : Avni Yaka-hoğlu. İstanbul 1962 Varlık Yayınevi. 228 S. 8°

- "Varlık Yayınları, Sayı : 928"
 "Faydalı Kitaplar : 22"
- RUSSELL, Bertrand : *Evlilik ve ahlâk. (Marriage and morals)*. Çeviren : Ender Gürol. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 173 S. 8°
 "Varlık Yayınları, Sayı : 957"
 "Faydalı Kitaplar : 24"
- RUSSELL, Bertrand : *Felsefe meseleleri*. 3. basım. Çeviren : Abdülhak - Adnan Adıvar. İstanbul 1963 Remzi Kitabevi. 220 S. 8°
 "Kültür Serisi : 9"
- RUSSELL, Bertrand : *Saadet yolu. (The Conquest of happiness)*. Çeviren : Nurettin Özyürek. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 174 S. 8°
 "Varlık Yayınları : 984"
 "Faydalı Kitaplar : 25"
- Saç tohumu*. Çeviren : Metin Serinkaya. İstanbul 1963 Çocuk kalbi dergi ve kitabevi. 32 S. 8°
- SAAVEDRA, Michel de Cervantes : *Maharetili asılzade Manşlı Don Kişot*. 2. cilt. Çeviren : Şemsettin S. Kocamemi. İstanbul 1962 İstanbul Kitabevi. 392 S. 8°
 "İstanbul Kitabevi Yayınları : 23"
 "Dünya Edebiyatından Tercüme Serisi : 3"
- SADI-İ ŞİRAZİ, Şeyh Müslihiddin : *Bostan*. 5. basılış. Çeviren : Kilisli Rifat Bilge. İstanbul 1962 Ahmet Halit Yaşaroğlu Kitapçılık ve Kağıtçılık Ltd. Şti. 192 S. 8°
 "Şarktan Garpten Seçme Eserler : 25 - 26"
- SADI-İ ŞİRAZİ, Şeyh Müslihiddin : *Gülistan*. 7. basılış. Çeviren : Kilisli Rifat Bilge. İstanbul 1963 Ahmet Halit Yaşaroğlu Kitapçılık ve Kağıtçılık Ltd. Şti. 144 S. 8°
 "Şarktan - Garptan Seçme Eserler : 9"
- ŞÂDİ-İ ŞİRAZİ, Şeyh Müslihiddin : *Rübailer ve ilk gazeller*. 2. basılış. Çeviren : M. Nuri Gencosman. Yayıncı : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı Ankara 1963 Ankara Üniversitesi Basımevi. VII + 60 S. 8°
 "Dünya Edebiyatından Tercüme Serisi"
 "Şark - İslâm Klâsikleri : 15"
- SAGAN, Françoise : *Eşsiz bulutlar. (Les nuages merveilles)*. Çeviren : Adli Moran. İstanbul 1962 Türkiye Yayınevi. 107 S. 8°
 "Günün Kitapları No : 68"
- Sahipsiz çanta*. Çeviren : Necat Akdemir. İstanbul 1963 Işıl Kitabevi. 16 S. 8°
 "Faydalı Ucuz Masal ve Hikâyeler No : 102"
 "Işıl Kitabevi Yayınları"
- SAİNT-EXUPERY, Antoine de : *Gece uçuşu. (Vol de nuit)*. Çeviren : Mukadder Sezgin - Fuat Pekin. Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1962 Millî Eğitim Basımevi. XXI + 104 S. 8°
 "Dünya Edebiyatından Tercüme Serisi"
 "Fransız Modern Edebiyatı : 5"
- SALİS, Benzo Sertoli : *Muhteşem Süleyman*. Çeviren : Şerafettin Turan. Ankara 1963 Ankara Üniversitesi Basımevi. VII + 332 S. 8°
 "Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Yayınları Sayı : 143"
- Samur saçlı prenses*. İstanbul 1963 Güniz Matbaası. 27 S. 8°
 "Faydalı Çocuk Yayınları"
 "Bin Bir Gece Masalları"

- SAND, George : *Lelia*. Çeviren : Nebil Otman. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. Ankara 1962 Millî Eğitim Basımevi. XVI + 472 S. 8°
 "Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
 "Fransız Klâsikleri : 221"
- Santrifüj tulumba soru ve cevapları*. Çeviren : Prof. Dr. Aziz Ergin. İstanbul 1962 Matbaa Teknisyenleri Basımevi. IV + 274 S. 8°
 "T. C. İstanbul Teknik Üniversitesi Kütüphanesi, Sayı : 507"
- SARTRE, Jean Paul : *Çağımızın gerçekleri*. 2. basım. Çevirenler : Sabahattin Eyüboğlu - Vedat Günyol. İstanbul 1963 Gün Basımevi. 95 S. 8°
 "Çan Yayınları"
- SARTRE, Jean Paul : *İş isten geçti. (Les jeux sont faits)*. 2. basılış. Çeviren : Zübeyir Bensen. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 109 S. 8°
 "Varlık Yayınları, Sayı : 968"
 "Varlık Büyük Cep Kitapları : 222"
- SARTRE, Jean Paul : *Sinekler*. Çeviren : Tahsin Yücel. İstanbul 1963 Ataç Kitabevi. 100 S. 8°
 "Ataç Kitabevi Yayınları : 55"
 "Tiyatro Dizisi : 4"
- SAWADA, Prof. Dr. Ryukichi : *Dinamik meteoroloji dersleri*. Çeviren : Mehmet Köksal. İstanbul 1963 Matbaa Teknisyenleri Basımevi. VI + 119 S. 8°
 "T. C. İstanbul Teknik Üniversitesi Kütüphanesi Sayı : 517"
- SAUVAGE, Jean : *İslâm dünyası kısa kronolojisi*. Genişletilmiş 2. basım. Çevirenler ve genişletenler : Suut Kemal Yetkin - Faik Reşit Unat. Ankara 1963 Ankara Üniversitesi Basımevi. 140 S. 8°
 "Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınlarından : 44"
- SCHIEBEL, Prof. Dr. Adalbert : *Dişler çarklar*. 1. kısım. Düz dişli alın çarkları ve konik çarklar, 2. basım. Çeviren : Ord. Prof. Dr. Hilmi İleri. İstanbul 1963 Teknik Üniversite Matbaası. VIII + 204 S. 8°
 "T. C. İstanbul Teknik Üniversitesi Kütüphanesi, Sayı : 522"
- SCHIWECK, Dr. Fritz : *Telgraf tekniği*. 1. cilt. Çeviren : Prof. Ziyaettin Süder. İstanbul 1963 Teknik Üniversite Matbaası. XIV + 237 S. 8°
 "T. C. İstanbul Teknik Üniversitesi Kütüphanesi Sayı : 521"
- SCHMID, Max T. : *Finans, muhasebe, ve kontrolde dinamizm*. Çeviren : Yücel Koç. İstanbul İstanbul 1963 Resimli Posta Matbaası Ltd. Şti. 15 S. 8°
 "M. K. E. Haberleri Yayınlarından Seri : 1"
- SCHAİTZLER, Arthur : *Yeşil papağan*. Çeviren : Hasan Kuruyazıcı. İstanbul 1963 De Yayınevi. 62 S. 8°
 "Tiyatro Kitapları : 17"
- SCHOKLİTSCH, Ord. Prof. Dr. Armin : *Temel inşaatı*. 3. basım. Çeviren : Prof. Dr. Necati Acun. İstanbul 1962 Teknik Üniversitesi Matbaası. XII + 565 S. 4°
 "T. C. İstanbul Teknik Üniversitesi Kütüphanesi Sayı : 498"
- SCHUMACHER, Ord. Prof. Dr. Friedrich : *Dünya uranyum yataklarının özellikleri ve ekonomik değerleri*. Ankara 1955 M. T. A. Matbaası. 20 S. 4°
 "Maden Tetkik Arama Enstitüsü Konferanslar Yayımları Seri E No : 1"
- SCHUMACHER, Ord. Prof. Dr. Friedrich : *Maden yatakları bilgisinin esasları*. 2. basım. Çeviren : Prof. Dr. Ekrem Göksu. İstanbul 1963 Berksoy Matbaası. IXX + 282 S. 8°
 "T. C. İstanbul Teknik Üniversitesi Kütüphanesi, Sayı : 532"

- SCHWARZ, Ord. Prof. Dr. Andreas Bertalan : *Roma hukuku dersleri*. 1. cilt 6. basım. Çeviren : Prof. Dr. Türkân Rado. İstanbul 1963 Doğan Kardeş Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi. XII + 307 S. 8°
 "İstanbul Üniversitesi Yayınları No : 654"
 "Hukuk Fakültesi No : 134"
- SEARS, Prof. Francis Weston : *Fizik prensipleri*. III. optik. Çeviren : Nusret Kürkçüoğlu. İstanbul 1963 Berksoy Matbaası. 421 S. 8°
 "T. C. İstanbul Teknik Üniversitesi Kütüphanesi Sayı : 540"
- SELİNKO, Annemarie : *Desirée*. 2. basım. Çeviren : Vahdet Gültekin. İstanbul 1956 Türkiye Yayınevi. 536 S. 8°
 "Yıldız Romanlar"
- SELİNKO, Anne Marie : *Desirée*. 3. basım. Çeviren : Vahdet Gültekin. İstanbul 1963 Türkiye Yayınevi. 429 S. 8°
- Sendika maliyesi*. Çeviren ve Yayımlayan : Türk - İş Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu 1963. 12 S. 8°
 "Amerikan İktisadi Yardım Kurulu Yayınları Yayın No : 13"
- SEGUR, Sophie Rostopchine Comtesse de : *İpek prenses*. Miyav bey ve alageyik. 5. basılış. Çeviren : Naim Halit Yaşaroğlu. İstanbul 1963 Yıldız Yaşaroğlu Kitabevi. 32 S. 8°
 "Okul ve Aile Çocuk Kitapları Serisi : 2"
- SENIOR : *Efes Panaya Kapılı Hazreti Meryem Ana evi*. Kılavuz kitabı. Yayımlayan : Panaya Kapılı Derneği. Tercüme. İstanbul 1962 Korsini Basımevi. 32 S. 8°
- SETON - WATSON, Hugç : *Yeni emperyalizm*. Ankara 1963 Doğu Matbaacılık ve Ticaret Limited Şirketi Matbaası. 105 S. 8°
- SHAKESPEARE, William : *Onikinci gece*. (Twelfth night). 2. basılış. Çeviren : Avni Givda. Yayımlayan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1962 Millî Eğitim Basımevi. 106 S. 8°
 "Dünya Edebiyatından Tercümelemeler"
 "İngiliz Klasikleri : 7"
- SHANE, Ruth - Shane, Harold : *Yeni bebek*. Çeviren : Firdevs Başkaya. Denizli 1963 Kanaat Matbaası. 28 S. 8°
 "Özlem Çocuk Masalları : 3"
- SHERMAN, Harold : *Sandevinizin anahtarı*. Çeviren : Aydoğan Tüncer. İstanbul 1962 Ekin Basımevi. 136 S. 8°
 "Ruh ve Madde Yayınları : 1"
- SHİNN, Roger Lincoln : *Egzistansiyalizmin durumu*. (The existantialist posture). Anlamına, etkisine, değerlerine ve tehlikelerine hristiyanlık açısından bir bakış. Çeviren : Şehnaz Tiner. Yayımlayan : Amerikan Bord Neşriyat Dairesi. İstanbul 1963 Cemna Matbaası. 85 S. 8°
- SHORT, Arthur Rendle : *Niçin inanırız?* Çeviren : Tomris Acar. İstanbul 1964 Hamle Matbaası. 125 S. 8°
- Sihirli değirmen*. İngilizceden Çeviren : Nazif Evren. Ankara, 1962 Köy ve Eğitim Yayınevi. 31 S. 8°
 "Köy ve Eğitim Yayınları"
- Sihirli elbise*. İstanbul 1963 Güniz Basımevi. 30 S. 8°
 "Faydalı Çocuk Yayınları"
 "Bin Bir Gece Masalları"

- Sihirli fasulye ağacı.* İstanbul 1963 Güniz Basımevi. 30 S. 8°
 "Faydalı Çocuk Yayınları"
 "Bin Bir Gece Masalları"
- SILONE, Ignazion : *Diktatörlük dersleri.* Çeviren : Ali Seden. İstanbul 1963 Okat Yayınevi. 64 S. 8°
- SIMENON, Georges : *Ölümlerle saklambaç.* (polis romanı). Çeviren : Erhan Bener. Ankara 1963 Kardeş Matbaası. 204 S. 8°
 "Dost Yayınları : 38"
 "Polis Romanları Dizisi : 4"
- SİMROK, Karl : *Ormanda bir mahkeme.* Genişletilmiş 2. basım. Adapte eden : Kemal Kaya. İstanbul 1963 Yenilik Basımevi. 63 S. 8°
 "Hür Yayınlar : 7"
 "Hür Çocuk : 2"
- SINCLAIR, Upton : *Sanayi kıralı.* Çeviren : Cevat Şakir Kabaağaçlı. İzmir 1962 Gutenberg Matbaası. 91 S. 8°
 "Kovan Kitabevi Yayınları"
 "Dünya Edebiyatı : 2"
- Sizin bodrum serpinti sığınağınız.* (Çeviren : İbrahim Ulualp). Ankara 1963 Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Matbaası. 2 + 19 S. 4°
 "İçişleri Bakanlığı Sivil Savunma İdaresi Başkanlığı Yayınları No : 13"
- SOMİNSKİİ, İ. S. : *Matematiksel induksiyon metodu.* Çeviren : Bediz Asral. İstanbul 1962 İsmail Akgün Matbaası. VIII + 72 S. 8°
 "Türk Matematik Derneği Yayınları Sayı : 11"
- SOPHOCLES : *Aias.* 3. basım. Çeviren : Prof. Suat Sinanoğlu. Yayımlayan : Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı. Ankara 1963 Ankara Üniversitesi Basımevi. XIV + 54 S. 8°
 "Dünya Edebiyatından Tercüme"l
 "Yunan Klâsikleri : 6"
- SORENSEN, Herbert - M. Malm : *Mesleğimizi nasıl seçelim.* Çeviren ve adapte eden : Remzi Öncül. Yayımlayan : Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Dairesi Eğitim Araştırmaları ve Değerlendirme Merkezi. Ankara 1963. 19 S. 8°
 "Rehberlikle İlgili Yayınlar : 1"
- SOUVESTRE, Pierre - Marcel Allen : *Fantoma iş başında.* 2. basım. Çeviren : Muzaffer Esen. İstanbul 1962 İnkılâp ve Aka Kitabevleri Koll. Şti. 192 S. 8°
 "Fantoma Serisi : 12"
- SOUVESTRE, Pierre - Marcel Allen : *Fantoma Jüv'ü öldürüyor.* 2. basım. Çeviren : Muzaffer Esen. İstanbul 1962 İnkılâp ve Aka Kitabevleri Koll. Şti. 192 S. 8°
 "Fantoma Serisi : 11"
- SOUVESTRE, Pierre - Marcel Allain : *Fantoma'nın aşkları.* 2. basım. Çeviren : Muzaffer Esen. İstanbul 1963 İnkılâp ve Aka Kitabevleri. Koll. Şti. 176 S. 8°
 "Fantoma Serisi : 13"
- SOUVESTRE, Pierre - Marcel Allen : *Fantomanın düğünü.* 2. basım. Çeviren : Muzaffer Esen. İstanbul 1963 İnkılâp ve Aka Kitabevleri Koll. Şti. 176 S. 8°
 "Fantoma Serisi : 14"
- SPAAN, O. : *Mensucat sanayiinde günün terbiye problemleri.* İstanbul 1963 Kağıt ve Basım İşleri A. Ş. 15 S. 8°

- STEINBECK, John : *Acı hayat. (The winter of our discontent)*. 2. basım. Çeviren : Özyay Sunar. İstanbul 1963 Altın Kitaplar Yayınevi. 296 S. 8°
"Meşhur Romanlar Serisi : 35"
- SPİLLANE, Frank Morrison : *Benden kaçamazsın*. Çeviren : A. H. İstanbul 1963 İtimat Kitabevi. 77 S. 8°
- SPİLLANE, Frank Morrison : *Canlı hedef*. Mayk Hammer'in yeni macerası. Çeviren : İ. K. İstanbul 1963 İtimat Kitabevi. 80 S. 8°
"Yeni Mayk Hammer Serisi"
- SPİLLANE, Frank Morrison : *Cellât çabuk gel*. Çeviren : İ. K. İstanbul 1963 Toptan Ucuz Kitabevi. 80 S. 8°
"Yeni Mayk Hammer Serisi"
"Mayk Hammer'in Yeni Macerası"
- SPİLLANE, Frank Morrison : *The deep*. Çeviren : Reha Pınar. İstanbul 1963 İtimat Kitabevi. 192 S. 8°
"Şafak Yayınları : 8"
- SPİLLANE, Frank Morrison : *Dişi canavar*. Çeviren : Muzaffer Ulukaya. İstanbul 1962 İtimat Kitabevi. 80 S. 8°
"Mayk Hammer'in Yeni Serisi"
"Polis Romanları"
- SPİLLANE, Frank Morrison : *İntikam pençesi*. 2. basım. Çeviren : F. M. İkinci. İstanbul 1962 İtimat Kitabevi. 160 S. 8°
- SPİLLANE, Frank Morrison : *Kahreden kurşun*. Çeviren : F. M. İkinci. İstanbul 1963 İtimat Kitabevi. 192 S. 8°
"Ateş Yayınları : 6"
- SPİLLANE, Frank Morrison : *Kanlı baskın*. Çeviren : M. Büyükarşlan. İstanbul 1963 İtimat Kitabevi. 80 S. 8°
"Polis Romanları"
"Mayk Hammer'in Yeni Serisi"
- SPİLLANE, Frank Morrison : *Kanlı takip*. 2. basım. Çeviren : F. M. İkinci. İstanbul 1962 İtimat Kitabevi. 136 S.
"Ateş Yayınları"
- SPİLLANE, Frank Morrison : *Kanlı yosma*. Çeviren : Muzaffer Ulukaya. İstanbul 1963 Toptan Ucuz Kitabevi. 80 S. 8°
"Mayk Hammer'in Maceraları En Son Seri : 1"
- SPİLLANE, Frank Morrison : *Kanun benim*. 2. basım. Çeviren : F. M. İkinci. İstanbul 1962 İtimat Kitabevi. 168 S. 8°
"Ateş Yayınları"
- SPİLLANE, Frank Morrison : *Kanun dışı*. Çeviren : Muzaffer Ulukaya. İstanbul 1962 İtimat Kitabevi. 80 S. 8°
"Mayk Hammer'in Yeni Serisi"
"Polis Romanları"
- SPİLLANE, Frank Morrison : *Kara narâ*. Çeviren : F. M. İkinci. İstanbul 1963 İtimat Kitabevi. 160 S. 8°
"Ateş Yayınları : 5"

- SPİLLANE, Frank Morrison : *Kıran kırana*. 2. basım. Çeviren : F. M. İkinci. İstanbul 1963 İtimat Kitabevi. 144 S. 8°
"Ateş Yayınları : 4"
- SPİLLANE, Frank Morrison : *Mayk Hammer'in maceraları*. Kara vampir. Çeviren : Muzaffer Ulukaya. İstanbul 1963 İtimat Kitabevi. 80 S. 8°
- STRANG, John Alexander : *Teorik mekanik*. 2. cilt. Çeviren : Naci İskender. İstanbul 1964, 1951 Pulhan Matbaası. 580 S. 8°
"Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Yayınları Um. 28, 55. Mek. 3, 6"
- STEKEL, Prof. Dr. Wilhelm - Dr. Juiles Erhes - Dr. Mere Ellivine : *Cinsiyette ruh hastalıkları ve mahrem bilgiler*. İstanbul 1963 Hakiki Ucuzluk Kitabevi. 80 S. 8°
- STEINBECK, John : *Acı hayat*. (The winter of our discontent). Çeviren : Özay Sunar. İstanbul 1963 Apa Ofset Basımevi. 296 S. 8°
- STEINBECK, John : *Ay battı*. (The moon is down). 3. basılış. Çeviren : Filiz Karabey. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 103 S. 8°
"Varlık Yayınları, Sayı : 1003"
"Varlık Büyük Cep Kitapları : 67"
- STEINBECK, John : *Fareler ve insanlar*. (Of mice and men). 6. basılış. Çeviren : Yaşar Nabi Nayır. İstanbul 1962 Varlık Yayınevi. 88 S. 8°
"Varlık Yayınları, Sayı : 942"
"Varlık Büyük Cep Kitapları : 113"
- STEINBECK, John : *Kaçış*. 3. basılış. Çeviren : Filiz Karabey. İstanbul 1963 Varlık Yayınevi. 93 S. 8°
"Varlık Yayınları, Sayı : 949"
"Varlık Büyük Cep Kitapları : 70"
- STEINBECK, John : *Kasımpalları*. 2. basım. Çeviren : Mehmet Fuat Bengü. İstanbul 1963 Yeni Matbaa. 92 S. 8°
"Yeditepe Yayınları : 19"
- STEINBECK, John M : *Kaygularımızın kışı*. (The winter of our discontent). Çeviren : Bekir Sıtkı İstanbul 1963 Ak Kitabevi. 280 S. 8°
"Ak Kitabevinin Lüks Ciltli Romanları Serisi - A 41"
- STEINBECK, John : *Pinçin IV ün kısa süren saltanatı*. Çeviren : Rasih Güran. İstanbul 1963 Remzi Kitabevi. 167 S. 8°
- STEINBECK, John : *Savaş üzerine mektuplar*. Çeviren : Akşit Göktürk. İstanbul 1962 Elif Kitabevi. 40 S. 8°
"Elif Yayınları No : 3"
"Cep Kitapları Dizisi No : 1"
- STENDHAL, (Beyle, Marie Henri) : *Parma manastırı*. (La chartreuse de Parme). 2 cilt. Çevirenler : Hamdi Varoğlu. Yayımlayan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1962 Millî Eğitim Basımevi. 368 S. 8°
"Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
"Fransız Klâsikleri : 217"
- STEVENSON, Augusta : *Sınır çocuğu*. (Abe Lincoln - frontier boy). Çeviren : Seniye Pakalın. İstanbul 1963 Ar Basımevi. 140 S. 8°
- STEVENSON, Augusta : *Yiğit genç kız*. (Clara Barton - girl nurse). Çeviren : Sofi Huri. İstanbul 1963 Amerikan Bord Neşriyat Dairesi. 152 S. 8°

- STEVENSON, Adlai Ewing : *Stevenson'un Birleşmiş Millerlerdeki konuşması*. (Küba sovyetlere köprübaşı vermekle sülhu tehdid ediyor). Yayımlıyan : Amerikan Haberler Merkezi. İstanbul 1962 Yenilik Basımevi. 15 S. 8°
- STEVENSON, Robert Louis : *Define adası*. İstanbul 1962 Haşım Ofset. 48 S. 8°
"Resimli Klâsikler"
- STEVENSON, Robert Louis : *Kaçırılan çocuk*. (Kindapped). Çeviren : Münir Hayri Egeli. İstanbul 1962 İyigün Yayımevi. 173 S. 8°
"İyigün Yayınları, Seri : A"
- STONE, Dr. Hannah Mayer - Abraham Stone : *250 soru, 250 cevap*. İstanbul 1963 Hakiki Ucuzluk Kitabevi. 8 S. 8°
"Seksoloji Yayınları"
- STORM, Theodor : *Haderlevhus'da bir düğün*. (Ein fest auf Haderlevhus). Çeviren : Arif Gelen. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1962 Millî Eğitim Basımevi. 104 S. 8°
"Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
"Alman Klâsikleri : 102"
- STOWE, Harriet Elizabeth Beecher : *Tom Amcanın kulübesi*. 3. basılış. Çeviren : Tahsin Yücel. İstanbul 1963 Varlık Yayımevi. 118 S. 8°
"Varlık Yayınları Sayı : 986"
"Büyük Çocuk Kitapları : 14"
- STRİNDBERG, August : *Rüya oyunu*. Çeviren : Afif Obay. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. Ankara 1962 Millî Eğitim Basımevi. 100 S. 8°
"Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
"İsveç Klâsikleri : 20"
- STROWSKİ, Fortunat Joseph : *Tiyatro ve bizler*. (Le theatre et nous). 2. basım. Çeviren : Sabri Esat Siyavuşgil. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1962 Millî Eğitim Basımevi. 133 S. 8°
"Millî Eğitim Bakanlığı Tiyatro Sanatı Üzerine Eserler Serisi : 2"
- SWİFT, Jonathan : *Güliver'in maceraları*. Güliver cüceler ve devler ülkesinde. Çeviren : M. Doğan Özbay. İstanbul 1963 İyigün Yayımevi. 101 S. 8°
"İyigün Yayınları, Seri : R"
- SZABO, Dezza : *Sürüklenen köy*. (Az elsodort falu). 2 cilt. Çeviren : Sadrettin Karatay. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. Ankara 1963 Millî Eğitim Basımevi. 339 + 360 + 344 S. 8°
"Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
"Macar Klâsikleri : 19"
- SZKODA, W. E. : *Kızıl askerın zihniyeti ve taktiği*. Çeviren : Lütfullah Akman. Ankara 1963 Gnkur. Basımevi. 29 S. 8°
- SUBANDRIO, Dr. : *Endonezya ihtilâlinin dünyadaki tesirleri*. Ankara 1963 Güzel İstanbul Matbaası. 15 S. 8°
- SUKARNA, Endonezya Cumhurbaşkanı : *Endonezya ihtilâlinin kuvvetli yankısı*. Endonezya Cumhurbaşkanı'nın 17 Ağustos 1963 tarihinde yaptığı konuşma. Yayımlıyan : Endonezya Büyükelçiliği Haberler Bürosu. Ankara 1963 Güzel İstanbul Matbaası. 32 S. 8°
- Sükun havuzları enerji dağıtıcılar ve ilgili müstemilat hakkında araştırma çalışmaları*. Çeviren : Doğan Tütüncü. Ankara 1962 DSI Matbaası. 78 S. 8°

- "T. C. Bayındırlık Bakanlığı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü G. Yayın No : 401, Grup No : 10, Özel No : 25"
- SUYİN, Han : *Aşk güzel şeydir*. 3. basılış. Çeviren : Leyla Yazıcıoğlu. İstanbul 1963 Altın Kitaplar Yayınevi. 256 S. 8°
"Meşhur Romanlar Serisi : 39"
- SÜHREVERDİ : *Nur heykelleri*. Çeviren : Saffet Yetkin. Yayımlayan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. Ankara 1963 Ankara Üniversitesi Basımevi. VI + 37 S. 8°
"Dünya Edebiyatından Tercümelere"
"Şark - İslâm Klâsikleri : 21"
- Şeytan ağacı*. Çeviren : Necat Akdemir. İstanbul 1963 Işıl Yayınevi. 16 S. 8°
"Faydalı, Ucuz Masal ve Hikâyeler No : 103"
- TACİTUS, Cornelius : *Germania*. 2. basılış. Çeviren : Prof. Hamit Dereli. Yayımlayan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı, İstanbul 1962 Millî Eğitim Basımevi. IV + 44 S. 8°
- TAGORE, Rabindranath : *Aşka çağrı*. Çeviren : Tarık Dursun Kalkın. İstanbul 1962 Çeltiüt Matbaacılık Koll. Şti.. 63 S. 8°
"Ü Yayınları"
- TAGORE, Rabindranath : *Bahçivan*. 6. basılış. Çeviren : İbrahim Hoyi. İstanbul 1963 Remzi Kitabevi. 127 S. 8°
- TAGORE, Rabindranath : *Şekerden bebek*. Çeviren : Tomris Tamer. İstanbul 1962 Varlık Yayınevi. 54 S. 8°
"Varlık Yayınları Sayı : 931"
"Çocuk Klâsikleri : 34"
- TANNER, Edward Everett. *Mame hala*. (Auntie mame). Çeviren : Gönül Suveren. İstanbul 1963 Türkiye Basımevi. 254 S. 8°
"Günün Kitapları No : 71"
- TANNENBAUM, Prof. Harold E. - Prof. Nathan Stillman : *Oku-öğren*. Televizyon nedir ve nasıl çalışır. Çeviren : Ahmet Ersoy. Yayımlayan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı Yayın Müdürlüğü Basılı Eğitim Malzemeleri Hazırlama Merkezi. İstanbul 1963 Millî Eğitim Basımevi. 24 S. 8°
"İlk ve Orta Okullar İçin Fen Kitapları"
- Tavşan bekçisi*. Çeviren : Algül Engin. İstanbul 1963 Çocukkalbi Dergi ve Kitabevi. 32 S. 8°
- TAYLOR, Don : *Sendikalar ve komunizm*. Çeviren : Engin Ünsal. İstanbul 1963 Metin Matbaası. 14 S. 8°
"İstanbul Tekstil, Örme ve Giyim Sanayii İşçileri Sendikası Teksif Kültür Yayınları : 3"
- Tephili uzak mesafe uçakları için gerekli pist uzunlukları*. Çeviren : Prof. Fahri Terzioğlu. Yayımlayan : İstanbul Teknik Üniversitesi Sivil Havacılık Enstitüsü. İstanbul 1962 İstanbul Teknik Üniversitesi Matbaası. VII + 116 S. 4°
- THACKERAY, William Makepiece : *Henry Esmond*. 3 cilt. Çeviren : Kâmuran Şerif Sarı. Yayımlayan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1959 - 1963 Millî Eğitim Basımevi. 324 + 314 + 336 S. 8°
"Dünya Edebiyatından Tercümelere"
"İngiliz Klâsikleri : 57"
- THAYER, Thomas Prentice : *Jeolojinin kromi aramaları ve madencilğine tabiki*. (Çev. : Kenan Mâniöğlu). Ankara 1962 M. T. A. Enstitüsü Matbaası. 26 S. 4°
"Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Yayınlarından No : 111"

- THEMLİTZ, Prof. Dr. R. - O. G. İshakoğlu : *Taban suyunun tesiri altındaki Batı Anadolu alluvial topraklarının azot bilançosu ve tuz muhteviyatı arasındaki münasebete dair bir inceleme.* Çeviren : R. Galip Keçecioglu. İzmir 1963 Ege Üniversitesi Matbaası. 17 S. 8°
"Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Yayınları : 6"
- THOMSON, Dr. James Claude : *Türkiye'de ilköğül çocuklarının beslenme durumu.* Thomson raporu. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1962 Milli Eğitim Basımevi. 104 S. 8°
- THOMSON, Morton : *Bir yabancı gibi.* Çeviren : Nazan Sebal. İstanbul 1963 Halk Kitabevi. 310 S. 8°
- THOREAU, Henry David : *Haksız yönetime karşı.* (Resistance to civil Government). Çeviren : Vedat Günyol. İstanbul 1963 Gün Basımevi. 55 S. 8°
"Çan Yayınları : 22"
- THURBER, James : *İyi geceler aydede.* Çeviren : Cevat Özdırdar. İstanbul 1963 Nurgök Basımevi. 63 S. 8°
"Yankı Çocuk Kitaphğı : 5"
- THURMAN, John : *Obabışının elkitabı.* Çeviren : Selahattin Soysal. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1962 Milli Eğitim Basımevi. 226 S. 8°
- Tilki kapanı.* Çeviren : Necat Akdemir. İstanbul 1963 Işık Kitabevi. 16 S. 8°
"Faydalı, Ucuz Masal ve Hikâyeler No : 104"
- TIMOSHENKO, Prof. Stephen : *Elastik stabilite teorisi.* Çevirenler : Erdoğan Şuhubi-Hilmi Deren. İstanbul 1963 Teknik Üniversite Matbaası. XV + 552 S. 8°
"T. C. İstanbul Teknik Üniversitesi Kütüphanesi, Sayı : 514"
- TOLSTOY, Lev Nikolaeviç : *Akılsız oğlan.* 2. basılış. Çeviren : M. Zeki Gülsoy. İstanbul 1963 Varlık Yayımevi. 53 S. 8°
"Varlık Yayınları, Sayı : 1009"
"Çocuk Klâsikleri : 24"
- TOLSTOY, Lev Nikolayeviç : *Harp ve sulh.* Çeviren : Nurten Dincer. Ankara 1963 İstiklâl Matbaacılık ve Gazetecilik Koll. Şti. IV + 402 S. 8°
- TOWLE, Charlotte : *Müşterek insan ihtiyaçları.* (Common human needs). Çeviren : Billon Gürayman. Ankara 1963 Akın Matbaası. 172 S. 8°
"Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Sosyal Hizmetler Genel Müdürlüğü Yayınları : Sayı : 22"
- TOYNBEE, Arnold Joseph : *Tarih üzerine iki konferans.* Çeviren : Özcan Başkan. İstanbul 1962 Fakülteler Matbaası. 44 S. 8°
- TRAVEN, B. : *Dinamî.* Hikâyeler. Çeviren : Adalet Cimcoz. İstanbul 1963 Ataç Kitabevi. 103 S. 8°
"Ataç Kitabevi Yayınları : 43"
- TRIEBEL, Prof. Dr. Wolfgang : *Türkiye'de bir yapı araştırma enstitüsünün organizasyon, çalışma tarzı ve vazifeleri.* Ankara 1963 Şan Matbaası. 27 + 28 S. 8°
"İmar ve İskân Bakanlığı Yayınları Yayın No : 5 - 15"
- TURGENYEV, İvan Sergeviç : *İlk aşk.* Çeviren : Nihal Yalaza Taluy. İstanbul 1963 Varlık Yayımevi. 74 S. 8°
"Varlık Yayınları Sayı : 1013"
"Varlık Büyük Cep Kitapları : 229"
- Türkçe Hayyam.* Antoloji. Hazırlayan : Dr. Hüseyin Karakan. İstanbul 1962 Şevket Ünal Matbaası. 159 S. 8°
"Şiir Yayınları No : 10"

- TWAIN, Mark : *Beyaz fil*. Kısa hikâyeler. Çeviren : Adnan Yaltı. İstanbul 1963 İyigün Yayınevi. 256 S. 8°
- TWAIN, Mark : *Esrarengiz yabancısı*. Çeviren : Adnan Yaltı. İstanbul 1963 İyigün Yayınevi. 127 S. 8°
- TWAIN, Mark : *Kırk yıl sonra*. Çeviren : Adnan Yaltı. İstanbul 1963 İyigün Yayınevi. 248 S. 8°
- TWAIN, Mark : *Küçük prensle fakir çocuk*. Çeviren : Hilmi Bilginer. İstanbul 1962 Işıl Kitabevi. 106 S. 8°
 "Işıl Kitabevi Yayınları"
 Yazarın asıl adı Samule Clemens Langhorne'dur.
- Uğursuz balık. Çeviren : Necat Akdemir. İstanbul 1963 Işıl Kitabevi. 16 S. 8°
 "Faydah, Ucuş Masal ve Hikâyeler No : 98"
- UMEMURA, Doç. Dr. Hajime : *Mühendislik sismolojisi*. Çeviren : Muzaffer İpek. İstanbul 1963 Berksoy Matbaası. VI + 238 S. 8°
 "Türkiye Cumhuriyeti İstanbul Teknik Üniversitesi Kütüphanesi Sayı : 539"
 "Sismoloji Enstitüsü Yayınları No : 18"
- USPENSKI, V. A. : *Mekanik matematiğe bazı uygulamaları*. Çeviren : Halil Yüksel. İstanbul 1962. 60 S. 8°
 "Türk Matematik Derneği Yayınları Sayı : 6"
- Uzak doğu masalları. Çeviren : Cevat Özduzdar. İstanbul 1963 Nurgök Basımevi. 63 S. 8°
 "Yankı Yayınları"
 "Yankı Çocuk Kitaplığı"
- Üç çalgıcı. Çeviren : Gül Gülöz. İstanbul 1963 Çocuk Kalbi Kitabevi. 32 S. 8°
- VAN Dyke, Stuard H. : *Gelişen Türkiye ve plânlama*. Yayıncı : Amerikan Haberler Merkezi. Ankara 1962 Doğuş Ltd. Şti. Matbaası. 1 levha. 4°
- VERBİTS'KAIA, Anastasiia Alekseevna : *Saadet anahtarları*. Çeviren : Nihal Yalaza Taluy. İstanbul 1962 Semih Lütü Kitabevi. 240 S. 8°
 "Dünya Şaheserlerinden Tercüme Serisi No : 55"
- VERGİLİUS Maro Publius : *Sığırtmacı türkülleri*. Çeviren : İsmet Z. Eyuboğlu. İstanbul 1962 Kutulmuş Matbaası. 72 S. 8°
 "Çan Yayınları : 15"
- VERNE, Jules : *Arzun merkezine seyahat*. Çeviren : M. Doğan Özbay. İstanbul 1963 İyigün Yayınevi. 200 S. 8°
 "İyigün Yayınları Seri : A"
- VERNE, Jules : *Aya seyahat*. 2. baskı. Çeviren : Ferid Namık Hansoy. İstanbul 1963 İnkılâp ve Aka Kitabevleri Koll. Şti. 192 S. 8°
 "Jules Verne Eserleri Koleksiyonu No : 8"
- VERNE, Jules : *Balonda beş hafta*. Çeviren : Ali Kemal Balkanlı. İstanbul 1963 İyigün Yayınevi. 208 S. 8°
 "İyigün Yayınları Seri : 2"
- VERNE, Jules : *Denizler altında 20.000 fersah*. İstanbul 1963 Gür Yayınevi. 48 S. 8°
 "Resimli Klâsikler"
- VERNE, Jules : *Kahraman fenciler*. Çeviren : Ali Avni Öneş. İstanbul 1963 İyigün Yayınevi. 174 S. 8°
 "İyigün Yayınları Seri : A"

- VERNE, Jules : *Kaptan Grant'ın çocukları*. Çeviren : M. Doğan Özbay. İstanbul 1963 İyigün Yayınevi. 189 S. 8°
"İyigün Yayınları Seri : A"
- VERNE, Jules : *Robensonlar mektebi*. Çeviren : M. Doğan Özbay. İstanbul 1963 İyigün Yayınevi. 112 S. 8°
"İyigün Yayınları, Seri : R"
- VERNE, Jules : *Robensonlar okulu*. Çeviren : Hilmi Bilginer. İstanbul 1963 Işıl Kitabevi. 110 S. 8°
"Işıl Kitabevi Yayınları : 10"
- VERNE, Jules : *Yeşil şua*. 2. basılış. Çeviren : Ferid Namık Hansoy. İstanbul 1963 İnkılâp ve Aka Kitabevleri Koll. Şti. 204 S. 8°
"Jules Verne Eserleri Koleksiyonu No : 30"
- VICKERS, Roy : *Balayı ötelî*. Çeviren : Azize Erten Bergin. İstanbul 1963 Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Matbaası. 142 - 155 S. 8°
"Hayat Kitapları : 14"
"Macerâ ve Dedektif Romanları : 6"
- VIEWEGER, H. U. W. : *Doğru ve alternatif akım tekniğine ait problemler ve çözümleri*. 2. basım. Çeviren : Şahin Ayanlar. İstanbul 1963 Berksoy Matbaası. VI + 472 S. 8°
"T. C. İstanbul Teknik Üniversitesi Teknik Okulu Kütüphanesi Sayı : 30"
- VILDRAC, Charles : *Çitlembik*. Çeviren : Müeyyet Müdi. İstanbul 1963 Doğan Kardeş Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi. 156 S. 8°
"Doğan Kardeş Yayınları"
- VIOLETT, Eugene : *Bay paranın marifetleri veya çocuklarıma anlatılan muhasebe*. Çeviren : Alfred Mürer. İstanbul 1963 Civan Matbaası. 65 S. 8°
- VOLKMANŖN, Richard von : *Dilek yüzüğü*. 2. basılış. Çeviren : Mehmet Başaran. İstanbul 1962 Varlık Yayınevi. 64 S. 8°
"Varlık Yayınları, Sayı : 974"
"Çocuk Klâsikleri : 40"
- VOLTAİRE, François Marie Arouet de : *Feylosofça konuşmalar ve fıkralar*, II. (Dialogues et anecdotes philosophiques) 2. basılış. Çeviren : A. Fehmi Baldaş. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. Ankara 1962 Millî Eğitim Basımevi. 368 S. 8°
"Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
"Fransız Klâsikleri : 141"
- VOLTAİRE, François Marie Arouet de : *Hikâyeler*. 2 cilt. 2. basılış. Çeviren : Fehmi Baldaş. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. Ankara 1963 Millî Eğitim Basımevi. 172 + 215 S. 8°
"Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
"Fransız Klâsikleri : 98"
- VOLTAİRE, François Marie Arouet de : *Zadig ve başka hikâyeler*. Çeviren : Yaşar Nabi Nayır. Yayımlıyan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1962 Millî Eğitim Basımevi. 350 S. 8°
"Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
"Fransız Klâsikleri : 110"
- W. Shakespeare. *Hayatı, sanatı eserleri*. Hazırlayan ve çeviren : Orhan Burian. Derleyen : Vedat Günyol. İstanbul 1962 Varlık Yayınevi. 111 S. 8°

- "Varlık Yayınları, Sayı: 924"
 "Dünya Klâsikleri: 14"
- WATT, Willam Montgomery : *Hazreti Muhammed Peygamber ve devlet kurucu*. Çeviren : Hayrullah Örs. İstanbul 1963 Remzi Kitabevi. 255 S. 8°
- WEISSBERG, Alexander Semyonoviç : *Sanık*. The accused. Çeviren : Furuzan Selçuk. Ankara 1956 Desen Matbaası. 180 S. 8°
 "Herkesin Kitapları Serisi, Sayı: 7"
- WELLHAUSEN, Julius : *Arap devleti ve sukutu*. Çeviren : Prof. Dr. Fikret Işıltan. Ankara 1963 Ankara Üniversitesi Basımevi. XI + 287 S. 8°
 "Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınlarından : 42"
- VERGA, Giovanni : *Mastro - Don Gesualdo*. Çeviren : Dr. Feridun Timur. Yayımlayan : Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı. İstanbul 1962 Millî Eğitim Basımevi. 489 S. 8°
 "Dünya Edebiyatından Tercümeleler"
 "Lâtin Klâsikleri : 2"
- WEST, Michael : *Altın ördök*. Çeviren : Kani Şengül. İstanbul 1962 Dizerkonca Matbaası. 32 S. 8°
 "Dağarcık Çocuk Yayınları, No : 36"
- WILSON, Slon : *Hayatım senindir*. A sense of values. Çeviren : Azize Erten Bergin. İstanbul 1963 Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Matbaası. 315 S. 8°
 "Hayat Kitapları : 13"
 "Dünün ve Bugünün Romanları : 6"
- WITHERS, E. L. : *Kumsaldaki ev*. (The house on the beach). Çeviren : Meral Gaspralı. İstanbul 1962 Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. 152 S. 8°
 "Hayat Kitapları : 8"
 "Macera ve Dedektif Romanları : 4"
- WEDLER, Prof. Dr. Bernhard : *Türkiye'de büyük bir mesken inşaatı programının tatbikatı ile ilgili yapı malzemeleri ve yapı tarzları konusunda rapor*. Ankara 1961 Şark Matbaası. 46 + 42 S. 8°
 "İmar ve İskân Bakanlığı Yayınları, Yayın No : 5 - 1"
- WEI, Hsu : *King P'ing Mei*. (Mandaren'in altı çiçeği). Çeviren : Adnan Yaltı. Yayımlayan : Oktay Koruncu - İlhami Alpagut. İstanbul 1963 Halk Kitabevi. 314 S. 8°
- WEST, Michael : *Çocuk masalları*. Çeviren : Aydın Aydemir. Ankara 1963 Balkanoğlu Matbaacılık Limited Şirketi. 15 S. 8°
 "Çocuk Masalları Serisi : 33"
- WOLFE, Thomas : *Hava nakliyatı trafiği ve idaresi*. I. cilt. Çeviren : Prof. Ziyaettin Süder. İstanbul 1963 Teknik Üniversitesi Matbaası. XX + 420 S. 8°
 "İstanbul Teknik Üniversitesi Sivil Havacılık Enstitüsü"
- World Health Organization Regional Office for Europe : Verem savaşına dair Avrupa teknik konferansı*. Karlovy Vary. Ankara 1963 Türk Tarih Kurumu Basımevi. 16 S. 4°
- WORRINGER, Wilhelm : *Soyulama ve einföhlung*. Üslup psikolojisi üzerine bir araştırma. Çeviren : Doç. Dr. İsmail Tunali. İstanbul 1963 Baha Matbaası. 116 S. 8°
 "İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları No : 1027"
- Yedi cüce ev arıyor*. Yeniden basım. Çeviren : Meleksima Aktuğ. İstanbul 1963 Burhaneddin Erenler Matbaası. 16 S. 8°
 "Küçüklere Kitaplar"

- YERBY, Frank : *Hatıralar yaşadıkça*. Çeviren : Nüveyre Gültekin, İstanbul 1963 Ak Kitabevi 327 S. 8°
 "Ak Kitabevinin Lüks Ciltli Romanları, Seri A. 35"
- ZEBİDİ, Zeynü'd-din Ahmed b. Ahmed b. Abdi'l Lâtf'z : *Sahihi Buhâri muhtasarı*. Tercid-sarîh tercümesi. 2. cilt 6 - 9. cüz. Çeviren : Ahmet Naim. Ankara 1963 Türk Tarih Kurumu Basımevi. 641 - 952 S. 8°
 "Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Sayı : 55 - 2"
- ZEDNİK, Dr. Friedrich : *Türkiye ormanları*. Bugüne kadar tatbik edilen ve gelecekte tatbiki tavsiye edilen silvikültürel muameleler. Çeviren : Dr. Hasan Selçuk. Ankara 1963 Güzel İstanbul Matbaası. VII + 118 S. 8°
 "Ormanlık Araştırma Enstitüsü Yayınları Muhtelif Yayınlar Serisi : 14"
- ZEVAKO, Michel : *Borjiya*. İstanbul 1963 İnkılâp ve Aka Kitabevleri Koll. Şti. 376 S.
 "Macera Romanları Serisi No : 4"
 "Michel Zevaco Serisi"
- ZEVACO, Michel : *Kapitan*. 2 cilt. İstanbul 1963 İnkılâp ve Aka Kitabevleri Koll. Şti. 256 + 211 S. 8°
 "Macera Romanları Serisi : 2, 3"
- ZLAHY, Lajos : *İki esir*. 4. basım. Çeviren : F. Zahir Törümküney. İstanbul 1963 Bahar Matbaası. 416 S. 8°
- Zirai planlamanın en mühim safhaları*. Çeviren : Dr. İbrahim Aksöz. Ankara 1963 Ayyıldız Matbaası. 105 S. 8°
 "Türk Ziraat Yüksek Mühendisleri Birliği Neşriyatı, Sayı : 31"
- Zümrüt şehrin sihirbazı*. İstanbul 1963 Güniz Basımevi. 30 S. 8°
 "Faydalı Çocuk Yayınları"
 "Binbirgece Masalları"

TÜSTAV

MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MONTESQUIEU

Kanunların Ruhu Üzerine II

Çeviren : Fehmi Baldaş
1500 kuruş.

GEORGE SAND

Consuelo II

Çeviren : Nebil Otman
1150 kuruş.

HENRI TROYAT

Dostoyevski I

Çeviren : Afif Obay
550 kuruş.

ADAMOV

Profesör Taranne

Çeviren : Tahsin Saraç
150 kuruş.

JEAN ANOUILH

Toreadorlar Valsi

Çeviren : Lûtfi Ay
375 kuruş.

E. ZOLA

Bir Aşk Sayfası

Çeviren : Hamdi Varoğlu
I. Cilt : 450 krş. II. Cilt : 580 krş. (II. baskı)

S O N Y A Y I N L A R

JEAN GIRAUDOUX

Chaillot'daki Deli

Çevirenler : Fehmi Baldaş-Salâh Birsell
350 kuruş.

AUDIBERTI

Kötülük Kol Geziyor

Çeviren : Salâh Birsell
300 kuruş.

SEAN O'CASEY

Dünyanın Düzeni

Çeviren : İrfan Şahinbaş
270 kuruş.

E. BAGNOLT

Kireçli Bahçe

Çeviren : Cahit Okurer
280 kuruş.

T. WILLIAMS

Arzu Tramvayı

Çeviren : Halit Çakır
360 kuruş.

MEVLÂNA

Divan-ı Kebirden Seçme Şiirler

Çeviren : Mithat Baharî Beytur
685 kuruş

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

DOSTOYEVSKI

Budala II

Çeviren : Servet Lünel
580 kuruş.

PIRANDELLO

Çıplakları Giydirmek

Çeviren : Feridun Timur
275 kuruş.

HAYYAM

Rubailer (Seçmeler)

Çeviren : Rüştü Şardağ
135 kuruş.

MEVLÂNA

Rubailer

Çeviren : Nuri Gençosman
325 kuruş.

M. AYMÉ

Clérembard

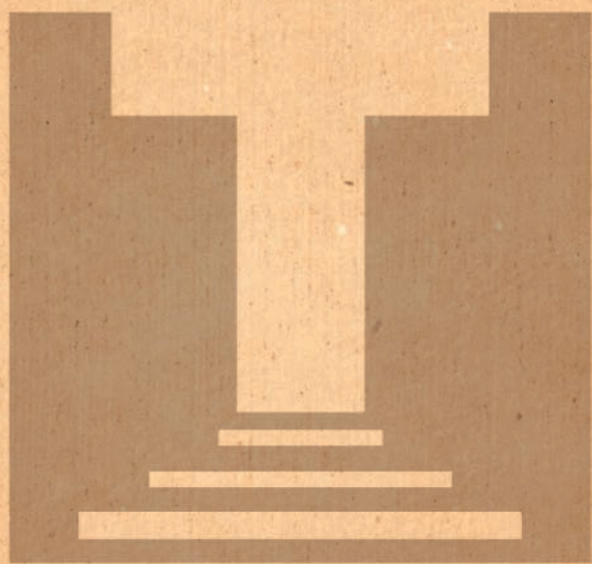
Çeviren : Salâh Birsal
260 kuruş.

H. DE BAZLAC

Esrarlı Bir Vaka

Çeviren : Yaşar Nabi Nayır
600 kuruş.

S O N Y A Y I N L A R

TÜSTAV

TÜSTAV

No. 3794

F. 525 Kuruş